

Parlamentul României Camera Deputaților

Comisia parlamentară de anchetă privind
situația sistemelor de irigații, precum și a
altor sectoare de îmbunătățiri funciare

București, 18.03.2010
Nr. 24/198

S.S.T.
H. Biroul Permanent
19.03.2010

Către,

BIROUL PERMANENT AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Vă înaintăm, alăturat, raportul *Comisiei parlamentare de anchetă privind situația sistemelor de irigații, precum și a altor sectoare de îmbunătățiri funciare*, înființată prin Hotărârea Camerei Deputaților nr.31 din 24 iunie 2009, în conformitate cu prevederile art.76, alin.(2) din Constituția României, republicată.

PRESEDINTE,

Prof. univ. dr. Valeriu **SABARĂ**

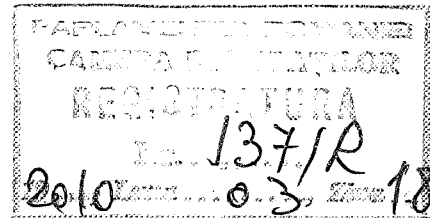
SECRETAR,

Mihai **BANU**

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Comisia parlamentară de anchetă privind
situația sistemelor de irigații, precum și
a altor sectoare de îmbunătățiri funciare

RAPORTUL

**Comisiei parlamentare de anchetă privind
situația sistemelor de irigații, precum și a altor sectoare
de îmbunătățiri funciare**

CAPITOLUL I

1. TEMEIUL LEGAL

Comisia parlamentară de anchetă privind situația sistemelor de irigații, precum și a altor structuri ale sistemului de îmbunătățiri funciare a fost înființată prin Hotărârea Camerei Deputaților nr.31 din 24 iunie 2009, în conformitate cu prevederile art.76, alin (2) din Constituția României, republicată.

2. OBIECTIVELE COMISIEI DE ANCHETĂ:

- a) verificarea modului prin care organele de specialitate au urmărit respectarea măsurilor de reabilitare și menținere în funcțiune a amenajărilor de irigații în zonele afectate;
- b) analiza structurilor privind folosirea fondurilor alocate pentru sistemele de irigații;
- c) analiza măsurilor instituite pentru reglementarea irigațiilor în 2009;
- d) analizarea măsurilor, inclusiv legislația, ce se pot lua în regim de urgență;
- e) pierderile și costurile de întârziere a aplicării udărilor;
- f) verificarea oricăror aspecte incidente cu acest eveniment.

3. MEMBRII COMISIEI DE ANCHETĂ:

1. TABĂRĂ VALERIU, președinte
2. SURDU-SOREANU RAUL-VICTOR, vicepreședinte
3. BANU MIHAI, secretar

4. ANTOCHI GHEORGHE
5. BERES STEFAN VASILE
6. BUCIUTA STEFAN
7. CHIRILA CONSTANTIN
8. FUIA STELIAN
9. GHEORGHE TINEL
10. GHIVECIU MARIAN
11. GIURGIU MIRCEA
12. HORJ PAVEL
13. STERIU VALERIU
14. TABUGAN ION
15. TĂRĂȚĂ CULIȚĂ

Activitățile s-au desfășurat în baza Regulamentului de funcționare al Comisiei parlamentare de anchetă privind situația sistemelor de irigații, precum și a altor sectoare de îmbunătățiri funciare, aprobat în ședința din 24 iunie 2009.

În baza acestui Regulament, s-au constituit 4 subcomisii de anchetă.

3. SUBCOMISIILE COMISIEI PARLAMENTARE DE ANCHETĂ PRIVIND SITUAȚIA SISTEMELOR DE IRIGAȚII PRECUM ȘI A ALTOR SECTOARE DE ÎMBUNĂȚĂȚIRI FUNCiare:

Nr. crt.	Subcomisia	Membrii Subcomisiei
1.	SOMEȘ – CRIȘ TISA – SOMEȘ TIMIȘ – MUREȘUL INFERIOR <i>Expert TODOR VOICU</i>	TABUGAN ION, șef subcomisie BUCIUTA STEFAN BERES STEFAN VASILE
2.	MUREȘ – OLTUL MIJLOCIU MUREȘ – OLTUL SUPERIOR DUNĂRE – OLT <i>Expert TODOR VOICU</i>	STERIU VALERIU, șef subcomisie GIURGIU MIRCEA HORJ PAVEL
3.	OLT – ARGEȘ ARGEȘ – BUZĂU ARGEȘ – IALOMIȚA – SIRET <i>Experți ION NICOLAESCU GHEORGHE MARDARE</i>	SURDU-SOREAN RAUL-VICTOR, șef subcomisie FUIA STELIAN TINEL GHEORGHE
4.	DOBROGEA MOLDOVA DE SUD MOLDOVA DE NORD <i>Experți AUREL LUP GHEORGHE MARDARE</i>	BANU MIHAI, șef subcomisie ANTOHI GHEORGHE CHIRILA CONSTANTIN TĂRĂȚĂ CULIȚĂ GHIVECIU MARIAN

4. REZUMATUL AUDIERILOR LA NIVELUL COMISIEI ȘI SUBCOMISIILOR cu reprezentanții instituțiilor implicate în programele de irigații și îmbunătățiri funciare.

5. OBIECTIVELE GENERALE ALE COMISIEI DE ANCHETĂ:

a) Verificarea modului prin care organele de specialitate au urmărit respectarea măsurilor de reabilitare și menținere în funcțiune a amenajărilor de irigații în zonele afectate.

Caracterizarea amenajărilor pentru irigații în România

Sistemele de irigații din România considerate în perioada execuției lor, conceptual și constructiv la nivel mondial, se caracterizau printr-o serie de particularități proprii, printre care: dimensiunea, soluțiile constructive, sursele de apă, consumurile specifice de energie, gradul de finalizare al proiectelor.

Dimensiunea. Comparativ cu o scară în care sistemele hidroameliorative care depășesc 500 ha sunt considerate mari, perimetrele amenajate în România pot fi considerate în totalitate sisteme gigant. Dintr-un număr total de peste 100 de sisteme, patru din acestea aveau dimensiuni de peste 100.000 ha, 13 între 50.000-100.000 ha, 18 între 25 - 50 mii ha, 29 între 10.000 - 25.000 ha și 39 sub 10.000 ha, media pe total sisteme fiind de 28.144 ha (5).

Soluțiile constructive. Au fost utilizate în mod diferit, în funcție de amplasament. Pentru aducțiunea și distribuția apei s-au folosit canalele deschise și jgheaburi suspendate din beton armat, iar în amenajările interioare sistemul de conducte îngropate sub presiune (circa 88%). În prima fază pentru distribuția apei la parcelă au fost utilizate un număr mare de agregate termice de pompare. Atât acestea cât și sistemul de distribuție a apei cu jgheaburi suspendate din beton armat au fost înlocuite datorită disfuncționalității lor.

Consumul de energie electrică. Datorită înălțimilor mari de pompare și a distanțelor mari de transport asociate cu dimensiunile gigant, sistemele hidrotehnice din România au fost considerate ca unele din cele mai energofage. După consumul de energie electrică necesar pentru pomparea și distribuția apei, suprafețele amenajate se grupau într-o scară de șapte trepte, prima sub 300 kwh/1000 m³ apă. Incluzând și consumul de energie electrică necesar pentru punerea apei sub presiune gruparea cuprindea patru trepte:

- I - consum redus, sub 700 kwh/ha pentru 10,0% din suprafață;
- II - consum mediu între 700 - 1.400 kwh/ha pentru 28,6% din suprafață;
- III - consum mediu-mare, între 1.400 - 2.100 kwh/ha pentru 48,2% din suprafață;
- IV - consum mare, peste 2.100 kwh/ha pentru 13,2% din suprafață.

Gradul de finalizare al proiectelor. Deși la vremea respectivă soluțiile constructive au fost considerate în pas cu vremea, numeroase componente prevăzute în proiecte nu au fost finalizate, printre acestea numărându-se:

- impermeabilizarea canalelor deschise de aducțiune și transport al apei, pe circa 50% din lungimea acestora;

- neexecutarea sistemelor de drenaj (sunt consemnate doar 200 mii ha) și de recirculare a apei, cu efecte negative pe suprafețe mari – înmlăștinire și sărăturare secundară;

- lipsa elementelor de automatizare a distribuției apei, ca și a celor de apometrie (nici până azi măcar un m³ de apă nu a trecut printr-un apometru), ceea ce duce la consumuri de apă necontrolate, norme de irigare și udare date la întâmplare, cu costuri mari.

Adesea, au fost folosite materiale, echipamente, agregate de calitate slabă, care au asigurat randamente necorespunzătoare la pomparea și distribuția apei. Rezultatele numeroaselor cercetări și observații, efectuate în perioada de exploatare a sistemelor de irigații, atestă că pierderile de apă pe rețea, inclusiv randamentele de pompare, depășeau 50% din volumul de apă calculat la stațiile de bază, costurile acestora fiind suportate de utilizatori.

Datorită exploatării necorespunzătoare, parametrii de proiectare, tehnici și economici nu au fost realizați decât punctual de către unele unități agricole și nu numai, în unii ani și la anumite culturi.

Sursa datelor pentru amenajările de irigații (suprafață agricolă) o constituie anuarele statistice ale României, iar pentru amenajările de desecare-drenaj și combaterea eroziunii solului, statistica departamentală. Pentru aceste categorii de lucrări nu există nici până în prezent date omologate de sistemul statistic oficial.

Starea actuală a lucrărilor de îmbunătățiri funciare

Activitățile de irigații, desecare-drenaj, combatere a eroziunii solului și de apărare împotriva inundațiilor au ca obiective:

- asigurarea protecției terenurilor de orice fel și a oricăror categorii de construcții față de inundații, alunecări de teren și eroziuni, precum și protecției lacurilor de acumulare împotriva colmatării și regularizarea cursurilor de apă.

- asigurarea unui nivel corespunzător de umiditate a solului, care să permită sau să stimuleze creșterea plantelor, incluzând plantațiile viti-pomicole, culturile agricole și silvice;

- asigurarea ameliorării solurilor acide, sărăturate și nisipoase, precum și protecția împotriva poluării.

Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare are în administrare lucrări de îmbunătățiri funciare:

- amenajări de irigații, pe suprafață de 2.998.255 ha;
- amenajări de desecare drenaj, pe suprafață de 3.085.295 ha;
- amenajări de combatere a eroziunii solului pe suprafață de 2.222.287 ha;
- lucrări de apărare împotriva inundațiilor pe suprafață de 1.378.119 ha.

Amenajări de irigații:

- suprafața amenajată cu lucrări de irigații 2.998.255 ha.

Metode de udare:

- udare prin aspersiune 2.660.353 ha.
- udare prin brazde 281.982 ha.
- udare prin inundare 55.920 ha.

Sursa de apă asigurată pentru amenajările de irigații :

- Dunărea 2.017.420 ha.
- râuri interioare și lacuri de acumulare 980.835 ha.

Număr de amenajări complexe de irigații administrate de ANIF - 296.

Patrimoniul ANIF în amenajările de irigații :

- canale de transport, aducțiune și distribuție a apei de irigații 10.975 km,
din care căptușite 6.015 km.
- rețele de conducte îngropate 28.773 km.
- stații de pompare pentru irigații – 2.908 buc. din care :
 - stații de bază fixe și plutitoare 227 buc.
 - stații de repompare 352 buc.
 - stații de punere sub presiune 2.329 buc.
- construcții hidrotehnice 13.923 bucăți, din care :
 - stăvilare 5.185 buc
 - vane hidraulice automate 488 buc.
 - căderi 2.818 buc.
 - deversoare laterale 466 buc.
 - podețe 4.966 buc.
- puterea instalată a stațiilor de pompare 4.134 MW
- puterea medie instalată 1,38 KW/h.

Amenajările de desecare drenaj:

- suprafața amenajată cu lucrări de desecare 3.085.295 ha.
- metode de evacuare a apelor în exces:
 - evacuarea apei prin pompare 1.463.807 ha.
 - evacuarea apei gravitațional 1.621.488 ha.
- număr de amenajări de desecare 443.
- canale de colectare și evacuare a apei 56.584 km.
 - colectoare și principale 25.705 km.
 - secundare și terțiare 30.879 km.
- stații de pompare de evacuare 740 buc., din care:
 - stații electrice 698 buc și Stații termice 42 buc.
- construcții hidrotehnice:
 - poduri și podețe 32.421 buc.
 - stăvilare 992 buc.
 - căderi 8.815 buc.
- drenuri 40.410 km., din care:
 - colectoare 5.205 km.
 - absorbante 35.205 km.

Amenajări de combatere a eroziunii solului pe suprafață de 2.222.287 ha. în număr de 650 amenajări:

- canale și debușee, din care 13.255 km. canale de evacuare de coastă și 6.681 km. debușee.
- drumuri antierozionale 28.125 km.
- amenajări ravene și torenți 7.926 km.
- construcții hidrotehnice:
 - baraje traverse și praguri 30.340 buc.
 - căderi 39.536 buc.
 - podețe 29.774 buc.
 - consolidări de mal 65.199 km.
 - plantații silvice antierozionale 23.633ha.
- drumuri colectoare și absorbante 19.828 km.

Lucrări de apărare împotriva inundațiilor:

- suprafața apărută împotriva inundațiilor 1.378.119 ha, din care:
 - cu diguri de apărare din administrarea ANIF 643.870ha.
 - cu diguri de apărare din administrarea ANAR 734.249 ha.
- diguri în administrarea ANIF 2.270,3 km, din care:
 - la fluviul Dunărea 1.181,1 km.
 - la râurile inferioare 1.089,2 km.
- suprafața apărută împotriva inundațiilor prin baraje 189694 ha.
- baraje și acumulări pentru atenuarea viiturilor 114 buc.

Exploatarea amenajărilor hidro-ameliorative (irigații)

Evoluția suprafețelor irigate în perioada 2006-2009

Potrivit datelor existente în evidența sucursalelor ANIF, în perioada 2006-2009, comparativ cu anul 1989 s-a irigat din ce în ce mai puțin și cu variații mari, de la un an la altul.

Se constată, de asemenea, o reducere semnificativă a normelor de irigare și a suprafețelor, comparativ cu anul 1989, acestea depășind cu puțin norma de udare, de unde se deduce că s-a făcut o irigare incompletă a culturilor. S-a irigat puțin chiar și în ani deosebit de secetoși, precum anii : 1993, 2003, 2007. Sistemul de avertizare a udărilor lipsește, irigarea se face la întâmplare, cu risipă de resurse.

Cele mai importante cauze care au condus la reducerea semnificativă a suprafețelor irigate, sunt următoarele:

- dizolvarea structurilor de exploatare de mari dimensiuni, la început a cooperativelor agricole ca urmare a Legii nr.18/1993, a fondului funciar și apoi a Legii nr.1/2000;
- degradarea infrastructurii amenajărilor hidro-ameliorative prin distrugere, furt, uzură fizică și morală, abandon, dezinteres din partea noilor posesori de pământ, reîmproprietăriți. Totul asistat de incapacitatea factorilor de decizie și de putere de a gestiona și organiza exploatarea unui însemnat patrimoniu al agriculturii și în același timp al economiei naționale;

- tranziția la economia de piață, al cărei motor este considerat profitul obținut exclusiv la nivelul agentului economic și nu al economiei naționale;
- creșterea progresivă a tarifelor pentru apa de irigat și cu deosebire, diferențierea pe trepte de pompare a contribuit, de asemenea, la reducerea interesului pentru irigații;
- distrugerea rețelei de transport a energiei electrice, însoțită de scoaterea de sub tensiune a rețelei și descompletarea acesteia (extragerea transformatorilor) motivate de neutilizarea ei;
- lipsa de convingere a multor proprietari de terenuri, de avantajele economice ale agriculturii în regim irigat, asociată cu întârzierea constituirii AUA/OUA;
- deficitul de echipamente pentru administrarea apei la plante;
- necorelarea activităților de reabilitare a infrastructurii de irigații cu cererea reală de apă, la nivel de sistem hidrotehnic;
- nesiguranța desfacerii producției pentru speciile care răspund cel mai bine la irigații, cum este de exemplu porumbul sau legumele în condițiile unei politici deosebit de permissive în ce privește importurile.

Indicatori de exploatare ai sistemelor hidroameliorative în perioada 2006-2009

Potrivit machetei propuse de comisie au fost solicitate sucursalelor ANIF o serie de date statistice privind activitatea de irigații din perioada ultimilor patru ani: 2006, 2007, 2008 și 2009.

Din datele centralizate în tabele (vezi rapoartele subcomisiilor) rezultă că ponderea suprafețelor funcționale, adică irigabile, din suprafața total amenajată, reprezintă aproximativ 15%.

Suprafețe irigate în perioada 2006-2009. În perioada 2006-2009, suprafața contractată de beneficiari a fost în creștere în toate sucursalele. În schimb, suprafața irigată efectiv, a fost mult mai redusă decât suprafața contractată și variabilă de la un an la altul.

În 2007, s-a contractat o suprafață de peste două ori mai mare decât în 2006 și s-a irigat o suprafață de aproape patru ori mai mare, ceea ce se explică prin seceta pronunțată din acest an. În 2008, deși s-a contractat o suprafață mai mare decât în 2007, s-a irigat efectiv o suprafață mai mică decât în anul precedent, aportul precipitațiilor asigurând necesarul de apă al plantelor.

Deși situația udărilor efective în anul 2009 este datată la începutul lunii iulie, menționăm că, în conformitate cu situația udărilor efective, startul a fost dat foarte târziu, la începutul lunii iulie, fapt ce a determinat pierderi însemnate de recoltă, pierderile cele mai mari înregistrându-se la culturile însemnate în toamna anului 2008.

Echipamentele de udare

Se apreciază că una din cauzele principale pentru care se irigă puțin, este deficitul de echipament de udare, fapt ce rezultă din datele transmise de sucursale (vezi rapoartele subcomisiilor).

Se constată că în unele zone - Moldova de sud, spre exemplu - sunt organizate OUA, pe suprafețe mai mari decât cele declarate funcționale, la nivelul anului 2009. Suprafețele irigate efectiv sunt în schimb, mult mai mici decât cele contractate.

Pe ansamblul zonelor, suprafața irigată efectiv în 2009, este mai mică decât s-ar fi putut iriga cu echipamentele existente și mult mai mică decât suprafața contractată, de unde rezultă un deficit semnificativ de echipamente de udare.

Infrastructura sistemelor hidroameliorative

Infrastructura amenajărilor pentru irigații are două componente de bază:

- sistemul de pompare al apei, compus din stații de pompare de bază, stații de repompare, stații de punere sub presiune;
- infrastructura de transport, compusă din canale, conducte și lucrări de artă aferente.

Evaluarea dimensionării în vederea reabilitării sistemelor de irigații implică atât starea actuală a acestora, cât și costurile de reabilitare. În ce privește starea stațiilor de pompare, acestea sunt în cea mai mare parte nefuncționale sau necesită reabilitări de mai mică sau mai mare amploare. Pe ansamblul zonelor analizate, doar o cincime din stațiile de pompare sunt în funcțiune. În mod realist însă, problema nu apare atât de gravă. Numărul stațiilor de pompare inventariate vizează suprafața amenajată la nivelul anului 1989, suprafață care este puțin probabil să fie propusă a fi reabilitată în viitorul apropiat, datorită surselor financiare limitate.

Pe măsură ce se va reabilita infrastructura de transport și distribuție (sistemul de canale și conducte) operație dependentă în cea mai mare măsură de interesul manifestat de către agricultori, stațiile de pompare trebui să fie reabilitate.

Problema reabilitării este dificil de rezolvat în cazul infrastructurii de transport – canale și conducte – chiar dacă reabilitarea acestora ar necesita costuri mai mici. Aceasta, deoarece, spre deosebire de stațiile de pompare ce pot funcționa cu un număr variabil de agregate, funcție de cererea de apă, rețeaua de transport trebuie reabilitată integral indiferent de volumul de apă transportat.

Analiza sistemelor de desecare, îndiguire și combatere a eroziunii solului

Zona de mare tradiție a lucrărilor de îmbunătățiri funciare cuprinde suprafețe din câmpia de vest a României aferente județelor Timiș, Arad, Bihor și Satu Mare. În aceste zone predomină lucrările de îndiguire și desecare, lucrări indispensabile unor activități agricole. Primele lucrări au fost începute în Banat, imediat după alungarea turcilor din zona de către imperiul Austro - Ungar în anul 1718.

Ca o caracterizare a situației din Banat, stau mărturisirile lui Grisellini, care în 1780 editează la Viena o lucrare despre Banatul Timișean, în care arăta: *“In afără de mlaștina de la Aranca, apele râurilor Beghei, Timiș, Bârzava, împreună cu o mulțime de pâraie și scurgeri ale izvoarelor fuseseră lăsate în voia sorții, neîndiguite, aceste ape inundaseră aproape toate terenurile joase, formând curând noi mlaștini, mai mari decât cele vechi. Renumitele mocirle pontice din vechea și noua Romă nici nu se puteau compara cu cele din Banat. Permanentele schimbări atmosferice în această regiune, grație poziției naturale este expusă și evaporărilor infecțioase care se ridicau de pe atâtea ape greu mirositoare și putregăite, o făceau a fi cel mai trist loc de ședere”*. Aceasta a determinat ca în cei peste 220 de ani trecuți să se impună realizarea unor lucrări de îmbunătățiri funciare în acea zonă.

De asemenea, în anul 1902, în expunerea de motive la Legea 22/1902 privitor la regularizarea canalului Bega, ministrul agriculturii din acea vreme d-nul Barany Ignaz arăta: *“Este de notorietate că acel jumătate de inel în lungime de 300 km, constând din dealuri și coline, care înconjoară dinspre nord, est și sud marele șes al Banatului, trimite asupra acestui teritoriu de huma străveche, cu o suprafață de aproximativ 700.000 jughere cadastrale (399.000 ha), apele din precipitațiuni ce se aglomerează, pe o suprafață de 8.776 km², unde apele cu un secol și jumătate, de-a lungul râurilor Timiș și Bega, apoi înspre sud și în regiunile Alibunarului, formau mlaștini pe întinderi de sute de mii de jugăre. Aceste inepuizabile regiuni de agricultură, numai prin investițiuni importante au putut fi dobândite ca temei al îmbogățirii naționale...”*.

Aprecierile de mai sus cu corecturile ce trebuiesc făcute de specificul fiecărei zone, sunt valabile și astăzi pentru întreaga Câmpie de Vest.

Concomitent cu lucrările de îndiguire și asanare a mlaștinilor, au fost făcute lucrări pentru alimentarea cu apă a unor folosințe piscicole, orezarii, irigații sau alimentari cu apă a unor centre populate. În acest sens, este de amintit nodul hidrotehnic Costei - Topolovăț, Canalul Italian – jud. Timiș, Canalul Morilor - jud. Arad, Canalul Colector – jud. Bihor. Aceste lucrări funcționează în bune condiții până în zilele noastre – fără nici un consum de energie.

Lucrările începute în secolul al XVIII-lea au continuat în diverse etape până în zilele noastre, cu o dezvoltare accentuată în perioada anilor 1960-1989. După 1989, volumul investițiilor în lucrările de îmbunătățiri funciare a fost redus simțitor iar activitatea de exploatare, întreținere și reparații, finanțată doar de la bugetul de stat, a înregistrat un regres crescut, cu consecințe dramatice asupra funcționalității lucrărilor, fapt ilustrat prin calamitățile naturale ce s-au abătut asupra României an de an (inundații, perioade de secetă, alunecări de teren etc.).

Lucrările de îmbunătățiri funciare existente, începute în anul 1718, au fost realizate de administrația militară a Banatului și continuate, tot cu fonduri guvernamentale, până în anul 1840, an în care prin legile adoptate, finanțarea lucrărilor noi este împărțită între proprietarii interesați în lucrările de apărare împotriva inundațiilor, în raport cu sporul de beneficiu, iar cheltuielile cu regularizările de albie, în interesul navigației, au fost suportate de stat.

Tot în această perioadă, exploatarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare a fost încredințată asociațiilor înființate de către proprietarii de terenuri agricole interesate.

În anul 1863 se înființează primul sindicat hidraulic (Sindicatul pentru Regularizarea Râului Timiș) unitate economică cu buget de venituri și cheltuieli propriu, a cărui venituri au fost asigurate în principal de așa numitele dări de apă, care erau tarife percepute beneficiarilor de teren pentru exploatarea, întreținerea și repararea amenajărilor de îmbunătățiri funciare care deserveau terenurile acestora.

În perioada 1944-1953, lucrările hidroameliorative existente au fost administrate de către așa numitele "colective hidraulice", reunite în patru Administrații ale Colectivelor Hidraulice (ACH) cu sedii în Timișoara, Arad, Oradea și Satu Mare. ACH erau unități cu economie proprie, finanțându-se din încasarea unor taxe pentru prestațiile efectuate și din exploatarea unor bunuri proprii (terenuri, localuri etc.), fiind conduse de consilii de administrație constituite din reprezentanți ai unităților beneficiare și ai organelor locale ale puterii de stat.

După anul 1953 a fost constituită Întreprinderea de Stat pentru Gospodărirea Apelor în Agricultură (ISGAA), având în subordine șase întreprinderi teritoriale: Timișoara, Arad, Oradea, Satu Mare, București, Galați. Între anii 1957 și 1969 exploatarea și întreținerea lucrărilor de îmbunătățiri funciare a funcționat în cadrul unor direcții zonale sau regionale. După anul 1969 au luat ființă întreprinderile județene de exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare (IELIFGA, IELIF, IEELIF).

Sursele de finanțare a activității de apărare împotriva inundațiilor, desecare și combaterea eroziunii solului, costurile de exploatare, întreținere și reparații se suportă integral de la bugetul de stat.

Din analizeze făcute comisia constată că ANIF RA nu a apelat la prevederile art. 41 (3) punct b „Tarifele de prestări de servicii de desecare și drenaj, apărare împotriva inundațiilor și combatere a eroziunii solului percepute beneficiarilor, referitoare la exploatarea, întreținerea și reparațiile amenajărilor de îmbunătățiri funciare declarate de utilitate publică, altele decât cele legate de irigații”; art. 65: „Administrația poate percepe tarife beneficiarilor direcți ai sistemelor și amenajărilor de desecare și drenaj și ai lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor și de combatere a eroziunii solului aflate în administrarea sa. Tarifele se calculează separat pentru fiecare amenajare sau lucrare, pe baza costurilor fixe și a costurilor variabile, după caz, de exploatare, întreținere și reparații a acelei amenajări sau lucrări” și ale art. 66: „Tarifele de prestații pentru alte activități de îmbunătățiri funciare decât irigațiile se calculează anual de către Administrație în baza normelor metodologice, aprobate prin ordin al ministrului, iar cuantumul tarifelor se aprobă de consiliul de administrație al Administrației” din Legea îmbunătățirilor funciare nr. 138/2004, deși alocațiile bugetare pentru anul 2009, ca de altfel și cele pentru anii anteriori, nu acopereau decât în mică măsură necesarul de fonduri pentru menținerea capacităților de intervenție a lucrărilor de apărare, amenajărilor de desecare, drenaj și combaterea eroziunii solului – fapt ce odată cu trecerea anilor conduce la degradări majore, a căror rezolvare devine extrem de costisitoare (ruperi de diguri, alunecări de teren, distrugerii datorită excesului de umiditate prelungit a culturilor etc.) sau chiar la pierderea unor vieți omenești.

Starea deplorabilă în care se găsesc în prezent lucrările de îmbunătățiri funciare accelerează, în marea majoritate a zonelor, creșterea nivelului freatic, sărăturarea secundară, înmlăștinirea și, în final, degradarea gravă, uneori ireversibilă a terenurilor agricole, cu consecințe negative asupra potențialului productiv al solurilor.

Cauzele acestei stări de lucruri derivă din lipsa fondurilor pentru plata energiei, gradul mare de infestare cu vegetație și colmatarea rețelei de canale de desecare.

Sunt numeroase exemple în care intervențiile pentru refacerea lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor s-au limitat numai la refacerea lucrărilor calamitate și nu în conformitate cu starea fizică și de degradare continuă a acestora. **Personalul și fondurile insuficiente fac imposibilă întreținerea și reparațiile curente a digurilor, barajelor, canalelor, podețelor etc.**

Fondurile repartizate în perioada 2001-2009 nu au asigurat exploatarea, întreținerea și cu atât mai mult repararea lucrărilor de îmbunătățiri funciare din patrimoniul ANIF. Sumele alocate au permis doar intervențiile în punctele critice pentru funcționarea amenajărilor, fără a se atinge parametrii proiectați.

Structura personalului din cadrul sucursalelor ANIF o considerăm necorespunzătoare, având în vedere raportul existent între personalul direct productiv și cel neproductiv. Această situație își are originea în carențele Legii nr.138/2004, care stipulează că administrația nu execută lucrări, ci doar administrează și exploatează lucrările, în acest fel, personalul tehnic de specialitate este folosit inefficient. Se constată renunțarea la activitatea de prognoză și avertizare asupra stării de umiditate a solului, fapt ce duce la desfășurarea unei activități de exploatare fără suportul tehnic necesar în vederea reglării nivelului apei freatice pentru prevenirea excesului de umiditate în anii ploioși sau al asigurării aportului freatic în anii secetoși.

Având în vedere blocajul financiar existent la nivelul sectorului de îmbunătățiri funciare suprapus blocajului decizional, conducerile sucursalelor consideră necesar:

- crearea unui cadru legislativ coerent, care să asigure desfășurarea unei activități pe principii de parteneriat cu beneficiarii lucrărilor de îmbunătățiri funciare, chiar elaborarea unei legi noi pentru sistemul lucrărilor de îmbunătățiri funciare;

- schimbarea organizării administrative, care să elimine birocratia și să asigure o decizie promptă, funcție de cerințele beneficiarului, corelat cu crearea cadrului organizatoric necesar asigurării răspunderii pentru aceste decizii la nivel local. Se propune organizarea de societăți comerciale la nivel județean sau cel mult la nivel regional;

- asigurarea unui suport financiar la nivelul necesarului pentru menținerea în funcțiune a lucrărilor, cu participarea beneficiarilor, atât pentru asigurarea fondurilor necesare (tarife de prestații) cât și pentru controlul utilizării acestora;

- menținerea stării tehnice a sistemelor de îmbunătățiri funciare, corelat cu interesul beneficiarilor de a folosi amenajările de îmbunătățiri funciare și scoaterea din funcțiune și din inventarul sucursalei a acelor amenajări care nu mai corespund tehnic și nu mai sunt dorite de beneficiari; casarea unor sisteme de îmbunătățiri funciare aflate pe suprafețe care au primit altă destinație decât cea agricolă. În cazul amenajărilor degradate, dar care sunt dorite de

beneficiari, este necesară întocmirea unui plan de urgență de repunere în funcțiune a acestora;

- o problemă ridicată de sucursala Someș – Criș este participarea la un program transfrontalier cu Ungaria, pentru reabilitarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare din zona de frontieră, program în valoare de 2.000.000 lei. Contribuția părții romane este de 5 % din valoarea programului. Derularea acestui program s-a blocat la nivelul centrului ANIF RA, din lipsă de fonduri, motiv cel puțin pueril, având în vedere suma în discuție. Este necesară reanalizarea și reluarea acestui program și urgentarea susținerii lui.

Cu privire la lucrările de combatere a eroziunii solului:

Aplicarea legilor fondului funciar pe vechile amplasamente, cu parcelarea din deal în vale, a dus la distrugerea lucrărilor de combaterea eroziunii solului, cu accentuarea fenomenelor de eroziune. Acest fenomen a fost favorizat și de defrișarea pădurilor și distrugerea perdelelor de protecție.

Parcelarea terenurilor a determinat și o amplasare la întâmplare a culturilor, ceea ce face imposibilă exploatarea corectă din punct de vedere economic și antierozional a suprafețelor amenajate în acest sens.

Neajunsurile create de aplicarea legilor fondului funciar, corelat cu lipsa cronică de fonduri pentru efectuarea lucrărilor de întreținere și reparații au dus la degradarea lucrărilor și implicit a terenurilor agricole.

Se impune o analiză dură a lucrărilor din cadrul fiecărui sistem hidroameliorativ în parte și casarea lucrărilor distruse sau, după caz, refacerea acestora în cazul în care sunt solicitate expres de beneficiari.

Analiza sumelor alocate pentru lucrări și a costurilor medii la ha. arată că alocațiile bugetare primite în anii 2001 – 2009 nu au asigurat exploatarea, întreținerea și repararea lucrărilor conform normativelor în vigoare, permițând doar intervenții în punctele critice.

Cu privire la lucrările de desecare:

În conformitate cu situațiile prezentate de către sucursale, lucrările de întreținere și reparații pentru asigurarea unei funcționari la parametri ceruți de regulamentele de exploatare sunt într-o proporție total necorespunzătoare. Conducerile sucursalelor apreciază că sistemele de desecare sunt pregătite doar în proporție de 50 % pentru intervenții în caz de calamități naturale, ceea ce este extrem de grav.

Nerealizarea lucrărilor la rețeaua de canale de desecare se datorează în principal modului defectuos de organizare a activității de întreținere și reparații impus de Legea 138/2004 ca urmare a lipsei personalului muncitor propriu pentru realizarea acestor lucrări și abordarea lucrărilor de întreținere și reparații ca lucrări de construcții și montaj în relațiile cu terți. De asemenea, lipsa cronică de fonduri a făcut ca în momentul de față rețeaua de canale să fie invadată de vegetație (acvatică, ierboasă, lemnoasă) care face în multe zone imposibilă scurgerea apelor de pe terenurile agricole și nu numai. Ambele cauze prezentate mai sus au dus la executarea unor lucrări punctuale, în detrimentul lucrărilor care să asigure funcționarea întregului sistem.

Referitor la întreținerea stațiilor și repararea stațiilor de pompare, reținem următoarele aspecte semnalate:

- în prezent nu se dispune de dotările necesare și personal specializat pentru efectuarea lucrărilor de reparații;
- sistemul de întreținere și reparații aplicat în prezent nu este cel corespunzător, întrucât un agregat de pompare funcționează până la defectare, moment în care se efectuează reparația;
- se impune aplicarea programului de întreținere și revizii conform cărții tehnice elaborate de producător, or acest lucru nu se face.

Este necesară:

a) analiza oportunității menținerii în inventar a unor lucrări de desecare sau chiar a capacității de desecare pe terenuri care au fost scoase din circuitul agricol și au primit destinații de zone industriale sau cartiere rezidențiale și care, în momentul de față, nu își mai găsesc locul în arhitectura zonei.

b) analiza folosirii fondurilor alocate pentru sistemele de irigații;

Subvenționarea activității de irigații. În perioada analizată activitatea de irigații a fost subvenționată de către stat într-o proporție din ce în ce mai mare. Raportat la suprafața efectiv irigată, nivelul subvenției a crescut de la 209 lei/ha în 2006, la 974 lei/ha pe ansamblul zonei, în anul 2008.

Pentru anul 2009, nivelul subvenției pe hectar este egal cu cel din 2008.

c) analizarea măsurilor, inclusiv legislația, ce se pot lua în regim de urgență;

d) analizarea măsurilor ce se pot lua în regim de urgență.

Evoluția instituțională și legislativă în perioada 1990-2009. După 1990, în perioada tranziției la economia de piață, va începe o nouă serie de reorganizări specifice, în scopul adaptării la noile structuri.

Prin *Hotărârea de Guvern nr. 292*, în anul 1991 ia ființă Societatea Comercială pentru Exploatarea Lucrărilor de Îmbunătățiri Funciare - S.C.E.L.I.F. S.A., cu sucursale în fiecare județ, în structura cărora funcționau un număr variabil de sisteme hidroameliorative și societăți de întreținere a stațiilor de pompare și automatizări - S.I.S.P.A.

Obiectul de activitate: întreținerea, repararea și exploatarea canalelor, conductelor, construcțiilor hidrotehnice, instalațiilor și echipamentelor de irigații, desecări și drenaje; întreținerea și repararea amenajărilor de combatere a eroziunii solului; activități agricole; proiectare și re tehnologizarea lucrărilor, instalațiilor și echipamentelor de îmbunătățiri funciare; activități comerciale de import-export; consulting și prestații pentru populație.

De asemenea, s-au creat și I.F.C.O. SA (societate de execuție, lucrări și servicii de utilaje pentru irigații) și PROLIF SA (proiectare).

Legea nr.50/7 iulie 1994, privind unele măsuri de organizare a activității de îmbunătățiri funciare, prin care se înființează *Regia Autonomă de Îmbunătățiri Funciare*.

Obiectul de activitate: Art.4. R.A.I.F. are ca obiect de activitate:

4.1. Administrarea, întreținerea și exploatarea lucrărilor de irigații, desecări-drenaje, combaterea eroziunii solului, îndiguiri, baraje și alte asemenea, inclusiv apărarea împotriva inundațiilor și ghețurilor la digurile și barajele din patrimoniul propriu.

4.2. Realizarea programelor de investiții privind studiile, proiectarea și execuția lucrărilor de îmbunătățiri funciare de interes public național.

4.3. Producerea de materiale, echipamente, confecții și recondiționări de piese de schimb necesare în activitatea de îmbunătățiri funciare, pentru necesitățile proprii și pentru terți.

4.4. Executarea de prestări de servicii din domeniul îmbunătățirilor funciare, pentru terțe persoane juridice și fizice, contra cost.

4.5. Desfășurarea de activități de import-export și cooperare internațională în domeniul îmbunătățirilor funciare.

4.6. Asigurarea asistenței tehnice în întreținerea și exploatarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare care se realizează cu forțe proprii de către persoane juridice și fizice.

4.7. Furnizarea de agent termic prin microcentrale proprii către persoane juridice și fizice.

4.8. Executarea de alte prestări de servicii în domeniul transporturilor, proiectării și realizării lucrărilor de construcții-montaj, reparații prin atelierele proprii, închirieri de mijloace de transport și utilaje, precum și spații temporar disponibile, pentru persoane juridice și fizice fără a afecta activitatea de bază.

Art.5. Cheltuielile cu energia electrică necesară pompării apei de la priză până la hidrant și pompării apei din rețeaua de desecare precum și cheltuielile de întreținere și reparații ale lucrărilor de îmbunătățiri funciare, din patrimoniul Regiei Autonome de Îmbunătățiri Funciare se suportă integral de la bugetul de stat. Celelalte cheltuieli de exploatare a sistemelor de irigații se suportă de beneficiari, pe bază de tarif negociat cu aceștia.

Ordonanța de urgență nr.23/27 martie 2000, privind înființarea Societății Naționale Îmbunătățiri Funciare SA prin reorganizarea Regiei Autonome a Îmbunătățirilor Funciare.

Art.5. Societatea Națională de Îmbunătățiri Funciare S.A., își desfășoară activitatea în domeniul îmbunătățirilor funciare, având ca obiect principal de activitate administrarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare de interes național din patrimoniu, precum și aplicarea strategiilor de dezvoltare, a politicilor în domeniul îmbunătățirilor funciare, de investiții și cercetare științifică de specialitate.

Art.8. (1) Cheltuielile cu energia electrică necesară pompării apei de la priză până la hidrant și toate cheltuielile cu evacuarea apei din rețeaua de desecare, cheltuielile de întreținere și reparații ale lucrărilor de îmbunătățiri funciare în care se cuprind (potrivit legii) și digurile, barajele și construcțiile-anexe din patrimoniul Societății Naționale de Îmbunătățiri Funciare S.A., se suportă de la bugetul de stat.

(2) Cheltuielile cu energia electrică necesară în vederea pompării apei de la stațiile de pompare de punere sub presiune până la hidrant sau vaneta din orezării, cheltuielile cu evacuarea apei din rețele de desecare și cheltuielile de întreținere și

reparații din amenajările ce vor fi preluate de asociațiile utilizatorilor de apă pentru irigații nou-înființate se suportă de la bugetul de stat pe o perioadă de 5 ani.

(4) Pentru cheltuielile de exploatare a sistemelor de irigații din patrimoniu, Societatea Națională de Îmbunătățiri Funciare S.A., va stabili tarife pentru livrarea apei către beneficiarii prestațiilor de servicii.

Legea 138/27 aprilie 2004 a administrației îndeplinește următoarele atribuții:
Art.39.

a) întocmește și pune în aplicare planurile anuale de exploatare, întreținere și reparații ale amenajărilor de îmbunătățiri funciare declarate de utilitate publică (nerespectată);

b) elaborează bugetul de venituri și cheltuieli și planul de activitate pentru exercițiul financiar următor;

c) inventariază anual amenajările de irigații funcționale (făcute necorespunzător);

d) **stabilește tarife pentru servicii de îmbunătățiri funciare;**

e) elaborează studii, proiecte, programe și propuneri anuale pentru investiții în reabilitarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare existente sau execută noi amenajări și supraveghează realizarea acestor lucrări de investiții;

f) urmărește impactul asupra mediului înconjurător al activităților de îmbunătățiri funciare și ia măsuri de diminuare sau corective în conformitate cu legislația protecției mediului;

g) **asigură paza și protecția infrastructurii de îmbunătățiri funciare din cadrul amenajărilor de îmbunătățiri funciare pe care le administrează, exploatează, întreține și repară;**

h) urmărește permanent starea tehnică a amenajărilor de îmbunătățiri funciare aflate în administrare;

i) desfășoară acțiuni de prevenire și protecție a amenajărilor de îmbunătățiri funciare aflate în administrare față de acțiunea factorilor de risc și a calamităților naturale, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiile hidrotehnice;

j) pregătește și pune în aplicare planurile de acțiune în cazuri de urgență;

k) emite avize tehnice pentru instalațiile care se amplasează și construcțiile care se execută în zona amenajărilor de îmbunătățiri funciare din administrarea sa;

l) elaborează și finanțează planul propriu de cercetare, proiectare și informatică;

m) coordonează și îndrumă metodologic controlul tehnic de calitate a exploatării, întreținerii și reparațiilor amenajărilor de îmbunătățiri funciare, efectuat de sucursalele teritoriale;

n) avizează documentațiile tehnice, contractează și finanțează lucrările de investiții și de reparații și verifică derularea și recepționarea lucrărilor potrivit legii;

o) elaborează studiile privind necesarul forței de muncă pe structuri de personal, pregătirea și perfecționarea întregului personal, selectarea și promovarea acestuia în cadrul unităților din subordine;

p) organizează și aprobă planul de audit public intern, organizează controlul financiar preventiv și evidența angajamentelor conform legii, efectuează analize economice și tehnice asupra organizării și desfășurării activităților;

q) urmărește derularea și recepția lucrărilor contractate cu terți furnizori.

Art.40. Pentru realizarea activităților sale, Administrația contractează cu terți furnizori elaborarea de studii, prestarea de servicii de cercetare, proiectare, lucrări de construcții, întreținere și reparații, inclusiv livrarea sau închirierea echipamentului necesar pentru desfășurarea activităților sale, precum și echipamente de intervenție pentru a face față situațiilor de urgență, cu respectarea legislației în vigoare privind achizițiile publice.

La art.77, *Legea 138/2004*, prevede reorganizarea Societății Naționale de Îmbunătățiri Funciare – S.N.I.F. – prin desprinderea de Administrația Națională de Îmbunătățiri Funciare – A.N.I.F., prima urmând a fi privatizată în conformitate cu prevederile hotărârii Guvernului pentru aprobarea planului de reorganizare globală a S.N.I.F. (nerealizate încă).

Modificările repetate ale legislative din domeniul îmbunătățirilor funciare n-au înregistrat progrese, dimpotrivă au condus la o serie de disfuncții în sistem. Este necesară revizuirea legislației care să vizeze noi măsuri de reorganizare instituțională a celor două organizații (ANIF și SNIF).

e) Pierderile și costurile de întârziere a aplicării udărilor.

Comisia de anchetă nu dispune de mijloace și metode pentru cuantificarea pierderilor de recoltă determinată de întârzierea aplicării udărilor. Este cert că mai ales în anii cu perioade lungi de secetă se ajunge la pierderi de recoltă până la compromiterea parțială sau totală a acesteia.

CAPITOLUL II

Constatările subcomisiei nr. 1 referitor la modul în care se gestionează amenajările de irigații și alte sectoare de îmbunătățiri funciare

2.1. Temeiul legal în care își desfășoară activitatea comisia de anchetă precum și subcomisiile formate pentru activitatea în teritoriu.

Comisia parlamentară de anchetă privind situația irigațiilor și a altor sectoare de îmbunătățiri funciare a fost înființată în baza Hotărârii Nr. 31/24.06.2009 a Camerei Deputaților, având ca termen de prezentare a raportului final data de 12 august 2009. Ca urmare a complexității problemelor apărute în timpul activității comisiei, precum și a numărului mare de audieri necesare, activitatea comisiei a fost prelungită până la data de 13 septembrie 2009.

Pentru verificarea situațiilor din teritoriu cu privire la starea funcțională a amenajărilor de îmbunătățiri funciare precum și pentru a crea posibilitatea consultării unui număr cât mai mare de specialiști care lucrează în acest domeniu, au fost înființate patru subcomisii, a căror activitate a fost desfășurată pe raza a câte trei sucursale teritoriale ale ANIF RA.

De asemenea, subcomisiile au analizat, odată cu activitatea sucursalelor ANIF RA, și problemele legate de înființarea și funcționarea a AUAI sau OUAI.

S-a analizat situația sucursalelor SNIF SA având în vedere calitatea pe care acestea au avut-o după divizarea SNIF SA în SNIF SA și ANIF RA în anul 2004, precum și perspectiva acestei societăți în contextul procesului de exploatare, întreținere și reparare a amenajărilor de îmbunătățiri funciare.

2.2. Componenta subcomisiei nr. 1.

Subcomisia nr. 1 este formată din:

Tabugan Ion - sef subcomisie
 Buciuta Stefan - membru
 Beres Stefan Vasile - membru
 Todor Voicu - expert

2.3. Aria de activitate a subcomisiei nr. 1

Geografic, subcomisia nr. 1 și-a desfășurat activitatea în zona de vest și nord – vest a României, pe raza județelor Caraș-Severin, Timiș, Arad, Bihor, Satu Mare, Maramureș, Sălaj, Bistrița Năsăud și Cluj.

Din punct de vedere administrativ, exploatarea, întreținerea și repararea lucrărilor de îmbunătățiri funciare din perimetrul prezentat mai sus, este organizată în 3 (trei) sucursale teritoriale ale ANIF RA și anume:

- **Sucursala Timiș - Mureș Inferior** pentru lucrările de IF din județele Caraș- Severin, Timiș și Arad, cu sediul în municipiul Timișoara;
- **Sucursala Someș - Criș** pentru lucrările de IF din județele Bihor, Satu Mare și Sălaj cu sediul în municipiul Oradea;
- **Sucursala Tisa - Someș** pentru lucrările de IF din județele Cluj, Sălaj, Bistrița Năsăud și Maramureș cu sediul în municipiul Cluj.

Ca urmare a prevederilor Legii 138/2004 și a divizării fostului SNIF SA în SNIF SA și ANIF RA, în zona analizată au luat ființă nouă sucursale județene ale SNIF SA, din care la data controlului, ca urmare a unor reorganizări succesive, funcționau numai șapte sucursale, după cum urmează: **Caraș** – județul Caraș-Severin; **Banat** – județul Timiș; **Mureș-Criș** – județul Arad; **Criș** – județele Bihor și Satu Mare; **Maramureș** - județul Maramureș; **Someș** - județele Sălaj și Cluj și **Bistrița-Năsăud** - județul Bistrița Năsăud.

Atât sucursalele ANIF cât și sucursalele SNIF sunt sucursale fără personalitate juridică.

2.4. Istoricul lucrărilor de îmbunătățiri funciare din zona analizată

În zona de lucru a subcomisiei, din punct de vedere al tradiției și lucrărilor de îmbunătățiri funciare, se conturează două zone distincte:

- a. **Zona de mare tradiție a lucrărilor de îmbunătățiri funciare** care cuprinde suprafețe din Câmpia de Vest a României, aferente județelor Timiș, Arad, Bihor și Satu Mare.

În aceste zone predomină lucrările de îndiguire și desecare, lucrări indispensabile unor activități agricole. Primele lucrări au fost începute în Banat, de către imperiul Austro - Ungar în anul 1718.

- b. **Zona în care lucrările de îmbunătățiri funciare au fost dezvoltate după anul 1960** cuprinde suprafețe amenajate administrate de sucursala ANIF RA Tisa – Someș, aferente județelor Cluj, Sălaj, Maramureș și Bistrița Năsăud.

În aceste zone lucrările sunt preponderent de combatere a eroziunii solului, completate cu lucrări de desecare pe luncile râurilor și mici amenajări locale de irigații.

Ca o caracteristică comună a tuturor formelor de organizare a activității de exploatare a lucrărilor de îmbunătățirii funciare până în anul 1990 a fost reprezentativitatea acestora prin păstrarea personalității juridice cât și asigurarea unei finanțări prin participarea proprietarilor de teren ca beneficiari ai efectelor lucrărilor de îmbunătățiri funciare. Este nevoie de a analiza această situație și pentru ceea ce reprezintă astăzi îmbunătățirile funciare.

În anul 1994, prin crearea Regiei Autonome a Îmbunătățirilor Funciare, a fost pentru prima dată în istoria lucrărilor de îmbunătățiri funciare din România când unităților teritoriale li s-a luat reprezentativitatea prin retragerea personalității juridice a sucursalelor județene.

De asemenea, începând cu anul 1990, datorită modului de finanțare integral de la bugetul de stat a exploatarei, întreținerii și reparării lucrărilor de îmbunătățiri funciare, au fost excluși beneficiarii de teren de la finanțarea lucrărilor și implicit de la controlul utilizării fondurilor alocate în acest sector, prin inexistența unor contracte de prestări de servicii cu obligații precise pentru ambele părți, situație care a dus ca astăzi unitatea specializată ANIF RA să fie pusă în imposibilitatea de a-și mai duce la îndeplinire atribuțiile stabilite prin lege. Istoricul lucrărilor de îmbunătățiri funciare din zona analizată se găsește în dosarele de prezentare a sucursalelor teritoriale ANIF RA anexate la prezentul raport.

2.5. Cadru legislativ

Activitatea de Îmbunătățiri Funciare în România se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii 138/2004.

2.6. Sursele de finanțare a activității de îmbunătățiri funciare

La data controlului sursele de finanțare a activităților de îmbunătățiri funciare pentru exploatarea, întreținerea și repararea lucrărilor precum și pentru investiții sunt:

a. pentru lucrări de irigații

- tarife anuale pentru întreținerea și exploatarea lucrărilor de irigații din administrarea ANIF-RA percepute de la beneficiarii de teren cu sisteme de irigații completate de subvenții de la bugetul de stat acordate în condițiile Legii 138/2004;

- tarife de livrare a apei de la sursa la punctul de preluare a apei de către beneficiari, tarife acoperite parțial din subvenții de la bugetul de stat;

- tarife de livrare a apei de către organizații către membrii organizației sau alți beneficiari care au terenuri deservite de instalații aflate în proprietatea unei organizații de utilizatori de apă.

b. pentru activitatea de apărare, desecare și combaterea eroziunii solurilor, costurile de exploatare, întreținere și reparații se suportă integral de la bugetul de stat.

Se constată că și în zona de vest și nord-vest a României, ANIF RA nu a apelat la prevederile art. 42 (3) punct b, art. 65 și art. 66 din Legea 138/2004 deși alocațiile bugetare pentru anul 2009, ca de altfel și cele pentru anii anteriori, nu acopereau decât în mică măsură necesarul de fonduri pentru menținerea capacităților de intervenție a lucrărilor de apărare, amenajărilor de desecare,

drenaj și combaterea eroziunii solului – fapt ce, odată cu trecerea anilor, conduce la degradări majore a căror rezolvare devine extrem de costisitoare (ruperi de diguri, alunecări de teren, distrugerii datorita excesului de umiditate prelungit a culturilor etc.) sau chiar la pierderea unor vieți omenești.

Ca efect al acestei subfinanțări, sunt afectate în special terenurile din Câmpia de Vest a României, terenuri care au devenit pretabile agriculturii tocmai datorită executării, începând cu mijlocul secolului al XVIII-lea, a unor lucrări de asanare a mlaștinilor din aceasta zonă, prin lucrări de îndiguire și desecare, care în decursul anilor au fost completate cu lucrări de combaterea eroziunii solului și care au făcut propice agricultura pe cca. 1.000.000 ha.

c. pentru lucrările de investiții – alocații bugetare.

Tabel 1

2.7. Capacități de îmbunătățiri funciare aflate în administrarea sucursalelor ANIF RA din zona analizată.

Nr. crt.	Sucursala	Capacități (ha)				Observații
		Apărarea împotriva inundațiilor	Irigații	Desecări	CES	
1.	Someș - Criș	251.410	10.128	404.863	102.966	
2.	Tisa - Someș	-	5.880	48.971	312.281	
3.	Timiș - Mureș Inferior	-	34.114	693.520	95.141	
	Total	251.410	50.122	1.147.354	510.388	

Din datele prezentate în tabelul 1 rezultă că activitatea preponderentă pentru sucursalele Timiș Mureș Inferior și Someș Criș este cea de desecare, în timp ce pentru sucursala Tisa-Someș este cea de combatere a eroziunii solului.

Activitatea de irigații în această zonă este redusă, amenajările de irigații ocupând doar o suprafață de 50.122 ha.

2.8. Modul de lucru al subcomisiei nr. 1

În vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite pentru comisia de anchetă prin Hotărârea nr. 31 a Camerei Deputaților, subcomisia nr. 1 a stabilit ca mod de lucru:

- I. O întâlnire cu directorii sucursalelor zonale ale ANIF RA și SNIF SA la sediul sucursalei Someș - Criș din municipiul Oradea, în perioada 22.07.2009 – 23.07.2009.**

Discuțiile cu reprezentanții sucursalelor ANIF RA s-au purtat în data de 22.07.2009, când au fost prezenți:

- **sucursala Someș – Criș**
 - Director regional
 - Director economic
 - Inspector sef UA Bihor
- ing. Corches Dorin Octavian
- ec. Covaci Cornelia
- ing. Pasztor Sandor (în calitate de fost director regional până în anul 2009)

- **sucursala Tisa – Someș**

- Director regional - ing. Urcan Maria
 Director economic - ec. Caraveteanu Florian

- **sucursala Timiș – Mureș Inferior**

- Director tehnic - ing. Blaguescu Constantin
 Director economic - ec. Stanceanu Liliana

Directorul regional al sucursalei Timiș – Mureș Inferior a absentat la întâlnirea de la Oradea. A fost audiat ulterior la București și Timișoara.

Tematica transmisă sucursalelor ANIF RA și care a stat la baza discuțiilor a cuprins:

a. **Nota cu privire la:**

- cadrul legislativ actual, modul de organizare administrativă, surse de finanțare, inclusiv propuneri de îmbunătățire în domeniile enumerate mai sus;

- **cauze care au condus la neutilizarea sistemelor de irigații, îndeosebi pe suprafețele amenajate unde costul apei este scăzut;**

- alte probleme care trebuie rezolvate pentru o funcționare normală a lucrărilor de îmbunătățiri funciare din cadrul sucursalei.

b. Organigrama sucursalei și a unităților de administrare – cu precizarea pregătirii profesionale a personalului de conducere al sucursalei și al unităților administrative.

c. Situația economică a sucursalei în perioada 2005-2009: venituri, cheltuieli, din care cheltuieli cu munca vie.

d. Situația lucrărilor de investiții din cadrul sucursalei.

e. Situația patrimoniului aflat în administrarea sucursalei.

f. Situația stării funcționale a sistemelor de îmbunătățiri funciare.

g. Situația constituirii organizațiilor de utilizatori de apă și modul de utilizare a amenajărilor de irigații.

h. Situația cheltuielilor pentru activitatea de întreținere și reparații și investiții pe activități (apărare, irigații, desecare, CES), în perioada 2001 – 2009.

Discuțiile cu reprezentanții sucursalelor SNIF SA s-au purtat în data de 23.07.2009, când au fost prezenți:

- sucursala Caraș - Severin – Director - ing. Voicau Ionel
 - sucursala Banat - ing. Tănase Marius

Având în vedere prezentarea unor materiale incomplete cu privire la activitatea sucursalei, d-nul director al sucursalei Banat, ing. Patrichi Ionel, a fost convocat la București, fiind audiat atât în cadrul Comisiei de anchetă cât și în cadrul subcomisiei nr. 1, în data de 28.07.2009, ulterior subcomisia 1 deplasându-se la Timișoara pentru continuarea audierilor:

- sucursala Mureș – Criș - Director – ing. Mustafa Adrian
 - sucursala Criș - Director – ing. Dancoglu Constantin
 - sucursala Someș - Director – ing. Nicolae Constantin
 - sucursala Maramureș - Director – ing. Nicolae Constantin

Tematica transmisă sucursalelor SNIF SA și care a stat la baza discuțiilor, a cuprins:

- a. situația economică a sucursalei la 30.06.2009 și prezentarea cauzelor care au dus la această situație;
- b. rezultatele economice din anii 2007 și 2008 cu justificarea elementelor de bilanț prezentate;
- c. organigrama cu personalul defalcat pe personal de conducere, indirect productiv și direct productiv pentru anul 2009;
- d. situația patrimoniului conform machetei;
- e. situația portofoliului de contracte;
- f. nota privind punctul de vedere al conducerii sucursalei cu privire la actualul cadru legislativ în care își desfășoară activitatea sectorul de IF, organizarea administrativă a sectorului de îmbunătățiri funciare;
- g. scindare SNIF – ANIF, organizare pe sucursale etc., asigurarea suportului financiar pentru lucrările de îmbunătățiri funciare;
- h. alte probleme care trebuie rezolvate pentru funcționarea normală a lucrărilor de îmbunătățiri funciare din cadrul sucursalei.

Machetele completate sunt în dosarul de prezentare a sucursalelor și fac parte integrantă din prezentul raport.

II. Deplasări în teren în cadrul sucursalelor ANIF și SNIF pentru verificarea și elucidarea unor probleme apărute în cadrul audierilor cu conducerile sucursalelor. Au fost efectuate deplasări în teren la sucursalele ANIF în județele Bihor, Timiș, Arad și Cluj precum și la sucursalele SNIF din județele Bihor și Timiș.

2.9. Concluzii și constatări după audierile conducerilor sucursalelor și deplasările în teren.

A. Sucursale ANIF RA

Analiza privind gradul de întreținere a lucrărilor de îmbunătățiri funciare și capacitatea acestora de a face față la intervenții în cazul unor calamități naturale datorită secetei, excesului de umiditate sau a unor viituri pe cursurile de apă din administrare s-a făcut având în vedere nomenclatorul de lucrări necesare și periodicitatea executării acestora.

a. Sucursala ANIF RA Someș – Criș

a.1. cu privire la sistemele de irigații

Sucursala are în administrare 10.128 ha. amenajate cu lucrări de irigații, care sunt trecute din domeniul public în domeniul privat al statului, fiindu-le retrase recunoașterea de utilitate publică, conform anexei 2 la HG 1872/2005.

Nu au fost constituite OUAI-uri pe raza sucursalei Someș – Criș și nu au fost solicitări în acest sens până în prezent.

În timpul controlului a fost vizitată stația de punere sub presiune Berechiu din cadrul sistemului de irigații Berechiu. Stația este parțial devastată iar rețeaua de conducte deteriorată și nefuncțională.

Având în vedere situația amenajărilor de irigații din cadrul sucursalei Someș – Criș, corelat cu lipsa de interes a beneficiarilor de teren din zonă pentru folosirea lor, conducerea acesteia solicită casarea sistemului și scoaterea lor din patrimoniul sucursalei.

a.2. cu privire la sistemele de desecare, drenaj

Sucursala Someș – Criș are în administrare 404.863 ha. amenajate cu lucrări de desecare, drenaj - din care 221.630 ha. desecare cu evacuare prin pompare și 183.233 ha. desecare cu evacuare gravitațională.

Pentru evacuarea apelor de pe cele 404.863 ha. amenajate cu lucrări de desecare, sucursala Someș-Criș administrează, întreține și repară următoarele lucrări principale:

- stații de pompare și evacuare a apei	- 76 buc.
- canale de pământ	- 8.632 km
- podețe	- 4.403 buc.
- stăvilare	- 266 buc.
- căderi pe canale	- 586 buc.

Deși sucursala a beneficiat, în perioada 2002 – 2009, de lucrări de modernizare a stațiilor de pompare AP Ant, SP Iraghios, SP Cefa, SP Ciur, SPE Bervei, SPE Mof, precum și a unor construcții hidrotehnice în sistemele de desecare Iar – Crasna – Someș din județele Satu Mare și Bihor, sucursala se vede în imposibilitatea efectuării lucrărilor de întreținere curentă, revizii și reparații atât la rețeaua de canale cât și la stațiile de pompare, datorită alocării unor sume insuficiente pentru aceste operațiuni necesare menținerii sistemului de îmbunătățiri funciare în condiții de funcționare normală.

Astfel s-a ajuns în situația de a avea stații de pompare recent modernizate, care sunt decuplate de la energie din cauza imposibilității plății facturilor de energie la pompările pentru desecare efectuate.

Din cauza imposibilității efectuării lucrărilor de întreținere, se întâmpină greutăți pentru scurgerea apei pe canale din sistemele de desecare.

În timpul vizitării în teren a sistemului de desecare Canal Colector mal stâng și mal drept în zona stațiilor SP Cefa și SP Barmolt, s-a constatat că nivelul freatic este la suprafață, deși data vizitei (24.07.2009) se caracteriza printr-o perioadă lipsită de precipitații. Cauzele acestei stări de lucruri sunt lipsa fondurilor pentru plata energiei electrice și gradul mare de infestare cu vegetație a rețelei de canale de desecare. Continuarea acestei stări de lucruri va duce inevitabil la degradarea terenurilor agricole prin fenomene de sărăturare secundară și înmlăștinire.

a.3. cu privire la lucrările de CES

Sucursala Someș – Criș are în administrare 102.966 ha deservite de următoarele lucrări principale:

- canale de pământ	- 501 km
- debușee	- 233 km
- căderi pe canale și debușee	- 956 buc.
- podețe	- 783 buc.

În urma discuțiilor purtate la nivelul sucursalei cu conducerea acesteia și alți specialiști din cadrul sucursalei a reieșit că în sistemele de combaterea eroziunii solului lucrările de suprafață pentru protejarea solului (terase banchetă, benzi înierbate) predate unităților agricole după restituirea proprietăților ca urmare a aplicării legilor fondului funciar, s-au deteriorat în timp, ca urmare a fărâmițării terenurilor și nerespectării executării lucrărilor agricole pe curbele de nivel. Totodată, la lucrările din administrarea ANIF RA intervențiile s-au făcut doar în punctele critice, s-a intervenit pentru refacerea lucrărilor calamitate doar în limita sumelor alocate de la buget și nu conform necesităților, cu un personal numeric insuficient pentru buna desfășurare a activităților de întreținere și reparații curente (25 % față de necesarul normat).

a.4. cu privire la lucrările de apărare împotriva inundațiilor

Sucursala Someș – Criș administrează lucrări pentru apărarea împotriva inundațiilor pentru o suprafață de 251.410 ha.

Principalele lucrări de apărare împotriva inundațiilor constau din:

- diguri de pământ - 427 km
- cantoane hidrotehnice - 14 buc.
- baraje de pământ - 51 buc.

S-au vizitat digurile Canalului Colector. S-a constatat o întreținere corespunzătoare a corpului digului, în timpul vizitei se efectua curățirea mecanizată de vegetație a corpului digului.

Există probleme cu distrugerea vegetației acvatică din secțiunea Canalului Colector datorită lipsei de fonduri.

În cadrul sucursalei Someș – Criș s-a înființat un centru de intervenție pentru apărarea împotriva inundațiilor.

Centrul dispune de magazii pentru materiale și utilaje de intervenție, birouri pentru dispecerat și spații de odihnă a personalului tehnic pentru perioadele de intervenție. Centrul poate fi considerat un model în vederea constituirii unor astfel de locații și în alte zone ale țării. Datorită lipsei fondurilor nu au putut fi finalizate depozitele și dotarea cu materiale de apărare la nivelul normativului.

Pentru siguranța în exploatare a barajelor din jud. Bihor este necesară urgentarea procedurilor pentru realizarea proiectelor tehnice, caietelor de sarcini și proiectelor de autorizație de construcții și introducerea în plan a execuției pentru anul 2010.

În dosarul sucursalei sunt prezentate cheltuielile pe activități efectuate pentru întreținere și reparații. Analiza sumelor alocate pentru lucrări și a costurilor medii la ha. confirmă că alocațiile bugetare primite în anii 2001 – 2009 nu au asigurat exploatarea, întreținerea și repararea lucrărilor de îmbunătățiri funciare din patrimoniul sucursalei conform cerințelor impuse prin regulamentele de exploatare, sumele alocate permițând doar intervențiile în punctele critice pentru funcționarea amenajărilor de IF, dar nu la parametrii proiectați. Astfel, spre exemplu, la reparații curente, față de un necesar de 78.981.600 lei s-au alocat doar 11.379.656 lei. Pentru activitatea de exploatare și întreținere, fondurile alocate nu au fost suficiente pentru asigurarea personalului muncitor normat bunei desfășurări a activității.

Păstrarea unor lucrări de apărare la sectorul de îmbunătățiri funciare, modul de operare a acestora în caz de inundații, folosirea personalului tehnic și muncitor din cadrul sucursalei la acțiuni de apărare, poate constitui un subiect de analiză în favoarea reunificării sectorului de îmbunătățiri funciare cu cel de ape, cu argumente puternice în favoarea acestei reunificări.

a.5. cu privire la lucrările de investiții

Situația lucrărilor de investiții din cadrul sucursalei este prezentată în dosarul sucursalei.

Lucrările de investiții din cadrul sucursalei Someș – Criș se referă la lucrări de modernizare Stații de Pompare, reparării la construcții hidrotehnice și intervenții la barajele de atenuare. Nu sunt prevăzute extinderi de capacități de lucrări de îmbunătățiri funciare.

În perioada 2002 – 2009 au fost realizate și recepționate lucrări de investiții în valoare totală de 28.652.890 lei (fără TVA).

Pentru anul 2009 a fost solicitată alocarea sumei de 15.390.774 lei, din care a fost aprobată în luna martie, suma de 1.759.000 lei iar la rectificarea bugetară din luna mai s-a redus la 1.309.000 lei.

Este de remarcat faptul că din suma aprobată de 1.309.000 lei, suma de 820.141 lei reprezintă facturi neachitate în anul 2008, rezultând o valoare reală pe 2009 de 488.859 lei, adică 37 % din valoarea aprobată în luna mai, respectiv 3 % din valoare solicitată pentru anul 2009.

Situația sumelor alocate pentru investiții în perioada 2001 – 2009 este prezentată în dosarul sucursalei.

Din punct de vedere al contractării lucrărilor derulării execuției și recepției lucrărilor nu s-au constatat nereguli constând din nerespectarea legislației. De asemenea, nu s-au constatat nereguli cu privire la dimensionarea lucrărilor reabilitate, toate acestea încadrându-se în parametrii prevăzuți în regulamentele de exploatare.

a.6. alte constatări

Sucursala Someș – Criș dispune de personal tehnic calificat la nivelul cerințelor, numirea directorului regional fără a avea pregătirea de specialitate necesară nepunând probleme de colaborare cu personalul tehnic, cel puțin în această fază.

Structura personalului din cadrul sucursalei o considerăm necorespunzătoare, având în vedere proporția existentă între personalul direct productiv - 145 și cel indirect productiv - 90. Această situație provine din carențele Legii 138/2004, care stipulează că administrația nu execută lucrări, ci doar administrează și exploatează lucrările, în acest fel personalul tehnic (indirect productiv) este folosit inefficient și transformat în birocrăți care produc doar hârtie. Fondul de salarii este asigurat în 2009 doar până în luna octombrie, cu o pondere a cheltuielilor cu munca vie în totalul cheltuielilor de peste 90 %.

Se constată renunțarea la activitatea de prognoză și avertizare asupra stării de umiditate a solului, fapt ce duce la desfășurarea unei activități de exploatare fără suportul tehnic necesar unei activități în folosul agriculturii din punct de vedere al reglării nivelului apei freactice pentru prevenirea excesului de umiditate sau al asigurării aportului freatic în perioadele secetoase.

Având în vedere blocajul financiar existent la nivelul sectorului de îmbunătățirii funciare, suprapus peste un blocaj decizional datorită supracentralizării deciziei la nivelul centralei ANIF RA, conducerea sucursalei, personalul tehnic din cadrul sucursalei consideră necesar:

1. Crearea unui cadru legislativ coerent, care să asigure desfășurarea unei activități pe principii de parteneriat cu beneficiarii lucrărilor de îmbunătățiri funciare.
2. Schimbarea organizării administrative care să elimine birocrăția și să asigure o decizie promptă, funcție de cerințele beneficiarului corelat cu crearea cadrului organizatoric necesar asigurării răspunderii pentru aceste decizii la nivel local. Se propune organizarea de societăți comerciale la nivel județean sau cel mult la nivel regional.
3. Asigurarea unui suport financiar la nivelul necesarului pentru menținerea în funcțiune a lucrărilor cu participarea beneficiarilor, atât pentru asigurarea fondurilor necesare (tarife de prestații) cât și pentru controlul utilizării acestora.
4. Menținerea stării tehnice a sistemelor de îmbunătățiri funciare, corelat cu interesul beneficiarilor de a folosi amenajările de îmbunătățiri funciare și scoaterea din funcțiune și din inventarul sucursalei a acelor amenajări care nu mai corespund tehnic și nu mai sunt dorite de beneficiari. În cazul amenajărilor degradate, dar care sunt dorite de beneficiari este necesară întocmirea unui plan de urgență de repunere în funcțiune a acestora.

b. Sucursala Tisa - Someș

b.1. cu privire la sistemele de irigații

Sucursala are în patrimoniu 5.880 ha amenajate pentru irigații, din care în anul 2002 pe suprafață de 3.976 ha a fost înființată o asociație a utilizatorilor de apă pentru irigații (Moldovenesti - Mihai Viteazu Călărași), AUAİ care nu s-a reorganizat în organizație (OUAI). Organizația nu a încheiat contracte pentru furnizarea apei de irigații în anul 2009. Sistemul de irigații predat la AUAİ nu este funcțional, stațiile de pompare și rețeaua fiind degradate datorită distrugerilor și furturilor.

În momentul de față sucursala Tisa – Someș nu are nici un contract cu AUAİ, neexistând solicitări din partea acestuia pentru livrări de apă, asistență tehnică etc.

În conformitate cu Legea 138/2004 art. 76 și 77, atribuțiile de urmărire a activității AUAİ inclusiv de păstrare a integrității patrimoniului o are Oficiul de Reglementare din cadrul MAPDR, care se face responsabil de actuala stare tehnică a sistemului de irigații predat la AUAİ. Se pune întrebarea de ce oficiul de reglementare din cadrul MAPDR nu respectă prevederile legii ?

Amenajările de irigații pentru suprafața pentru care nu s-a constituit AUAİ, de 1904 ha, sunt în conservare, cu stațiile de pompare dezafectate și rețeaua de conducte nefuncțională. Este funcțională doar stația de baza SP Moldovenesti.

Suprafața de 1904 ha pentru care nu există beneficiari și care este dezafectată, se impune a fi casată și scoasă din evidențele ANIF RA.

De asemenea, după o analiză a Oficiului de reglementare din MAPDR se impune și clarificarea situației pentru lucrările predate la AUAİ și care în momentul de față sunt nefuncționale ca urmare a distrugerilor și furturilor.

b.2. cu privire la sistemele de desecare – drenaj

Sucursala are în administrare 49.971 ha amenajate cu lucrări de desecare – drenaj, deservite de următoarele lucrări:

- stații de pompare	- 2 buc.
- canale de pământ	- 1.989 km
- drenuri în desecare	- 3.243 km.
- lucrări de artă în desecare	- 3.654 buc.

Cele 2 (două) stații de pompare de desecare din județul Maramureș sunt scoase din funcțiune datorită unor defecțiuni sau descompletări în conformitate cu precizările făcute în dosarul de prezentare a sucursalei.

În conformitate cu situația prezentată de către sucursala Tisa – Someș în dosarul de prezentare a sucursalei, lucrări de întreținere și reparații în perioada 2004 – 2008 au fost afectate în proporție de 0 - 13 %.

Acest fapt se datorează în principal lipsei de fonduri pentru executarea acestor lucrări cât și datorită modului de lucru în regim de construcții și montaj al lucrărilor de întreținere și reparații, fapt pentru care s-au efectuat lucrări punctuale în detrimentul efectuării de lucrări care să asigure funcționalitatea întregului sistem.

Din cauza neefectuării lucrărilor de întreținere și reparații la nivelul întregului sistem de desecare se întâmpină mari greutăți în evacuarea apelor în special datorită infestării cu vegetație și a creării de obstacole pe rețeaua de canale.

b.3. cu privire la lucrările de combaterea eroziunii solului

Sucursala Tisa – Someș are în administrare 312.281 ha amenajate cu lucrări de combaterea eroziunii solului. Principalele lucrări de combaterea eroziunii solului din patrimoniul sucursalei sunt:

- canale de CES	- 3.837 km.
- debușee	- 741 km.
- amenajări văi și ravene	- 397 km.
- drenuri antierozionale	- 5.038 km.
- drenuri în CES	- 5.141 km.
- lucrări de artă în CES	- 16.452 buc.
- pante forțate	- 2 km.
- plantații antierozionale	- 1.159 ha.

Aplicarea legilor fondului funciar pe vechile amplasamente cu parcelarea din deal în vale a dus la distrugerea lucrărilor de combaterea eroziunii solului cu accentuarea fenomenelor de eroziune și defrișarea perdelelor de protecție.

Parcelarea terenurilor a dus și la o amplasare la întâmplare a culturilor, ceea ce face imposibilă exploatarea corectă din punct de vedere economic și antierozional a suprafețelor amenajate.

Și în acest caz, aceste neajunsuri create de aplicarea legilor fondului funciar, corelat cu lipsa cronică de fonduri pentru efectuarea lucrărilor de

întreținere și reparații, au dus la degradarea lucrărilor și implicit a terenurilor agricole.

La dosarul de prezentare a sucursalei Tisa – Someș sunt anexate tabele privind starea tehnică a lucrărilor de îmbunătățiri funciare din administrarea sucursalei, precum și o prezentare sintetică a cauzelor ce au dus la această situație.

Se impune o analiză a lucrărilor din cadrul fiecărui sistem hidroameliorativ în parte și casarea lucrărilor distruse sau după caz refacerea acestora în cazul în care sunt solicitate expres de beneficiari.

În dosarul sucursalei sunt prezentate cheltuielile pe activități efectuate pentru întreținere și reparații. Analiza sumelor alocate pentru lucrări și a costurilor medii la ha arată că alocațiile bugetare primite în anii 2001 – 2009 nu au asigurat exploatarea, întreținerea și repararea lucrărilor conform normativelor în vigoare, permițând doar intervenții în puncte critice.

b.4. lucrări de investiții

Situația lucrărilor de investiții din cadrul sucursalei este prezentată în dosarul sucursalei.

Lucrările de investiții se referă atât la lucrări noi, unele începute chiar înainte de 1990 cât și la lucrări de reabilitare a sistemelor.

Din materialele prezentate, rezultă că au fost respectate procedurile de atribuire a lucrărilor atât pentru faza de proiectare cât și pentru execuție.

Lucrările terminale au fost recepționate conform legislației în vigoare.

Situația sumelor alocate pentru investiții în perioada 2001 – 2009 este prezentată în dosarul sucursalei.

b.5. alte constatări

Sucursala Tisa - Someș dispune de personal tehnic calificat la nivelul cerințelor. Nu s-au făcut, până la data analizei, numiri pe criterii politice.

Sucursala nu mai dispune de compartiment de prognoză și avertizare.

La nivelul sucursalei nu se constată depășiri ale subvențiilor alocate anual. Cheltuielile cu munca vie se încadrează în procent de până la 50 % din totalul cheltuielilor.

Având în vedere blocajul financiar existent la nivelul întregului ANIF, Sucursala Tisa – Someș are asigurat fond de salarii pentru personalul angajat doar până la mijlocul lunii octombrie și aceasta în condițiile în care ponderea cheltuielilor cu munca vie în total cheltuieli va depăși 90 %. Raportul între personalul direct productiv în număr de 77 și cel indirect productiv este total necorespunzător, ducând la o folosire necorespunzătoare a potențialului tehnic existent în sucursală, cu repercusiuni finale asupra costului lucrărilor de întreținere și reparații. Acest fapt se datorează în special concepției promovate de Legea 138/2004 privind modul de exploatare, întreținere și reparare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

Conducerea sucursalei consideră că pentru redresarea situației în sectorul de îmbunătățiri funciare trebuie luate urgent măsuri de ordin legislativ, administrativ și de asigurare a unei surse de finanțare sigure pentru întreținerea și repararea lucrărilor de îmbunătățiri funciare, cum ar fi:

1. aprobarea unui buget multianual (minim 3 ani);
 2. asigurarea surselor de finanțare pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere și reparații conform prescripțiilor regulamentelor de exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare;
 3. dotarea cu utilaje pentru lucrări de întreținere și reparații și efectuarea acestora în regie proprie;
 4. stabilitate organizatorică;
 5. promovarea pe funcții a specialiștilor;
 6. promovarea unui sistem de salarizare stimulat.
- Conducerea sucursalei consideră că această divizarea dată de Legea 138/2004 este una din cauzele înrăutățirii situației din sistemul de îmbunătățiri funciare.

c. Sucursala Timiș – Mureș Inferior

c.1. cu privire la sistemele de irigații

Sucursala Timiș – Mureș Inferior are în administrare o suprafață de 34.114 ha amenajate cu lucrări de irigații.

Pe o suprafață de 23.880 ha au fost înființate 9 OUAI, din care 4 în județul Arad pe o suprafață de 15.308 ha și 5 în județul Timiș, pentru o suprafață de 8.572 ha.

Solicitări de apă pentru irigații în anul 2009 au fost doar pentru o suprafață de 8.520 ha în județul Arad, suprafață pentru care au fost încheiate contracte de livrare a apei.

Din discuțiile purtate cu directorii OUAI –urilor din județul Arad rezultă că pentru alte suprafețe nu există interes în aplicarea udărilor, iar suprafețele ce trebuie avute în vedere la reabilitarea sistemului Șag - Fântânele și Șemlac – Pereg reprezintă maxim 50 % din suprafață amenajată.

Suprafața udată fizic (udarea I-a) era, la data de 03.08.2009, de 3.367 ha, din care OUAI 3.367 ha, ceea ce confirmă aprecierile directorilor de OUAI.

La data vizitei în teren din data de 4.08.2009 la sistemul Șag – Fântânele se uda cu 6 aripi de ploaie o suprafață de cca. 6 ha cultivată cu plante furajere, pentru care era necesar un debit de cca. 100l/sec. Pentru asigurarea apei la cele 6 aripi de ploaie la stația de baza Fântânele se pompa cu un agregat de 1,6 m³/sec.

Din discuțiile purtate a rezultat că, dat fiind numărul mic de consumatori, stația de bază funcționează fie intermitent, fie cu vana pe refulare parțial închisă. Acest fapt duce la consumuri energetice suplimentare și implicit la creșterea costului apei.

Având în vedere suprafețele posibil de irigat, în sistemul Șag – Fântânele este necesară reconsiderarea modernizării stației Fântânele la 50 % din capacitate în prima etapă și numai dacă interesul beneficiarilor o va cere să se facă la capacitatea actuală. De asemenea, trebuie regândită echiparea SP Fântânele, în așa fel ca să se asigure și debitele de apă pentru suprafețe mici la randamente acceptabile din punct de vedere a costurilor.

S-a vizitat Canalul Magistral, în imediata vecinătate a stației de pompare. Se constată o stare precară de întreținere, care influențează în mod negativ randamentul sistemului prin pierderi de apă și deci costul ridicat al apei pentru utilizatori.

S-a analizat de asemenea și modul de livrare a apei în sistemul Semlac – Pereg, pentru luna iunie 2009. S-a constatat că din volumul pompat, de 608 mii m.c., s-au încasat de la beneficiar doar pentru 317 mii mc, restul de apă, conform justificării U.A. Arad, pierzându-se ca urmare a unei avarii pe canalul CDC km 0+100. În urma discuțiilor purtate, a reieșit faptul că pierderea de apă a fost așa de mare datorită personalului insuficient în exploatare ca și lipsei de utilaje și mijloace de intervenție pentru intervenții în astfel de cazuri și aceasta ca efect al modului de organizare impus de Legea 138/2004.

În județul Timiș, deși s-au înființat 5 OUAI-uri pe o suprafață de 8.254 ha, în momentul de față nu există solicitări pentru apă în cadrul amenajării de irigații Șag – Topolovăț, nu au fost încheiate contracte de irigații și nici nu au fost solicitate subvenții pentru suprafețele amenajate pentru irigații.

Suprafețele pe care s-au constituit cele 5 OUAI-uri din județul Timiș sunt dispuse în două grupuri distincte și anume:

- 5.449 ha situate în imediata vecinătate a municipiului Timișoara, o zonă cu o puternică dezvoltare imobiliară (Moșnița Nouă, Urseni);
- 3.123 ha situate în zona Topolovăț – Recaş – Bazoș.

Alimentarea cu apă a suprafețelor amenajate pentru irigații se face gravitațional, ceea ce este un avantaj din punct de vedere al costului de livrare al apei.

Constituirea OUAI-urilor SPP1 Bistra, SPP2 Urseni, SPP3 Urseni și SPP4 și 5 Giroc – Șag, nu a avut nici o motivație cu privire la folosirea în continuare a terenurilor pentru agricultură și în consecință pentru folosirea instalațiilor de irigații ci doar pentru a ușura formalitățile necesare scoaterii terenului din circuitul agricol și a dezafectării amenajărilor de irigații în vederea dezvoltării imobiliare a zonei. În perimetrul SPP2 Urseni, SPP3 Urseni și DAMT SPP4 este amplasată Stațiunea de Cercetări pentru Pajiști Timișoara, care în 1990 dispunea de o suprafață de cca. 1.380 ha, o mare parte irigată, care a fost diminuată prin aplicări succesive ale legilor fondului funciar la cca. 2 ha, fiind practic desființată.

De situația creată prin înființarea OUAI-urilor pe suprafețe pe care se cunoștea că nu mai sunt destinate agriculturii și predarea amenajărilor de irigații fără plată acestor organizații, se face în primul rând vinovat Oficiul de Reglementare din cadrul MAPDR, care nu a analizat situația sau a analizat-o cu superficialitate, distorsionând în folosul unor interese de grup sensul Legii 138/2004 de creare a OUAI-urilor. Se cere o analiză a activității Oficiului de Reglementare din cadrul MAPDR.

În sprijinul afirmațiilor de mai sus vine și faptul că, OUAI-urile înființate nu au avut nici un fel de pretenții de a primi amenajările în stare de funcțiune, conform mențiunii făcute de sucursala Timiș – Mureș Inferior în situația prezentată cu privire la starea tehnică a stațiilor de pompare și desecare – irigații.

Din discuțiile purtate de către sucursala Timiș - Mureș Inferior cu reprezentanții OUAI-urilor reiese că se pot aplica udări doar pe o suprafață de 1.820 ha, suprafață situată în zona Topolovăț – Recaş – Bazoș, dar și pentru această suprafață există incertitudini, având în vedere interesul scăzut al

beneficiarilor din zonă. Este important de făcut o verificare și o analiză de fond a sistemului mai sus menționat. Se impun măsuri de clarificare a situației.

Starea tehnică a amenajărilor este precară datorită neîntreținerii în timp și a degradărilor produse la stațiile de pompare și în special la rețeaua de conducte.

Se impune o analiză din partea MAPDR prin Oficiul de reglementare pentru clarificarea statutului acestor amenajări și eventual scoaterea lor din funcțiune și din inventar.

Județul Timiș mai dispune de o amenajare de irigații cu alimentare prin pompare din râul Mureș în imediata vecinătate a comunei Periam, amenajare în suprafață de 640 ha, inițial destinată irigării fermelor pomicole aparținând fostului IAS Periam.

În anul 2009 prin contracte sezoniere a fost irigată o suprafață de 63,5 ha la data de 3.08.2009.

Ca urmare a aplicării legilor fondului funciar, în acest moment mai funcționează ca ferme pomicole doar două societăți cu o suprafață de cca. 200 ha, restul terenului fiind predat la persoane fizice și parțial defrișat.

Nu există decât un interes redus pentru aplicarea irigațiilor pe terenurile retrocedate. Se impune o discuție cu deținătorii de teren în zona sistemelor de irigații, având în vedere că sistemul este în stare de funcționare.

Suprafață de 10.234 ha amenajată cu lucrări de irigații și care nu a fost predată la OUAI din județele Timiș și Arad este în conservare, fără solicitări de apă din partea proprietarilor de teren în momentul de față și care are un grad avansat de degradare, datorită lipsei de întreținere și a distrugerilor petrecute în anii de după 1989.

Aceste amenajări fără funcționalitate trebuie analizate și propuse la casare cu scoaterea lor din patrimoniul ANIF.

În județul Timiș se constată un interes pentru activitatea de irigații în zona Sânicolau Mare – Dudeștii Vechi – Valcani, sistem hidroameliorativ ARANCA IV, unde investitori autohtoni și străini au păstrat amenajările de irigații construite înainte de 1989 (Șinagro-Sânicolau Mare) sau au început investiții noi, cum ar fi Emiliana West Rom SRL, Agua Mureș, Hendil SRL, sau intenționează să înceapă investiții noi (un grup de investitori italieni), suprafața care în final se va amenaja pentru irigații în zonă va fi de cca. 10.000 ha.

Menționăm că sistemele de irigații realizate în diverse stadii în zonă de către investitori străini nu au la bază proiecte tehnice aprobate, fiind necesară aducerea acestora în legalitate, în conformitate cu legislația în vigoare.

Situația a fost creată în anii 2001 – 2005 când conducerile sucursalei SNIF Timiș au aprobat și încurajat executarea acestor lucrări fără documentații și aprobări legale. Este nevoie și aici de o analiză profundă în baza căreia să se ia măsurile ce se impun.

Alimentarea cu apă a zonei se face prin stația Cenad reversibilă cu o capacitate instalată de 3 mc/sec.

În vederea asigurării cu apă a zonei este necesar ca ANIF RA să promoveze, în regim de urgență, o investiție pentru majorarea debitului instalat la SP Cenad și a asigurării transportului apei de la sursa la punctele de preluare a beneficiarilor, în condiții de gospodărire corespunzătoare a apei preluate din Mureș.

Anexat la dosarul de prezentare a sucursalei Timiș sunt prezentate și dosarele OUAU-urilor constituite în jud. Arad, cu cauzele nefolosirii integrale a amenajărilor de irigații și unele propuneri de îmbunătățire a acestei situații.

c.2. cu privire la lucrările de desecare

Lucrările de desecare din cadrul Sucursalei Timiș – Mureș Inferior situate pe teritoriul județelor Timiș, Arad și în mai mică măsură Caraș-Severin sunt determinante pentru dezvoltarea unei agriculturi în acest perimetru.

Istoric, terenurile din această parte a țării, ca de altfel și cele din jud. Bihor și Satu Mare, au fost transformate ca urmare a acestor lucrări de desecare din mlaștini și terenuri neproductive afectate periodic de inundații și exces de umiditate în terenuri propice activităților agricole cu un mare potențial productiv. Dispariția acestor lucrări din întreaga zonă de vest ca urmare a neîntreținerii lor ar însemna de fapt scoaterea din producția agricolă a cca. 1.100.000 ha situate în Câmpia de vest a României.

Istoricul lucrărilor de îmbunătățiri funciare din Banat este prezentat în dosarul de prezentare a sucursalei Timiș – Mureș Inferior.

Sucursala Timiș – Mureș Inferior administrează lucrări de desecare pe o suprafață de 693.520 ha.

Principalele lucrări care deservește cele 693.520 ha desecate sunt:

- stații de pompare și evacuare a apei	- 160 buc. / 527 agregate
- canale de desecare	- 14.402,3 km
- podețe pe canale	- 8.755 buc.
- stăvilare	- 189 buc.
- căderi pe canale	- 510 buc.
- drenuri pentru desecare	- 1.055,6 km

În conformitate cu situația prezentată de către sucursala Timiș – Mureș Inferior în dosarul de prezentare a sucursalei, **lucrările de întreținere și reparații pentru asigurarea unei funcționări la parametrii ceruți de regulamentele de exploatare sunt într-o proporție total necorespunzătoare, dacă luăm în considerare cosirile de vegetație 495 ha (cca. 500 km) și decolmatările de canale 1.951.200 mc lucrări executate în perioada 2005 – 2009.** Marea majoritate a acestor lucrări au fost executate în zona inundată în 2005, ca urmare a ruperii digului râului Timiș. De altfel, însăși conducerea sucursalei apreciază că sistemele de desecare sunt pregătite doar în proporție de până la 50 % pentru intervenții în caz de calamități naturale.

Nerealizarea lucrărilor la rețeaua de canale de desecare se datorează în principal modului defectuos de organizare a activității de întreținere și reparații, impus de Legea 138/2004 ca urmare a lipsei personalului muncitor propriu pentru realizarea acestor lucrări și abordarea lucrărilor de întreținere și reparații ca lucrări de construcții și montaj în relațiile cu terți. De asemenea, **lipsa cronică de fonduri a făcut ca în momentul de față, rețeaua de canale să fie invadată de vegetație (acvatică, ierboasă, lemnoasă) care face în multe zone imposibilă scurgerea apelor de pe terenurile agricole.**

Ambele cauze prezentate mai sus au dus la executarea unor lucrări punctuale în detrimentul lucrărilor care să asigure funcționarea întregului sistem.

Referitor la întreținerea stațiilor și repararea stațiilor de pompare reținem următoarele aspecte semnalate de conducerea sucursalei:

1. În prezent nu se dispune de dotările necesare și personal specializat pentru efectuarea lucrărilor de reparații.

2. Sistemul de întreținere și reparații aplicat în prezent nu este cel corespunzător întrucât un agregat de pompare funcționează până la defectare, moment în care se efectuează reparația.

3. Se impune aplicarea programului de întreținere și revizii conform cărții tehnice elaborate de producător.

Situația stării tehnice a stațiilor de pompare din cadrul sucursalei Timiș – Mureș Inferior este prezentată în dosarul sucursalei, cu mențiunea că situația este cea de la această dată, ea putând fi modificată în sens negativ odată cu declanșarea unei perioade de pompare datorită cauzelor enumerate mai sus și menționate și în tabelul anexă.

Este necesară o analiză a oportunității menținerii în inventar a unor lucrări de desecare sau chiar a capacității de desecare pe terenuri care au fost scoase din circuitul agricol și au primit destinații de zone industriale sau cartiere rezidențiale și care în momentul de față nu își mai găsesc locul în arhitectura zonei.

c.3. cu privire la lucrările de combatere a eroziunii solurilor

Sucursala Timiș – Mureș Inferior are în administrare 95.141 ha amenajate cu lucrări de combatere a eroziunii solurilor.

Principalele lucrări de combatere a eroziunii solurilor din administrarea ANIF RA sunt:

- canale de pământ	- 462,7 km
- debușee de CES	- 439,4 km
- vai CES	- 135,9 km
- podețe	- 824 buc.
- căderi CES	- 1.589 buc.
- drenuri CES	- 411,5 km

În urma analizei făcute pentru lucrările de combatere a eroziunii solurilor cu cadrele tehnice din cadrul sucursalei Timiș – Mureș Inferior a rezultat că aceste lucrări pentru a fi folosite necesită investiții noi, nu numai pentru adaptare la noul mod de organizare a terenului, dar și pentru modernizarea și dezvoltarea lor.

Această situație a fost creată ca urmare a procesului de aplicare a legilor fondului funciar, care a condus la o fragmentare excesivă a proprietăților și exploatațiilor agricole din zonele amenajate cu combatere a eroziunii solurilor. Infrastructura de îmbunătățiri funciare ce deservea sistemele agricole și forestiere concepută în cea mai mare măsură în perioada economiei planificate, nu mai este adaptată noilor structuri de exploatare rezultate. În procesul de restructurare și reforma o parte importantă din infrastructura existentă, fie nu a mai putut fi adaptată, nealocându-se fonduri de la buget și a fost abandonată fie a rămas fără utilizare, ca urmare a neadaptării la noile structuri și în multe situații s-a deteriorat sau a fost distrusă de răufăcători.

De altfel, U.A. Caraș-Severin propune casarea și scoaterea din patrimoniu a unei suprafețe de 1.578 ha din amenajarea de combaterea eroziunii solului Moravița Superioară deoarece nu mai există lucrări de combaterea eroziunii solului în amenajare.

Se impune analiza la nivelul ANIF RA și al beneficiarilor de teren cu privire la păstrarea sau nu a amenajărilor de combaterea eroziunii solului și scoaterea lor din evidență, acolo unde lucrările au dispărut sau sunt iremediabil degradate sau aplicarea unui program de investiții pentru readucerea lucrărilor în stare de funcționare.

Situația stării de funcționare a amenajărilor de combatere a eroziunii solurilor cu mențiunile de mai sus se află anexată la dosarul de prezentare a sucursalei. În dosarul sucursalei sunt prezentate cheltuielile pe activități efectuate pentru întreținere și reparații.

Analiza sumelor alocate pentru lucrări și costurile medii la ha confirmă că alocațiile bugetare primite în anii 2001 – 2009 nu au asigurat exploatarea, întreținerea și repararea lucrărilor de îmbunătățiri funciare conform cerințelor impuse de regulamentele de exploatare și normativele în vigoare permițând doar intervenții în punctele critice pentru funcționarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare dar nu la parametri proiectați.

c.4. lucrări de investiții

Situația lucrărilor de investiții și a sumelor alocate în perioada 2001 – 2009 din cadrul sucursalei este prezentată în dosarul sucursalei.

Lucrările de investiții efectuate în cadrul sucursalei Timiș – Mureș Inferior se referă la lucrări de modernizare și reabilitare a stațiilor de pompare, la refacerea de lucrări și repunere în funcțiune a stațiilor de pompare inundate, precum și la terminarea unor lucrări de investiții începute în ani anteriori lui 2004.

A fost promovată o singură lucrare nouă “Amenajare terenuri alunecate și CES Sadova Veche județul Caraș – Severin” lucrare executată pentru protejarea localității Sadova Veche.

Lucrările de investiții au fost executate pe baza de proiecte de execuție și au fost încredințate spre execuție în conformitate cu legislația în vigoare.

Referitor la remedierea avariilor la stațiile de pompare inundate SP Malaca, SP Rudna, SP Cruceni și SP Otelec se constată că acțiunea de repunere în funcțiune a stațiilor de pompare nu s-a limitat la remedierea utilajului de pompare existent în stație, ci au fost efectuate majorări de debite instalate în stațiile de pompare, prin montarea unor pompe suplimentare în mod nejustificat.

Majorarea debitelor la stațiile de pompare enumerate mai sus nu se justifică având în vedere că debitele instalate în stație nu au fost depășite în exploatarea normală (nu se ia în considerare la dimensionarea debitelor instalate cazurile extreme cum ar fi ruperile de dig) niciodată de când acestea au fost puse în funcțiune.

De asemenea, la modernizarea / reabilitarea stațiilor de pompare au fost efectuate majorări de debite instalate în stațiile de pompare nejustificate tehnic și care au dus la majorarea investiției în mod nejustificat. (SP Cruceni, SP Otelec, SP Livezile, SP Macedonia, SP Aranca etc.)

A fost vizitată stația SP Cruceni la care s-a constatat majorarea debitului instalat de la 10,5 m³/sec la 18 m³/sec cu lucrări executate care permit majorarea debitului până la 20 m³/sec. De asemenea, s-a modificat soluția constructivă din stația echipată cu pompe orizontale în stație echipată cu pompe submersibile. Menționăm că tema de proiectare emisă pentru reabilitarea stației era doar pentru înlocuirea celor 6 pompe existente în stație în limita debitului de 10,5 m³/sec. La dosarul de prezentare a sucursalei se află anexată tema de proiectare inițială, precum și corespondența sucursalei privind derularea și aprobarea investiției. Prioritar la această problemă, anexat la prezentul raport, se află punctul de vedere al expertului ing. Todor Voicu.

Se impune o reanalizare a propunerii de reabilitare din fonduri de la buget a stației de pompare Moșnita, având în vedere că în momentul de față ea nu mai deservește decât în mică măsură agricultura, în zonă realizându-se cartiere rezidențiale care au schimbat complet modul de scurgere a apelor în zonă. Este necesar să se analizeze posibilitatea predării acestei stații către administrația publică locală sau în cazul păstrării ei la ANIF RA să se perceapă tarife de evacuare a apelor, care să acopere cheltuielile făcute cu exploatarea acestei stații.

În situație similară se află și SP Freidorf.

De asemenea, se impune reanalizarea proiectelor de modernizare la toate stațiile de pompare, în sensul păstrării soluției constructive și pentru păstrarea debitelor instalate în stație, evitându-se astfel cheltuielile suplimentare foarte mari și total nejustificate.

c.5. alte constatări:

- sucursala Timiș – Mureș Inferior dispune de personal tehnic calificat la nivelul cerințelor. Unele probleme pot apărea ca urmare a numirilor făcute la nivelul directorului regional ec. Paul Radu Adrian și a inspectorului șef al U.A. Arad, ing. Vlaicu Traian, persoane venite din afara sectorului și care nu dispun, în momentul de față, de cunoștințele minime necesare coordonării lucrărilor de complexitatea celor din județele Arad și Timiș;

- la nivelul sucursalei nu se constată depășiri ale subvențiilor acordate și nici a cheltuielilor cu muncă vie aprobate;

- având în vedere blocajul financiar existent la nivelul întregului ANIF, Sucursala Timiș – Mureș Inferior are asigurat fondul de salarii pentru personalul angajat, doar până la mijlocul lui octombrie și asta în condițiile în care ponderea cheltuielilor cu munca vie în total cheltuieli va depăși 90 %, ceea ce înseamnă că în următoarea perioadă să nu se mai execute nici un fel de lucrări de întreținere și reparații;

- raportul dintre personalul direct productiv - 308 și cel indirect productiv - 127, este disproporționat, ducând la o folosire necorespunzătoare a potențialului tehnic existent în sucursală, cu repercusiuni finale asupra costului

lucrărilor de întreținere și reparații. Acest fapt se datorează concepției promovate de Legea 138/2004;

- din analiza veniturilor realizate de sucursală, se constată că marea majoritate sunt obținute din eliberări de avize și acorduri; analizând tarifele percepute pentru scoaterea din circuitul agricol a terenurilor se constată un tarif perceput la ha. și care duce la costuri aberante de eliberare a avizului (ex. pentru eliberarea unui aviz consultativ în vederea scoaterii din circuitul agricol a unei suprafețe de 111 ha, s-a perceput un tarif de 132.000 lei). Tarifele nu au la bază altă justificare decât o hotărâre a CA a ANIF RA fără nici un fel de aprobare sau consultare cu oficialii MAPDR. Tarifele se aplică la nivelul întregului ANIF, creând confuzie și suspiciuni din partea beneficiarilor de aviz. Se impune o analiză completă a problemei iar în baza rezultatelor obținute să se ia măsurile care se impun din punct de vedere legal;

- în urma partajării patrimoniului între SNIF SA și ANIF RA, la SNIF SA au rămas construcții de exploatare de natura cantoanelor hidrotehnice, care conform Legii 213/1998 aparțin domeniului public al statului și pentru care nu au fost inițiate HG în vederea trecerii din domeniul public în domeniul privat al statului. Aceste construcții realizate cu investiții de îmbunătățiri funciare în decursul anilor au rolul de a fi puncte de sprijin în paza și exploatarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare. Nepredarea acestora către ANIF RA prin protocolul din 2005 a lăsat la nivelul sucursalei, zone întregi și construcții de dirijare a apei fără supraveghere, paza și posibilitatea de intervenție în caz de calamități. Sucursala Timiș – Mureș Inferior prin adresele nr. 7436/19.09.2007, 7900/08.10.2007, 8054/06.11.2008, adresate centralei ANIF RA precum și prin adresa nr. 9.270/21.11.2007 adresată prefecturii jud. Timiș, d-lui Prefect Ovidiu Drăgănescu care la rândul lui, prin adresa 11.177/d2/12.09.2007 se adresează MADPR, sesizează această nerespectare a legislației și solicită remedierea prin refacerea protocolului și predarea acestor cantoane către ANIF RA ca fiind indispensabile pentru desfășurarea activității de exploatare a lucrărilor de irigații;

- sucursala Timiș – Mureș Inferior a început discuțiile cu partea maghiară pentru demararea unui proiect transfrontalier de modernizare a lucrărilor de IF din zona comună de frontieră, proiect în valoare de 1.000.000 EU. Proiectul prevede o participare proprie a ANIF RA de 5 %. Proiectul a fost blocat la nivelul centralei ANIF RA pe motiv de lipsă de fonduri. Se impune reluarea urgentă a pregătirii proiectului, motivul lipsei banilor, având în vedere suma în discuție, fiind cel puțin nesperios. Trebuie analizate în profunzime cauzele care au determinat nerealizarea proiectelor atât de necesare în zona frontalieră;

- în cadrul sucursalei s-a renunțat la activitatea de prognoză și avertizare, măsură luată la nivelul întregului ANIF RA (ceea ce nu este normal). Se impune ca activitatea de prognoză și avertizare să fie reluată având în vedere rolul ei în stabilirea momentului de aplicare și mărirea normelor de udare pentru diferite culturi.

B. La sucursalele SNIF S.A.

În conformitate cu prevederile Legii 138/2004, SNIF SA s-a constituit ca unitate prestatoare de servicii pentru lucrările de îmbunătățiri funciare, ea urmând ca în primii 3 ani după scindare să primească lucrări de întreținere și reparații prin încredințare directă de la ANIF RA.

La partajarea activului și pasivului contabil între SNIF SA și ANIF RA s-a avut în vedere că toate datoriile acumulate de către SNIF SA și unitățile precursore ale acesteia să rămână în sarcina noului SNIF SA, acest lucru făcându-l să plece la drum din start cu un bilanț negativ, care așa cum s-a dovedit în final nu a mai putut fi recuperat și care a contribuit și el la situația economică dezastruoasă în care se află SNIF SA în momentul de față.

O altă problemă care grevează activitatea SNIF SA și perspectiva privatizării acestuia este incertitudinea care planează asupra patrimoniului SNIF, având în vedere în special disputele existente cu ANIF RA privind partajarea cantoanelor hidrotehnice. Clarificarea deținătorului acestor construcții este deosebit de necesar pentru funcționarea celor două unități provenite din SNIF SA.

În conformitate cu legislația în vigoare (Legea 213/1998) construcțiile de natura cantoanelor hidrotehnice sunt trecute în domeniul public al statului. Orice modificare a statutului lor trebuie să fie făcută prin Hotărâre de Guvern. De altfel, directorul general al SNIF SA din perioada 2007 – 2009 a sesizat, prin scrisoarea nr. 8402/30.10.2008, această depășire a cadrului legal prin păstrarea de asemenea construcții în patrimoniul SNIF SA. Sesizarea a fost făcută factorilor responsabili de la ADS și MAPDR fără a primi nici un răspuns. Neluarea niciunei măsuri a adâncit criza în care se găsește actualmente SNIF SA.

Anexăm prezentului raport scrisoarea nr. 8402/30.10.2008. (dosar sucursala Timiș – Mureș Inferior).

La constituirea noului SNIF SA nu s-a avut în vedere că personalul existent în SNIF a fost selecționat și specializat în sectorul de îmbunătățiri funciare și nu pentru lucrări de construcții și montaj, același lucru putându-se spune despre dotările existente la nivelul SNIF SA care sunt axate pe lucrări de intervenții și nu pe lucrări de construcții și montaj, fapt care a îngustat foarte mult posibilitatea angajării de lucrări în alte domenii decât cel al întreținerii și reparării amenajărilor de îmbunătățiri funciare.

Prin Legea 138/2004, SNIF SA urma să se privatizeze. Această prevedere, bună în esență, a dus în cazul SNIF SA la o preocupare excesivă pentru privatizare din partea unor cadre de conducere din centrala SNIF SA și sucursale, privatizare privită ca o afacere imobiliară și nu ca pe o unitate de prestări servicii în îmbunătățiri funciare, având în vedere amplasarea multor terenuri în intravilanul localităților sau în raza suburbană de interes imobiliar – fapt ce a dus la o lipsă de preocupare pentru activitatea de bază, în așteptarea unei privatizări facile, pe un preț cât mai mic. În foarte multe cazuri patrimoniul SNIF SA a fost blocat cu scopul privatizării dirijate.

În zona de analiză a subcomisiei 1 acționează un număr de 6 sucursale ale SNIF SA, sucursale fără personalitate juridică, și anume:

- Sucursala Caraș;
- Sucursala Banat;
- Sucursala Mureș – Criș;
- Sucursala Criș, care a rezultat din comasarea activității sucursalelor Bihor și Satu Mare;
- Sucursala Someș, care a rezultat din comasarea activității sucursalelor Sălaj și Cluj;
- Sucursala Maramureș, o sucursală fără activitate în momentul de față și gestionată de către directorul sucursalei Someș din punct de vedere al patrimoniului;
- Sucursala Bistrița Năsăud – subcomisia 1 nu a solicitat și nu deține date despre activitatea sucursalei Bistrița Năsăud.

Având în vedere problemele comune cu care se confruntă, ele vor fi analizate împreună, cu mențiunile ce se impun în cazurile particulare.

a. Situația economică a sucursalelor

În tabelul de mai jos se prezintă, sintetic, situația economică pe fiecare sucursală în parte:

U.M. = RON

Nr. Crt	Denumire sucursală	Situația economică la 30.06.2009				Observații
		Venituri	Cheltuieli	Rezultate financiare	Cheltuieli cu munca vie	
1.	Caraș	65.255,53	440.332,56	-375.077,03	297.491	În anii anteriori a realizat profit
2.	Banat	384.783,00	607.838,00	-223.055,0	342.833	La care se adaugă pierderea din anul 2008, de 1.764.870
3.	Mureș-Criș	440.585,89	528.246,46	-87.660,57	206.709	La care se adaugă pierderea de 1.009.628 din anul 2008
4.	Criș	152.139,23	721.154,99	-569.015,76	236.274	La care se adaugă pierderea de 1.204.327 din anul 2008

Nr. Crt	Denumire sucursală	Situația economică la 30.06.2009				Observații
		Venituri	Cheltuieli	Rezultate financiare	Cheltuieli cu munca vie	
5.	Someș	63.046,85	230.821,57	-167.774,72	103.815	La care se adaugă pierderea provenita din anii 2007 și 2008, respectiv 153.016 și 711.408
6.	Maramureș	75.030,00	74.578,00	+452,00	37.139	Se adaugă pierderile din anii 2007 și 2007, de 88.104, respectiv 189.660

Ca o justificare a rezultatelor financiare prezentate mai sus, conducerile sucursalelor menționează următoarele motive:

1. întrucât SNIF SA nu îndeplinea condițiile de eligibilitate, din cauza datoriilor față de bugetul de stat, nu s-a putut prezenta direct la nici o licitație publică pe Sistemul Electronic de Achiziții Publice;

2. ca urmare a întârzierii Legii bugetului de stat pe 2009, nu au mai putut fi încheiate nici contracte de sub-antrepriză sau contracte de prestări servicii cu diverși antreprenori care au câștigat licitațiile.

Această situație a dus la disponibilizări de personal, ajungându-se la data prezentei analize la situația ca sucursalele să dispună doar de un număr redus de personal, care nu mai asigură desfășurarea unei activități productive în cadrul sucursalei, fiind menținut doar personal pentru asigurarea pazei și administrarea sucursalei. Practic, în momentul de față, datorită celor enumerate mai sus, activitatea sucursalelor SNIF SA este blocată, pierderile acumulându-se pe măsura trecerii timpului.

Ca o excepție, poate fi menționată sucursala Caraș, care în anii anteriori a realizat profit, ceea ce a permis menținerea chiar cu dificultate pe linia de plutire a sucursalei.

În momentul de față, sucursala are încheiat un contract de sub-antrepriză de 2.000.000 RON pentru reabilitare rețea de conducte la Stația de epurare a municipiului Timișoara și cu perspective pentru preluarea și a altor lucrări de la același antreprenor general Erbașu București. Pentru această sucursală există premisele să încheie anul 2009 cu rezultate pozitive similare cu anii anteriori.

Ca urmare a situației financiare se înregistrează întârzieri în plata salariilor și a obligațiilor către bugetul de stat. Activitatea sucursalelor a fost afectată în anii anteriori și prin numirile conducerilor pe criterii politice, numiri care au adus în prim plan persoane care nu au avut nici o legătură profesională cu activitatea sucursalei, fapt ce se regăsește și în rezultatele economice obținute. (ex. Sucursalele Banat, Cluj, Satu Mare). Este necesar ca managerii numiți să aibă, în primul rând, o bună pregătire profesională și, în plan secund, și politică.

b. Situația patrimoniului

Situația patrimoniului sucursalelor nu a fost rezolvată nici până în momentul de față.

Sucursalele administrează un patrimoniu în conformitate cu protocolul 572/2005, protocol contestat atât de către SNIF SA cât și de către ANIF RA, problema mai delicată fiind cea a împărțirii construcțiilor de exploatare între cele două entități, împărțire care va trebui să țină cont, în primul rând, de interesele sectorului de îmbunătățiri funciare și nu de interesele imobiliare existente în momentul de față în interiorul SNIF SA. Se impune predarea către ANIF RA și OUA-uri a construcțiilor de pază și exploatare, urmând ca numai după efectuarea acestei corecții a împărțirii patrimoniului să se procedeze la o eventuală privatizare.

Sucursalele SNIF analizate nu dispun de titluri de proprietate asupra terenurilor decât în foarte mică măsură, excepție făcând sucursala Caraș, care are obținute titluri pentru toate terenurile aferente construcțiilor, mai puțin pentru centrul Semenice, pentru care a făcut demersurile în instanță, în vederea obținerii titlului de proprietate asupra terenului.

c. Situația parcului de mașini și utilaje

Parcul de mașini și utilaje, în mare parte provenind din anii 1970-1980, are un grad ridicat de uzură, fiind supus degradărilor datorită neutilizării și descompletării acestuia. Lipsa de activitate a sucursalelor a dus la o totală lipsă de interes în gestiunea parcului de utilaje și mijloace de transport, cu consecințe dramatice pentru păstrarea integrității acestora.

În anii anteriori nu s-au făcut casări de mijloace fixe, acțiuni care a fost demarată în acest an, dar care în mare parte nu respectă legislația în vigoare pentru justificarea casării (constatării stării tehnice, deviz cu costurile pentru o eventuală repunere în funcțiune), licitații pentru vânzarea utilajelor ca mijloc fix și numai după aceea dezmembrarea și valorificarea componentelor.

La sucursala Timiș s-a constatat existența a 68 bucăți aripi de ploaie IIAI7 aspersoare și a 1.200 bucăți conducte de irigații, neînregistrate în contabilitate, aripi de ploaie care ar trebui redistribuite către OUA-uri din zonele cu deficit de echipamente de udare.

d. Program RomAg'98

În perimetrul sucursalelor SNIF SA din zona analizată nu s-a derulat programul RomAg'98.

e. alte constatări

Subcomisia 1, în urma sesizărilor primite de la d-nul ing. Horvath Mihai, inginer în cadrul sucursalei Banat, disponibilizat și aflat în litigiu pe rolul instanțelor de judecată a analizat următoarele aspecte:

1. înființarea firmei POLYCOAT DERON SA, unde acționar este d-nul director Patrichi Ionel și administrator d-nul ing. Popescu Marius, șeful secției mecanice din cadrul sucursalei Bant a SNIF SA, firmă care contractează lucrări și pe care le execută cu utilajele și personalul SNIF SA;

2. înființarea firmei S.C. Larden SA pentru reparații utilaje unde administrator este ing. Popescu Marius. Firma a închiriat un spațiu de birou la sediul secției mecanice și execută reparații utilaje în atelierele SNIF și cu personalul SNIF SA;

3. neînregistrarea în contabilitate a 1.200 conducte de aluminiu (echivalentul a 22 aripi de ploaie IIAI7 aspersoare);

4. nerecuperarea de la diverși beneficiari a 10,5 buc. aripi de ploaie IIAI7 aspersoare și neînregistrarea acestora în contabilitate;

5. abuzuri ale d-lui director Patrichi Ionel privind disponibilizarea personalului din cadrul sucursalei;

6. abuzuri ale d-lui director Patrichi Ionel cu privire la salarizarea personalului.

Din analiza efectuată rezultă:

1. d-nul ing. Patrichi Ionel este acționar la firma Polycoat Derom SA, firma care angajează lucrări fără licitație de la antreprenori generali, pe care le executa cu personal SNIF. Considerăm că d-nul Patrichi Ionel și d-nul ing. Popescu Marius sunt în conflict de interese prin activitatea atât la SNIF SA cât și la Polycoat Derom SA;

2. d-nul ing. Popescu Marius acționar la S.C. Larden SA execută lucrări în cadrul secției mecanice pentru reparații utilaje decontate prin S.C. Larden SA, fapt ce contravine legislației în vigoare, el aflându-se în acest caz în conflict de interese;

3. se adevăresc cele afirmate cu privire la gestiunea aripilor de ploaie din cadrul sucursalei;

4. d-nul ing. Horvath Mihai a acționat în instanța și a avut câștig de cauză cu privire la anularea deciziei de desfacere a contractului de muncă precum și cu privire la plata salariilor – fapt ce confirmă acuzațiile aduse conducerii sucursalei Banat.

Având în vedere natura acuzațiilor aduse, subcomisia 1 consideră că acest caz este de competența organelor abilitate ale statului și propune transmiterea dosarului d-lui ing. Horvath Mihai spre soluționarea acestora.

Menționăm că în ziua controlului, d-nul ing. Patrichi Ionel a prezentat o **Rezoluție de neîncepere a urmăririi penale datată 10 iulie 2009, privind săvârșirea de infracțiuni de numiții Patrichi Ionel, Badescu Angela, Stanescu Georgeta și Popescu Marius, infracțiuni sesizate de către d-nul Horvath Mihai și prezentate mai sus. Rezoluția comunicată și d-lui Horvath Mihai are termen de contestație de către acesta în 20 zile de la primire. Conform afirmațiilor D-lui Horvath Mihai, acesta contestă rezoluția și o consideră injustă și superficială.**

f. Concluzii

Din analiza documentelor prezentate în dosarele sucursalelor și în conformitate cu cele prezentate mai sus, rezultă că:

1. **activitatea sucursalelor SNIF este blocată financiar datorită pierderilor înregistrate și a datoriilor mari către bugetul de stat;**

2. **imposibilitatea participării la licitații face ca activitatea sucursalelor să fie practic paralizată, ele dezintegrându-se prin pierderea personalului calificat de execuție și prin deteriorarea parcului de utilaje și mijloace de transport, prin furturi și dezmembrări;**

3. **activitatea actuală a sucursalelor nu mai este îndreptată decât în mică măsură spre spectrul de îmbunătățiri funciare datorită lipsei fondurilor din sector și a imposibilității participării la licitații. Menționăm că, în multe cazuri, în anii anteriori sucursalele SNIF SA au executat în sub-antrepriză, lucrări de îmbunătățiri**

funciare la firme de construcții care au avut vocația participării la licitații, dar care nu au personal calificat pentru aceste lucrări, firme care au perceput un comision de 10-15 % din valoarea lucrărilor executate de sucursalele SNIF SA, fapt ce a contribuit și el la lipsa de rentabilitate a activității sucursalelor SNIF. Acest fapt confirmă, încă odată, că în sectorul de IF este necesar să existe un operator pentru lucrările de întreținere și reparații, lucrări cu un specific aparte și care necesită anumite categorii de personal de care nu dispun firmele cu activitate în construcții și montaj;

4. patrimoniul SNIF incert ca urmare a nedefinitivării protocolului SNIF – ANIF face aproape imposibilă evaluarea societății în vederea unei eventuale privatizări.

Întrucât comisia de anchetă a Camerei Deputaților are ca scop principal analizarea situației din sectorul de îmbunătățiri funciare, situația SNIF SA nu poate fi tratată simplu, ca cea a unei societăți comerciale aflată în dificultate financiară, ci ea trebuie privită ca parte integrantă a sectorului de îmbunătățiri funciare. În acest sens se constată că divizarea SNIF – ANIF a fost o greșeală cu repercusiuni majore asupra întreținerii și exploatării lucrărilor de îmbunătățiri funciare și cu degradarea până la dispariție a patrimoniului indispensabil pentru menținerea în funcție a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, consecințe ce se văd și la această dată și care se vor accentua în următorii ani, dacă nu se iau măsurile ce se impun.

C. Concluziile subcomisiei 1 privind activitatea de îmbunătățiri funciare

Având în vedere discuțiile purtate cu conducerile sucursalelor și constatările din deplasările efectuate în teren, se impune luarea de urgență a unor măsuri radicale în sectorul de îmbunătățiri funciare, după cum urmează:

1. crearea unui cadru legislativ coerent care să asigure desfășurarea unei activități pe principii comerciale în sectorul de îmbunătățiri funciare.
2. organizare administrativă care să elimine birocrăția și să asigure o decizie promptă funcție de cerințele beneficiarului corelat cu crearea cadrului organizatoric necesar răspunderii pentru aceste decizii la nivel local.
3. asigurarea unui suport financiar la nivelul necesarului pentru menținerea în funcțiune a lucrărilor cu participarea beneficiarilor atât pentru asigurarea fondurilor necesare cât și pentru controlul utilizării acestora.

În acest sens, înaintăm următoarele propuneri:

1. Analiza urgentă asupra viabilității și interesului beneficiarilor privind amenajările de îmbunătățiri funciare cu păstrarea doar a acelor amenajări care sunt dorite, în special pe irigații și pentru care aceștia manifestă interes prin încheiere de contracte de prestări de servicii;

2. Reanalizarea Legii 138/2004, în sensul:

a) ANIF RA să devină o structură de politică în sectorul de îmbunătățiri funciare (legislativ, politica investițiilor, controlul păstrării integrității patrimoniului, tarife de prestații). ANIF RA poate să funcționeze și ca departament în cadrul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale;

b) activitatea de exploatare, întreținere și reparații să devină independentă, organizată în societăți comerciale regionale sau județene, care să preia patrimoniul și personalul SNIF SA și ANIF RA. Societățile astfel create vor deveni în timp unități prestatoare de servicii complete în mediul rural, fără a putea părăsi însă obiectul de activitate, îmbunătățirile funciare;

c) legarea întregii activități de îmbunătățiri funciare din punct de vedere economic de tarifele de prestații, statul putând interveni funcție de politicile economice din domeniu, prin subvenții acordate sub formă de diferență de tarif.

Acordarea ajutorului pentru lucrările de îmbunătățiri funciare de către stat direct la unitatea prestatoare de servicii din domeniu, să se facă exclusiv ca diferență de preț sau tarif și nu sub formă de subvenție, în acest fel trecându-se la activitate profitabilă, prin asigurarea resurselor financiare, cointeressând în același timp și beneficiarii pentru folosirea lucrărilor, degrevând bugetul de stat de cheltuieli greu de suportat și în același timp greu de controlat.

Trecerea la o activitate comercială în sector este de altfel și cerința organismelor finanțatoare externe, dar acest lucru nu s-a realizat până acum.

Tarifele de prestații corect motivate și verificate riguros de instituțiile cu atribuții în domeniu au, pe lângă rolul de a asigura finanțarea lucrărilor - și un alt rol foarte important, acela de a stabili real necesarul de fonduri de întreținere, reparații și exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

d) problema predării lucrărilor de îmbunătățiri funciare celorlalți beneficiari (individuali sau constituiți în organizații) să fie o problemă deschisă, aceste predări urmând a se realiza permanent la solicitarea beneficiarilor. Organizațiile de îmbunătățiri funciare ar urma să devină partenerul prestatorului de servicii în domeniul îmbunătățirilor funciare, indiferent dacă au preluat sau nu lucrările de îmbunătățiri funciare;

e) precizarea în lege a modului de scoatere din funcțiune a lucrărilor de îmbunătățiri funciare neviabile și nedorite de beneficiari;

f) Precizarea în lege a obligativității ca toți beneficiarii de amenajări de îmbunătățiri funciare viabile să plătească tariful de întreținere și reparații și precizarea măsurilor ce se vor lua împotriva beneficiarilor din amenajările viabile care refuză încheierea contractelor de prestații;

g) întărirea rolului MAPDR și a Oficiului de Reglementare în vederea urmăririi folosirii amenajărilor de îmbunătățiri funciare după predarea acestora către OUA și instituirea unor sancțiuni severe pentru acele organizații care nu folosesc sau folosesc în alte scopuri amenajările de îmbunătățiri funciare de preluate cu titlu gratuit.

Considerăm că propunerile de mai sus sunt absolut necesare a fi transpuse în practică, având în vedere modul de cheltuire a banilor de la buget în momentul de față, în care marea majoritate se consuma pentru menținerea actualelor structuri ale ANIF RA și doar o mică parte pentru executarea de lucrări de întreținere și reparații. Modul actual de lucru cu două unități economice ANIF și SNIF sau alți prestatori duce la blocaje, suprapuneri și folosirea inefficientă a forței de muncă.

Controlul asupra folosirii banilor este inefficient atâta timp cât nu există controlul beneficiarului asupra funcționalității lucrărilor.

Entitățile nou create, ca urmare a restructurării ANIF RA și a creării unui nou statut pentru SNIF SA, vor duce la apariția unei unități cu potențial ridicat de rentabilitate, datorită existenței permanente a obiectului de activitate și a perspectivei de a deveni un prestator important în mediul rural, unitate care poate deveni atractivă în cazul unei privatizări.

Proprietatea privată sau de stat asupra unităților nou create este mai puțin importantă, atâta timp cât va exista controlul beneficiarilor asupra funcționalității lucrărilor, fapt pentru care supunem verificării următoarele moduri de organizare administrativă a activității:

1. unitățile rămân în administrarea statului având ca efect posibilitatea de intervenție a statului în situații de dezastre naturale și cu posibilitatea intervenției statului prin acordarea unor diferențe de preț și tarif și evită instituirea unui monopol privat în domeniu, greu de controlat.

2. privatizarea doar a managementului societății de exploatare, întreținere și reparații.

3. privatizarea mijloacelor de producție și concesiunea lucrărilor de îmbunătățiri funciare în cazul societății de exploatare, întreținere și reparații.

Pentru perspectivă, noi supunem atenției **propunerea de unificare a activităților din domeniul gospodăririi apelor cu cele din cadrul îmbunătățirilor funciare, atât pe considerente tehnice cât și economice, având în vedere că această organizare a funcționat cu bune rezultate până în anul 1975 și funcționarea lor fie în cadrul MAPDR sau ca minister independent.**

Sucursala Someș – Criș, care a păstrat în administrare lucrări de apărare și modul cum sunt gestionate acestea, poate constitui un exemplu și un subiect de analiză pentru rezolvarea problemelor din acest sector.

De asemenea, reunificarea ar avea avantajul unei folosiri mult mai judicioase a fondurilor cu reducerea semnificativă a cheltuielilor indirecte.

Din punct de vedere tehnic, toate amenajările de îmbunătățiri funciare se concep și în etapa actuală în complex, exploatarea lor în continuare realizându-se în cadrul celor două ministere menționate mai sus, cu toate neajunsurile ce decurg dintr-o conlucrare de cele mai multe ori defectuoasă, cu rezultate vizibile în situațiile de calamități naturale soldate cu mari pagube materiale.

De asemenea, menționăm că și în momentul de față sectorul de îmbunătățiri funciare din cadrul Ministerului Agriculturii are în administrare lucrări de îndiguire pe cca. 2.000 km, din care numai la Dunăre, cca. 1.100 km.

Având în vedere cele menționate mai sus, se impune **oprirea privatizării SNIF SA, până la stabilirea unei strategii cu privire la organizarea și dezvoltarea sectorului de îmbunătățiri funciare din România sau cel puțin până la stabilirea acelor bunuri care sunt strict necesare unităților de exploatare ANIF și OUAI pentru desfășurarea unei activități normale în sector.**

Anumite aspecte negative, constatate cu ocazia analizelor din teren, sunt prezentate la fiecare capitol în parte, ele urmând a fi analizate și, după caz, prezentate în raportul final.

Ca o concluzie generală, dorim să precizăm că cea mai mare carență constatată în folosirea fondurilor alocate sectorului de îmbunătățiri funciare provine din actuala organizare a sectorului, impusă prin Legea 138/2004 și care rezervă fonduri importante pentru o unitate nelucrativă, ANIF RA și fonduri diminuate an de an pentru efectuarea de lucrări de întreținere și reparații.

De asemenea, nici modul de abordare a lucrărilor de investiții în contextul lipsei resurselor financiare pentru activitatea de întreținere și reparații nu este cel mai potrivit. O analiză atentă a lucrărilor pentru investiții și dirijarea fondurilor în special pentru menținerea în funcțiune a amenajărilor existente.

Având în vedere că zona supusă analizei nu este o zonă caracteristică pentru lucrările de irigații, totuși și aici se constată o lipsă de implicare a MAPDR în gestionarea problemei privind constituirea OUAI și urmărirea modului de gestionare a amenajărilor preluate.

Este necesară o analiză cu privire la echipamentul de udare existent la SNIF SA și o analiză asupra posibilității de predare a acestuia către asociațiile de udători, cunoscut fiind deficitul de echipamente de udare pe care acestea îl reclamă.

De asemenea, se impune un control mai mare din partea MAPDR privind starea tehnică a amenajărilor de îmbunătățiri funciare și capacitatea lor reală de face față unor situații de criză, control care, din păcate, nu s-a făcut.

Este necesară reconsiderarea poziției ANIF RA de renunțare la activitatea de prognoză și avertizare și reintroducerea ei în cadrul activității de exploatare pentru a putea avea un suport tehnic în vederea desfășurării acestei activități în condiții de rentabilitate și în folosul agriculturii.

Este necesară reconsiderarea numirii de personal de conducere la nivelul unităților teritoriale sau la unitatea centrală care nu au pregătire de specialitate, dat fiind complexitatea problemei ce urmează a fi gestionată de către aceștia, precum și implicațiile asupra cadrului economic și social în cazul nefuncționării acestor lucrări în conformitate cu regulamentele de exploatare.

Se impune luarea unor măsuri mergând până la desfacerea contractelor de munca a acelor cadre tehnice, unele cu funcții de conducere care prin activitatea lor au adus pierderi sectorului de îmbunătățiri funciare și care activează în conflict de interes și în prezent. În unele cazuri se impune efectuarea unei anchete (audieri de către organele abilitate ale statului - ale Ministerului de Finanțe și ale Ministerului Public).

Este necesară reconsiderarea poziției centralei ANIF față de atragerea de fonduri externe pentru lucrările de îmbunătățiri funciare (vezi cazurile Timiș și Bihor) unde, deși se întruneau toate condițiile, ANIF nu a făcut nimic.

Datele prezentate în Raportul de mai sus au fost preluate din dosarele sucursalelor, întocmite și prezentate de conducerea acestora, dosare care sunt anexate la prezentul raport și fac parte integrantă din acesta. Aceste date au fost verificate parțial și pe teren.

CAPITOLUL III

Constatările subcomisiei nr. 2 referitor la modul în care se gestionează amenajările de irigații și alte sectoare de îmbunătățiri funciare

3.1. Componenta subcomisiei nr. 2

Subcomisia nr. 2 este formată din:

Steriu Valeriu	- sef subcomisie
Giurgiu Mircea	- membru
Horj Pavel	- membru
Todor Voicu	- expert

3.2. Aria de activitate a subcomisiei nr. 2

Geografic, subcomisia nr. 2 și-a desfășurat activitatea în zona centrală și de sud - est a României, pe raza județelor Alba, Hunedoara, Sibiu, Brașov, Mureș, Covasna, Harghita, Gorj, Mehedinți, Dolj, Vâlcea și parțial Olt.

Din punct de vedere administrativ, exploatarea, întreținerea și repararea lucrărilor de îmbunătățiri funciare din perimetrul prezentat mai sus, este organizată în trei sucursale teritoriale ale ANIF RA și anume:

- **sucursala Mureș – Olt Mijlociu** pentru lucrările de îmbunătățiri funciare din județele Alba, Hunedoara și Sibiu, cu sediul în municipiul Alba Iulia
- **sucursala Mureș – Olt Superior** pentru lucrările de îmbunătățiri funciare din județele Brașov, Mureș, Harghita și Covasna, cu sediul în municipiul Brașov
- **sucursala Dunăre – Olt** pentru lucrările de îmbunătățiri funciare din județele Gorj, Mehedinți, Dolj, Vâlcea și parțial Olt, cu sediul în municipiul Craiova.

Ca urmare a prevederilor Legii 138/2004 și a divizării fostului SNIF SA în SNIF SA și ANIF RA, în zona analizată **au luat ființă 11 sucursale județene ale SNIF SA**, din care la data controlului, ca urmare a unor reorganizări succesive **funcționau un număr de 6 sucursale** după cum urmează: Alba - Arieș – județul Alba; Târnave – județul Sibiu; Brașov – Olt Superior – județele Brașov, Mureș, Covasna și Harghita, Oltenia Vest – județele Mehedinți și Gorj, Oltenia Est - județul Dolj; Romanați - județul Olt și Vâlcea - județul Vâlcea.

Atât sucursalele ANIF cât și sucursalele SNIF **sunt sucursale fără personalitate juridică.**

3.3. Istoricul lucrărilor de îmbunătățiri funciare din zona analizată

În zona de lucru a subcomisiei nr. 2, lucrările de îmbunătățiri funciare nu au tradiție deosebită, ele fiind realizate după anul 1960.

Ca o caracteristică comună a tuturor formelor de organizare a activității de exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, până în anul 1990 a fost reprezentativitatea acestora **prin păstrarea personalității juridice cât și asigurarea unei finanțări prin participarea proprietarilor de teren ca beneficiari ai efectelor lucrărilor de îmbunătățiri funciare.**

În anul 1994, prin crearea Regiei Autonome a Îmbunătățirilor Funciare, a fost pentru prima dată în istoria lucrărilor de îmbunătățiri funciare din România când unităților teritoriale li s-a luat reprezentativitatea prin retragerea personalității juridice a sucursalelor județene.

De asemenea, începând cu anul 1990, datorită modului de finanțare integral de la bugetul de stat a exploatării, întreținerii și reparării lucrărilor de îmbunătățiri funciare au fost excluși beneficiarii de teren de la finanțarea lucrărilor și implicit de la controlul utilizării fondurilor alocate în acest sector prin inexistența unor contracte de prestări de servicii cu obligații precise pentru ambele părți, situație care a dus ca astăzi unitatea specializată ANIF RA să fie pusă în imposibilitatea de a-și mai duce la îndeplinire atribuțiile stabilite prin lege. Istoricul lucrărilor de îmbunătățiri funciare din zona analizată se găsește în dosarele de prezentare a sucursalelor teritoriale ANIF RA anexate la prezentul raport.

Istoricul lucrărilor de îmbunătățiri funciare din zona analizată se regăsește în dosarele sucursalelor teritoriale ale ANIF RA, anexate la prezentul raport.

3.4. Cadru legislativ

Activitatea de Îmbunătățiri Funciare în România se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii 138/2004.

3.5. Sursele de finanțare a activității de îmbunătățiri funciare

La data controlului, sursele de finanțare a activităților de îmbunătățiri funciare pentru exploatarea, întreținerea și repararea lucrărilor precum și pentru investiții sunt:

a) pentru lucrări de irigații:

- tarife anuale pentru întreținerea și exploatarea lucrărilor de irigații din administrarea ANIF-RA, percepute de la beneficiarii de teren amenajat cu irigații completate de subvenții de la bugetul de stat acordate în condițiile Legii 138/2004;
- tarife de livrare a apei de la sursă la punctul de preluare a apei de către beneficiari, tarife acoperite parțial din subvenții de la bugetul de stat;
- tarife de livrare a apei de către organizații către membrii organizației sau alți beneficiari care au terenuri deservite de instalații aflate în proprietatea unei organizații de utilizatori de apă.

b) pentru activitatea de apărare, desecare și combaterea eroziunii solului, costurile de exploatare, întreținere și reparații se suportă integral de la bugetul de stat.

Se constată că ANIF RA nu a apelat la prevederile art. 42 (3) punct b, art. 66 și art. 67 din Legea 138/2004 deși alocațiile bugetare pentru anul 2009 ca de altfel și cele pentru anii anteriori nu acopereau decât în mică măsură necesarul de fonduri pentru menținerea capacităților de intervenție a lucrărilor de apărare, a menajărilor de desecare, drenaj și combaterea eroziunii solului – fapt ce odată cu trecerea anilor, conduce la degradări majore a căror rezolvare devine extrem de costisitoare (ruperi de diguri, alunecări de teren, distrugerii datorită excesului de umiditate prelungit a culturilor etc.) sau chiar la pierderea unor vieți omenești.

c. pentru lucrările de investiții – alocații bugetare

3.6. Capacități de îmbunătățiri funciare aflate în administrarea sucursalelor ANIF RA din zona analizată.

Tabel C2. 2

Situația lucrărilor de îmbunătățiri funciare în zona analizată de subcomisia 2

Nr. crt.	Sucursala	Capacități (ha)				Observații
		Apărarea împotriva inundațiilor	Irigații	Desecări	CES	
1.	Mureș Olt Mijlociu		8.194	50.646	152.236	
2.	Mureș Olt Superior	54.458	6.744	149.642	165.772	
3.	Dunăre Olt	112.322	562.709	248.439	248.940	
	Total	166.780	577.647	448.727	566.838	

Din datele prezentate în tabelul 2, rezultă că, activitatea preponderentă în sucursala Dolj este cea de irigații și de apărare împotriva inundațiilor la Dunăre iar pentru sucursalele Mureș Olt Mijlociu și Mureș Olt Superior activitatea de bază este de combatere a eroziunii solului și în mai mică măsură de desecare.

În raza de activitate a sucursalelor Mureș-Olt Mijlociu și Mureș-Olt Superior activitatea de irigații este redusă ocupând doar o suprafață de 14.938 ha.

Activitatea de irigații pe întreaga zonă este redusă, amenajările de irigații ocupând doar o suprafață de 50.122 ha.

3.7. Modul de lucru al subcomisiei nr. 2

În vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite pentru comisia de anchetă prin Hotărârea nr. 31 a Camerei Deputaților, subcomisia nr. 2 a stabilit ca mod de lucru:

- O întâlnire cu directorii sucursalelor zonale ale ANIF RA și SNIF SA la sediul sucursalei Mureș Olt Superior din municipiul Brașov în perioada 15.07.2009 – 16.07.2009.

Discuțiile cu reprezentanții sucursalelor ANIF RA s-au purtat în data de 15.07.2009 când au fost prezenți:

- sucursala Mureș Olt Mijlociu

Director

- ing. Popa Emil

- sucursala Mureș Olt Superior

Director

- ing. Ilaș Ioan

Director tehnic

- ing. Luca Adrian Valeriu

- sucursala Dunăre Olt

Director economic

- ec. Gorgonețu Florin

Directorul regional al sucursalei Dunăre Olt a absentat la întâlnirea de la Braşov fiind în concediu medical.

Tematica transmisă sucursalelor ANIF RA şi care a stat la baza discuţiilor a cuprins:

a) Nota cu privire la:

- cadrul legislativ actual, modul de organizare administrativă, surse de finanţare inclusiv propuneri de îmbunătăţire în domeniile enumerate mai sus;
- cauze care au condus la neutilizarea sistemelor de irigaţii îndeosebi pe suprafeţele amenajate unde costul apei este scăzut;
- alte probleme care trebuie rezolvate pentru o funcţionare normală a lucrărilor de îmbunătăţiri funciare din cadrul sucursalei.

b) Organigrama sucursalei şi a unităţilor de administrare – cu precizarea pregătirii profesionale a personalului de conducere al sucursalei şi al unităţilor administrative;

c) Situaţia economică a sucursalei în perioada 2005-2009 – venituri, cheltuieli, din care cheltuieli cu munca vie;

d) Situaţia lucrărilor de investiţii din cadrul sucursalei;

e) Situaţia patrimoniului aflat în administrarea sucursalei;

f) Situaţia stării funcţionale a sistemelor de îmbunătăţiri funciare;

g) Situaţia constituirii organizaţiilor de utilizatori de apă şi modul de utilizare a amenajărilor de irigaţii;

h) Situaţia cheltuielilor pentru activitatea de I + R şi investiţii pe activităţi (apărare, irigaţii, desecare, CES) în perioada 2001 – 2009.

Discuţiile cu reprezentanţii sucursalelor SNIF SA s-au purtat în data de 16.07.2009, când au fost prezenţi:

- sucursala Târnave	- Director - ing. Mărginean Ioan
prin cumul de funcţii	
- sucursala Alba Arieş	- Director- ing. Mărginean Ioan
- sucursala Braşov Olt Superior	- Director- ing. Grigore Carol
- sucursala Oltenia Vest	- Director- ing. Medragoniu
	Gabi Damian
- sucursala Oltenia	- Director economic - ec. Garila Camelia
- sucursala Romanaţi	- Director - ing. Carciu Dan Criştian

Tematica transmisă sucursalelor SNIF SA şi care a stat la baza discuţiilor a cuprins:

- a) situaţia economică a sucursalei la 30.06.2009 şi prezentarea cauzelor care au dus la această situaţie;
- b) rezultatele economice din anii 2007 şi 2008, cu justificarea elementelor de bilanţ prezentate;
- c) organigrama cu personalul defalcat pe personal de conducere, indirect productiv şi direct productiv pentru anul 2009;
- d) situaţia patrimoniului conform machetei;
- e) situaţia portofoliului de contracte;

- f) nota privind punctul de vedere al conducerii sucursalei cu privire la actualul cadru legislativ în care își desfășoară activitatea sectorul de IF, organizarea administrativa a sectorului de îmbunătățiri funciare (scindare SNIF – ANIF, organizare pe sucursale etc.), asigurarea suportului financiar pentru lucrările de îmbunătățiri funciare;
- g) alte probleme pe care considerați că trebuie rezolvate pentru funcționarea normală a lucrărilor de îmbunătățiri funciare din cadrul sucursalei.

Machetele completate sunt în dosarul de prezentare a sucursalelor și fac parte integrantă din prezentul raport.

III. Deplasări în teren în cadrul sucursalelor ANIF și SNIF pentru verificarea și elucidarea unor probleme apărute în cadrul audierilor cu conducerile sucursalelor.

3.9. Concluzii și constatări după audierile conducerilor sucursalelor și deplasările în teren.

A. Sucursale ANIF RA

Analiza privind gradul de întreținere a lucrărilor de îmbunătățiri funciare și capacitatea acestora de a face față la intervenții în cazul unor calamități naturale datorită secetei, excesului de umiditate sau a unor viituri pe cursurile de apă din administrare s-a făcut având în vedere nomenclatorul de lucrări necesare și periodicitatea executării.

a. Sucursala Mureș - Olt Mijlociu

a.1. cu privire la sistemele de irigații

Sucursala are în administrare 10.128 ha amenajate cu lucrări de irigații, care sunt trecute din domeniul public în domeniul privat al statului, fiind retrase de la recunoașterea de utilitate publică, conform anexei 2 la HG 1872/2005.

Nu au fost constituite OUA-uri pe raza sucursalei Mureș Olt Mijlociu și nu au solicitări în acest sens până în prezent.

În timpul controlului a fost vizitată stația de punere sub presiune Berechiu din cadrul sistemului de irigații Berechiu. Stația este parțial devastată iar rețeaua de conducte deteriorată și nefuncțională.

Având în vedere situația amenajărilor de irigații din cadrul sucursalei Mureș Olt Mijlociu, corelat cu lipsa de interes a beneficiarilor de teren din zona pentru folosirea lor, conducerea sucursalei solicită casarea sistemului și scoaterea lucrărilor din patrimoniul sucursalei cu excepția sistemului Rădești menționat mai sus.

a.2. cu privire la sistemele de desecare, drenaj

Sucursala Mureș Olt Mijlociu are în administrare 50.646 ha amenajate cu lucrări de desecare – drenaj, din care 989 ha desecare cu pompare și 49.657 ha desecare cu evacuare gravitațională.

Pentru evacuarea apelor de pe cele 50.646 ha amenajate cu lucrări de desecare, sucursala Mureș Olt Mijlociu administrează, întreține și repară următoarele lucrări principale:

- stații de pompare - 7 buc.
- canale de pământ - 1.107 km
- construcții hidrotehnice pe rețeaua de desecare - 1.505 buc.
- drenuri de desecare - 550 km

În conformitate cu situația prezentată de către sucursala Mureș Olt Mijlociu în dosarul sucursalei, **lucrările de întreținere și reparații pentru asigurarea unei funcționări la parametrii ceruți de regulamentele de exploatare sunt realizate într-o proporție cuprinsă între 0 și 35 % menționându-se că: "Lucrările de întreținere și reparații s-au executat în perioada 2004 – 2009 în limita fondurilor alocate cu prioritate în amenajările de desecare gravitațională, pentru a se evita inundarea terenurilor agricole în condiții de precipitații abundente.**

Amenajările de îmbunătățiri funciare în cadrul cărora s-au executat lucrări de întreținere și reparații obligatorii funcționează la parametrii optimi în situații de urgență și calamități naturale. **Celelalte amenajări sunt funcționale dar cu parametrii de exploatare diminuată existând riscul de a apărea probleme în cazul unor calamități naturale."**

Stațiile de pompare din cadrul UA Sibiu, în număr de 5 bucăți, puse în funcțiune în anul 1988 nu au funcționat niciodată, amenajarea funcționând gravitațional, stațiile fiind dezafectate și utilajele conservate și depozitate la sediul UA Sibiu.

Stațiile de pompare din cadrul UA Alba, în număr de 2 buc., necesită lucrări de reparații capitale, ele fiind necesare pentru evacuarea apelor din zonă, în special SPE Paclisa care asigură evacuarea apelor din cartierul de locuit Recea.

Nerealizarea lucrărilor în sistemele de desecare se datorează în principal modului defectuos de organizare a activității de întreținere și reparații impus de Legea 138/2004 ca urmare a lipsei personalului muncitor propriu pentru realizarea acestor lucrări și abordarea lucrărilor de întreținere și reparații ca lucrări de construcții și montaj în relațiile cu terți. De asemenea, lipsa cronică de fonduri a făcut ca în momentul de față rețeaua de canale să fie invadată de vegetație (acvatică, ierboasă, lemnoasă) care face în multe zone imposibilă scurgerea apelor de pe terenurile agricole. Ambele cauze prezentate mai sus au dus la realizarea unor lucrări punctuale în detrimentul lucrărilor care să asigure funcționarea întregului sistem, nerespectându-se astfel nici prevederile nomenclatorului de lucrări de întreținere și reparații.

a.3. cu privire la lucrările de CES

Sucursala Mureș Olt Inferior are în administrare 152.236 ha amenajate cu lucrări de CES deservite de următoarele lucrări principale:

- canale CES - 1.036 km
- drenuri CES - 1.306 km
- drumuri de exploatare - 1.670 km
- debușee CES - 485 km
- vai, ravene CES - 3.421 km
- plantații silvice - 421 ha
- construcții hidrotehnice CES - 7.961 buc.

În urma discuțiilor purtate cu conducerea acesteia a reieșit că în sistemele de combaterea eroziunii solului, lucrările pentru protejarea solurilor predate unităților agricole după restituirea suprafețelor proprietarilor îndreptățiți, ca urmare a aplicării legilor fondului funciar, s-au deteriorat în timp, ca urmare a fărâmițării terenurilor și nerespectării executării lucrărilor agricole pe curbele de nivel.

Aceste neajunsuri create de aplicarea legilor fondului funciar au fost accentuate de lipsa cronică de fonduri pentru întreținerea și repararea lucrărilor care conform notei sucursalei Mureș Olt Mijlociu "au fost înzecit mai mici decât necesarul optim pentru menținerea acestora la parametri proiectați" ceea ce face ca:

- peste 50 % din construcțiile hidrotehnice necesită lucrări de reparații și întreținere;

- peste 50 % din lucrările de evacuare a apelor necesită măsuri de decolmatare și reprofilare;

- drumurile de exploatare necesită lucrări de consolidare în zona podețelor și reamenajarea carosabilului pe întreaga lungime.

În concluzie, lipsa intervențiilor cu lucrări de întreținere și reparații la construcțiile din amenajările de combaterea eroziunii solului conduce la scăderea efectului benefic al acestora, extinderea terenurilor degradate de eroziune și exces de umiditate, drumurile de exploatare agricolă devin impracticabile și potențial de formare a viitoarelor trasee de formațiuni erozionale. De asemenea, lipsa lucrărilor de combaterea eroziunii solului conduce la fenomene frecvente de afectare a arterelor principale de circulație rutiera, a așezămintelor umane, colmatarea albiilor minore a cursurilor de apă, compromiterea multor lucrări hidrotehnice existente pe râuri și înrăutățirea calității apei din acestea.

La dosarul sucursalei Mureș Oltul Mijlociu, sunt anexate tabele și note cu procentul de întreținere a lucrărilor precum și o nota cu privire la starea lucrărilor de combaterea eroziunii solului.

Se impune o analiză a lucrărilor de combaterea eroziunii solului din cadrul fiecărui sistem hidroameliorativ în parte și casarea lucrărilor distruse, sau după caz, refacerea acestora în cazul în care sunt solicitate expres de către beneficiari.

În dosarul sucursalei sunt prezentate pe activități (irigații, desecare, combaterea eroziunii solului) cheltuielile efectuate pentru întreținere și reparații.

Analiza sumelor alocate pentru lucrări și a costurilor medii la ha. arată că alocațiile bugetare primite în anii 2001 – 2009 nu au asigurat întreținerea și repararea lucrărilor conform normativelor în vigoare permițând doar intervenții în puncte critice și care a avut drept rezultat degradarea până la nefuncționare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

a.4. lucrări de investiții

Situația lucrărilor de investiții din cadrul sucursalei este prezentată în dosarul sucursalei.

Lucrările de investiții se referă atât la lucrări noi, cât și la lucrări de reabilitare a sistemelor.

Din analiza efectuată cu conducerea sucursalei rezultă că au fost respectate prevederile legale cu privire la promovarea, execuția și recepția lucrărilor de investiții din cadrul sucursalei.

Suma alocată pentru investiții în perioada 2000 – 2009 este de 9.504.932 lei.

Situația sumelor alocate pentru investiții este prezentată în dosarul sucursalei.

a.5. alte constatări

Sucursala Mureș - Olt Mijlociu dispune de personal tehnic calificat la nivelul cerințelor. La nivelul conducerii sucursalei nu s-au făcut până la data analizei numiri fără a avea pregătirea de specialitate necesară. De asemenea, la nivelul U.A. sucursala dispune de cadre de specialitate pentru coordonarea activității, excepție făcând U.A. Sibiu, unde numirea inspectorului șef fără experiență în domeniu și cu studii de scurtă durată pentru alt domeniu de activitate (cadastru funciar) ar putea afecta activitatea calității actului de conducere din punct de vedere tehnic.

Sucursala nu dispune de compartiment de prognoză și avertizare.

La nivelul sucursalei nu se constată depășiri ale subvențiilor alocate anual.

La data de 30.06.2009 cheltuielile cu munca vie la nivelul sucursalei sunt de 73 % din total cheltuieli.

Având în vedere blocajul financiar existent la nivelul întregului ANIF RA, sucursala Mureș Olt Mijlociu are asigurat fond de salarii doar până la mijlocul lunii octombrie și aceasta în condițiile în care ponderea cheltuielilor cu munca vie în total cheltuieli va depăși 90 %. Raportul între personalul direct productiv în număr de 48 și cel indirect productiv de 82 este total necorespunzător pentru un agent economic, ducând la o folosire necorespunzătoare a potențialului tehnic în sucursala, cu repercusiuni finale asupra costului lucrărilor de întreținere și reparații. Acest fapt se datorează în special concepției promovate de Legea 138/2004 privind modul de exploatare, întreținere și reparare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

Conducerea sucursalei consideră că pentru redresarea situației în sectorul de îmbunătățiri funciare trebuie luate urgent măsuri de ordin legislativ, administrativ și de asigurarea unei surse de finanțare sigure pentru întreținerea și repararea lucrărilor de îmbunătățiri funciare cum ar fi:

1. descentralizarea activității de exploatare, întreținere și reparații prin reorganizarea administrației în filiale teritoriale cu personalitate juridică;

2. asigurarea resurselor financiare pentru finanțarea lucrărilor de întreținere și reparații la nivelul necesarului și din surse alternative prin perceperea de tarife de la beneficiarii de teren;

3. unificarea ANIF și SNIF pentru crearea unui prestator viabil în domeniu.

Se consideră că scindarea SNIF – ANIF a fost o greșală și că una din cauzele declinului sectorului de îmbunătățiri funciare a fost tocmai această scindare.

4. Dotarea cu utilaje pentru executarea lucrărilor de întreținere și reparații în regie proprie;

5. Stabilitate organizatorică.

6. Promovarea pe funcții a specialiștilor.

Conducerea sucursalei consideră că măsurile de ordin legislativ, organizatoric și de asigurare a suportului financiar trebuie luate în regim de urgență pentru stoparea degradării în continuare a lucrărilor care ar duce în final la dispariția totală a acestora cu costuri greu de estimat privind impactul asupra agriculturii și a climatului social în general în aceste zone.

b. Sucursala Mureș – Olt Superior

b.1. cu privire la sistemele de irigații

Sucursala are în patrimoniu o suprafață de 6.774 ha amenajate pentru irigații din care pe o suprafață de 1.978 ha au fost înființate Organizații ale Utilizatorilor de Apă pentru Irigații, după cum urmează:

- OUAI Sfântu Gheorghe - pe 984 ha
- OUAI Ghidfalău - pe 994 ha

La OUAI Ghidfalău sunt necesare fonduri pentru aducerea la capacitate a plotului, înscrise pe anexa 2 la Protocolul de transfer (178.242 lei) și solicitate de organizație prin DADR. Fondurile primite în anul 2008 (29.611 lei) respectiv 2009 (35.488 lei) nu au permis aducerea întregii capacități a plotului la parametri funcționali. Organizațiile au încheiat contracte pentru furnizarea apei de irigații pentru o suprafață de 1.296 ha din totalul de 1.978 ha. Suprafețele irigate în anul 2009 însumează 986 ha la U.I. Dinamica suprafețelor udate între anii 2006 – 2009 este redată în anexa prezentată în dosarul sucursalei.

Amenajările de irigații pentru suprafețele pe care nu s-au constituit OUAI-uri, de 4.796 ha sunt în conservare, cu stațiile de pompare degradate, unele lipsite de energie electrică iar SPP1 și SPP2 din sistemul hidroameliorativ Hamaradia sunt aprobate pentru la casare.

Suprafață de 4.796 ha pentru care nu există beneficiari și care este scoasă din funcțiune se impune a fi în totalitate casată și scoasă din evidențele RAIF RA.

De asemenea, se impune alocarea urgentă de fonduri pentru repunerea în totalitate în funcțiune a amenajării predate la OUAI Ghidfalău și pentru care există solicitări pentru irigații.

Pentru cele două OUAI-uri înființate, deficitul de echipament de udare este de 39 bucăți IIA 22. (a se vedea excedentul în alte unități RAIF, care sunt nefolosite).

b.2. cu privire la sistemele de desecare – drenaj

Sucursala are în administrare 149.642 ha amenajate cu lucrări de desecare – drenaj din care 4.445 ha desecare cu pompare și 145.197 ha desecare gravitațională.

Lucrările de desecare-drenaj sunt deservite de următoarele lucrări:

- stații de pompare de desecare	- 14 buc.
- canale de desecare	- 4.701 km
- construcții hidroameliorative pe rețeaua de canale de desecare	- 3.404 km.

Situația stării tehnice a stațiilor de pompare de desecare din cadrul sucursalei este prezentată în anexa la dosarul sucursalei și din care rezultă:

- stațiile de pompare de evacuare din cadrul UA Brașov, în număr de 8 buc. sunt degradate și lipsite de racorduri electrice. Suprafața afectată de nefuncționarea stațiilor de pompare este de 1.840 ha;

- stațiile de pompare de evacuare din cadrul UA Covasna, în număr de 6 buc. sunt în stare de funcționare.

În conformitate cu discuțiile purtate cu conducerea sucursalei Mureș – Olt Superior reiese că lucrările de întreținere și reparații asigură funcționarea sistemului în proporție de până la 50 % din capacitate.

Aceasta se datorează în principal lipsei de fonduri pentru executarea acestor lucrări cât și datorită modului de lucru în regim de construcții și montaj lucrărilor de întreținere și reparații, fapt pentru care s-au efectuat lucrări punctuale în detrimentul efectuării de lucrări care să asigure funcționalitatea întregului sistem.

Din cauza neefectuării lucrărilor de întreținere și reparații la nivelul întregului sistem de desecare se întâmpină mari greutăți în evacuarea apelor în special datorită infestării cu vegetație și a creării de obstacole pe rețeaua de canale. De ce MAPDR și structurile centrale ale ANIF și SNIF nu au făcut verificări în teren.

b.3. cu privire la lucrările de combaterea eroziunii solului

Sucursala Mureș Olt Superior are în administrare 165.772 ha amenajate cu lucrări de CES. Principalele lucrări de CES din patrimoniul sucursalei sunt:

- canale + debușee	- 1.716 km
- poduri și podețe	- 2.510 km
- căderi	- 2.737 km
- baraje	- 878 buc.
- praguri	- 538 buc.
- drumuri de exploatare	- 1.574 km
- plantații anti-erozionale	- 549 ha

Aplicarea legilor fondului funciar pe vechile amplasamente cu parcelarea terenului a dus și aici la distrugerea lucrărilor de CES, în special CES de suprafețe, cu accentuarea formelor de eroziune favorizate de despăduriri și de defrișarea perdelelor de protecție.

Parcelarea terenurilor a dus și la o amplasare la întâmplare a culturilor ceea ce face imposibilă exploatarea corectă din punct de vedere antierozional a suprafețelor amenajate.

Aceste neajunsuri create de aplicarea legilor fondului funciar, corelat cu lipsa cronică de fonduri pentru efectuarea lucrărilor de întreținere și reparații, au dus la degradarea lucrărilor și implicit a terenurilor agricole.

Se impune o analiză a lucrărilor din cadrul fiecărui sistem hidroameliorativ în parte și casarea lucrărilor distruse și după caz refacerea acestora în cazul în care sunt solicitate de către beneficiari.

b.4. cu privire la lucrările de apărare împotriva inundațiilor

Sucursala Mureș Olt Superior administrează lucrări pentru apărarea împotriva inundațiilor pentru o suprafață de 54.458 ha.

Principalele lucrări de apărare împotriva inundațiilor constau din

- diguri pe râuri interioare - 215 km
- baraje - 2 buc.

Starea tehnică a digurilor de apărare din cadrul sucursalei se prezintă după cum urmează:

- U.A. Brașov are în administrare 78.190 m.l. de dig – starea tehnică a digurilor este satisfăcătoare, cu precizarea că în anii următori sunt necesare lucrări de reabilitare pe cca. 5 km de dig a pâraului Mamaradea, între localitățile Halciu și Feldioara;

- U.A. Covasna are în administrare 137.000 m.l. de dig. Starea tehnică a digurilor este proastă, cu toate încercările de reabilitare făcute în ultimii ani. Fac excepție 18 km de dig, reabilitați prin fonduri SAPARD finalizate în anul 2008.

Pentru restul digurilor în lungime de 119 km starea tehnică este necorespunzătoare din punct de vedere al apărării împotriva inundațiilor.

Și în acest caz ca și la celelalte lucrări de îmbunătățiri funciare din cadrul sucursalei, principalele cauze a acestei stări de lucruri o constituie lipsa fondurilor grevată pe o organizare necorespunzătoare a activității impusă de Legea 138/2004.

În dosarul sucursalei sunt prezentate cheltuielile pe activități efectuate pentru întreținere și reparații. Analiza sumelor alocate pentru lucrări și a costurilor medii la ha arată că alocațiile bugetare primite în anii 2001 – 2009 nu au asigurat întreținerea și repararea lucrărilor conform normativelor tehnice în vigoare, permițând doar intervenții în punctele critice.

b.5. lucrări de investiții

Situația lucrărilor de investiții din cadrul sucursalei este prezentată în dosarul sucursalei.

Lucrările de investiții se referă atât la lucrări noi, cât și la lucrări de reabilitare a sistemelor.

Din materialele prezentate, rezultă că au fost respectate procedurile de atribuire a lucrărilor, atât pentru faza de proiectare cât și pentru execuție.

Lucrările terminate au fost recepționate conform legislației în vigoare.

Situația sumelor alocate pentru investiții în perioada 2001 – 2009 este prezentată în dosarul sucursalei.

b.6. alte constatări

Sucursala Mureș Olt Superior dispune de personal tehnic calificat la nivelul cerințelor. Nu s-au făcut până la data analizei numiri pe criterii politice.

Sucursala nu are compartiment de prognoză și avertizare a udărilor.

La nivelul sucursalei nu se constată depășiri ale subvențiilor alocate anual.

Cheltuielile cu munca vie în primul semestru al anului 2009 sunt în procent de 72 % din totalul cheltuielilor.

Având în vedere blocajul financiar existent la nivelul întregului ANIF RA și sucursala Mureș Olt Superior are asigurat fondul de salarii pentru personalul angajat doar până la mijlocul lunii octombrie și aceasta în condițiile în care ponderea cheltuielilor cu munca vie în total cheltuieli va depăși 90 %.

Raportul între personalul direct productiv, 115 salariați și cel indirect productiv, 88 salariați este total necorespunzător ceea ce duce la o folosire necorespunzătoare a potențialului tehnic existent în sucursală, cu repercusiuni directe asupra costului lucrărilor de întreținere și reparații. Acest fapt se datorează în primul rând concepției promovate de Legea 138/2004 privind modul de exploatare, întreținere și reparare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare dar și a unor neglijențe de management.

Conducerea sucursalei consideră că, pentru redresarea situației în sectorul de îmbunătățiri funciare trebuie luate urgent măsuri, în special pentru asigurarea resurselor financiare unei activități.

Se consideră că actuala formă de organizare a ANIF RA corespunde interesului sectorului de îmbunătățiri funciare.

Se consideră că scindarea SNIF SA în SNIF SA și ANIF RA a fost o greșală, apreciind că o reunificare a celor doi agenți economici este o acțiune benefică pentru sectorul de îmbunătățiri funciare.

Se solicită refacerea protocolului încheiat între SNIF SA și ANIF RA pentru partajarea patrimoniului sectorului de îmbunătățiri funciare.

Se solicită ca numirile de cadre de conducere în cadrul sucursalei să fie făcute în baza criteriului profesional.

Se consideră necesară retehnologizarea activității de întreținere și reparații prin dotarea cu utilaje de mică mecanizare.

Nota cu punctele de vedere ale conducerii sucursalei este anexată la dosarul de prezentare a sucursalei.

c. Sucursala Dunăre-Olt

La elaborarea raportului privind activitatea sucursalei Dunăre-Olt au participat din partea sucursalei ing. Cristea Traian și ing. Opran Marin care au avut sarcina de a sta la dispoziția comisiei și de a completa datele prezentate prin machete.

c.1. cu privire la sistemele de irigații

Sucursala are în administrare o suprafață de 562.709 ha amenajate pentru irigații, din care suprafața de utilitate publică este de 311.546 ha. În cadrul sucursalei Mureș-Olt au fost înființate un număr de 47 OUA-uri care au preluat în exploatare o suprafață de 192.099 ha.

Suprafețele, atât cele de utilitate publică cât și cele care nu sunt de utilitate publică și pe care nu au fost constituite OUA-uri, sunt trecute în conservare (370.610 ha).

Suprafețele trecute în conservare sunt degradate cu stațiile de pompare dezafectate și care necesită investiții foarte mari pentru repunerea lor în funcțiune.

Nu se cunoaște exact starea tehnică a rețelei de conducte îngropate, nefiind posibilă efectuarea probei de apă. Starea tehnică a stațiilor de pompare este prezentată în tabelul anexă la dosarul de prezentare.

Sucursala Dolj a contractat și pregătit în anul 2009 o suprafață de 105.881 ha. pentru a fi irigată.

La data de 31.08.2009, în cadrul sucursalei Dolj s-au aplicat udări pe o suprafață de 33.710 ha (UI).

Dinamica suprafețelor udate între anii 2007-2009 este redată în dosarul sucursalei.

Cauzele neaplicării udărilor în viziunea sucursalei sunt:

- fărâmițările proprietăților;
- costul ridicat al energiei electrice;
- suportul financiar pentru lucrările de întreținere și reparații a fost insuficient, iar proprietarii de teren nu au putere economică de a susține aceste lucrări;
- nerespectarea graficelor de udări și a regulamentelor de exploatare de către utilizatori.

În cadrul sucursalei Dolj, o problemă aparte o reprezintă sistemul Sadova - Corabia, sistem de irigații în suprafață de 71.835 ha, din care reabilitată cu fonduri de la Banca Mondială în baza Legii nr.4/2004, o suprafață de 40.030 ha zonă de luncă și treapta I.

Suprafața contractată în cadrul sistemului Sadova-Corabia este de 28.574 ha din care efectiv udată, udarea întâia, 13.356 ha.

Fișa tehnică a investiției, așa cum a fost ea prezentată de către UMP a Băncii Mondiale, este anexă la dosarul de prezentare a sucursalei.

Din analiza datelor prezentate rezultă că, în cadrul sucursalei Dunăre-Olt capacitățile de irigații aflate atât în administrarea ANIF RA cât și a asociațiilor de udători nu sunt folosite de către beneficiarii de terenuri agricole cu repercusiuni directe grave asupra producțiilor obținute și a rentabilității agriculturii din zonă.

Se impune o analiză la nivelul ANIF RA cu privire la cauzele care au generat această situație și în special a criteriilor care au stat la baza selectării sistemului Sadova-Corabia pentru reabilitare și eficiența acestei reabilitări.

Comisia de anchetă a Camerei Deputaților a fost sesizată de faptul că amenajările de irigații din administrarea sucursalei Dunăre-Olt UA Mehedinți au fost scoase din funcțiune în totalitate. Suprafața amenajată scoasă din funcțiune este de 75.644 ha.

Suprafața amenajată se află în administrarea:

- ANIF RA UA Mehedinți 33.882 ha;
- OUAI 5.908 ha;
- AUAI 35.845 ha.

La data analizei mai erau funcționale doar stațiile de bază și repompare, excepție făcând stațiile SRPA4, ARPA 6, din amenajările Izvoare Cușmir și SPA Sehelu din amenajarea Halanga, care sunt dezafectate.

Situația ploturilor de irigații și a stațiilor de pompare este prezentată în dosarul sucursalei Dunăre-Olt UA Mehedinți.

De asemenea, în dosar este prezentat și punctul de vedere al asociațiilor de utilizatori de apă constituite și care au funcționat până în anul 2003.

Situația creată în județul Mehedinți este generată în mare măsură de lipsa de implicare a Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale prin Oficiul de Reglementare cu privire la Supravegherea Activității OUAI-urilor după preluarea de către aceștia a amenajărilor de la SNIF SA sau ANIF RA. De asemenea, se constată că nici predătorul în speță SNIF SA și ulterior ANIF RA nu a informat Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale de situația creată în județul Mehedinți.

Având în vedere situația din județul Mehedinți corelat cu datele statistice privind înființarea asociațiilor de utilizatori de apă în cadrul sucursalei Dunăre-Olt, raportat la suprafețele contractate pentru irigații se impune o analiză urgentă asupra stării acestor amenajări pentru a se preveni situații de natura celor descrise mai sus.

În județul Mehedinți datorită lipsei de supraveghere s-a ajuns până la vinderea de componente a sistemelor de irigații, ca urmare a unor sentințe judecătorești și a unor executări silite, ca urmare a unor credite angajate de către asociații.

Se impune inventarierea și păstrarea în patrimoniu doar a acelor amenajări de irigații pentru care există un interes cert al proprietarilor de teren. Nu este justificată păstrarea ca amenajări de utilitate publică a amenajărilor care în decursul anilor nu au avut nici un fel de solicitare de apă.

Comisia a fost sesizată că pe raza județului Olt există două asociații de udători la care au fost executate lucrări pentru repunerea în funcțiune a ploturilor de irigații, fără ca acestea să aibă racordul electric funcțional, fapt care duce la executarea unor lucrări și implicit la cheltuirea unor sume de bani fără a exista posibilitatea unei verificări a calității lucrărilor executate. De asemenea, lipsa racordului duce la nefuncționarea amenajării.

Cele două OUAI-uri sunt:

- OUAI Obârșia cu SRPP 14 1.800 ha;
- OUAI Hidro Gostavițu cu SPP2 Stăveni și SPP3 Gostavițu 4.800 ha.

Nota cu situația din județul Olt se află la dosarul SNIF Romanăți.

O situație similară se regăsește și în județul Dolj la OUAI Măceșu.

Se impun modificări și precizări în Legea nr.138/2004 cu privire la relațiile contractuale dintre ANIF RA și OUAI-uri privind obligativitatea plății de către OUAI a tarifului anual pentru întreaga suprafață a organizației și nu numai pentru suprafața contractată. În felul acesta ar apărea un factor stimulat pentru folosirea amenajărilor de irigații și o scădere a tarifului având în vedere numărul mai mare de beneficiari și implicit o suprafață mai mare la care se raportează cheltuiala cu lucrările necesare pentru aducțiune.

De asemenea, se impune o reglementare în relațiile ANIF RA – OUAI cu privire la cantitatea de apă care urmează a fi plătită de OUAI, cantitate care trebuie să cuprindă și eventualele pierderi prin oprirea sistemelor ca urmare a unor precipitații, eventualele avarii, precum și pentru livrarea unor cantități de apă relativ mică la distanțe mari.

c.2. cu privire la sistemele de desecare-drenaj

Sucursala are în administrare 248.439 ha amenajate cu lucrări de desecare-drenaj, din care 71.060 ha desecare cu pompare și 177.379 ha desecare gravitațională.

Lucrările de desecare-drenaj sunt deservite de următoarele lucrări principale:

- stații de pompare desecare 77 buc.
- canale de desecare 5.108 km
- construcții hidrotehnice pe rețeaua de canale 3.577 buc.

Situația stării tehnice a stațiilor de pompare este prezentată în dosarul sucursalei în care arătăm o capacitate diminuată de evacuare a apelor.

Rețeaua de canale de desecare este infestată cu vegetație și parțial colmatată, datorită lipsei fondurilor pentru această activitate.

Excepție fac canalele de desecare principale din incintele îndiguite afectate de inundațiile din anul 2006, care au fost decolmatate în anii 2006-2008.

Construcțiile hidrotehnice aferente rețelei de canale au o stare de întreținere similară cu a rețelei de canale.

În conformitate cu discuțiile purtate cu personalul tehnic al sucursalei Dunăre-Olt, care a participat la redactarea materialului, reiese că lucrările de întreținere și reparații asigură funcționarea sistemului în proporție de până la 60% din capacitate.

Acestea se datorează în principal lipsei de fonduri pentru executarea lucrărilor cât și modului de lucru în regim de construcții și montaj a lucrărilor de întreținere și reparații, fapt pentru care s-au executat lucrări punctuale în detrimentul efectuării de lucrări care să asigure funcționalitatea întregului sistem și la costuri superioare lucrărilor ce s-ar fi executat în regie proprie.

Din cauza neefectuării lucrărilor de întreținere și reparații la nivelul întregului sistem de desecare se întâmpină mari greutăți în evacuarea apelor, în special datorită infestării cu vegetație și a creării de obstacole pe rețeaua de canale.

c.3. cu privire la lucrările de combatere a eroziunii solului

Sucursala Dunăre-Olt are în administrare 263.882 ha amenajate cu lucrări de combaterea eroziunii solului.

Principalele lucrări de combaterea eroziunii solului din patrimoniul sucursalei sunt:

- canale + debușare	2.219 km;
- construcții hidrotehnice	
pe rețeaua de canale	10.825 buc.
- baraje	7 buc.
- praguri	392 buc.
- plantații anti-erozionale	2.359 ha

Aplicarea legilor fondului funciar și retrocedarea proprietăților pe vechile amplasamente cu parcelarea terenului a dus la distrugerea lucrărilor de combaterea eroziunii solului, în special lucrărilor de combaterea eroziunii solului de suprafață, cu accentuarea formelor de eroziune și eliminarea perdelelor de protecție.

Parcelarea terenurilor a dus la eliminarea asolamentelor și la o amplasare necorespunzătoare a culturilor, ceea ce face imposibilă exploatarea corectă din punct de vedere anti-erozional a suprafețelor amenajate.

Aceste neajunsuri create de aplicarea legilor fondului funciar, corelat cu lipsa cronică de fonduri pentru efectuarea lucrărilor de întreținere și reparații a dus la degradarea lucrărilor iar implicit a terenurilor agricole.

Se impune o analiză a lucrărilor din cadrul fiecărui sistem hidroameliorativ în parte și casarea lucrărilor distruse și, după caz, refacerea acestora în cazul în care sunt solicitate de către beneficiari.

c.4. cu privire la lucrările de apărare împotriva inundațiilor

Inundațiile care au afectat România în anul 2006 și al căror debut s-a produs în județul Dolj în aprilie 2006, în incinta Ghidici-Rast-Bistreț, au scos în evidență importanța lucrărilor de apărare împotriva inundațiilor din administrarea sucursalei, atât pentru agricultură cât și pentru viața socială și economică a zonei.

Inundațiile au scos în evidență importanța lucrărilor de întreținere și reparații pentru păstrarea capacității de apărare împotriva inundațiilor, a lucrărilor de îndiguire și necesitatea păstrării de personal tehnic și muncitoresc care să intervină în cazul unor nivele ridicate pe cursurile de apă. De asemenea, a arătat necesitatea existenței unui depozit central cu materiale și utilaje pentru intervenții în caz de producerea unor evenimente ce pot afecta siguranța lucrărilor de apărare.

Sucursala Dunăre-Olt administrează lucrări pentru apărare împotriva inundațiilor pentru o suprafață de 134.958 ha, din care la:

- Dunăre	64.721 ha
- râuri interioare	70.237 ha

Principalele lucrări de apărare împotriva inundațiilor constau în:

- diguri longitudinale la Dunăre	133 km
- diguri transversale la Dunăre	16 km
- diguri longitudinale pe râurile interioare	142 km
- baraje de retenție	3

Starea tehnică a lucrărilor de apărare din cadrul sucursalei se prezintă satisfăcător având în vedere și lucrările de investiții realizate pentru refacerea lucrărilor degradate în timpul inundațiilor din anul 2006.

Lucrările de reabilitare a lucrărilor afectate de inundații au fost executate în totalitate pentru digurile longitudinale de la Dunăre.

Mai sunt de executat lucrări de consolidare a digurilor Măgura Gâștii și Duvalmu.

Concomitent cu lucrările de refacere s-au executat și lucrări de întreținere și reparații constând din completări terasamente și distrugerea vegetației pe diguri pentru care au fost achiziționate două utilaje de mare productivitate.

Și în acest caz, ca și la celelalte lucrări de îmbunătățiri funciare din cadrul sucursalei, principalele cauze a acestei stări de lucruri o constituie lipsa fondurilor, grevată pe o organizare necorespunzătoare, impusă de Legea 138/2004 și pentru care nu s-a făcut nimic până acum.

În cadrul sucursalei Dunăre-Olt s-a înființat un centru teritorial pentru situații de urgență cu rol de intervenție la apărare împotriva inundațiilor.

Centrul dispune de magazine pentru materiale de intervenție, birouri pentru dispecerat și spații de odihnă ale personalului tehnic pentru perioadele de intervenții. Este necesară completarea centrului cu utilaje de intervenție.

Păstrarea unor lucrări de apărare la sectorul de îmbunătățiri funciare, modul de operare a acestora în caz de inundații, folosirea personalului tehnic și muncitor în cadrul sucursalei la acțiuni de apărare poate constitui un subiect de analiză în favoarea reunificării sectorului de îmbunătățiri funciare cu cel de ape, cu argumente puternice în favoarea acestei reunificări.

În dosarul sucursalei sunt prezentate cheltuielile pe activități efectuate pentru întreținere și reparații.

Analiza sumelor alocate pentru lucrări și a costurilor medii la hectar confirmă că alocațiile bugetare primite în anii 2001-2009 nu au asigurat exploatarea, întreținerea și repararea lucrărilor de îmbunătățiri funciare din patrimoniul sucursalei, conform cerințelor impuse prin reglementările de exploatare, sumele alocate permițând doar intervențiile în punctele critice pentru funcționarea amenajărilor de îmbunătățiri funciare, dar nu la parametrii proiectați.

c.5. lucrări de investiții

Situația lucrărilor de investiții din cadrul sucursalei este prezentată în dosarul sucursalei. Lucrările de investiții se referă atât la lucrări noi, cât și la lucrări de reabilitare a sistemelor.

La majoritatea lucrărilor au fost respectate procedurile de atribuire a lucrărilor, atât pentru faza de proiectare cât și pentru execuție.

Excepție fac lucrările de refacere a breșelor la digurile de la Dunăre încredințate direct către SC Hidroconstrucția SA, cu o soluție tehnică discutabilă și la valori mult mai mari decât evaluarea făcută de către ISPIF SA. Problema lucrărilor de refacere a digurilor de la Dunăre a fost în atenția Corpului de control al Primului-ministru și al ANRMAP.

Pentru lucrările de investiții aflate în faza de proiectare pentru reabilitare stații de pompare plutitoare este necesară o reanalizare a soluției tehnice în sensul renunțării la nave și realizarea unor lucrări definitive (cu montare de pompe submersibile) având în vedere costurile exploatării navelor și dificultatea menținerii lor în exploatare din punct de vedere naval.

De asemenea, este necesară analiza cu discernământ a debitelor ce urmează a fi instalate în stațiile reabilite, având în vedere perspectiva irigației suprafețelor agricole aferente acestor stații.

Se poate face o etapizare dar proiectul de execuție este necesar să se întocmească doar pentru suprafețele pentru care există certitudinea unor solicitări de apă. Situația sumelor alocate pentru investiții în perioada 2001-2009 este prezentată în dosarul sucursalei.

c6. alte constatări

Sucursala Dunăre-Olt dispune de personal tehnic de execuție calificat la nivelul cerințelor. Personalul de conducere al sucursalei (director, director tehnic) nu este de specialitate și nici nu are experiență în sectorul de îmbunătățiri funciare. La această dată conducerea sucursalei este în concediu medical, situație care se perpetuează din luna iunie 2009.

Aceste numiri afectează atât climatul de muncă din cadrul colectivelor cât și prestația tehnică a acestora, cu repercusiuni directe asupra exploatării, întreținerii și reparării lucrărilor.

Sucursalele nu dispun de compartiment de prognoză și avertizare.

La nivelul sucursalei nu se constată depășiri ale subvențiilor alocate anual. Cheltuielile cu munca în primul semestru al anului 2009 sunt în procent de 42 % din totalul cheltuielilor.

Având în vedere blocajul financiar existent la nivelul întregului ANIF RA, sucursala Dunăre-Olt are asigurat fond de salarii pentru personalul angajat doar până la mijlocul lunii octombrie și aceasta în condițiile în care ponderea cheltuielilor cu munca vie, în totalul cheltuielilor va depăși 90%.

Raportul între personalul direct productiv 494 și cel indirect productiv, 173 salariați este necorespunzător, ducând și în acest caz la o folosire necorespunzătoare a potențialului tehnic existent în sucursală, cu repercusiuni directe asupra costului lucrărilor de întreținere și reparații. Acest fapt se datorează, în primul rând, concepției promovate de Legea 138/2004 privind modul de exploatare, întreținere și reparare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

La data de 31 08 2009, sucursala înregistra restanțe la plata facturilor de energie electrică de cca. 700.000 RON, facturi care după 45 de zile de la emitere vor produce penalități cu repercusiuni asupra situației economice a sucursale.

Se solicită păstrarea unui prestator de specialitate în sectorul de îmbunătățiri funciare.

Având în vedere problemele legate de costul livrării apei de către OUAI la beneficiar se solicită verificarea acestora de către **Oficiul de Reglementare din Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.**

Puncte de vedere privind problemele de natură legislativă, de finanțare a lucrărilor și de organizare a sectorului de îmbunătățiri funciare nu au putut fi discutate cu conducerea sucursalei, dat fiind motivele prezentate mai sus.

B. La sucursalele SNIF S.A.

În conformitate cu prevederile Legii 138/2004 SNIF SA s-a constituit ca unitate prestatoare de servicii pentru lucrările de îmbunătățiri funciare, ea urmând ca în primii trei ani după scindare să primească lucrări de întreținere și reparații prin încredințare directă de la ANIF RA.

La partajarea activului și pasivului contabil între SNIF SA și ANIF RA s-a avut în vedere ca toate datoriile acumulate de către SNIF SA și unitățile precursoare ale acestuia să rămână în sarcina noului SNIF SA, acest lucru făcându-l să plece la drum cu un bilanț negativ, care așa cum s-a dovedit în final nu a mai putut fi recuperat și care a contribuit la situația economică dezastruoasă în care se află SNIF SA în momentul de față.

O altă problemă care grevează activitatea SNIF SA și perspectiva privatizării acestuia este incertitudinea care planează asupra patrimoniului SNIF, disputa cu ANIF RA. Nu s-a făcut partajarea cantoanelor hidrotehnice și a unor suprafețe de teren.

În conformitate cu legislația în vigoare (Legea 213/1998) construcțiile de natura cantoanelor hidrotehnice sunt trecute în domeniul public al statului, orice modificare a statutului lor trebuind a fi făcută prin HG. De altfel, **directorul general al SNIF SA din perioada 2007 – 2009 a sesizat prin scrisoarea nr. 8402/30.10.2008 această depășire a cadrului legal prin păstrarea, de asemenea, construcții în patrimoniul SNIF SA.** Sesizarea a fost făcută către factorii responsabili de la ADS și MAPDR fără a primi nici un răspuns și fără a se lua vreo măsură.

La constituirea noului SNIF SA nu s-a avut în vedere că personalul existent în SNIF a fost selecționat și specializat în sectorul de îmbunătățiri funciare și nu pentru lucrări de construcții și montaj, același lucru putându-se spune despre dotările existente la nivelul SNIF SA, care sunt axate pe lucrări de intervenții și nu pe lucrări de construcții și montaj, fapt care a îngustat foarte mult posibilitatea angajării de lucrări în alte domenii decât cel al întreținerii și reparării amenajărilor de îmbunătățiri funciare.

Prin Legea 138/2004, SNIF SA urma să se privatizeze. Această prevedere bună în esență, a dus și în aceste filiale ale SNIF SA la o preocupare excesivă pentru privatizare din partea unor cadre de conducere din centrala SNIF SA și sucursale. Și nu în cazul sucursalelor analizate de subcomisia 2 s-a constatat că privatizarea a fost privită ca o afacere imobiliară și nu ca pe o unitate de prestări servicii în îmbunătățiri funciare, având în vedere amplasarea multor terenuri în intravilanul localităților sau în raza suburbană de interes imobiliar – fapt ce a dus la o lipsă de preocupare pentru activitatea de bază în așteptarea unei privatizări facile pe un preț cât mai mic.

În zona de analiză a subcomisiei nr. 2 acționează un număr de șase sucursale ale SNIF SA, care sunt fără personalitate juridică, și anume:

- Sucursala Alba Arieș
- Sucursala Târnave – sucursala fără activitate în acest moment
- Sucursala Brașov – Mureș Olt Superior – sucursala fără activitate în momentul da față cu directorul sucursalei în concediu medical iar celelalte cadre asigură doar paza patrimoniului, 3 persoane și relația cu centrala, 1 persoană.
- Sucursala Oltenia-Vest
- Sucursala Oltenia
- Sucursala Romanați
- Sucursala Vâlcea – subcomisia nr. 2 nu a solicitat și nu deține date despre activitatea sucursalei Vâlcea.

Având în vedere problemele comune cu care se confruntă, ele vor fi analizate împreună, cu mențiunile ce se impun în cazurile particulare.

f. Situația economică a sucursalelor

Sucursalele SNIF SA din zona de analiza a subcomisiei 2 se află într-un proces accelerat de disoluție, activitatea lor fiind sporadică prin închirieri limitate de utilaje și spații.

Sucursalele nu au putut prezenta în dosarele proprii o situație clară asupra rezultatelor economice la zi. Din discuțiile purtate cu reprezentanții sucursalelor rezultă că activitatea acestora este complet blocată, în cadrul lor acționând un număr redus de personal și acela fără a avea asigurată o activitate productivă. Se impune un control de fond din partea unor instituții abilitate ale statului, Curtea de Conturi, ANAF, ADS dar și din partea MAPDR.

Numărul de personal prezent la data analizei în sucursală este după cum urmează:

	Total	Direct productiv
- Sucursala Alba Arieș	14	11
- Sucursala Târnave	0	0
- Sucursala Oltenia Vest	14	9
- Sucursala Oltenia	10	3
- Sucursala Brașov Mureș Olt Superior	5	0
- Sucursala Romanați	20	16

Ca o excepție, într-o oarecare măsură poate fi menționată sucursala Romanați, care a desfășurat o activitate productivă, înregistrând chiar profit la 30.06.2009 de 86.595 Ron. **Sucursala a avut contracte cu OUAI-urile din zonă, situație care însă se va schimba dramatic odată cu încheierea campaniei de irigații.**

În cazul sucursalei Oltenia Vest contabilul sef al sucursalei a refuzat prezentarea oricăror date, conform notei transmise de directorul sucursalei. Se impune un audit de fond al Curții de Conturi, Ministerului de Finanțe și al Ministerului Public.

Ca o justificare a rezultatelor financiare slabe prezentate mai sus, conducerile sucursalelor menționează următoarele motive:

- SNIF SA a ajuns în situația de a nu îndeplini condițiile de eligibilitate din cauza datoriilor față de bugetul de stat și ca urmare nu s-a putut prezenta direct la nici o licitație publică pe Sistemul Electronic de Achiziții Publice;

- datorită întârzierii Legii bugetului de stat pe 2009 **nu au mai putut fi încheiate nici contracte de subantrepriză sau contracte de prestări servicii cu diverși antreprenori care au câștigat licitațiile.**

Această situație a dus la disponibilizări de personal ajungându-se ca la data prezentei analize, sucursalele să dispună doar de un număr redus de personal, care nu mai asigură desfășurarea unei activități productive în cadrul sucursalei, fiind menținut doar personal pentru asigurarea pazei și administrarea sucursalei.

Practic, în momentul de față, activitatea sucursalelor este blocată, pierderile acumulându-se pe măsura trecerii timpului. Culmea este faptul că nimeni nu a luat nici o măsură de redresare a situației sucursalelor din cadrul SNIF SA. Ca urmare a situației financiare, se înregistrează întârzieri în plata salariilor și a obligațiilor către bugetul de stat. Activitatea sucursalelor a fost afectată în anii anteriori și prin numirile la conducerea acestora pe alte criterii decât cele profesionale, numiri care au adus în prim plan persoane care nu au avut nici o legătură profesională cu activitatea sucursalei, fapt ce se regăsește și în rezultatele economice obținute. (ex. Sucursalele Oltenia, Târnave, Oltenia Vest).

g. Situația patrimoniului

Situația patrimoniului sucursalelor nu a fost rezolvată nici până în momentul de față.

Sucursalele administrează un patrimoniu în conformitate cu protocolul 572/2005, acesta fiind contestat atât de către SNIF SA cât și de către ANIF RA, problema cea mai delicată fiind cea a împărțirii construcțiilor de exploatare între cele două entități, împărțire care trebuie să țină cont, în primul rând, de interesele

sectorului de îmbunătățiri funciare și nu de interesele imobiliare existente în momentul de față în interiorul SNIF SA. Se impune predarea către ANIF RA și OUA-uri a construcțiilor de pază și exploatare, urmând ca numai după efectuarea acestei corecții de patrimoniu să se procedeze la o eventuală privatizare. Sucursalele SNIF analizate nu dispun de titluri de proprietate asupra terenurilor decât în foarte mică măsură.

La sucursala Brașov Mureș Olt Superior comisia a fost sesizată de către d-nul Grigore Carol, directorul sucursalei, de existența unui apartament situat în municipiul Brașov și neînregistrat în evidentele contabile, el neregăsindu-se nici în protocolul de predare, verificare, anchetă (de sesizat organele în drept). Trebuie făcută sesizarea organelor în drept și pentru clarificarea acestui caz.

h. Situația parcului de mașini și utilaje

Parcul de mașini și utilaje în mare parte provenind din anii 1970-1980, are un grad ridicat de uzură, fiind supus degradărilor datorită neutilizării și descompletării acestuia. Lipsa de activitate a sucursalelor a dus la o totală lipsă de interes în gestiunea parcului de utilaje și mijloace de transport, cu consecințe dramatice pentru păstrarea integrității acestora. Se poate pune problema transferului de utilaje către unitățile care-l pot folosi eficient.

În anii anteriori nu s-au făcut casări de mijloace fixe, acțiune care a fost demarată în acest an, dar care în mare parte nu respectă legislația în vigoare pentru justificarea casării (constatarea stării tehnice, deviz cu costurile pentru o eventuală repunere în funcțiune), licitații pentru vânzarea utilajelor ca mijloace fixe și numai după aceea dezmembrarea și valorificarea componentelor.

La sucursalele Romanăți și Oltenia se constată existența unui număr de instalații de udare, după cum urmează:

Sucursala Romanăți:

- 361 aripi de ploaie IIA 17 predate scriptic sucursalei prin protocol, dar care nu se regăsesc faptic în gestiune, situație nelămurită nici până la această dată de conducerea SNIF SA deși a fost atenționată de nenumărate ori de directorul sucursalei;

- 8 instalații de udare cu furtun și tambur.

Sucursala Oltenia

- 665 aripi de ploaie IIA 17;

- 5 instalații de udare cu furtun și tambur.

Instalațiile de udare care se regăsesc în evidentele contabile ale sucursalelor SNIF ar trebui redistribuite către OUA-uri și nicidecum casate așa cum este propunerea sucursalei Oltenia, avându-se în vedere deficitul de instalații de irigat ale organizațiilor de udători.

i. Program RomAg'98

Programul RomAg'98 a fost implementat în sistemele de irigații din Dolj și Olt. Sucursalele din aceasta zonă nu dețin nici un fel de date despre derularea acestui program, el fiind gestionat la nivelul centralei RAIF RA și SNIF SA din aceea perioadă.

f. Concluzii

Din analiza documentelor prezentate în dosarele sucursalelor și în conformitate cu cele prezentate mai sus, rezultă că:

1. Activitatea sucursalelor SNIF este blocată financiar datorită pierderilor înregistrate și a datoriilor mari către bugetul de stat.

2. Imposibilitatea participării la licitații face ca activitatea sucursalelor să fie practic paralizată, ele dezintegrându-se prin pierderea personalului calificat de execuție și prin deteriorarea parcului de utilaje și mijloace de transport, prin furturi și dezmembrări;

3. Activitatea actuală a sucursalelor nu mai este îndreptată decât în mică măsură spre domeniul de îmbunătățiri funciare datorită lipsei fondurilor din sector și a imposibilității participării la licitații. Menționăm că în multe cazuri, în anii anteriori sucursalele SNIF SA au executat în subantrepriză lucrări de îmbunătățiri funciare la firme de construcții, care au avut vocația participării la licitații dar care nu au personal calificat pentru aceste lucrări, firme care au perceput un comision de 10-15 % din valoarea lucrărilor executate de sucursalele SNIF SA, fapt ce a contribuit și el la lipsa de rentabilitate a activității sucursalelor SNIF. Acest fapt confirmă, încă odată, că în sectorul de îmbunătățiri funciare este necesar să existe un operator pentru lucrările de întreținere și reparații, lucrări cu un specific aparte și care necesită anumite categorii de personal de care nu dispun firmele cu activitate în construcții și montaj.

4. Patrimoniul SNIF este și aici incert, ca urmare a nedefinitivării protocolului SNIF – ANIF care face aproape imposibilă evaluarea societății în vederea unei eventuale privatizări. MAPDR și ADS au o mare responsabilitate pentru nerezolvarea situației care a dus la probleme deosebite de grave în întregul sistem de îmbunătățiri funciare.

Întrucât Comisia de anchetă a Camerei Deputaților are ca scop principal analizarea situației din sectorul de îmbunătățiri funciare, situația SNIF SA nu poate fi tratată simplu, ca cea a unei societăți comerciale aflată în dificultate financiară, ci ea trebuie privită ca parte integrantă a sectorului de îmbunătățiri funciare. În acest sens se constată și în zona de analiză a subcomisiei 2 că divizarea SNIF – ANIF a fost o mare greșeală cu repercusiuni negative majore asupra întreținerii și exploatării lucrărilor de îmbunătățiri funciare care a dus și duce la degradarea până la dispariție a patrimoniului indispensabil pentru menținerea în funcție a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, consecințe ce se văd și la această dată și care, dacă nu se iau măsuri urgente, se vor accentua în următorii ani.

C. Concluziile subcomisiei 2 privind activitatea de îmbunătățiri funciare

Având în vedere discuțiile purtate cu conducerile sucursalelor și constatările din deplasările efectuate în teren, se impune luarea de urgență a unor măsuri radicale în sectorul de îmbunătățiri funciare, după cum urmează:

1. Crearea unui cadru legislativ coerent care să asigure desfășurarea unei activități pe principii comerciale în sectorul de îmbunătățiri funciare.

2. Organizare administrativă care să elimine birocratia și să asigure o decizie promptă funcție de cerințele beneficiarului corelat cu crearea cadrului organizatoric necesar răspunderii pentru aceste decizii la nivel local;

3. Asigurarea unui suport financiar la nivelul necesarului pentru menținerea în funcțiune a lucrărilor cu participarea beneficiarilor, atât pentru asigurarea fondurilor necesare cât și pentru controlul utilizării acestora.

În acest sens înaintăm următoarele propuneri:

1. **Analiza urgentă asupra viabilității și interesului beneficiarilor** privind amenajările de îmbunătățiri funciare în interesul beneficiarilor, cu păstrarea doar a acelor amenajări care sunt dorite și pentru care aceștia manifestă interes prin încheiere de contracte de prestări de servicii.

2. **Reanalizarea Legii 138/2004 în sensul:**

a) **ANIF RA să devină o structură de politici în sectorul de îmbunătățiri funciare** (legislativ, politica investițiilor, controlul păstrării integrității patrimoniului, tarife de prestații). ANIF RA poate să funcționeze și ca departament în cadrul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale;

b) **Activitatea de exploatare, întreținere și reparații să devină independentă, organizată în societăți comerciale regionale sau județene, care să preia patrimoniul și personalul SNIF EA și ANIF RA.** Societățile astfel create vor deveni în timp unități prestatoare de servicii complete în mediul rural, fără a putea părăsi însă obiectul de activitate, îmbunătățirile funciare;

c) **Legarea întregii activități de îmbunătățiri funciare din punct de vedere economic de tarifele de prestații, statul putând interveni funcție de politicile economice din domeniu prin subvenții acordate sub forma de diferență de tarif.**

Acordarea ajutorului pentru lucrările de îmbunătățiri funciare de către stat direct la unitatea prestatoare de servicii din domeniu, să se facă exclusiv ca diferență de preț sau tarif și nu sub forma de subvenție, în acest fel trecându-se la activitate profitabilă prin asigurarea resurselor financiare, cointeressând în același timp și beneficiarii pentru folosirea lucrărilor, degrevând bugetul de stat de cheltuieli greu de suportat și în același timp greu de controlat.

Trecerea la o activitate comercială în sector este de altfel și cerința organismelor finanțatoare externe.

Tarifele de prestații corect motivate și verificate riguros de instituțiile cu atribuții în domeniu pe lângă rolul de a asigura finanțarea lucrărilor au și rolul foarte important de a stabili necesarul real de fonduri pentru întreținere, reparații și exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare.

d) **Problema predării lucrărilor de îmbunătățiri funciare celorlalți beneficiari (individuali sau constituiți în organizații) trebuie să fie o problemă deschisă, aceste predări urmând a se face permanent la solicitarea beneficiarilor.**

Organizațiile de îmbunătățiri funciare trebuie să devină partenerul prestatorului de servicii în domeniul îmbunătățirilor funciare, indiferent dacă au preluat sau nu lucrările de îmbunătățiri funciare.

e) **Precizarea în lege a modului de scoatere din funcțiune a lucrărilor de îmbunătățiri funciare neviabile și nedorite de beneficiari.**

f) Precizarea în lege a obligativității ca toți beneficiarii de amenajări de îmbunătățiri funciare viabile să plătească tariful de întreținere și reparații. Trebuie făcută precizarea măsurilor ce se vor lua împotriva beneficiarilor din amenajările viabile care refuză încheierea contractelor de prestații.

g) Întărirea rolului MAPDR și a Oficiului de Reglementare în vederea urmăririi folosirii amenajărilor de îmbunătățiri funciare după predarea acestora către OUAI. Este necesară și instituirea unor sancțiuni severe pentru acele organizații care nu folosesc sau folosesc în alte scopuri amenajările de îmbunătățiri funciare preluate cu titlu gratuit.

Considerăm că propunerile de mai sus sunt necesare a fi transpuse în practică, având în vedere modul de cheltuire a banilor de la buget în momentul de față, în care marea majoritate se consumă pentru menținerea actualelor structuri ale ANIF RA și doar o mică parte pentru executarea de lucrări de întreținere și reparații.

De asemenea, modul de lucru cu două unități economice ANIF și SNIF sau alți prestatori duce la blocaje, suprapuneri și folosirea inefficientă a forței de muncă.

Controlul asupra folosirii banilor este inefficient atât timp cât nu există controlul beneficiarului asupra funcționalității lucrărilor.

Entitățile nou create, ca urmare a restructurării ANIF RA și a creării unui nou statut pentru SNIF SA, vor duce la apariția unei unități cu potențial ridicat de rentabilitate, datorită existenței permanente a obiectului de activitate și a perspectivei de a deveni un prestator important în mediul rural, unitate care poate deveni atractivă în cazul unei privatizări.

Proprietatea privată sau de stat asupra unităților nou create este mai puțin importantă atât timp cât va exista controlul beneficiarilor asupra funcționalității lucrărilor, fapt pentru care supunem verificării următoarele moduri de organizare administrativă a activității:

1. Unitățile rămân în administrarea statului având ca efect posibilitatea de intervenție a statului în situații de dezastre naturale și cu posibilitatea intervenției statului prin acordarea unor diferențe de preț și tarif pentru a evita instituirea unui monopol privat în domeniu, greu apoi de intervenț și de controlat.

2. Privatizarea doar a managementului societății, de exploatare, întreținere și reparații.

3. Privatizarea mijloacelor de producție și concesionarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare în cazul societății de exploatare, întreținere și reparații.

Pentru perspectivă, noi supunem atenției propunerea de unificare a activităților din domeniul gospodăririi apelor cu cele din cadrul îmbunătățirilor funciare atât pe considerente tehnice cât și economice, având în vedere că această organizare a funcționat cu bune rezultate până în anul 1975 și funcționarea lor fie în cadrul MAPDR sau ca minister independent.

Exemplele sucursalelor Someș – Criș și Dunăre – Olt care au păstrat în administrare lucrări de apărare și modul cum sunt gestionate acestea poate constitui un exemplu și un subiect de analiză pentru rezolvarea problemelor din acest sector.

De asemenea, această reunificare ar avea avantajul unei folosiri mult mai judicioase a fondurilor, cu reducerea semnificativă a cheltuielilor indirecte.

Din punct de vedere tehnic, toate amenajările de îmbunătățiri funciare se concep și în etapa actuală în complex, exploatarea lor în continuare realizându-se în cadrul celor două ministere menționate mai sus cu toate neajunsurile ce decurg dintr-o conlucrare de cele mai multe ori defectuoasă, cu rezultate vizibile în situațiile de calamități naturale, soldate cu mari pagube materiale. Această situație trebuie să fie analizată cu atenție, im punându-se apoi soluțiile cele mai eficiente și viabile. De asemenea, menționăm că și în momentul de față sectorul de îmbunătățiri funciare din cadrul Ministerului Agriculturii are în administrare lucrări de îndiguire pe cca. 2.000 km, din care numai la Dunăre, cca. 1.100 km.

Având în vedere cele menționate mai sus, se impune oprirea privatizării SNIF SA până la stabilirea unei strategii cu privire la organizarea și dezvoltarea sectorului de îmbunătățiri funciare din România sau cel puțin până la stabilirea acelor bunuri care sunt strict necesare unităților de exploatare ANIF și OUAI pentru desfășurarea unei activități normale în sector.

Ca o concluzie generală, dorim să precizăm că cea mai mare carență constatată în folosirea fondurilor alocate sectorului de îmbunătățiri funciare provine din actuala organizare a sectorului impusă prin Legea 138/2004 și care rezervă fonduri importante pentru o unitate nelucrativă, ANIF RA și fonduri diminuate an de an pentru efectuarea de lucrări de întreținere și reparații.

De asemenea, nici modul de abordare a lucrărilor de investiții în contextul lipsei resurselor financiare pentru activitatea de întreținere și reparații nu este cel mai fericit, el necesitând o analiză mai atentă a lucrărilor pentru investiții și mai ales pentru dirijarea fondurilor, cu prioritate pentru menținerea în funcțiune a amenajărilor existente.

Având în vedere că zona supusă analizei nu este o zonă caracteristică pentru lucrările de irigații totuși și aici se constată o lipsă de implicare a MAPDR în gestionarea problemei privind constituirea OUAI și urmărirea modului de gestionare a amenajărilor preluate. Situația precară existentă în sector se datorează, în mare măsură, neimplicării factorilor de decizie. Ar trebui văzută și analizată cauza pentru care instituțiile și persoanele cu responsabilități în domeniu nu s-au implicat în rezolvarea la timp și eficient a situației dezastruoase din domeniul îmbunătățirilor funciare.

Este necesară o evaluare a echipamentului de udare existent la SNIF SA și luarea unei decizii privind posibilitatea de predare a acestuia către asociațiile de utilizatori de apă, cunoscut fiind deficitul de echipamente de udare pe care acestea îl reclamă. De asemenea, se impune un control mai mare din partea MAPDR privind starea tehnică a amenajărilor de îmbunătățiri funciare din zona de verificare a subcomisiei 2 și capacitatea lor reală de a face față unor situații de criză.

Se impune reconsiderarea poziției ANIF RA de renunțare la activitatea de prognoză și avertizare și reintroducerea ei în cadrul activității de exploatare, pentru a putea avea un suport tehnic în vederea desfășurării acestei activități în condiții de rentabilitate a consumului și costului apei pentru irigare în folosul agriculturii.

Este necesară reconsiderarea numirii de personal de conducere la nivelul unităților teritoriale sau la unitatea centrală care nu au pregătire de specialitate, dat fiind complexitatea problemei ce urmează a fi gestionată de către aceștia,

precum și implicațiile asupra cadrului economic și social în cazul nefuncționării acestor lucrări în conformitate cu regulamentele de exploatare.

Se impune luarea unor măsuri mergând până la desfacerea contractelor de muncă a acelor cadre tehnice, unele cu funcții de conducere care prin activitatea lor au adus pierderi sectorului de IF și care activează în conflict de interes și în prezent. Trebuie sesizate organele de drept pentru clarificarea răspunderii penale și materiale a celor care au creat și gestionat situația dezastruoasă de la sucursalele ANIF și SNIF.

Datele prezentate mai sus au fost preluate din dosarele sucursalelor, întocmite și prezentate de conducerile acestora, dosare care sunt anexate la prezentul raport și fac parte integrantă din acesta. În același timp, situațiile prezentate sunt argumentate și de situația din teren, verificate în limita posibilităților de timp de către membrii subcomisiei.

CAPITOLUL IV

Constatările subcomisiei nr. 3 (C3) referitoare la modul în care se gestionează amenajările de irigații și alte sectoare de îmbunătățiri funciare

Aria de activitate a subcomisiei(C3) a avut ca obiectiv analiza amenajărilor de îmbunătățiri funciare cuprinse în spațiul geografic **Olt-Dunăre-Siret** și administrate în trei sucursale teritoriale ale ANIF-SA:

- sucursala **Olt-Argeș**, cu sediul la Giurgiu, divizată în patru Unități de administrare (Teleorman, Giurgiu Vest, Giurgiu Est și Ilfov);
- sucursala **Argeș-Buzău**, cu sediul la Ploiești, divizată în patru Unități de administrare (Argeș, Dâmbovița, Prahova și Buzău);
- sucursala **Argeș-Ialomița-Siret**, cu sediul la Brăila, divizată în cinci Unități de administrare (Brăile Nord, Brăile Sud, Insula Mare a Brăilei, Ialomița și Călărași).

4.1. Istoricul lucrărilor de îmbunătățiri funciare din zona analizată

Amenajările de irigații la nivel național, acopereau în zona de referință, suprafața de 93.100 ha, la nivelul anului 1955, din care, 4.870 ha se aflau în județul Teleorman (1953).

Din tabelul (C3) rezultă că în acest spațiu existau cca. 33.000 ha la nivelul anului 1977 iar în 2004 se amenajase o suprafață de 1.456.700 ha (46% din suprafața totală irigată a României) din care 144.885 ha așezate în sisteme hidrotehnice alimentate gravitațional. Acestea se află în județele Buzău, Dâmbovița, Ilfov, Argeș și Prahova.

De reținut că în acest spațiu se află derivația Siret - Bărăgan, proiectată cu un debit de 200 m³/s necesar irigării unei suprafețe de 500.000 ha cu alimentare gravitațională. Lucrarea este de tip complex multifuncțional care poate reduce semnificativ costurile pentru apă, energie etc. în sistemele de irigații.

În vederea stabilirii soluțiilor tehnice pentru reducerea consumului de apă și energie la pomparea apei în spațiul Argeș - Siret, s-a înaintat de către INCDF „ISPIF” o propunere de cercetare-dezvoltare în anul 2008 la MAPDR, care a fost acceptată dar nerealizată din lipsă de resurse financiare. Proiectul este de importanță deosebită pentru noua strategie din domeniul irigațiilor. Pentru realizarea lui este necesară găsirea surselor de finanțare. După realizarea lui acesta poate satisface nevoia de apă a agriculturii într-o zonă întinsă afectată, an de an, de seceta care reduce drastic producția agricolă și cauza mari probleme spațiului rural din zona de referință.

**Situația amenajărilor de irigații în faza inițială și în anul 30.06.2009
în spațiul OLT-DUNĂRE-SIRET**

Nr. crt.	Județul	Amenajări inițiale		Suprafața amenajată 30.06.2009		Sucursala ANIF
		Anul	S (ha)	Totală (ha)	Alimentare gravitațională (ha)	
1.	GIURGIU	1963	4188	165.606	2494	OLT-ARGEȘ
2.	TELEORMAN	1953	4871	189.920	-	
3.	ILFOV	1977	9865	50.934	25.822	
4.	ARGEȘ	1965	908	30.902	8.631	ARGEȘ-BUZĂU
5.	DĂMBOVIȚA	1968	573	50.781	27.987	
6.	PRAHOVA	1973	1236	9.781	7.723	
7.	BUZĂU	1973	2275	53.118	41.057	ARGEȘ-IALOMIȚA- SIRET
8.	BRĂILA	1963	1105	456.950	3077	
9.	IALOMIȚA	1975	880	77.061	24.069	
10.	CĂLĂRAȘI	1962	7800	371.654	4.025	
TOTAL		-	33.701	1.456.707	144.885	

4.2. Starea actuală a amenajărilor de îmbunătățiri funciare

Distribuția tipurilor de lucrări de îmbunătățiri funciare (cu parametrii caracteristici), se prezintă centralizat pe cele trei sucursale teritoriale ANIF – RA în tabelul C3-1. Pentru a pune în evidență distribuția tipurilor de lucrări pe unitățile de administrare cuprinse în fiecare sucursală, au fost întocmite tabele individuale:

- sucursala Olt-Argeș, în tabelul C3.2;
- sucursala Argeș-Buzău, în tabelul C3.3;
- sucursala Argeș-Ialomița-Siret, în tabelul C3.4.

Datele centralizate în aceste tabele, constituie suportul analizelor prezentate în continuare.

4.2.1. Amenajările de desecare-drenaj, acoperă o suprafață netă de 1.069.826 ha administrată printr-un număr de 153 sisteme hidrotehnice. În ordinea mărimii suprafețelor administrate de către sucursalele ANIF-RA, acestea se prezintă astfel:

- sucursala Argeș-Ialomița-Siret, reprezintă 46% din suprafața totală amenajată în acest spațiu;
- sucursala Olt-Argeș, reprezintă 31% din suprafața totală a zonei de referință;
- sucursala Argeș-Buzău, reprezintă 23% din suprafața amenajată.

Analizând distribuția pe unități de administrare (UA) a amenajărilor de desecare-drenaj, se constată următoarele:

- în sucursala Olt-Argeș, suprafața ce mai mare de 117.200 ha este cuprinsă în 30 de sisteme situate în UA Ilfov. De menționat faptul că numărul de sisteme (30) este cel mai mare din cele trei sucursale cuprinse în spațiul Olt-Dunăre-Siret;
- în sucursala Argeș-Buzău, suprafața cea mai mare de 110.000 ha este cuprinsă în 19 sisteme în UA Buzău;
- în sucursala Argeș-Ialomița-Siret, suprafața cea mai mare de 186.706 ha este cuprinsă în 20 de sisteme situate în UA Ialomița.

Întrucât primele două sucursale administrează cu precădere în principal amenajările existente în incintele îndiguite ale Dunării (77% din suprafața totală), se constată că acestea se bucură de un regim mai bun de întreținere și funcționare.

Restul suprafețelor amenajate cu lucrări de desecare-drenaj, prezintă o stare nesatisfăcătoare, canalele având vegetație lemnoasă și uneori constituind depozite temporare de gunoi (ex.: județul Ilfov) ceea ce atestă slaba preocupare a factorilor de răspundere din Ilfov pentru aceste amenajări.

Datorită faptului că s-au dat avize de construcții în aceste amenajări se deversează uneori apă uzată în canalele de desecare (ex.: amenajarea Tamaș-Corbeanca-Otopeni-Tunari), situație inadmisibilă; unde sunt factori de răspundere pentru sistem, garda de mediu etc.

Din investigațiile efectuate se rețin trei cauze principale:

- lipsa personalului direct productiv conform anexei contractului colectiv de muncă;
- resurse financiare limitate pentru întreținere și reparații;
- lipsa utilajelor la nivelul unității de administrare pentru întreținere și intervenție rapidă în caz de urgențe (ex: buldoexcavator, drujbe ș.a.).

4.2.2. Amenajările de combatere a eroziunii solului (CES)

Conform tabelului C.3-1, suprafața totală amenajată cu aceste lucrări de combatere a eroziunii solului este de 174.861 ha, distribuită astfel: 93% în sucursala Argeș-Buzău și aproape 7% în sucursala Olt-Argeș.

Această suprafață este gestionată de un număr de 79 amenajări individuale, cu o medie de 2.213 ha/amenajare și cea minimă de 25 ha/amenajare.

Distribuția amenajărilor CES pe cele trei sucursale și unități de administrare (UA), evidențiază următoarele:

- **în sucursala Olt-Argeș** (tabel C3.2), suprafața cea mai mare de 5809 ha este gestionată în 2 amenajări ce aparțin UA Teleorman, iar suprafața cea mai mică de 868 ha se află în UA Giurgiu Vest;
- **în sucursala Argeș-Buzău** (tabel C3.3), suprafața cea mai mare de 66.593 ha cuprinsă în 16 amenajări se află în UA Argeș, iar cea mai mică de 12.047 ha distribuită într-un număr de 18 amenajări excepție UA Dâmbovița;
- **în sucursala Argeș-Ialomița-Siret** (tabel C3.1.c) se află singura și cea mai mică suprafață de 339 ha din sucursală și se află la UA Călărași.

Tabelul C3.2

**Structura amenajărilor de îmbunătățiri funciare cuprinse în spațiul
OLT-DUNĂRE-SIRET (2008)**

Nr. crt	SUCURSALA TERITORIALĂ ANIF	IRIGAȚII		DESECĂRI		CES		APĂRARE ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR						
		Număr sisteme hidro	Suprafața netă (ha)	Număr sisteme hidro	Suprafața netă (ha)	Număr amena- jări	Suprafață (ha)	Baraje/poldere		Dunăre		Râuri interioare		Supraf. totală apărată (ha)
								N (buc)	S (ha)	L (km)	S (ha)	L (km)	S (ha)	
1.	OLT-ARGES	38	679.939 (45%)	56	330.761 (31%)	4	11.365 (6,5%)	5	18.060	254	98.905	7	-	116.965 (34%)
2.	ARGEȘ-BUZĂU	34	126.017 (9%)	53	250.292 (23%)	74	163.157 (93,3%)	2	980	-	-	5.6	832	1.812 (0,5%)
3.	ARGEȘ- IALOMIȚA- SIRET	35	690.899 (46%)	44	488.773 (46%)	1	339 (0,3%)	-	-	576	224.360	9.1	-	224.360 (65,5%)
TOTAL		107	1.496.855 (100%)	153	1.069.826 (100 %)	79	174.861 (100%)	7	19.040	830	323.265	14.7	832	343.137 (100%)

Tabelul C3.3

**Structura amenajărilor de îmbunătățiri funciare cuprinse în sucursala regională ANIF-RA
OLT-ARGEȘ (31.12.2008)**

Nr. crt.	UNITATEA DE ADMINISTRARE	Irigații		Desecări		CES		APĂRARE ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR						
		Număr sisteme hidro	Suprafața netă (ha)	Nr. șis- teme hido	Suprafața netă (ha)	Număr ame- najări	Supra- fața (ha)	Baraje/poldere		DUNĂRE		Râuri interioare		Suprafaț a totală apărată (ha)
								Nr. (buc)	S (ha)	L dig (km)	S (ha)	L dig (km)	S (ha)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	02 Teleorman	6	184.920	6	76.616	2	5809							
2.	03 Giurgiu-Vest	5	151.630	8	59.922	2	868							
3.	04 Giurgiu -Est	8	138.917	12	77.023	2	2654							
4.	05 Ilfov	19	204.472	30	117.200	2	2034							
TOTAL		38	679.939	56	330.761	8	11.365	5	18.060	254,5	98.905	7	-	116.965

Tabelul C3.4

**Structura amenajărilor de îmbunătățiri funciare cuprinse în sucursala regională ANIF-RA
ARGEȘ-BUZĂU (31.12.2008)**

Nr. crt.	UNITATEA DE ADMINISTRARE	Irigații		Desecări		CES		APĂRARE ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR						
		Număr sistem e hidro	Suprafața netă (ha)	Număr sistem e hidro	Suprafața netă (ha)	Număr amenajări	Suprafața (ha)	Baraje/poldere		DUNĂRE		Râuri interioare		Supraf. totală apărată (ha)
								Nr. (buc.)	S (ha)	L dig (km)	S (ha)	L dig (km)	S (ha)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	01 Argeș	8	30.716	8	31.633	16	66.593							
2.	02 Dâmbovița	9	33.621	13	60.898	18	12.047							
3.	03 Prahova	11	21.216	13	47.073	22	35.374							
4.	04 Buzău	6	40.464	19	110.688	18	49.143							
	TOTAL	34	126.017	53	250.292	74	163.157	2	980	-	-	5,6	832	1812

Tabelul C3.5

**Structura amenajărilor de îmbunătățiri funciare cuprinse în sucursala regională ANIF-RA
ARGEȘ-IALOMIȚA-SIRET (31.12.2008)**

Nr. crt.	UNITATEA DE ADMINISTRARE	Irigații		Desecări		CES		APĂRARE ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR						
		Număr sisteme hidro	Suprafaț a netă (ha)	Număr sistem e hidro	Suprafaț a netă (ha)	Număr ame- najări	Supraf. (ha)	Baraje/poldere		DUNĂRE		Râuri interioare		Supraf. totală apărată (ha)
								Nr. (buc.)	S (ha)	L dig (km)	S (ha)	L dig (km)	S (ha)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	01 Brăila Nord	7	132.888	7	82.139	-	-							
2.	02 Brăila Sud	6	113.124	5	64.053	-	-							
3.	03 Insula Mare	(6)	64.663	(6)	65.571	-	-							
4.	04 Ialomița	8	178.553	20	186.706	-	-							
5.	05 Călărași	8	201.671	6	90.306	1	339							
TOTAL		35	690.899	44	488.775	1	339	-	-	576	224.360	9,1	-	224.360

Ținând cont de accesul dificil pentru execuția lucrărilor de întreținere și reparații cât și de dispersia amenajărilor în teritoriul cu microrelief frământat, starea funcțională a acestor amenajări nu se ridică la nivelul necesar generat de modificările climatice și a defrișării vegetației forestiere.

În urma deplasărilor în teren, se rețin următoarele aspecte:

a) sunt amenajări în care starea lucrărilor componente (praguri, baraje, drenaj de interceptie) prezintă un grad apreciabil de degradare. Se menționează două exemple din sucursala Argeș-Buzău, ce aparțin UA Prahova:

- „Amenajarea antierozională a versanților din BH Doftana, SBH Negraș – zona Valea Doftanei”;

- „Amenajarea terenurilor afectate de alunecări în zona Breaza-Mălăele”, județul Prahova.

b) amenajările noi executate prin fonduri SAPARD sunt de bună calitate și asigură funcționarea eficientă.

De remarcat efectul pozitiv creat de prezența inspectorilor SAPARD pe durata execuției lucrărilor proiectate.

Exemple din sucursala Argeș-Buzău:

- în UA Prahova „Amenajarea terenurilor pentru prevenirea inundațiilor în SBH Valea Târsei – mal stâng, zona Breaza”, județul Prahova (35 ha alunecări de teren și inundații, execuție 2008);

- în UA Dâmbovița „Amenajarea terenurilor afectate de alunecări în zona Sudiți- oraș Fieni”, județul Dâmbovița (72 ha, cu 4 fire de văi de 4,5 km, execuție 2008).

c) în privința execuției lucrărilor de întreținere și reparații a amenajărilor din unitatea de administrare Argeș (2008):

- BH Argeșel;
- BH Doameni;
- BH Târgului;
- BH Bratia.

Lucrările au fost executate de către SC Roconstruct Center SRL din Pitești. În urma verificărilor s-au constatat următoarele:

- lucrările executate sunt de bună calitate și au funcționat corespunzător până în prezent;

- procesele verbale de recepție nu sunt încheiate corect, nefiind explicitat constructorul;

- certificatele de garanție și conformitate nu au menționat baza legală (Legea 10/1995 și Hotărârea Guvernului nr. 1022/2002).

Ca și la lucrările de desecare-drenaj, administratorii reclamă lipsa personalului, a fondurilor și a echipamentelor și utilajelor de mică mecanizare.

4.2.3. Lucrări de apărare împotriva inundațiilor.

În spațiul analizat, cele trei sucursale teritoriale apără împotriva inundațiilor o suprafață totală de 343.137 ha (tabelul C3-1), din care:

- 323.265 ha (94%) se află amplasată în Lunca Dunării;
- 19.040 ha (cca.6%) este apărată printr-un număr de 7 baraje și poldere.

Lucrările de apărare împotriva inundațiilor din Lunca Dunării aparțin celor două sucursale și anume:

- sucursala Olt-Argeș, apără o suprafață totală de 98.905 ha situată în 10 incinte îndiguite, cu o lungime a digurilor la Dunăre de 254 km (180 km diguri longitudinale + 74 km diguri de compartimentare);
- sucursala Argeș-Ialomița-Siret, apără suprafața de 224.360 km situată în 15 incinte îndiguite, cu o lungime a digurilor la Dunăre de 576 km (527 km diguri longitudinale + 49 km diguri de compartimentare).

Din datele transmise de sucursale nu rezultă o distribuție a infrastructurii de apărare pe unități de administrare, planurile de apărare împotriva inundațiilor la ape mari fiind întocmite la nivelul fiecărei sucursale.

Verificarea capacității de apărare a digurilor de la Dunăre s-a realizat în 2006, după cum urmează:

- incinta Oltenița-Surlari-Dorobanți (4700 ha) a fost inundată prin cedarea digului în secțiunea de la km 217+300, unde digul traversa un fost prival;
- incinta Călărași Râul (10.000 ha) a fost inundată prin realizarea artificială a breșelor;
- incinta Făcăeni-Vlădeni (16.500 ha) a fost inundată artificial.

De reținut că inundarea artificială în cele două incinte nu a avut efecte hidrologice semnificative, înregistrându-se însă pagubele economice care nu au fost evaluate în totalitate: închiderea breșelor, evacuarea prin pompă a apei din incintă, reabilitarea stațiilor de pompă și a infrastructurii din aceste incinte, impactul asupra mediului ș.a.

Se evidențiază impactul negativ generat de către Legea 138/2004 prin aceea că, în perioadele de ape mari (2005 și 2006), administrația ANIF-RA nu a beneficiat de prezența utilajelor specifice de apărare împotriva inundațiilor.

Ca efect al inundațiilor pe râurile interioare (2005), cele două ministere (Ministerul Administrației și Internelor și Ministerul mediului) au emis Ordinul 638/12.05.2005, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.455 din 03.05.2005, prin care se reglementează achiziția de utilaje și materiale specifice, necesare apărării împotriva inundațiilor.

4.2.4. Amenajările de irigații

Necesitatea irigării culturilor din acest spațiu, se justifică pe deplin prin rezultatele obținute în urma cercetărilor efectuate pe perioadă de cel puțin 20 de ani, la stațiunile: Brăila, Mărculești, Băneasa-Giurgiu și Drăgănești-Vlașca, Fundulea.

Dacă se ia în analiză și efectele modificărilor climatice (aridizare, inundații și deșertificare), se ajunge la concluzia că, pe termen mediu, acest spațiu trebuie prevăzut nu numai prin irigații dar prin toate amenajările de îmbunătățiri funciare, însoțite de o rețea de perdele forestiere corelate funcțional cu aceste amenajări.

În prezent, amenajările de irigații acoperă în spațiul amenajat o suprafață de 1.496.855 ha, ceea ce reprezintă 50% din suprafața amenajată la nivel național (după datele ANIF-RA = 2.998.255 ha în 2009).

Modul în care au funcționat sistemele de irigații – cuprinse în unitățile de administrare din fiecare sucursală – a fost evidențiat prin analiza datelor din perioada 2006-2009 (iulie), subliniind faptul că anul 2007 este apreciat ca cel mai secetos an din ultimii 107 ani (raport Administrația Națională de Meteorologie, transmis comisiei).

Rezultatele prelucrării datelor sunt prezentate tabelar, parametrii de performanță având următoarele semnificații:

Sa – suprafața netă acoperită de sisteme (ha);

Si – suprafața acoperită cu udarea I^a (ha);

Gu – gradul de utilizare a suprafeței amenajate, calculat ca raportul dintre (Si) și (Sa) (%din Sa);

M – norma de irigare brută, realizată pe durata sezonului de irigații (m³/ha);

Mo – norma de irigare netă utilizată de cultura irigată (m³/ha), egală cu diferența dintre norma brută (M) și pierderile de apă ce au loc de la stația de punere sub presiune până la cantonarea apei în rezervorul activ de sol (28,75% din M).

Sucursala ANIF-RA Argeș-Ialomița-Siret, prezintă indicii de performanță cei mai buni în comparație cu celelalte două sucursale (tabel C3.5).

Analiza datelor din acest tabel evidențiază următoarele:

a) cea mai bună unitate de administrare (UA) este Insula Mare a Brăilei (IMB), în care, gradul de utilizare (Gu) este maxim (62%) în anul 2007, iar cel mediu de 46,3%.

De remarcat faptul că norma de irigare medie Mo = 517 m³/ha, este cea mai mică dintre toate unitățile de administrare, întrucât cea mai mare parte a consumului de apă al culturilor se asigură prin ascensiunea capilară din pânza freatică.

Se demonstrează faptul că terenurile din Lunca Dunării sunt cele mai rentabile terenuri agricole (cu cheltuielile cele mai mici) beneficiind de lucrările de îndiguiere, desecare și irigare;

b) unitățile de administrare Ialomița (04) și Călărași (05) au gradul mediu de utilizare Gu = 10,8-11,4%, valorile fiind sub jumătatea celor din unitățile județului Brăila (01; 02; 03).

Sucursala ANIF-RA Olt-Argeș prezintă indicii de performanță în tabelul C3.6, gradul mediu de utilizare (Gu) variind în perioada analizată între 0,57% și 5% iar în anul cel mai secetos (2007) a variat între 0,88% și 10,5%.

Tot din acest tabel se constată că unitatea Giurgiu Vest (03) nu a funcționat decât în anul 2007.

Sucursala ANIF-RA Argeș-Buzău (tabel C3.7), prezintă un grad mediu de utilizare (Gu) de 0,84%-3,32%, iar în unitatea Prahova (Gu) variază în perioada analizată de la 0,02% la 1,12%.

Tabelul C3.6

**Situația funcționării sistemelor de irigații (2006-06.07.2009) în sucursala ANIF RA
ARGEȘ-IALOMIȚA-SIRET**

UNITATEA DE ADMINISTRARE	Număr sisteme hidrotehnice care au funcționat	Nr. crt.	Parametrii specifici	2006	2007	2008	2009 (6 iulie)	VALORI MEDII	Cv (%)
01. BRĂILA NORD	6 din 7	1	Sa (ha)	132.888	132.925	132.888	132.888	132.897	
		2	Si (ha)	17.056	37.643	32.866	33.072	30.159	
		3	Gu (%)	12,83	28,3	24,7	24,9	22,7	30%
		4	M (m ³ /ha)	969,2	1615	1744	864	1298	34%
		5	Mo (m ³ /ha)	690,5	1150	1243	615	925	34%
02. BRĂILA SUD ^{*)}	4 din 6	1	Sa (ha)	113.124	113.159	113.124	113.124	113.124	
		2	Si (ha)	11.801	27.735	28.942	24.739	23.304	34%
		3	Gu (%)	10,43	24,5	25,6	21,9	20,6	34%
		4	M (m ³ /ha)	2404	1987	2189	1537	2029	18%
		5	Mo (m ³ /ha)	1713	1415	1560	1059	1446	18%
03. INSULA MARE	(6)	1	Sa (ha)	64.633	64.663	64.663	64.663	64.663	
		2	Si (ha)	22.962	40.116	23.278	33.464	29.955	28%
		3	Gu (%)	35,5	62	36	51,8	46,3	28%
		4	M (m ³ /ha)	459	872	790	779	725	25%
		5	Mo (m ³ /ha)	327	621	563	555	517	25%
04. IALOMIȚA ^{*)}	4 din 8	1	Sa (ha)	178.553	178.561	178.553	178.553	178.553	
		2	Si (ha)	2799	24.290	21.170	28.584	19.211	
		3	Gu (%)	1,57	13,6	11,9	16	10,8	59%
		4	M (m ³ /ha)	2534	1970	2534	1764	2200	18%
		5	Mo (m ³ /ha)	1805	1404	1805	1257	1568	18%

UNITATEA DE ADMINISTRARE	Număr sisteme hidrotehnice care funcționează	Nr. crt.	Parametrii specifici	2006	2007	2008	2009 (6 iulie)	VALORI MEDII	Cv (%)
05. CĂLĂRAȘI	5 din 8	1	Sa (ha)	201.672	201.682	201.671	201.671	201.671	
		2	Si (ha)	4.510	38.932	23.121	25.628	2.048	
		3	Gu (%)	2,24	19,3	11,5	12,7	11,4	61%
		4	M (m ³ /ha)	1.114	1771	1377	1185	1362	22%
		5	Mo (m ³ /ha)	793	1262	981	844	970	
TOTAL SUCURSALA (ARGEȘ-IALOMIȚA-SIRET)	25 din 35	1	Sa (ha)	690.900	690.990	690.899	690.899	690.908	
		2	Si (ha)	59.129	168.716	129.377	145.487	125.677	38%
		3	Gu (%)	8,56	24,4	18,7	21,1	18,2	38%
		4	M (m ³ /ha)	1714	1965	2216	1192	1772	25%
		5	Mo (m ³ /ha)	1220	1400	1580	850	1263	25%

^{*)} Unități care administrează și orezării

Ținând cont de valorile acestui indice sintetic (G_u), dacă în sucursala Argeș-Ialomița-Siret se apreciază că situația poate fi „satisfăcătoare”, în celelalte două sucursale calificativul este „nesatisfăcător” și deosebit de păgubos sub aspect economic și social.

Principala cauză a lipsei interesului pentru utilizarea suprafețelor amenajate (exprimată prin G_u) este neînființarea organizațiilor utilizatoare de apă pentru irigații (OUAI). În acest sens s-a calculat gradul de acoperire cu organizații (G_o), ca raport între suprafața organizațiilor și suprafața amenajărilor pentru irigații.

Rezultatele sunt centralizate pe cele trei sucursale ANIF-RA în tabelul C3-8, analiza lor conducând la următoarele constatări:

1. Între gradul de acoperire (G_o) și gradul de utilizare (G_u) este o relație de dependență, gradul de utilizare (G_u) crescând cu gradul de acoperire (G_o) și cu numărul de organizații înființate.

2. În spațiul analizat (Olt-Dunăre-Siret) gradul mediu de utilizare al suprafeței amenajate la irigații (G_u) este de 9,5%, iar gradul de acoperire cu organizații (G_o) este de 34 %.

3. În ipoteza că suprafața acoperită de organizații ar fi irigată în totalitate, gradul de utilizare al suprafeței amenajate ar crește la 34%, ceea ce ar ridica eficiența economică a acestor amenajări.

Pe lângă gradul de acoperire cu organizații (G_o) prezintă importanța și disponibilitatea instalațiilor de udare exprimată prin gradul de acoperire cu instalații (G_{ai}).

Întrucât datele disponibile au fost numai pentru Sucursala Argeș-Ialomița-Siret se prezintă în tabelul C3-9 influența celor două grade (G_o și G_{ai}) asupra gradului de utilizare (G_u).

De remarcat faptul că în „Proiectul de reabilitare și reformă a irigațiilor” plătit din creditul acordat de Banca Mondială, gradul de utilizare luat în calculul limitelor de viabilitate economică al sistemelor de irigații a fost $G_u = 70\%$.

Diferența mare dintre gradul actual de utilizare (9,5%) și cel teoretic (70%), constituie obiectivul major al strategiei agriculturii irigate din România pe termen mediu și lung. Acest obiectiv nu este realizat în prezent, ceea ce duce la nerentabilitatea sistemelor de irigații.

Cauzele principale ce determină ca să nu se irige toată suprafața ce aparține organizațiilor (OUAI) sunt:

1. lipsa echipamentului de udare necesar;
2. lipsa udătorilor necesari mutării instalațiilor de udare manuale (7-10 udători/100 ha, cu 2-3 poziții pe zi și timp de udare de 18-22 ore/zi);
3. lipsa instalațiilor de udare de tip autodeplasabil (cu deplasare lineară, pivot-central, tambur și furtun);
4. nefinalizarea protocoalelor de predare-primire pe suprafețele cu proprietar neidentificat (neeligibil);
5. valoarea ridicată a tarifelor anuale de întreținere și reparații;
6. valoarea ridicată a tarifelor de livrare a apei, ș.a.

**Situația funcționării sistemelor de irigații (2006-06.07.2009) în sucursala ANIF RA
OLT-ARGEȘ**

UNITATEA DE ADMINISTRARE	Număr sisteme hidrotehnice care au funcționat	Nr. crt.	Parametrii specifici	2006	2007	2008	2009 (6 iulie)	VALORI MEDII	Cv (%)
02. TELEORMAN	3 din 6	1	Sa (ha)	184.920	184.923	184.920	184.920	184.920	
		2	Si (ha)	1190	10.105	6.032	7852	6295	60%
		3	Gu (%)	0,64	5,46	3,26	4,24	3,4	60%
		4	M (m ³ /ha)	2279	1533	1593	878	1570	36%
		5	Mo (m ³ /ha)	1624	1092	1135	626	1120	36%
03. GIURGIU-VEST	(1) din 5	1	Sa (ha)	151.630	151855	151.630	151.630	151.630	
		2	Si (ha)	-	1334	-	-	1334	
		3	Gu (%)	-	0,88	-	-	0,88	
		4	M (m ³ /ha)	-	1073	-	-	1073	
		5	Mo (m ³ /ha)	-	764	-	-	764	
04. GIURGIU-EST	3 din 8	1	Sa (ha)	138.917	147.062	138.917	138.917	138.917	
		2	Si (ha)	3518	15.476	3248	5.589	6958	82%
		3	Gu (%)	2,5	10,5	2,34	4,02	5,0	82%
		4	M (m ³ /ha)	790	735	3057	762	1336	85%
		5	Mo (m ³ /ha)	563	524	2178	543	952	85%
05. ILFOV	3 din 19	1	Sa (ha)	204.472	197.504	204.472	204.472	204.472	
		2	Si (ha)	25	1935	1661	1016	1160	73%
		3	Gu (%)	0,01	0,98	0,81	0,5	0,57	73%
		4	M (m ³ /ha)	3620	1449	1081	893	1760	72%
		5	Mo (m ³ /ha)	2580	1032	770	636	1255	72%
TOTAL SUCURSALA (OLT-ARGEȘ)	10 din 38	1	Sa (ha)	679.939	681.344	679.939	679.939	679.939	
		2	Si (ha)	4733	28.853	10.942	14.459	14.747	69%
		3	Gu (%)	0,7	4,23	1,61	2,13	2,2	69%
		4	M (m ³ /ha)	1180	1078	1950	834	1260	38%
		5	Mo (m ³ /ha)	840	768	1390	594	900	38%

Tabel C3.8

**Situația funcționării sistemelor de irigații (2006 – 06.07.2009) în sucursala ANIF – RA
ARGEȘ - BUZĂU**

UNITATEA DE ADMINISTRARE	Număr sisteme funcțiune care au funcționat	Nr. crt.	Parametrii specifici	2006	2007	2008	2009 (6 iulie)	Valori medii (excepție 2009)	Coefficient de variație (Cv %)
01. ARGEȘ	1 din 8	1	Sa (ha)	30.716	30.852	-	-	30.784	
		2	Si (ha)	418	642			530	
		3	Ga (%)	1,4	2,08			1,72	
		4	M (m ³ /ha)	850	1048			949	
		5	M ₀ (m ³ /ha)	606	747			676	
03. PRAHOVA	3 din 11	1	Sa (ha)	21.216	21263	21.216	21.216	21.216	
		2	Si (ha)	200	238	94	5	177	
		3	Ga (%)	0,94	1,12	0,44	0,02	0,84	
		4	M (m ³ /ha)	647	1248	650	640	860	43%
		5	M ₀ (m ³ /ha)	460	915	463	456	613	43%
04. BUZĂU	1 din 6	1	Sa (ha)	40.464	40.464	40.464	40.464	40.464	
		2	Si (ha)	375	1.541	1.541	211	1343	66%
		3	Ga (%)	0,93	3,81	3,81	0,52	3,32	66%
		4	M (m ³ /ha)	1248	854	854	807	966	25%
		5	M ₀ (m ³ /ha)	890	609	609	575	688	25%
TOTAL SUCURSALĂ ARGEȘ - BUZĂU	5 din 34	1	Sa (ha)	92.396	61.680	61.680	61.680	82.235	
		2	Si (ha)	993	1.635	1.635	216	1874	
		3	Ga (%)	1,07	2,65	2,65	0,35	2,3	48%
		4	M (m ³ /ha)	1173	843	843	803	968	19%
		5	M ₀ (m ³ /ha)	836	600	600	572	690	19%

02.UA Dâmbovița (33.621 ha) nu este evidențiată în datele Sucursalei, organizația OUAI Răstoaca, având contract cu Apele Române.

Tabelul C3.9

Situația organizațiilor OUAI, a gradului de acoperire (Go) și a gradului de utilizare a amenajărilor de irigații în sucursalele ANIF – RA cuprinse în spațiul OLT – DUNĂRE – SIRET (iulie 2009)

SUCURSALA ANIF - RA	Număr OUAI	Suprafața totală OUAI (ha)	Suprafața totală amenajată (ha)	Go (%)	Gu (%)
1	2	3	4	5	6
OLT - ARGES	28	102.726	679.939	15	2,2
ARGES - BUZĂU	9	10.278	126.017	8,2	2,3
ARGES – IALOMIȚA - SIRET	159	395.269	690.908	57	18,2
TOTAL	196	508.273	1.496.864	34 (media)	9,5 (media)

$$Go = \frac{Col.3}{Col.4} \times 100 (\% \text{ suprafața totală amenajată pentru irigații})$$

$$Gu - \text{gradul de utilizare a suprafeței totale} = \frac{\text{suprafața acoperită de prima udare}}{\text{suprafața totală amenajată}} \times 100$$

Tabelul C3.10

**Situația organizațiilor OUAI și a parametrilor sintetici de funcționare (G_o , G_{ai} , G_u) în sucursala ANIF-RA
ARGEȘ-IALOMIȚA-SIRET**

UNITATEA DE ADMINISTRARE	Număr OUAI	Suprafața acoperită (ha)	Suprafața totală amenajată (ha)	Suprafața acoperită cu instalații (ha)	G_o %	G_{ai} %	G_u %
1	2	3	4	5	6	7	8
01. BRĂILA NORD	55	33.204	132.888	35.442	25	27	22,7
02. BRĂILA SUD	31	57.337	113.124	20.861	50	18	20,6
03. INSULA MARE	1	64.663	64.663	23.205	100	36	46,3
04. IALOMIȚA	38	92.397	178.553	44.935	52	25	10,8
05. CĂLĂRAȘI	34	118.764	201.671	23.337	59	12	11,4
TOTAL	159*	395.269	690.908	147.780	57	21	18,2

^{*)} 44 de organizații nu au finalizat protocolul întrucât infrastructura nu are proprietar

$$G_o = \frac{3}{4} \times 100 - \text{gradul de acoperire cu ouai (\% din suprafața amenajată pentru irigații)}$$

$$G_{ai} = \frac{5}{4} \times 100 - \text{gradul de acoperire cu instalații de udare (\% din suprafața amenajată pentru irigații)}$$

G_u = gradul de utilizare a suprafeței amenajate, egal cu raportul dintre suprafața acoperită de prima udare și suprafața amenajată (%)
(Vezi tabelul C3-2)

Din deplasările în teren și discuțiile purtate cu Organizațiile OUAI, au rezultat o mulțime de probleme, care nu creează un cadru favorabil și eficient în activitatea acestora:

1. **infrastructura preluată de OUAI este în stare foarte proastă iar lucrările prevăzute în anexa nr.2 a Protocolului de predare-primire, nu se execută în timp util din lipsa fondurilor.** De reținut că protocolul respectiv se perfectează într-o perioadă care depășește durata unui an (ing. Lepădatu, Brăila).

2. **relațiile cu furnizorul de energie conform contractului este în defavoarea organizațiilor:**

- în orele de vârf de sarcină (7-9; 21-23) nu funcționează stațiile de punere sub presiune datorită majorării de 5 ori a costului energiei, ceea ce determină renunțarea la aplicarea udărilor pe timpul nopții – când udările au cele mai mari randamente (peste 80%);
- plata penalizărilor către furnizorul de energie, datorită traseului îndelungat parcurs după emiterea facturii: DADR, Direcția județeană de finanțe, MAPDR și MF. Se ajunge ca în anumite situații să se dubleze costul facturii datorită întârzierilor;
- plata penalităților în cazul abaterii de la prognoza prevăzută în contract;
- prețul mare al energiei furnizate față de costul real al energiei hidraulice și termonucleară;
- plata proiectului de către organizație în cazul montării liniei electrice și a postului de transformare pentru alimentarea stațiilor de pompare (SPP);
- în cazul alimentării cu apă a sistemelor de irigații din infrastructura ce aparține societății Hidroelectrica, aceasta cere prin contract tarife foarte mari (3,5 lei/1000 m³). Această situație s-a întâlnit la Buzău pentru alimentarea cu apă a canalului Vest, ce aparține schemei de aducțiune a sistemului Câmpia Buzăului. Adăugând și tariful ANAR, numai la priză costul apei se ridică la 7 lei/1000 m³, ceea ce reprezintă 16% din tariful de livrare la organizații (43 lei/1000 m³).

3. În cazul sistemelor situate în avalul acumulărilor ce aparțin Administrației Naționale „Apele Române”, se înregistrează transportul sedimentelor pe durata spălării acestora și depunerea în infrastructura sistemelor de irigații. În aceste condiții se înfundă canalele, stațiile de pompare și rețeaua de conducte îngropate. Lucrările de decolmatare sunt foarte costisitoare și se suportă de către organizații, aducând pagube și prin întreruperea procesului de irigare. Astfel de situații s-au întâlnit la UA Buzău (acumularea Berca) și la UA Argeș (acumularea Golești). Acestea sunt fenomene care sunt o rezultată a eroziunii solului, sedimentele fiind o rezultată a acestui fenomen.

4. În relația cu ANIF RA, organizațiile reclamă în principal mărimea tarifelor anuale pentru livrarea apei, acestea din urmă fiind calculate pe trepte de pompare.

De remarcat faptul că tariful de livrare este în funcție de următorii parametrii:

- înălțimea totală de pompare a apei de sursă la punctul de livrare pentru organizația OUAI (SPP);
- randamentul de funcționare al stațiilor de pompare, care este sub 60% datorită uzării;
- randamentul redus de transport al apei în rețeaua de aducțiune, ce poate ajunge sub 30% datorită cerinței reduse de apă;
- gradul de utilizare al suprafeței amenajate este foarte scăzut (sub 20%), conform tabelelor;
- normele de irigare reduse sub mărimea medie necesară ($1800-2055 \text{ m}^3/\text{ha}$).

Influența acestor parametrii se concretizează în variația tarifelor de livrare atât în interiorul sistemelor (pe trepte de pompare) cât și de la un sistem la altul.

Astfel, la UA Călărași în sistemul Pietroiu-Ștefan cel Mare, tariful de livrare este de 37,5 lei/1000 m^3 în prima treaptă, 100-118 lei/1000 m^3 în treapta doua și 267 lei/1000 m^3 în cea de a treia treaptă.

În UA Teleorman tariful de livrare atinge 800 lei/1000 m^3 pe treapta a patra de pompare iar în UA Ialomița s-a ajuns la 1800 lei/1000 m^3 punctul de livrare fiind situat în ultimul canal de sector al sistemului Ialomița-Călmățui (alimentat din Dunăre în județul Brăila prin stația SPA „I. M. Gheorghiu”).

În unitățile de administrare din Brăila, tarifele de livrare variază de la 30 lei/1000 m^3 la 600 lei/1000 m^3 . (aprox. dublu).

EVOLUȚIA LEGISLATIVĂ ȘI INSTITUȚIONALĂ A SECTORULUI DE ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare

Situația sectorului de îmbunătățiri funciare la 31.12.1989

La nivelul Ministerului Agriculturii – Departamentul Îmbunătățiri Funciare și Construcții Agricole (DIFCA).

În cadrul DIFCA funcționau patru direcții:

- Direcția de exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare (DELIF);
- Direcția de Construcții – Montaj (DCM);
- Direcția tehnică și de investiții (DTI);
- Direcția plan financiar, aprovizionare-dezvoltare (DPFAD).

La nivelul județelor – Întreprindere județeană pentru execuție și exploatare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare (IEELIF).

Personalul total cuprins numai în activitatea de exploatare era de aproximativ 36.000 de cadre de diferite specialități, din care, personalul indirect productiv era în jur de 7-10% din total.

Tot sub acest departament se desfășura activitatea de studii și proiectări a lucrărilor de Îmbunătățiri funciare (ISPIF), cu un personal de 3600 cadre.

De asemenea, sub coordonarea DIFCA și a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Sișești” funcționa Institutul de cercetare și inginerie tehnologică pentru irigații și drenaje (ICITID) Băneasa-Giurgiu, cu un personal de peste 120 cadre ce activau în colaborare cu stațiunile de cercetare ASAS și 40 de puncte de sprijin distribuite în marile sisteme de irigații și desecări.

Evoluția instituțională și legislativă în perioada 1990-2009.

Se prezintă sintetic în tabelul C3/III (10). Pe lângă prevederile legislative menționate, mai există numeroase intervenții de ordin legislativ care nu au fost evidențiate în acest tabel.

De subliniat cel puțin două aspecte principale:

- a) evitarea descentralizării, prin neacordarea personalității juridice instituțiilor cu activitate direct productivă (sucursale, unități de administrare);
- b) promovarea unei legislații stufoase și incoerente, care a permis degradarea acestui sector de activitate (fizică și morală).

Este demn de reținut faptul că în 1996 s-a promulgat Legea îmbunătățirilor funciare nr.84/1996 care a fost apreciată de către specialiștii din domeniu prin prevederile clare și benefice stabilității funcționale a sectorului.

Din păcate, Legea nr.138/2004 s-a promovat fără să țină cont de Legea nr.84/1996. În plus, creditul acordat de Banca Mondială (80 milioane dolari SUA) viza strict numai activitatea de irigații, proiectul fiind intitulat „Reabilitarea și reforma sectorului de irigații”. Este greu de înțeles justificarea extinderii de la irigații la întregul sector, pentru acordarea unui credit rambursabil atât de mic. Acest lucru a blocat benefic al sprijinului financiar pentru reabilitarea sectorului de irigații.

Astfel, Legea 138/2004 a fost amendată de 3 ori (Legea nr.233/2005, Legea nr.290/2006 și legea nr.167/2008). De remarcat faptul că din cele 98 de articole au fost modificate un număr de 54 articole, dintre care un număr de 19 articole de două ori iar 4 articole de 3 ori (art.40, art.41, art.67 și art.73).

Este evident că acest sector trebuie urgent restructurat instituțional, în baza unei legislații simple, precise și în concordanță cu normele Uniunii Europene.

**Situația evoluției instituționale și legislative a sectorului
de îmbunătățiri funciare (1990-2009)**

Anul	La nivelul Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale	Instituții		Legislație
		La nivel central	La nivel județean/regional	
1990 (idem 1989)	Departamentul (DIFCA)	DIFCA	IEELIF	Decret-Lege 43/1990
1991	Departamentul (DIF)	DIF	- SCELIF județene pentru exploatare - SC Construcții județene (începe privatizarea)	Hotărârea Guvernului nr. 293/1991
1994	Direcția generală de îmbunătățiri funciare și cadastru	RAIF	Sucursale județene fără personalitate juridică	Legea nr.50/1994
1996	idem 1994	idem 1994	idem 1994	Legea nr.84/1996
1999	idem 1994	idem 1994	idem 1994	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 147/1999 pentru înființarea AUAI
2000	Direcția de îmbunătățiri funciare	SNIF SA	Sucursale județene fără personalitate juridică	Ordonanța Guvernului nr. 23/2000
2001-2003	Direcția de cadastru și îmbunătățiri funciare	idem 2000	idem 2000	Legea nr.440/2001
2003-2004	Serviciul fond funciar, îmbunătățiri funciare și antigrindină	idem 2000	idem 2000	
Oct.2004	Direcția de fond funciar și îmbunătățiri funciare	ANIF-RA SNIF-SA (execuție lucrări)	- 12 sucursale regionale ANIF fără personalitate juridică - 47 unități teritoriale de administrare	Legea nr.138/2004
2005-2006	Direcția de îmbunătățiri funciare	Idem 2004	idem 2004	Legea nr.233/2005 (modificare 138)
2006-2009	Idem 2006	Idem 2004	idem 2004	Legea nr.290/2006 + Legea nr.167/2008 (modificare 138)

SITUAȚIA ACTUALĂ A ANIF-RA

Situația patrimonială este prezentată în raportul comisiei (dl .deputat Mihai Banu)

Personalul implicat în procesul de exploatare, întreținere și reparații al lucrărilor de îmbunătățiri funciare a scăzut continuu față de anul 1989 când se înregistra un număr de aproximativ 36.000 persoane.

Ca exemplu, se reține evoluția personalului la sucursala județeană Brăila, din 1993 până în octombrie 2004, când s-a aplicat Legea nr.138/2004 (tabelul C₃/V/11). Din analiza datelor se constată următoarele:

- personalul total a scăzut în această perioadă de aproape 4 ori;
- personalul indirect productiv (exprimat în % din personalul total) reprezintă o medie de 15,8%, cu fluctuații între 10,5% până la 25%. Rezultă că reducerea de personal s-a efectuat mai mult la cel direct productiv decât la cei indirect productiv, ceea ce se constituie într-o gravă eroare cu consecințe care astăzi se cunosc.

Tabelul C3.12

Situația numărului de personal în intervalul 1993-2004 la Sucursala Județului Brăila (până la aplicarea Legii nr.138/2004)

Sucursala județeană	SCELIF		RAIF					SNIF				
Anul	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 [*]
Total d.c.	2345	2670	2174	1680	883	957	676	745	650	637	625	630
Direct productiv	2076	2383	1882	1503	702	770	507	596	549	545	533	542
Indirect productiv	269	287	292	177	181	187	169	149	101	92	92	88
Indirect productiv (% din total)	11,5	10,7	13,4	10,5	20,5	19,5	25	20	15,5	14,4	14,7	14
												Media 15,8 %

^{*})Nota: datele sunt prezentate pentru SCELIF/RAIF/SNIF Brăila până în luna octombrie 2004, când s-a aplicat Legea nr.138/2004.

Este evident faptul că lipsa personalului indirect productiv (agenți hidro, mecanici, electromecanici etc.) a avut ca efect creșterea potențialului de degradare a lucrărilor prin furturi, vandalizare și nerealizare a operațiilor de întreținere și reparații.

După aplicarea Legii nr.138/2004, evoluția personalului la nivelul ANIF-RA se prezintă în tabelul C₃/V/12, din care rezultă:

- personalul total a crescut de la 4.279 persoane (cât rămăsese după scindarea SNIF) la 5.227 în prezent (01.08.2009);
- ponderea personalului indirect productiv reprezintă ca valoare medie 33%, datorită reducerilor succesive și consistente a personalului direct productiv ce a avut loc până în anul 2004. În acest fel s-a creat un dezechilibru față de situația existentă în 1989, când personalul indirect productiv era sub 10%.

Tabelul C3.13

**Dinamica personalului ANIF – RA după apariția Legii nr.138/2004
(2004 – 2009)**

La 31.XII a anului	Direct productiv	Indirect productiv	Total	Indirect productiv (% din total)
2004	2.647	1.632	4.279	38,1
2005	3.380	1.458	4.838	30,1
2006	3.085	1.541	4.626	33,3
2007	3.341	1.602	4.943	32,4
2008	3.488	1.676	5.164	32,5
1 august 2009	3.552	1.675	5.227	32
			Media	33 %

Revenind la situația personalului existent în prezent la ANIF – RA, se prezintă structura personalului după profesie și grupe de vârstă în tabelul C₃/V/13.

Interpretarea datelor din acest tabel relevă mai multe aspecte, dar se rețin cele mai importante:

- după grupa de vârstă, distribuția personalului (exprimată în % din personalul total) rezultă astfel:
 - sub 30 de ani 6,3%
 - 30-40 de ani 19,4%
 - 40-50 de ani 31%
 - peste 50 de ani 43,3%

Este evident faptul că personalul cu ponderea cea mai mare o reprezintă cel cu vârsta de peste 40 de ani (74,3%) iar șansele de a fi înlocuit de către cei tineri sunt limitate, dacă nu se iau urgent măsuri de preventive de pregătire profesională.

Situația este cu mult mai gravă la personalul indirect productiv, calculat în % din totalul de personal indirect productiv:

- sub 30 de ani 8,4%
 - 30-40 de ani 12,3%
 - 40-50 de ani 28,8%
 - peste 50 de ani 50,5%
- numărul personalului indirect productiv este prea mare în raport cu cel direct productiv, în special la profesiile de subingineri, tehnicieni și economiști. Centralizarea acestora la sediile administrative, fără sarcini precise de lucru în amenajările de îmbunătățiri funciare are efecte nefavorabil care este o eroare ce duce la ineficiență și costuri mari.

CAPITOLUL V

Constatările subcomisiei nr. 4 din cadrul Comisiei parlamentare de anchetă privind situația sistemelor de irigații, precum și a altor sectoare de îmbunătățiri funciare

5.1. Subcomisia nr.4 este compusă din:

- Banu Mihai - deputat șef subcomisie și secretar al comisiei;
- Antochi Gheorghe – deputat;
- Chirilă Constantin – deputat;
- Tărăță Culiță – deputat;
- Ghiveciu Marin – deputat.

Experți: Lup Aurel

Mardare Gheorghe

Aria de investigare a subcomisiei nr.4, cuprinde sucursalele ANIF:

- **DOBROGEA**, cu județele Constanța și Tulcea și un număr de trei unități de administrare: Tulcea, Constanța Nord și Constanța Sud.
Director regional: ing. Teodor Stanca
- **MOLDOVA SUD**, cu județele: Galați, Vrancea Vaslui și Bacău și cinci unități de administrare: Galați Sud, Vrancea, Bacău, Vaslui și Galați Nord.
Director regional: ing. Aurel Zamfir
- **MOLDOVA DE NORD**, cu județele: Iași, Botoșani, Suceava și Neamț și un număr de patru unități de administrare: Iași, Botoșani, Suceava, Neamț.
Director regional: ing. Ioan Arnăutu

5.1.1. Istoricul lucrărilor de îmbunătățiri funciare în zona analizată. Numeroase izvoare istorice, începând cu cele medievale, menționează prezența calamităților naturale provocate atât de excesul de umiditate și inundații cât și de lipsa apei, respectiv de secetă.

Despre Moldova istorică se afirmă că era renumită pentru mulțimea iazurilor și heleșteelor, care în secolul XVII, numărau peste 1.500 unități cu o suprafață evaluată la 200.000 ha.

Dar iazurile în care se obținea cea mai ieftină carne - peștele - constituiau în același timp o frână în dezvoltarea agriculturii - prin afectarea suprafeței cultivabile și chiar o amenințare.

În 1504, Grigore Ureche citează inundații catastrofale, iar mai târziu acestea deveniseră o amenințare pentru așezările omenești. Heleșteul pe Jijia a înecat în 1659, satele Pipalești, Liești, Ionăsești astfel că uneori chiar stăpânirea ordona ca locuitorii să-și taie singuri iazurile.

În secolul XVIII, sunt citate lucrări de combatere a inundațiilor și de asanare a mlaștinilor în zona Rădăuți, iar Codicele lui Caragea (1817-1818) și Regulamentul Organic – 1834, menționau necesitatea regularizării râurilor și asanării bălților.

Cu privire la combaterea eroziunii solului, agrotterasele de înălțime din zona montană și submontană, sunt cunoscute încă din timpuri străvechi, atât în interiorul cât și în exteriorul lanțului carpatic, în Transilvania și Bucovina.

În sfârșit irigațiile ca mijloc de combatere a secetei și de sporire a producției agricole vegetale sunt și ele cunoscute din timpuri istorice vechi. Surse istorice mai vechi fac referire cu deosebire la secetele catastrofale.

Astfel cronicarul Grigore Ureche, menționează seceta excepțională din Moldova din anul 1585 ... *de un secol toate izvoarele și-au pierit toată roada*, iar cronicarul Ion Costin, pe aceea din anul 1660 ... *cât mânca oamenii papură uscată în loc de pâine* și drept urmare, Ștefăniță Vodă a căpătat porecla de Papură Vodă.

Pentru timpurile mai apropiate nouă, izvoarele documentare citează numeroase secete mari care au cuprins zone întinse ca cele din anii 1847, 1866, 1896, 1907, 1945-1947 și altele.

Începând cu secolul XIX, seceta a încetat să mai fie doar istorie, intrând în atenția oamenilor de știință și a factorilor de decizie.

Iată pe scurt, principalele repere istorice (după V. Blidaru) în evoluția studiilor, proiectelor precum și a structurilor organizatorice în domeniu în ultimele decenii ale secolului XIX și prima jumătate a secolului XX.

- 1873: Inginerul italian Gioia este chemat să examineze posibilitățile de irigare în Țările Române. Este propus un canal subcarpatic între Turnu-Severin și Galați; a se vedea că există antecedente proiectului Canal Siret-Bărăgan;
- 1893: Inginerul C.Chiru publică lucrarea *Canalizarea râurilor și irigațiuni*;
- 1907: Inginerul V.Roșu primește premiul Academiei Române pentru lucrarea *Studii asupra irigațiilor în România* care avea în vedere o suprafață de 150.000 ha în Oltenia, Muntenia și Moldova, folosindu-se ca sursă de apă râurile interioare;

- 1911: Se încredințează inginerului Al.Davidescu studiul irigației Câmpiei dunărene. Se propune ca sursa de apă atât Dunărea, cât și râurile interioare, pentru suprafața de 1.733.000. Studiul a fost dus până la nivel de deviz calculându-se 211 aur(??)/ha. Discuțiile asupra proiectului cu specialiștii români și străini au durat 20 de ani până la moartea autorului;
- 1929: Ministerul Agriculturii convocă Comisia pentru studierea posibilității de îndiguire a Dunării și introducerea irigației pe suprafețe mari;
- 1942: Ministerul Agriculturii a înființat o comisie a irigațiilor care a funcționat cu intermitență, dar măsuri s-au luat doar din anul 1950;
- 1944: Problema irigațiilor se găsea practic în aceeași faza ca în urmă cu 70 de ani;
- 1950: în raportul la Rezoluția CC al PCR din 26 octombrie se menționează o suprafață totală irigată de 50.000 ha. Se evaluează posibilitatea și necesitatea amenajării în următoarea perioadă a circa 1.200.000 ha. Serviciul de îmbunătățiri funciare din Ministerul Agriculturii devine Direcția de Îmbunătățiri Funciare - D.I.F.

După 1960, și cu deosebire după 1965, amenajările hidroameliorative se vor dezvolta într-un ritm din ce în ce mai alert până la sfârșitul anului 1989, dar cu o evidentă scădere a ritmului în ultimii ani (tab.1).

Tabelul C4.1

**Evoluția principalelor amenajări de îmbunătățiri funciare
în România în perioada 1960-1989**

- mii ha -

Anul	Irigații	Desecări - drenaje	Combaterea eroziunii solului
1960	199,7	827,1	100,0
1965	229,9	856,7	
1970	716,6	1.331,9	435,3
1980	2.221,8	2.462,5	
1985	28.973,9	2.948,8	
1989	3.109,0	3.107,1	2.192,1

Pentru județele din zona de activitate a subcomisiei nr. 4 cota finală a suprafețelor amenajate pentru irigații la sfârșitul anului 1989, confirmată de Anuarul statistic al României 1990, este următoarea:

Tabelul C4.2

Situația suprafețelor agricole și arabile în județele din Moldova

<u>Județul</u>	<u>Suprafața agricolă - ha</u>	<u>Suprafața arabilă - ha</u>
Bacău	24.034	22.610
Botoșani	23.475	22.692
Constanța	422.250	398.778
Galați	144.314	130.318
Iași	51.650	42.969
Neamț	9.360	9.360
Suceava	3.864	3.520
Tulcea	159.228	153.852
Vaslui	26.689	25.401
Vrancea	36.526	33.433
T o t a l	901.390	842.933

Comparativ cu situația actuală raportată de cele trei sucursale apar unele diferențe în plus sau în minus. Spre exemplu, la sucursala Moldova de Nord apare o suprafață actuală mai mică cu 11.911 ha, la sucursala Moldova de Sud și Dobrogea, apar în plus, suprafețe amenajate de 8.563 ha, în primul caz și 1.030 ha în cel de al doilea.

Starea actuală a lucrărilor de îmbunătățiri funciare. Potrivit rapoartelor transmise de cele trei sucursale, acestea au în administrare următoarele capacități amenajate, exprimate prin suprafețe (ha).

Tabelul C4.3

**Suprafețe amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare
în sucursalele ANIF Moldova de Sud, Moldova de Nord și Dobrogea**

<u>Sucursala</u>	<u>Irigații</u>	<u>Desecări - drenaje</u>	<u>Combaterea eroziunii solului</u>	<u>Îndiguiuri</u>
Moldova de Sud	222.098	168.151	638.009	31.206
Moldova de Nord	76.438	107.555	310.810	7.613
Dobrogea	582.508	52.127	91.651	45.756
T o t a l	881.044	327.833	1.040.470	84.575

Amenajarea pentru exploatare și întreținere a suprafețelor menționate în tabel, este reprezentată prin lucrări de infrastructură, instalații, echipamente și lucrări de artă, astfel:

Tabelul C4.4

	Moldova de Sud	Moldova de Nord	Dobrogea	<u>Total</u>
<i>Infrastructura de irigații</i>				
• Canale – km	589	912	2.013	3.514
• Conducte - km	4.681	1.476	7.044	13.201
• Stații de pompare – unități	221	144	761	1.126
• Bazine de aspersiune și refulare - unități	142	42	308	492
• Poduri și podețe - unități	197	97	1.533	1.827
• Căderi - unități	0	12	0	12
<i>b) Infrastructura de îndiguiri</i>				
• Baraje - unități	15	0	0	15
• Diguri – km	41	81	229	351
• Baraje de retenție - unități	15	2	8	25
<i>c) Infrastructura de desecare</i>				
• Canale – km	3.166	2.589	720	6.475
• Conducte - km	0	0	313	313
• Stații de pompare – unități				101
	38	34	32	
• Bazine de aspersiune și refulare - unități	64	34	0	98
• Poduri și podețe - unități	1.532	1.669	260	3.461
• Căderi - unități	18	237	0	255
• Baraje - unități	15	0	0	15
<i>d) Infrastructura CES</i>				
• Canale – km	2.112	1.980	525	4.617
• Poduri și podețe - unități	4.374	4.442	232	9.018
• Căderi - unități	5.390	4.323	0	9.713
• Baraje - unități	1.992	714	199	2.905
• Praguri - unități	521	845	0	1.366
• Drumuri de exploatare - km	7.712	5.283	0	12.995
• Plantații antieroziionale - ha	12.440	2.907	0	15.347

Sub aspectul ponderii celor patru categorii de amenajări, sucursalele de deosebesc în mod semnificativ:

- amenajările pentru irigații sunt dominante în Dobrogea, unde amenajările hidroameliorative depășesc de două ori suprafețele amenajate în celelalte două sucursale;
- amenajările de desecări-drenaje sunt dominante în sucursalele din Moldova de Nord și Moldova de Sud;
- amenajările antieroziionale din sucursala Moldova de Nord deține o suprafață amenajată depășind suprafața celorlalte două sucursale;
- îndiguirile dețin ponderea cea mai mare în Dobrogea și în Moldova de Sud.

Exploatarea amenajărilor hidroameliorative (irigații)

Evoluția suprafețelor irigate în perioada 1989-2009. Potrivit datelor existente în evidența sucursalelor ANIF, în perioada 1990-2009, comparativ cu anul 1989 s-a irigat din ce în ce mai puțin și cu variații mari, de la un an la altul (tabel C4.16)

Tabelul C4.5

Evoluția suprafețelor irigate în perioada 1990-2009 (ha)

Anul	Dobrogea		Moldova de sud		Moldova de nord	
	Suprafața udată total	din care: udarea I-a	Suprafața udată total	din care: udarea I-a	Suprafața udată total	Din care: udarea I-a
1989	1.145.685	414.148				
1990	749.860	289.054				
1991	102.825	70.102				
1992	209.013	102.679				
1993	277.287	148.898				
1994	389.594	238.252				
1995	179.475	117.907				
1996	275.675	186.269				
1997	44.513	40.372				
1998	98.191	63.449				
1999	31.138	21.893				
2000	67.796	53.635				
2001	127.053	106.260				
2002	112.633	93.596				
2003	165.711	123.596				
2004	46.172	41.808				
2005	11.845	6.468				
2006	11.021	4.281				
2007	51.524	27.012				
2008	23.638	13.819				
2009						

Cea mai mare suprafață irigată după 1989, s-a înregistrat în anul 1990, ca factori favorizanți fiind gratuitatea apei de irigații în condițiile existenței structurilor de exploatare de mari dimensiuni, din perioada agriculturii socialiste (IAS și CAP).

Se constată, de asemenea, o reducere semnificativă a normelor de irigare, doar în unii ani (Dobrogea, 1997), acestea depășind cu puțin norma de udare, de unde se deduce irigarea incompletă a culturilor. S-a irigat puțin chiar și în ani deosebit de secetoși, precum anii 1993, 2003, 2007.

Printre cauzele care au condus la reducerea semnificativă a suprafețelor irigate, cele mai importante sunt următoarele:

1. dizolvarea structurilor de exploatare de mari dimensiuni (a cooperativelor agricole) ca urmare a Legii nr.18/1993, a fondului funciar și apoi a Legii nr.1/2000;
2. degradarea infrastructurii amenajărilor hidroameliorative prin distrugere, furt, uzură fizică și morală, abandon, dezinteres din partea noilor posesori de pământ, reîmproprietăriți. Totul asistat de incapacitatea factorilor de decizie și de putere de a gestiona și organiza exploatarea unui însemnat patrimoniu al agriculturii și în același timp al economiei naționale;
3. tranziția la economia de piață al cărei motor este considerat profitul obținut exclusiv la nivelul agentului economic și nu al economiei naționale;
4. creșterea progresivă a tarifelor plătite pentru apa de irigat și cu deosebire, diferențierea pe trepte de pompare a contribuit, de asemenea, la reducerea interesului pentru irigații;
5. distrugerea rețelei de transport a energiei electrice, însoțită de scoaterea de sub tensiune a rețelei și descompletarea acesteia (extragerea transformatorilor) motivate de neutilizarea ei;
6. lipsa de convingere a multor proprietari de terenuri, de avantajele economice ale agriculturii în regim irigat, asociată cu întârzierea constituirii AUAİ/OUAI;
7. deficitul de echipamente pentru administrarea apei la plante;
8. necorelarea activităților de reabilitare a infrastructurii de irigații cu cererea reală de apă, la nivel de sistem hidrotehnic;
9. nesiguranța desfacerii producției pentru speciile care răspund cel mai bine la irigații, cum este de exemplu porumbul sau legumele în condițiile unei politici deosebit de permissive în ce privește importurile.

**Indicatori de exploatare ai sistemelor
hidroameliorative în perioada 2006-2009**

Potrivit machetei propuse de comisie au fost solicitate sucursalelor ANIF o serie de date statistice privind activitatea de irigații din perioada ultimilor patru ani: 2006, 2007, 2008 și 2009.

a) **Suprafețe funcționale amenajate la nivelul anului 2009** și constituite în OUAI
Sunt prezentate în tabelele C_{4.17} și C_{4.18}.

Tabelul C4.6

Suprafețe amenajate, amenajate funcționale și
suprafețe pe care s-au constituit OUAI la nivelul anului 2009 (ha.)

- mii ha-

Sucursala	1989	2009	din care:		
			ANIF	OUAI	Amenajări locale
Moldova de Sud	240.426	222.0989	51.538	164.552	6.008
Moldova de Nord	85.366	80.806	65.808	10.631	4.367
Dobrogea	590.189	582.508	441.909	137.794	2.805
T o t a l	915.981	885.412	559.255	312.977	13.180

Tabelul C4.7

Suprafețe amenajate, amenajate funcționale și
suprafețe pe care s-au constituit OUAI la nivelul anului 2009

Sucursala	Suprafețe în funcțiune - ha -	Suprafețe amenajate total - ha -	Pondereea suprafețelor în funcțiune
Moldova de Sud	93.250	207.136	45,0
Moldova de Nord	12.026	76.439	15,7
Dobrogea	162.391	582.508	27,9
T o t a l	267.667	866.083	30,9

Din datele centralizate în tabele rezultă că ponderea suprafețelor funcționale, adică irigabile, din suprafața amenajată totală, este de 45,0%, în sucursala Moldova de sud, 15,78% în sucursala Moldova de nord și 27,9% în Dobrogea, media pe subcomisia nr.4 fiind 30,9%.

Pe de altă parte au fost constituite OUAİ pe suprafețe care diferă de suprafețele evaluate ca funcționale, astfel:

- + 71.302 ha - 75,6% în sucursala Moldova de sud
- 1.395 ha - 11,6% în sucursala Moldova de nord
- 24.597 ha - 15,5% în sucursala Dobrogea

Suprafețele pe care s-au constituit OUAİ nu au fost predate în totalitate acestora din urmă, ci într-o proporție de doar:

- 82,6 % în sucursala Moldova de sud
- 15,7% în sucursala Moldova de nord
- 27,8% în sucursala Dobrogea
- 66,2% media pe subcomisia 4

b) **Suprafețe irigate în perioada 2006-2009.** În perioada 2006-2009, suprafața contractată de beneficiari a fost în creștere în toate cele trei sucursale: cu 186,4% în sucursala Moldova de Sud, de 8,7 ori în sucursala Moldova de Nord, cu 163,8% în Dobrogea, media celor trei sucursale fiind de 185,0%.

În schimb, suprafața irigată efectiv, a fost mult mai redusă decât suprafața contractată și variabilă de la un an la altul (tabelele C4.19 și C4.207).

Tabelul C4.8

Suprafețe contractate în perioada 2006-2009

Sucursala	2006	2007	2008	2009
Moldova de sud	42.425	81.525	108.800	121.521
Moldova de nord	420	3.608	3.546	3.660
Dobrogea	14.202	41.260	36.364	37.470
Total	57.047	126.393	148.710	162.651

Tabelul C4.9

Suprafețe irigate (udarea I) în perioada 2006-2009

Sucursala	2006	2007	2008	2009
Moldova de sud	16.570	49.055	32.642	40.661
Moldova de nord	106	2.444	1.295	1.814
Dobrogea	4.281	27.012	13.819	18.415
Total	20.957	78.511	47.756	60.890

Tabelul C4.10

Ponderea suprafețelor irigate efectiv,
comparativ cu cele contractate în perioada 2006-2009

Sucursala	2006	2007	2008	2009
Moldova de sud	39,1	60,2	30,0	33,5
Moldova de nord	25,2	67,7	36,5	49,6
Dobrogea	30,1	65,5	38,0	49,1
Total	36,7	62,1	32,1	37,4

În 2006, s-a irigat efectiv 39,1% din suprafața contractată în sucursala Moldova de sud; 25,2% Moldova de nord; 30,1% în Dobrogea, cu o medie de 36,7% pe ansamblul zonei analizate.

În 2007, s-a contractat o suprafață de peste două ori mai mare decât în 2006 și s-a irigat o suprafață de aproape patru ori mai mare, ceea ce se explică prin seceta pronunțată din acest an.

În 2008, deși s-a contractat o suprafață cu aproape 18% mai mare decât în 2007, s-a irigat efectiv o suprafață cu 40% mai mică decât în anul precedent.

În 2009, atât suprafețele contractate, cât și cele irigate efectiv, au crescut, dar diferența comparativ cu suprafețele în funcțiune, deci irigabile sunt mari (tabel C_{4.22}).

Tabelul C4.11

Ponderea suprafețelor irigate în 2009,
comparativ cu suprafețele în funcțiune irigabile

Sucursala	Suprafețele în funcțiune - ha -	Suprafețele irigate - ha -	Ponderea suprafețelor irigate - % -
Moldova de sud	93.250	40.661	43,6
Moldova de nord	12.026	1.814	15,1
Dobrogea	162.391	18.415	11,3
TOTAL	267.667	60.890	22,7

Pe ansamblul zonei analizate s-au irigat doar cu ceva mai mult de o cincime din suprafețele irigabile în 2009.

Menționăm că deși situația udărilor efective în anul 2009, este datată la începutul lunii iulie, ea este concludentă, întrucât pentru anul agricol 2007-2008 suprafețe noi apărute după această dată chiar dacă au apărut, acestea sunt nesemnificative, în evaluarea fenomenului.

Echipamentele de udare

Se apreciază că una din cauzele principale pentru care se irigă puțin, este deficitul de echipament de udare fapt ce rezultă din datele transmise de sucursale (tabelele 10-12).

Tabelul C4.12

Situația gradului de acoperire cu echipamente de udare
pentru suprafețele amenajate, existente în anul 1989

Sucursala	Necesar		Existent		Deficit		
	Supraf. - ha -	Cant. - buc.-	Supraf. - ha -	Cant. - buc.-	Supraf. - ha -	Cant. - buc.-	Valoare - mii lei -
Moldova de sud	76.439	2.798	2.315	64	47.423	2.542	44.404
Moldova de nord	222.819	11.000	44.845	2.069	177.974	8.931	539.590
Dobrogea	582.505	32.311	51.165	2.426	531.343	29.885	747.125
TOTAL	881.763	46.109	98.325	4.559	756.740	41.358	1.331.119

Tabelul C4.13

Situația gradului de acoperire cu echipamente de udare
pentru suprafețele constituite în OUA la nivelul anului 2009

Sucursala	Necesar		Existent		Deficit		
	Supraf. - ha -	Cant. - buc.-	Supraf. - ha -	Cant. - buc.-	Supraf. - ha -	Cant. - buc.-	Valoare - mii lei -
Moldova de sud	10.631	443	2.315	64	8.316	379	4.927
Moldova de nord	165.035	7.774	44.825	2.066	120.211	5.671	432.935
Dobrogea	102.762	4.799	43.865	1.980	58.897	2.819	70.475
TOTAL	278.428	13.016	91.005	4.110	187.424	8.869	508.337

Tabelul C4.14

Situația gradului de acoperire cu echipamente de udare
pentru restul suprafețelor amenajate, existente la nivelul anului 1989

Sucursala	Necesar		Existent		Deficit		
	Supraf. - ha -	Cant. - buc.-	Supraf. - ha -	Cant. - buc.-	Supraf. - ha -	Cant. - buc.-	Valoare - mii lei -
Moldova de sud	39.107	2.355	0	0	39.107	2.355	39.477
Moldova de nord	20.137	1.006	32.197	3	93.198	4.011	351.675
Dobrogea	479.746	27.512	7.300	446	472.446	27.066	676.650
TOTAL	538.990	30.873	39.497	449	604.751	33.432	1.067.802

Interpretarea datelor necesită unele precizări. Calculul balanței echipamentelor de udare pentru suprafața amenajată de inventar este nerelevant ca și în cazul suprafețelor din afără OUAI, care este de fapt diferența între total și OUAI.

Relevante pentru evaluarea corectă a situației sunt datele care privesc gradul de acoperire cu echipamente al suprafețelor irigabile și, de asemenea, al suprafețelor organizate în OUAI (Tabelul C4.26).

Tabelul C4.15

Suprafețe irigate în 2009,
comparativ cu suprafețele funcționale și cele organizate în OUAI

Sucursala	Suprafețele funcționale - ha -	Suprafețele organizate în OUAI - ha -	Suprafețe contractate - ha -	Suprafețe irigate - ha -
Moldova de sud	93.250	164.552	121.521	40.661
Moldova de nord	12.026	10.631	3.660	1.814
Dobrogea	162.391	137.794	37.470	18.415
TOTAL	267.667	312.977	162.651	60.890

Se constată că în unele zone - **Moldova de sud, spre exemplu - sunt organizate OUAI, pe suprafețe chiar mai mari decât cele declarate funcționale, la nivelul anului 2009.** În cadrul aceleiași sucursale, inclusiv suprafața contractată este mai mare decât suprafața funcțională. Se pune întrebarea: de ce ?

Suprafețele irigate efectiv sunt în schimb, mult mai mici decât cele contractate, 60.890 ha față de 162.651 ha.

Din compararea suprafețelor efectiv irigate efectiv cu cele pentru care există echipamente de udare, rezultă că s-a irigat efectiv mai puțin decât ar fi fost posibil în cazul utilizării echipamentului existent, cu 4.164 ha în sucursala Moldova de sud, cu 501 ha în sucursala Moldova de nord și cu 25.450 ha în Dobrogea.

Pe ansamblul zonei suprafața irigată efectiv în 2009, este cu 30.115 ha mai mare decât s-ar fi putut iriga cu echipamentele existente. Totuși această suprafață este mult mai mică decât suprafața contractată, de unde rezultă un deficit semnificativ de echipamente de udare.

Subvenționarea activității de irigații. În perioada analizată activitatea de irigații a fost subvenționată de către stat într-o proporție din ce în ce mai mare. (Tabelele C4.27 și C4.28). Raportat la suprafața efectiv irigată, nivelul subvenției a crescut de la 209 lei/ha în 2006, la 974 lei/ha pe ansamblul zonei, în anul 2008.

Pentru anul 2009, spre exemplu, nivelul subvenției a fost mai mare decât în anul 2007, cu 112 lei/ha deși anul 2007 a fost mai secetos decât anul 2009, care nici nu s-a încheiat.

Pe sucursale cel mai ridicat nivel al subvenției a fost înregistrat în sucursala Dobrogea, urmată de sucursala Moldova de sud și Moldova de nord. O explicație ar fi consumul specific de energie electrică pentru pomparea apei, mult mai mare în Dobrogea.

Tabelul C4.16

Ajutoare de stat pentru irigații (mii lei)

Anul	2006	2007	2008	2009
Moldova de sud	3.180	27.779	37.733	27.235
Moldova de nord	-	529	248	458
Dobrogea	1.167	12.154	8.538	10.504
TOTAL	4.347	40.462	46.519	38.197
Revin la un hectar irigat lei/ha				
Moldova de sud	192	566	1.156	670
Moldova de nord	-	216	192	252
Dobrogea	273	450	618	570
Media	209	515	974	627

Tabelul C4.17

Structura ajutoarelor de stat (mii lei)

0	Tipul ajutorului de stat	Moldova de sud	Moldova de nord	Dobrogea
2006				
1	L 138	3.180	-	1.167
2	L 125	-	-	-
3	TOTAL	3.180	-	1.167
2007				
1	L 138	17.577	477	11.242
2	L 125	10.202	-	912
3	TOTAL	27.779	477	12.154
2008				
1	L 138	15.945	240	7348
2	L 125	21.787	-	1190
3	TOTAL	37.733	240	8538
2009				
1	L 138	12.374	55.648	9.802
2	L 125	14.861	-	702
3	TOTAL	27.235	55.648	10.504

Infrastructura sistemelor hidroameliorative

Infrastructura amenajărilor pentru irigații, are două componente de bază:

- Sistemul de pompare al apei, compus din stații de pompare de bază, stații de repompare, stații de punere sub presiune.
- Infrastructura de transport, compusă din canale, conducte și lucrări de artă aferente.

Evaluarea dimensionării reabilitării sistemelor de irigații implică atât starea actuală a acestora, cât și costurile de reabilitare. În ce privește starea stațiilor de pompare, acestea sunt în cea mai mare parte nefuncționale sau necesită reabilitări de mai mică sau mai mare amploare.

Sucursala Moldova de sud, deține un număr de 259 stații de pompare, acoperind o suprafață de 200.269 ha (Tabelul C_{4.29}), din care 64% sunt funcționale, 28,0% nefuncționale și 8,0% dintre acestea necesită lucrări de reabilitare.

Sucursala Moldova de nord are în patrimoniu 175 stații de pompare, deserving o suprafață amenajată de 76.439 ha. Din acestea doar o zecime sunt funcționale, restul necesitând lucrări de reabilitare. La sucursala Dobrogea care deține pe inventar aproape 800 stații de pompare situația pare să fie cea mai gravă, doar 50 de stații de pompare sunt funcționale.

Așadar, pe ansamblul zonei doar circa o cincime din stațiile de pompare sunt funcționale.

În mod realist însă, problema nu apare atât de gravă. Numărul stațiilor de pompare inventariate vizează suprafața amenajată la nivelul anului 1989, respectiv 1.227 mii hectare.

Irigații: Starea stațiilor de pompare și a rețelei de distribuție

Sistemul de irigații / Plotul	Stații de pompare nr.	Denumire OUI	Suprafața totală ha	din care:		Sursa de apă		OBS. (starea funcțională a plotului)	
				pompare - ha	gravitațional - ha	asigurată - ha -	deficitară - ha -	stații de pompare	rețeaua de distribuție
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Moldova de Sud	259		200.269	190.569	9.700	200.269	0	64,0% funcționale; 28,0% nefuncționale; 8% necesită reabilitare.	Peste 90% necesită lucrări de reabilitare
Moldova de Nord	175		76.439	76.439		74.337	2.102	10,4% funcționale; 64,8% nefuncționale; 24,8% necesită reabilitare.	
Dobrogea	793		582.508	349.720	232.788	582.508	0	5,8% funcționale; 52,4% nefuncționale; 41,8% necesită reabilitare.	
TOTAL SUBCOMISIA 4	1.227		859.216	616.728	242.488	857.114	2.102		

Pe măsură ce se va reabilita infrastructura de transport și distribuție a apei (sistemul de canale și conducte) operație dependentă în mare măsură de interesul manifestat de către agricultori, stațiile de pompare vor putea fi reabilitate.

Problema reabilitării este mai dificil de rezolvat în cazul infrastructurii de transport – canale și conducte – chiar dacă reabilitarea ar necesita costuri mai mici. Aceasta, deoarece, spre deosebire de stațiile de pompare ce pot funcționa cu un număr variabil de agregate, în funcție de cererea de apă, rețeaua de transport trebuie reabilitată integral indiferent de volumul de apă transportat.

Evoluția legislativă și instituțională a sectorului de îmbunătățiri funciare din zona de activitate a subcomisiei 4

Ținând seama de importanța pe care noul regim postbelic o acordă lucrărilor de îmbunătățiri funciare ca unul din principalii factori de modernizare și intensificare a agriculturii, structurile organizatorice în domeniu, au suferit numeroase reforme și restructurări. Ele au fost adaptate în timp atât formelor de organizare administrative a țării cât și structurilor de putere și mai cu seamă strategiilor de politică economică în domeniu.

Astfel, în anul 1951, s-a creat Întreprinderea de Stat pentru Lucrări de Îmbunătățiri Funciare - I.S.L.I.F. - în subordinea Ministerului Agriculturii și care era specializată în executarea de lucrări de îmbunătățiri funciare.

După 1956 când s-a unit cu întreprinderea pentru Construcții Zootehnice (I.C.A.Z.) și-a continuat activitatea până în 1959, sub denumirea de Trustul de Îmbunătățiri Funciare - T.I.F.

În 1952, în condițiile existenței proprietății private au luat ființă administrații zonale ale colectivelor hidraulice, dar după numai un an, aceste sindicate hidraulice au fost desființate, activitatea lor fiind preluată de *Întreprinderea de Stat pentru Gospodărirea Apelor în Agricultură* (I.S.A.A.) înființată prin HCM nr. 2645/1953, în subordinea Ministerului Agriculturii.

În 1957 (H.C.M. nr.1065/1956) a luat ființă *Direcția Generală a Îmbunătățirilor Funciare și Construcțiilor Rurale* în cadrul Ministerului Agriculturii. În același an s-a desființat Întreprinderea de Stat pentru Gospodărirea Apelor în Agricultură (I.S.A.A.) și s-au înființat *Direcțiile Zonale de Îmbunătățiri Funciare* (D.Z.I.F.), iar în cadrul direcțiilor agricole regionale s-a înființat *Serviciul regional de Îmbunătățiri Funciare*, în conformitate cu H.C.M. nr.2522/1956.

Potrivit structurii teritorial-administrative din acea vreme, în 1959 au luat ființă *Oficiile Regionale de Îmbunătățiri Funciare*, prin contopirea D.Z.I.F. cu *Serviciul regional de îmbunătățiri funciare* și sectorul T.I.F., respectiv în subordinea *Comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale*, responsabile atât de proiectarea și execuția lucrărilor de îmbunătățiri funciare, cât și de administrarea și exploatarea acestora.

Odată cu crearea în 1962, a Consiliului Superior al Agriculturii, unitățile de executare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare care aparțineau de Ministerul Agriculturii au trecut la Comitetul de Stat al Apelor, inclusiv cu sarcinile de întreținere exploatare a acestora.

În teritoriu s-au înființat la nivel de regiune *Districtele de Gospodărire a Apelor* (D 879/1962) și *Direcțiile de Gospodărire a Apelor* (HCM nr. 1174/1962).

Preluând de la Comitetele executive ale sfaturilor populare *oficiile regionale de îmbunătățiri funciare*, Comitetul de Stat al Apelor concentra la acea dată totalitatea activităților de proiectare, execuție și administrare (exploatare) a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, inclusiv a răspunderilor în domeniu.

În anul 1966, potrivit Decretului Consiliului de Stat nr.20/1966 se înființează, în cadrul Ministerului Agriculturii *Departamentul Îmbunătățirilor Funciare* care va prelua toate activitățile în domeniu. D.I.F., **avea personalitate juridică și gestiune economică proprie**. În subordinea DIF, au fost create și funcționau:

- Institutul de Studii și Prospekțiuni Funciare I.S.P.I.F.;
- Trusturi de Construcții pentru Îmbunătățiri Funciare TCIF, în număr de cinci (H.C.M. nr.52/1967);
- În teritoriu, iau ființă Direcții Regionale de Îmbunătățiri Funciare și Organizarea Teritoriului D.R.I.F.O.T.

Între timp, datorită extinderii amenajărilor, la toate cele trei categorii de îmbunătățiri funciare se simțea nevoia unei structuri organizatorice care să gestioneze exploatarea acestora, inclusiv a tarifării apei de irigații și a lucrărilor de întreținere a infrastructurii.

În acest scop, în subordinea ministerului de resort ia ființă, **Direcția Generală Economică pentru Îmbunătățiri Funciare și Construcții Agricole – D.G.I.F.C.A.** În plan teritorial, aceasta avea în fiecare județ **Întreprinderi pentru Exploatarea Lucrărilor de Îmbunătățiri Funciare – I.E.L.I.F.**

Potrivit principiului binecunoscut în epocă a *conducerii unitare*, începând din 1983, aceste întreprinderi vor prelua și activitățile de construcții, devenind Întreprinderi de Execuție și Exploatare a Lucrărilor de Îmbunătățiri Funciare - I.E.E.L.I.F. care vor supraviețui până în anul 1991.

În tabelul C_{4.30} sunt prezentate sistemele hidroameliorative din Dobrogea și Moldova. În tabelul C_{4.31} este prezentat consumul specific de energie electrică pe ansamblul amenajărilor de irigații la nivel de județ în anul 1990.

Tabelul C4.19

Principalele sisteme hidroameliorative din Dobrogea și Moldova

Nr. Crt.	Sistemul hidrotehnic	Județul	Anul începe-rii lucrării	Supraf. -ha-	Debit m ³ /s	Puterea instalației MW
1	Valea Carasu	Constanța	1968	203634	156,0	262,0
2	Topalu	„	1976	16859	13,5	34,3
3	Rasova-Vederoasa	„	1978	79325	59,0	216,0
4	Scimeni	„	1978	25485	18,3	52,0
5	Șinoe	Tulcea/ Constanța	1975	63055	46,0	97,0
6	Terasa Hârșova	Constanța/ Tulcea	1977	41339	27,6	60,7
7	Dăieni-Ostrov-Pecineaga	„	1982	47116	35,0	31,0
8	Pecineaga-Turcoaia-Măcin	Tulcea	1973	18970	16,1	-
9	Isaccea	„	1978	5246	3,7	3,0
10	Sud Tulcea	„	1989	1455	7,0	20,8
11	Măcin- 23 August	„	1987	6073	13,5	5,4
12	Dunavăț	„	1973	2736	2,2	2,8
13	Beibugeac Sarinasuf	„	1974	15534	12,6	16,0
14	Sarichioi	Constanța/ Tulcea	1974	7011	5,4	8,9
15	Tulcea	Tulcea	1968	1754	1,1	1,5
16	Babadag	„	1975	25527	19,7	32,0
17	Suzd Razelm	„	1975	13559	11,3	16,7
18	Sud Babadag	„	1989	3400	2,4	8,0
19	Câmpia Covurlui	Galați	1989	112144	60,9	219,0
20	Brateșul de Sus	„	1970	8776	8,3	7,2
21	Racova Filipești	Bacău	1989	3206	1,8	5,1
22	Nicolae Bălcescu	„	1986	4010	2,15	5,2
23	Sescut Valea Seacă	„	1989	5024	3,0	5,3
24	B.H. Birind	Vaslui	1986	4367	2,0	2,8
25	Albița Fălciu	„	1975	18275	17,2	18,8
26	Ciorăști Măicănești	Vrancea	1988	10884	22,0	5,4
27	Bulești Ciorăști	„	1976	18137	10,0	22,6
28	Câtamărăști aval	Botoșani	1981	5005	2,5	8,2
29	Horis Liveni	„	1984	6275	3,2	11,6
30	Ripiceni Stânca	„	1990	3037	1,7	3,9
31	Sculeni-Tutova-Gosban	Iași	1985	20630	11,3	20,2
32	Trifești SculeniTansa-Belcești	„	1982	16840	12,1	25,6
33	Țigănești Perieni	„	1977	3416	2,3	5,0
34	Țigănești Perieni	„	1986	3400	2,4	6,2

Consumul specific de energie electrică pe ansamblul
amenajărilor de irigații la nivel de județ (1990)

Județul	Consum specific kwh/1000 m ³ apă	Pondere suprafețelor cu un consum mai mare de 800 kwh/1000 m ³ apă
Bacău	390,6	-
Botoșani	699,6	-
Constanța	1550,8	68,9 %
Galați	7441,7	18,8 %
Iași	583,3	-
Neamț	303,2	-
Tulcea	1207,3	24,8 %
Vaslui	495,1	-
Vrancea	398,6	-

CAPITOLUL VI

SITUAȚIA ACTUALĂ A SNIF SA BUCUREȘTI

6.1. Stadiul actual instituțional, legislativ, economic la data 31.07.2009

SNIF SA București face în prezent obiectul restructurării economico-financiare și comerciale în baza cerințelor fixate în componenta 2: Dezvoltarea instituțională – modulul 3.4 din proiectul Reformă și Reabilitarea Sistemului de irigații finanțat de BIRD, ratificat prin Legea nr.4/2004 care a generat Legea nr.138/2004 și Hotărârea Guvernului nr.1407/2004 ce au stabilit cadrul legal de divizare a SNIF RA București în SNIF SA și ANIF București.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1407/2004, Planul de reorganizare globală a SNIF SA, art.16.1, 16.2, 16.3; Agenția Domeniilor Statului exercită în numele statului prerogativele ce decurg din calitatea de acționar unic al SNIF până la vânzarea parțială sau totală a acțiunilor statului ce compun capitalul social al entităților cu autonomie funcțională ce rezultă în urma reorganizării sau divizării SNIF RA.

În perioada 2005-2008, nu s-a aplicat cadrul legislativ referitor la restructurarea și privatizarea SNIF, dar acesta a fost modificat prin Legea nr.290/2006 care a prelungit încredințarea directă de lucrări de îmbunătățiri funciare de la ANIF până în 2008 și divizarea SNIF SA în două societăți comerciale (art.95).

Punerea în practică a prevederilor Legii 290/2006 s-a făcut parțial, în sensul că s-au respectat numai prevederile privind prelungirea termenului de încredințare directă de servicii îmbunătățiri funciare de către ANIF către SNIF, de la 2 la 3 ani. Cealaltă prevedere și anume aceea care divizează SNIF în 2 societăți (art. 95), din care una viabil economic și una care să preia toate datoriile, neaprobată de Guvern, respectiv SC Construcții Hidrotehnice SA și SC Îmbunătățiri Funciare și Construcții SA prin divizare parțială, pentru care s-a făcut o notă de fundamentare pentru o Hotărâre de Guvern, însoțită de Statutul viitoarelor societăți, contrar Legii 138/2004 art.77 și HG 1407/2004.

Firma BCEOM de Audit extern, prin raportul de audit realizat în perioada 2004-2005, face, la Cap.IV, recomandări pentru privatizarea SNIF SA și prezenta principalele datorii acumulate în perioada 1998-2004 în valoare de 348.942.423 lei RON, formate în principal din restanțe la plata taxelor către bugetul consolidat, consultantul precizând că nu recomandă Guvernului României să șteargă datoriile SNIF, întrucât măsura contravine legislației din România cu privire la ajutorul de stat și a regulilor concurenței, cât și legislației Uniunii Europene. (Raport audit BCEOM).

Prin Ordinul Ministrului Agriculturii nr. 509/2002, se constituie **Comitetul de coordonare tehnică a Proiectului privind reabilitarea și reforma sectorului de irigații**, proiect ce avea să stea la baza încheierii acordului de împrumut dintre România și BIRD, datat 26.08.2003 și ratificat prin Legea nr. 4/2004.

MAPDR a emis Ordinul nr.509/2002, care constituia un **Comitet Tehnic de Coordonare a Proiectului**, Interministerial cu participarea MAPDR, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Administrației și Internelor care avea obligația să transmită recomandări comitetului de politici strategice ale împrumutatului constituit în baza Ordinului nr.508/2002 al MAPDR, cu referire la anexa nr.5 art.1-11 din Legea4/2004 prin care MAPDR trebuia să finalizeze privatizarea SNIF până la data de 30.09.2005 obiectiv nerealizat. Acest comitet de coordonare a proiectului în 5 ani s-a întrunit doar de două ori, în data de 19.04.2006 condus de secretarul de stat **Nicolaie Lazin**, care a respins strategia de privatizare propusă de BECOM. S-a mai ținut o ședință în septembrie 2006, sub coordonarea secretarului de stat **Gheorghe Albu**, rămasă fără nici un rezultat, dar cu efecte grave asupra situației juridice și economico-financiare ale SNIF SA București responsabilitatea aparținând factorilor de decizie din MAPDR, ADS, SNIF.

În baza referatului 3990/31.07.2007 întocmit de ADS, prin Direcția de privatizare condusă de **Ioan Marian**, fără o fundamentare clară bazată pe Legea nr.138/2004 și Hotărârea Guvernului nr. 1407/2004 se promovează Hotărârea Guvernului nr. 898/01.08.2007. Această hotărâre introduce în procesul de privatizare a SNIF SA prevederile Legii 137/2002 și Hotărârii Guvernului nr. 577/2002, ce modifică principiile stabilite de Legea 138/2004 art.77 și Hotărârea Guvernului nr. 1407/2004, ignorând în special Cap.VII, procedura de privatizare, respectiv „stabilirea entităților viabile economice, elaborarea unor strategii de divizare și a proceselor de divizare”.

Ordinul MADR nr. 572/01.07.2005 a aprobat **Protocolul de predare primire a patrimoniului între SNIF SA și ANIF București**, fără respectarea dispozițiilor următoarelor legi:

- a. Legea 82/1991 a contabilității
- b. Legea 571/2003 privind Codul Fiscal
- c. Ordinul MFP 1376/2004
- d. Ordinul MFP 1753/2004
- e. Legea 138/2004 și HG 1407/2004
- f. HG 500/2005 referitoare la elaborarea actelor normative
- g. Legea 24/2000 ref. la tehnica pentru elaborarea actelor normative.
- e. Legea 31/1990 republicată

Încălcându-se reglementările Legii 297/2004 privind piața de capital coroborat cu actele normative enumerate mai sus, MAPDR prin protocolul nr.3122/02.07.2007, transferă dreptul de proprietate asupra acțiunilor deținute la SNIF, respectiv a 193.829 acțiuni la valoarea nominală de 100 lei RON, la Agenția Domeniilor Statului.

În conformitate cu Certificatul constatator 324643/11.07.2007, ADS se înregistrează la ORC cu un capital social de 19.982.900 lei.

Precizăm că în temeiul HG 898/01.08.2007 art. 16, lit. f), între SNIF și ANIF trebuia finalizat protocolul de predare-preluare a patrimoniului necesar funcționării ANIF și privatizării SNIF SA, lucru care nu s-a realizat.

Acest protocol nu este finalizat nici la data redactării prezentului raport, altfel că se pune întrebarea din ce este constituit și vărsat capitalul social al SNIF înregistrat la ORC.

6.2. Structura organizatorică teritorială a SNIF SA București

SNIF a fost supus la mai multe restructurări care au condus la reducerea de la 40 sucursale la 27 cu sediul SNIF SA din șos. Olteniței nr.35 - 37, sector 4.

SNIF SA funcționează în baza Legii 31/1990 republicată, împărțită la nivel național în 27 sucursale fără personalitate juridică, dar cu înregistrare la ORC. Conform Legii 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, respectându-se Reg.CE.176/2008 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistica. NUTS, această împărțire este făcută pe șapte micro-regiuni.

Sucursalele SNIF SA sunt:

Regionala de dezvoltare NORD-EST – 1 :

1. sucursala Bucovina – județele SV, BT, NT;
2. sucursala Moldova - județele VS, IS, BC.

Regiunea de dezvoltare Sud-Est -2:

1. sucursala Dunărea de Jos – județul Br.;
2. sucursala Buzău - Vrancea – județele BZ, VN;
3. sucursala Dobrogea - Litoral – județul CT.;
4. sucursala Dobrogea – Deltă – județul TL.;
5. sucursala Siret – județul GL.

Regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia – 3:

1. sucursala Bărăgan – județul IL;
2. sucursala Călărași - Mostiștea – județul CL;
3. sucursala Giurgiu – județul GR;
4. sucursala Prahova – județul PH;
5. sucursala Vâlcea-Teleorman – județul T

Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia – 4:

1. sucursala Muntenia Vest – județul VL, AR;
2. sucursala Romanați – județul OL;
3. sucursala Oltenia – județul DJ;
4. sucursala Oltenia Vest – județele MH, GJ;

Regiunea de dezvoltare Vest – 5:

1. sucursala Mureș - Criș – județele SJ, CJ;
2. sucursala Caraș - județele CS, HD;
3. sucursala Banat - județul TM;

Regiunea de dezvoltare Nord-Vest – 6:

1. sucursala Someș – județul SJ, CJ;
2. sucursala Bistrița – județul BN;
3. sucursala Criș – județul BH, SM;
4. sucursala Maramureș – județul MM.

Regiunea de dezvoltare Centru – 7:

1. sucursala Olt Superior – județele CV, HG, MS;
2. sucursala Alba-Arieș – județul AB;
3. sucursala Bârsa – județul BV;
4. sucursala Târnava – județul SB.

Analizând documentația economico-financiară transmisă de ADS nr.102035 coroborat cu Nota de fundamentare transmisă de SNIF SA București, fundamentată pe cifra de afaceri, venituri, clienți, nr. angajați, se pot considera viabil economic următoarele sucursale:

1. sucursala Dunărea de Jos – județul Brăila;
2. sucursala Siret – județul Galați;
3. sucursala Bărgan – județul Ialomița;
4. sucursala Călărași – județul Călărași;
5. sucursala Buzău-Vrancea – județele Buzău –Vrancea;
6. sucursala Caraș – județele Caraș, Hunedoara;
7. sucursala Moldova – județele Vaslui, Iași, Bacău.

Sucursalele care pot deveni viabil economic:

1. sucursala Vlașca – județul Teleorman
2. sucursala Romanati – județul Olt;
3. sucursala Mureș-Criș – județul Arad;
4. sucursala Oltenia Dolj – județul Dolj;
5. sucursala Banat – județul Timiș.

6.2.1. Activitatea SNIF SA și implementarea în activitățile de îmbunătățiri funciare 2005-2009

Principalul obiect de activitate al SNIF este întreținerea și reparația infrastructurii de îmbunătățiri funciare, corelate cu datele din Registrul Național al Organizațiilor de îmbunătățiri funciare privind situația OUAI înființate la nivel național aflate în aria de activitate a sucursalele SNIF SA.

Prezentăm mai jos tabelul C_{4.32}, cu situația sucursalelor SNIF SA, numărul OUAI și suprafața contractată la irigat:

Tabelul C4.21

Sucursala	Sediu	nr.OUAI	Supr.contractată la irigat(ha)
Bucovina	Suceava	6	10.922
Siret Moldova	Galați	87	177.121
Dunărea de jos	Brăila	98	201,314
Dobrogea	Constanța	72	130.393
Muntenia	Buzau	10	15,959
Călărași Mostiștea	Călărași	55	225.447
Muntenia Sud	Giurgiu	26	78.642
Oltenia	Craiova	45	188.088
Caras Severin	Resița	10	31.661

Urmare a dezbatelor purtate de membrii comisiei în țară cu utilizatorii și directorii de sucursale s-a desprins concluzia ca centralismul exagerat practicat de SNIF SA Centrala din București, prin administratorii din 2005 până azi au avut un efect negativ în relațiile comerciale cu OUAI. Acest fapt a condus la scăderea volumului de prestări servicii a sucursalelor către OUAI și terți generate de preturi nefundamentate, impuse și calitatea slabă a lucrărilor din varii motive, dotare, personal, instabilitate legislativă etc.

Analiza activităților la acestor sucursale a condus la concluzia că acestea se desfășoară în principal în cadrul secțiilor mecanice ce execută următoarele lucrări:

1. **Reparații, recondiționării, agregate de pompare, utilaje terasiere.** Producția de piese de schimb pentru stații de aducțiune, SPA, stații de repompare SRP, sifoane aducțiuni gravitaționale și stații de punere sub presiune SPP și plot;

2. **Prestări de servicii de turnatorie, prelucrări prin aşchiere și/sau confecții mecanice;**

3. **Activități de reparații la echipamente electrice de joasă și medie tensiune, tablouri, rebobinări electromotoare, verificări AMC+ PRAM;**

4. **Prefabricate din beton (SNIF- Buzău+Vrancea; Oltenia-Vest);**

5. **Turnătorii fontă, aluminiu, bronz, cromări (SNIF Călărași, Bărăgan, Moldova, Teleorman, Turnu-Măgurele, Dobrogea-Baltă) pentru piese de schimb.**

6. **Prestări servicii cu utilaje terasiere, dragline, excavatoare, buldozere etc.**

Trebuie precizat ca la SNIF SA nu s-au făcut investiții în ultimii 15 ani la capitolul dotări cu mașini, utilaje, cele existente fiind vechi și depășite tehnologic.

Lucrările executate de sucursalele SNIF în primele 9 luni ale anului 2009 au o valoare de 15.871.198, în principal pe irigații, acestea fiind executate însă sub antrepriza câștigătorilor de licitații pe lucrări de întreținere și reparații în amenajările de irigații aflate în administrarea ANIF și OUAI. Analiza atenta a Documentației de

Atribuire, cap V Criterii de calificare, completata cu procesele verbale de atribuire a OFERTANTILOR calificați, conduce la concluzia ca firmele câștigătoare foarte greu puteau să se califice fără prezența SNIF în ofertă.

Comisia a constatat că în toamna anului 2008 ANIF a organizat LICITAȚII de Atribuire pentru lucrări de întreținere și reparații în valoare de 5.100.000 lei la UA Arad, UA Dolj, UA Olt, UA Ilfov, UA Giurgiu Est, UA Giurgiu Vest, UA Teleorman, UA Buzău, UA Brăila Nord, UA Brăila Sud, UA IMB Brăila, UA Ialomița, UA Călărași, UA Constanța Nord, UA Constanța Sud, UA Tulcea, UA Galați Sud și Nord, UA Bacău, UA Vaslui, UA Iași, UA Botoșani. La aceste licitații SNIF nu a putut participa datorită situației financiare, datorii la buget, impuse de Legea achizițiilor publice OUG 34/2006 și normelor de aplicare OUG 94/2007. Totuși, la o verificare a activității sucursalelor SNIF în zonele unde s-a încredințat lucrări de îmbunătățiri funciare, s-a constatat ca au fost executate în mare parte de acestea, sub diverse forme mascate de asociere, subcontractor, închiriere etc. Aceasta este datorată faptului că OFERTANȚII nu au putut îndeplini condițiile impuse de Caietul de sarcini de la Cap.V Criterii de calificare și selecție.

Exemplificam la UA Dunărea Olt în raportul de atribuire nr.7400/11.09.2008 SC Marowi Bronx Star SRL este descalificată întrucât a prezentat în oferta cu închiriere utilaje SNIF nr.32/18.02.2007, închiriere de laborator mobil de la Hidro Olt Construct SRL, certificat conform SR EN ISO 9001:2001 de la o altă societate. Comisia a descalificat ofertantul.

Aceeși societate face oferta la UA Olt Argeș, în aceleași condiții și conform raportului de atribuire nr. 5342/13.11.2008 este calificată, ca și la UA Argeș Ialomița Siret, conform PV de atribuire nr. 8982/20.10.2008.

Încălcându-se prevederile caietului de sarcini privind încredințarea prin licitație publică, comisiile de atribuire au greșit flagrant la UA Galați Sud și Nord, UA Bacău, UA Vaslui, încredințând lucrări societății SCAVI CONSTRUCT SRL, conform acord nr. 509/14.10.2008 ;510/14.10.2008, SC FAIR PLAY SRL acord 508/14.10.2008, SC SITOREX SRL acord 523/17.12.2008.

Din aceste motive, comisia de anchetă solicită verificarea de către organele de drept, a procedurilor de încredințare la licitațiile sus menționate următorilor ofertanți și acordul încheiat cu ANIF București:

ROCONSTRUCT CENTER Pitești;

IFCO SA Constanța;

CLIFF SA Constanța;

ARGOS SA Cernavodă;

SITOREX SRL Bacău;

MAROWY BRUNKS STAR SRL ;

SCAVI SRL Galați;

COMICO SRL Brăila;

CARGO TERRA SRL

FAIR PLAY SRL Bacău;

DELT CONS SRL Tulcea;

PSU Prahova.

Pe cale de consecință, membrii comisiei de anchetă prezintă în tabelul C4.33, evoluția profitului(pierdere) pe sucursale:

Tabelul C4.22

Evoluția ratei profitului la sucursalele SNIF SA București

Suc. Prahova	pierdere	201.640.11
<u>Romanați</u>	<u>profit</u>	<u>15.692,51</u>
Siret	pierdere	37.020,09
Someș	pierdere	185.845,0
Târnave	pierdere	668,24
Vlașca	pierdere	168.384
Maramureș	pierdere	8.889,92
<u>Moldova</u>	<u>profit</u>	<u>1.806,59</u>
Muntenia	pierdere	116.395,07
Mureș	pierdere	133.727
Olt	pierdere	37.339.90
Oltenia	pierdere	232.448,76
Oltenia Vest	pierdere	234.842,45
Centrala	pierdere	410.095,21

6.3. Analiza dinamicii personalului la SNIF SA

În conformitate cu prevederile Legii 138/2004 art.35.1, art.52.2, art. 77 privind reorganizarea SNIF SA, completată cu HG 1309/2004, Norme metodologice de aplicare a Legii 138/2004 numărul de personal la sfârșitul lunii februarie 2005 era de 3093 persoane.

În baza notei comune a MMSSF nr.1582/DMP/11.11204 și MAPDR nr.1764/8.11.2004 coroborat cu protocolul încheiat între ANIF, SNIF SA, și FSIFCA, FSLRIF în data de 18.10.2004 înregistrat sub nr.320/14243 – 1.480 persoane au fost disponibilizate și trimise în șomaj.

La data de 1.04.2005, ANIF preia aproximativ 1480 persoane.

Dinamica structurii de personal la SNIF SA a avut următoarea evoluție:

Decembrie 2004

Personal TESA	555
Personal direct productiv	3.502

Decembrie 2005

Personal TESA	435
Personal direct productiv	1.178

Decembrie 2006

Personal TESA	451
Personal direct productiv	1130

Decembrie 2007

Personal TESA	382
Personal direct productiv	1066

Decembrie 2008

Personal TESA 293

Personal direct productiv 618

Iulie 2009

Personal TESA 273

Personal direct productiv 453

Se poate observa că din total cheltuieli la data de 31.07.2009, cheltuielile cu personalul reprezintă 48 % din total venituri față de 31.10.2007, când acesta reprezentau 38,22 %. La data de 31.07.2009 numărul mediu scriptic de personal era de 725, din care 453 direct productivi - 64% și 273 indirect productivi, reprezentând 36% din total.

6.4. Date economico-financiare (bilanț simplificat)

Prezentăm mai jos tabelul cu următorii indicatori

- cont de profit și pierderi – 2005-2008;
- activul net contabil – 2007-2008;
- situația datoriilor
- situația titlurilor executorii – creditor

A. Date economico-financiare**a. Bilanț simplificat**

Tabelul C4.23

- lei-

Denumirea indicatorului		31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008
A.	Active imobilizate				
I.	Imobilizări necorporale	109.289	175.014	345.176	258.648
II.	Imobilizări corporale	37.446.167	360.182.251	33.757.136	150.680.478
III.	Imobilizări financiare	847.380	2.193.493	2.042.510	734.246
	Active imobilizate total	38.402.836	38.550.758	36.144.822	151.673.372
B.	Active circulante				
I.	Stocuri	9.956.355	11.484.460	10.154.054	9.003.712
II.	Creanțe	20.342.031	24.396.423	24.226.327	20.221.378
III.	Investiții pe termen scurt	1.276	0	0	2.229
IV.	Casa și conturi la bănci	5.317.865	4.496.888	7.186.950	1.744.173
	Active circulante – total	35.617.527	40.377.771	41.567.331	30.971.492
C.	Cheltuieli în avans	576.452	1.834.136	88.196	
D.	Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă de un an	42.471.239	46.083.574	43.558.120	68.164.295
E.	Active circulante nete, respectiv datorii curente nete	-6.674.877	-3.884.955	-1.980.847	-37.968.253

F.	Total active minus datorii curente	28.135.785	31.414.900	34.163.975	113.705.119
G.	Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă mai mare de un an	121.718	968.840	580.245	324.167
H.	Provizioane pentru riscuri și cheltuieli	603.454	1.521.916	1.401.041	495.535
I.	Venituri în avans	3.989.791	3.264.191	2.687.963	2.265.979
J.	Capital și rezerve				
I.	Capital	10.421.399	10.506.415	12.236.320	138.695.500
II.	Prime de capital	0	0	0	0
III.	Rezerve din reevaluare	27.866.044	27.866.044	27.656.243	27.920.333
IV.	Rezerve	8.122.707	8.125.575	7.203.358	241.565
V.	Rezultatul reportat	-7.761.383	-19.548.586	-18.873.743	-18.740.545
VI.	Rezultatul exercițiului	-11.238.154	1.974.696	1.350.802	-36.694.965
Total capitaluri proprii		27.410.613	28.924.144	29.572.980	111.394.888
Total capitaluri		27.410.613	28.924.144	29.572.980	111.394.888

B. Contul de profit și pierderi

Tabelul C4.24- lei

Denumirea indicatorului	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008
Venituri din exploatare	67.114.021	85.956.199	89.892.361	42.500.977
Cheltuieli de exploatare	78.379.426	84.035.083	88.478.317	79.134.798
Rezultat din exploatare	-11.265.405	1.921.116	1.414.044	-36.633.821
Venituri financiare	71.379	67.472	31.064	42.372
Cheltuieli financiare	58.115	22.545	97.020	103.516
Rezultat financiar	13.264	44.927	-65.956	-61.144
Rezultatul curent	-11.252.141	1.966.043	1.348.088	-36.694.965
Venituri extraordinare	13.987	8.653	2.714	0
Cheltuieli extraordinare	0	0	0	0
Rezultat extraordinar	13.987	8.653	2.714	0
Venituri totale	67.199.387	86.032.324	89.926.139	42.543.349
Cheltuieli totale	78.437.541	84.057.628	88.575.337	79.238.314
Rezultatul brut	-11.238.154	1.974.696	1.350.802	-36.694.965
Impozitul pe profit	0	0	0	0
Rezultatul net al exercițiului	-11.238.154	1.974.696	1.350.802	-36.694.965
Cifra de afaceri neta	53.954.818	75.667.666	79.037.293	34.308.247

C. Activul net contabil

Tabelul C4.25 - lei

Specificație		31.12.2007	31.12.2008
A.	ELEMENTE DE ACTIV		
I.	Active imobilizate		
1	Imobilizări necorporale la valoarea rămasă	345.176	258.648
2	Terenuri și mijloace fixe la valoarea rămasă	33.617.094	150.539.980
3	Imobilizări necorporale și corporale în curs	140.042	140.498
4	Imobilizări financiare	2.042.510	734.246
	Total I (1+4)	36.144.822	151.673.372
II.	Active circulante		
1	Materii prime, mat. consumabile, stocuri aflate la terți, ob.de inventar, baracamente	4.007.508	2.964.663
2	Produse semifabricate și finite	192.236	124.411
3	Producție în curs de execuție	192.236	39.023
4	Animale	0	200
5	Mărfuri și ambalaje	5.875.415	5.875.415
6	Conturi de regularizare și asimilate	88.196	0
7	Prime privind rambursarea obligațiunilor	0	0
8	Disponibilități bănești	7.186.950	1.744.173
9	Titluri de plasament	0	2.229
10	Creanțe și deconturi	23.947.220	20.221.378
	Total II (1-10)	41.489.761	30.971.492
	Total A (I+II)	77.634.583	182.644.864
B.	Datorii		
1.	Împrumuturi și datorii asimilate	580.245	324.167
2.	Furnizori	13.887.375	10.080.254
3.	Creditori	6.544.761	5.818.532
4.	Dividende de plătit	0	0
5.	Alte deconturi	22.960.218	54.251.573
6.	Conturi de regularizare și asimilate	4.089.004	75.450
	Total B (1+6)	48.061.603	71.249.976
	ACTIV NET (A-B)	29.572.980	111.394.888

Precizăm că datele prezentate în tabel au fost analizate și interpretate în conformitate cu documentația transmisă de ADS prin scrisoarea nr. 102035.

Analizând principalii indicatori „Venituri din exploatare și cheltuieli de exploatare” reiese că, cheltuielile sunt an de an mai mari cu 6 până la 12 %, acestea conducând la rezultate brute negative anuale, exceptând anul 2008 când s-a făcut evaluarea unor active.

În anul 2007 capitalul social vărsat era de 12.236.320 lei iar la nivelul anului 2009 este de 138.635.500 lei. Aceasta creștere fiind nerelevantă întrucât nu este definit patrimoniu prin Ordin al ministrului MAPDR sau HG de la data înregistrării la ORC.

Prin adresa nr.102035/6.07.2009 transmisă de ADS Comisiei de anchetă pentru irigații, la pag.17, referindu-se la MAJORAREA CAPITALULUI SOCIAL se precizează că „Valoarea acestor terenuri a fost inclusă în capitalul social după ce acestea au ieșit din patrimoniul SNIF SA. Majorarea capitalului social cu valoarea terenurilor de

incintă pentru care societatea deține titluri de proprietate a inclus erori a căror corectare este obligatorie". Aceste titluri de proprietate fiind contestate în instanțe, reprezintă o mare eroare juridică, cu efecte negative pentru un timp îndelungat care trebuie corectată imediat. Pentru această situație se fac responsabili Consiliul de administrație al ADS din 2005 până în ianuarie 2009, directorul direcției de privatizare și concesiuni din ADS Ioan Marian, Consiliu de Administrație al SNIF SA București și directorul general, Ion Nedelcu și administratorul special Constantin Ștefan. Situația trebuie verificată, obligatoriu, de către instituțiile abilitate ale statului.

6.5. Situația datoriilor

a) În conformitate cu raportările financiare către Ministerul Finanțelor Publice, conform bilanțului depus pe anul 2006 SNIF SA înregistrează datorii de 42.592.957 RON pe anul 2005 și 47.052.414 RON pe anul 2006. Este nevoie de o analiză urgentă și măsuri din partea ANAF.

Se observă o diferență față de raportul de audit al BECOM, explicația constă în faptul că datoria din Programul RomAg'98 este ținută extra-contabil, situație nerezolvată.

Comisia de anchetă a constatat că SNIF SA a beneficiat și de două hotărâri de Guvern, respectiv 375/2006 și H.G nr. 77/2006 de suspendare a executărilor silite a creanțelor fiscale impuse de ANAF. Acestea în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 92/2003 republicată, privind Codul de Procedura Fiscală, constituie stop la sursă, pentru care se fac responsabili inițiatorii notelor de fundamentare cât și semnatarii Hotărârilor, fapte pedepsite de legea fiscală și penală.

b) Datoriile înregistrate în contabilitatea SN"IF" SA sunt preliminate pentru data de 31.12.2008 la suma de 71.249.976 lei din care 54.251.573 lei datorii către bugetul statului.

c) Datorii către ANAF nerecunoscute de societate și neînregistrate în contabilitate:

- în perioada februarie-mai 2008 a fost efectuată la SNIF SA o inspecție fiscală a ANAF – Direcția Generală de Administrare Mari Contribuabili care a avut în vedere modul de calcul, virare și declarare în cuantumurilor și la termenele legale de calcul a impozitelor și taxelor datorate la bugetul consolidat pentru perioada 01.07.2004-31.12.2007. Inspecția s-a finalizat în data de 27.06.2008 cu un raport de inspecție fiscală contestat de SNIF SA care în fapt contestă suma de 11.664.983 lei, sumă neînregistrată în contabilitate. La contestația formulată și depusă de SNIF SA, M.F, ANAF – Direcția Generală de Soluționare Contestații a emis o decizie de respingere, atacată de SNIF SA la Curtea de Apel București. Acțiunea se află în prezent pe rolul Curții de Apel București în judecare.

De asemenea, la Curtea de Apel București sunt în derulare două dosare, din anul 2006, în care SNIF SA contestă acte administrative emise de ANAF și suma de 18.149.887 lei, de asemenea neînregistrate în contabilitatea societății. Oare ce mai poate contesta SNIF SA în instanță, când aceasta încalcă grav legea ?

Datorii către AVAS nerecunoscute de societate și neînregistrate în contabilitate:

1) Prin Programul RomAg'98 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 686/1997, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1324/2001, Regia Autonomă a Îmbunătățirilor Funciare, în prezent Societatea Națională „Îmbunătățiri Funciare” SA a fost autorizată să achiziționeze de la firma americană TRANSCHEM pachete agricole, tehnologii și servicii în valoare de 85.433.896,87 USD în baza unui credit extern acordat de CITY BANK SUA, creditul beneficiind de garanție guvernamentală.

Creditul urma să se ramburseze din contractele încheiate între SNIF SA și producătorii agricoli.

Programul RomAg'98 a eșuat, neputând fi constituite sursele de finanțare pentru returnarea creditului, creanța fiind preluată de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Bancare conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 42/2003 și ulterior de către AVAS.

Creanța a fost recuperată parțial prin două mijloace:

- din sumele achitate în baza contractelor de închiriere a pachetelor agricole (50.000,86 USD);
- prin valorificarea prin vânzare prin licitație publică a bunurilor achiziționate de SN „IF” SA (16.051.418,51 USD)

La această dată creanța deținută de AVAS asupra SNIF SA este de 69.332.477,5 USD (dar nu mai puțin de 227.432.860,6 lei). Suma se află în litigiu la Înalta Curte de Casație și nu este înregistrată în contabilitatea SNIF SA. Pentru această sumă au fost emise titluri executorii și sechestrare asupra bunurilor SNIF SA. Cei care au greșit în gestionarea acestei afaceri nu au fost sancționați niciodată. Juridic, aceasta se numește bancrută frauduloasă, pentru care se fac responsabili MAPDR, ADS, membrii C.A. SNIF, precum și administratorul special.

6.6. Situația Titlurilor executorii

Pentru datoriile SNIF SA au fost emise:

- 110 titluri de executare și documente de sechestrare pentru toate imobilizările corporale deținute de SNIF SA în favoarea ANAF;
- 5 titluri de executare și documente de sechestrare asupra imobilizărilor corporale deținute de SNIF SA în favoarea AVAS;
- 33 de titluri executorii în favoarea diverșilor creditori.

Prezentăm mai jos tabelar situația titlurilor executorii

Tabelul C4.26

Titluri executorii emise în favoarea ANAF

Titlu executoriu/Nr.	Data	Creanța fiscală	Natura obligației fiscale
1423	12.05.2005	373.356	TVA
1242	12.05.2005	1.344	TVA-dobândă
1457-1459	12.05.2005	264.567	Contribuția de asigurări sociale de sănătate angajator
1466, 1468, 1470	12.05.2005	7.627	Contribuția de asigurări sociale de sănătate angajator – dobândă
1467, 1469	12.05.2005	1.824	Contribuția de asigurări sociale de sănătate angajator – penalități de întârziere
1464, 1465	12.05.2005	328	Contribuția de asigurări sociale de sănătate angajați – dobândă
1461-1463, 1471-1477	12.05.2005	23.358	Impozit pe alte venituri
1451	12.05.2005	28	Contribuția individuală de asigurări de șomaj angajați – dobândă
1452	12.05.2005	122.699	Contribuția de asigurări sociale angajator
1434, 1436-1438	12.05.2005	5.179	Contribuția de asigurări sociale angajator – dobândă
1435	12.05.2005	2.125	Contribuția de asigurări sociale angajator – penalități de întârziere
1426	12.05.2005	46.000	Contribuția de asigurări sociale angajați
1427, 1429, 1431, 1433	12.05.2005	3.837	Contribuția de asigurări sociale angajați - dobândă
1428, 1430, 1432	12.05.2005	1.000	Contribuția de asigurări sociale angajați – penalități de întârziere
1441, 1442	12.05.2005	11.186	Contribuția de asigurare pentru accidente și boli profesionale angajator
1443, 1444, 1446	12.05.2005	68	Contribuția de asigurare pentru accidente și boli profesionale angajator – dobândă
1477-1449	12.05.2005	114.702	Contribuția de asigurare pentru șomaj angajator
1452, 1454, 1456	12.05.2005	3.266	Contribuția de asigurare pentru șomaj angajator – dobândă
1453, 1455	12.05.2005	781	Contribuția de asigurare pentru șomaj angajator – penalități de întârziere
Total parțial lei		986.275	
1709	20.06.2005	105.830	Contribuția de asigurări sociale angajator – dobândă
1710	20.06.2005	30.092	Contribuția de asigurări sociale angajator – penalități de întârziere
1711	20.06.2005	557	Contribuția de asigurări sociale angajați – dobândă
1712	20.06.2005	183	Contribuția de asigurări sociale angajați – penalități de întârziere
1713	20.06.2005	51	Contribuția de asigurare pentru șomaj angajator – dobândă
1714	20.06.2005	5.072	Contribuția de asigurare pentru șomaj angajator – penalități de întârziere
1715	20.06.2005	96	Contribuția individuală de asigurări de șomaj angajați – dobândă
1716	20.06.2005	16	Contribuția individuală de asigurări de șomaj angajați – penalități de întârziere
1717	20.06.2005	7	Contribuția de asigurare pentru accidente și boli profesionale angajator
1718	20.06.2005	36	Contribuția de asigurare pentru accidente și boli profesionale angajator – dobândă
1719	20.06.2005	10	Contribuția de asigurare pentru accidente și boli profesionale angajator – penalități de întârziere
1720	20.06.2005	2.091	Contribuția de asigurări sociale de sănătate angajator – dobândă
1721	20.06.2005	207	Contribuția de asigurări sociale de sănătate angajator – penalități de întârziere
1722	20.06.2005	452	Contribuția de asigurări sociale de sănătate angajați
1723	20.06.2005	2.226	Contribuția de asigurări sociale de sănătate angajați – dobândă
1724	20.06.2005	272	Contribuția de asigurări sociale de sănătate angajați – penalități de întârziere
1725	20.06.2005	51	Venituri de amenzi și alte sancțiuni aplicate
1726	20.06.2005	1.015.113	Fond de solidaritate 4%
1727	20.06.2005	314.839	Fond de solidaritate 4% - dobândă
1728	20.06.2005	81.928	Fond de solidaritate 4% - penalitate
1729	20.06.2005	2.364.507	TVA
1730	20.06.2005	282.996	TVA – dobândă
1731	20.06.2005	80.920	TVA – penalitate
1732	20.06.2005	3.921.124	TVA aferentă alocațiilor pentru investiții
1733	20.06.2005	1.032.824	TVA aferentă alocațiilor pentru investiții – dobândă
1734	20.06.2005	294.084	TVA aferentă alocațiilor pentru investiții – penalități
1735	20.06.2005	558.782	Impozit pe profit
1736	20.06.2005	161.811	Impozit pe profit - dobândă
1737	20.06.2005	44.558	Impozit pe profit – penalitate
Total parțial lei		10.300.735	
1826, 1282	18.07.2005	1.588.058	TVA
1827	18.07.2005	110.411	Impozit pe profit
Total parțial lei		1.698.469	
2746	10.01.2006	7.849.151	Subvenție necuvenită
2747	10.01.2006	1.171.134	Subvenție necuvenită – dobândă
2748	10.01.2006	33.731	Subvenție necuvenită – penalitate
Total parțial lei		9.054.016	

Titlu executoriu/Nr.	Data	Creanța fiscală	Natura obligației fiscale
6975	14.05.2007	11.208.224	TVA
6976	14.05.2007	23.774	Impozit pe profit
6977	14.05.2007	51.058	Vărsăminte pentru persoane cu handicap
6978	14.05.2007	21.051	Venituri din amenzi
6979	14.05.2007	763	Contribuții pentru concedii
6980	14.05.2007	1.344	TVA – dobânda
6981	14.05.2007	2.072.971	CAS angajator
6982	14.05.2007	60.561	CAS angajat
6983	14.05.2007	18.937	Accidente de muncă
6984	14.05.2007	662.517	Contribuții asigurări sănătate angajator
6985	14.05.2007	186	Contribuții asigurări sănătate pentru concediu creștere copil
Total parțial lei		14.121.386	
7761	23.07.2007	651.014	TVA
7762	23.07.2007	4.274	Vărsăminte pentru persoane cu handicap
7763	23.07.2007	13.000	Venituri din amenzi
7764	23.07.2007	750.322	CAS angajator
7765	23.07.2007	365.729	CAS angajat
7766	23.07.2007	45.945	Accidente de muncă
7767	23.07.2007	66.171	Contribuția de asigurare pentru șomaj angajator
7768	23.07.2007	24.157	Contribuția de asigurare pentru șomaj angajat
7769	23.07.2007	9.218	Contribuția fond de garantare plata creanțe salariale angajator
7770	23.07.2007	231.583	Contribuții asigurări sănătate angajator
7771	23.07.2007	190.695	Contribuții asigurări sănătate angajat
7772	23.07.2007	3.147	Contribuții pentru concedii, indemnizații de la PJ sau PF
Total parțial lei		2.355.255	
8178	14.08.2007	6.250	Venituri din amenzi
495	31.01.2006		
2881	06.12.2005		
8179	14.08.2007	400.860	CAS angajator
8180	14.08.2007	196.839	CAS angajat
8181	14.08.2007	24.709	Accidente de muncă
8182	14.08.2007	40.331	Contribuția de asigurare pentru șomaj angajator
8183	14.08.2007	4.757	Contribuția fond de garantare plata creanțe salariale angajator
8184	14.08.2007	120.529	Contribuții asigurări sănătate angajator
8185	14.08.2007	133.855	Contribuții asigurări sănătate angajat
8186	14.08.2007	2.634	Contribuții pentru concedii, indemnizații de la PJ sau PF
Total parțial lei		930.764	
Total general lei		39.446.900	

Tabelul C4.27

Titluri executorii emise în favoarea AVAS

Data înscrierii	Nr. înscriere	Natura obligației	Observații
06.08.2003	2003-1060175720281-CBQ	Bunuri mobile	Creanța preluată de AVAB în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. nr.42/29.05.2003 aprobată prin Legea nr. 381/30.09.2003
06.08.2003	2003-1060176320250-BYU	Bunuri mobile	
06.08.2003	2003-1060177071859-GSL	Bunuri mobile	
19.04.2005	2005-1113910153515-GLW	Bunuri mobile	SNIF SA, Sucursala Dolj, Proces verbal sechestrul 17109/232/31.03.2005
15.06.2005	2005-1118844509015-AVV	Bunuri mobile	SNIF SA, Sucursala Olt, Proces verbal sechestrul 17109/406/27.05.2005

Titluri executorii emise în favoarea diverși

Data înscrierii	Nr. înscriere	Creanța	Titlu executoriu	Emitent titlu executoriu	Debitor
18.03.2005	2005-1111157044453-IBX	-	Ctr.gar.reală mob. 29/3841/18.03.2005	BCR SA Suc.Bihor	Sucursala Bihor
10.03.2004	2004-1078931701609-DXI	-	Ctr.gar.din 10.03.2004 din cont 4381515	Raiffeisen Bank SA Suc. Bihor	
24.05.2007	2007-00007395371317-MLG	10.500,0	Cerere scr.gar.nr. G/11291/05.03.2007	Raiffeisen Bank SA	Sucursala Buzău
24.07.2003	2003-1059035303781-YFB	50.000,0	Ctr.gar.reală mob. 357/22.07.2003	BRD-GSG SA Suc. Constanța	Sucursala Călărași
24.07.2003	2003-1059035194796-VCR	10.000,0	Ctr.gar.reală mob. 356/22.07.2003		
10.09.2003	2003-1063191596078-KCR	201.869,4	Cesiune de creanță	BRD-GSG SA Suc. Buzău	Sucursala Galați
23.01.2008	2008-00010067861630-UQT	40.417,0	73182/05.12.2006. 58268/29.05.2007. 84128/24.10.2007	Primăria Mun. Iași DEFPL	Sucursala Iași
15.01.2004	2004-10741662422734-KOT	60.000,0	Ctr.gar.reală mob. 11/14.01.2004	BRD-GSG SA Suc. Constanța	
16.07.2007	2007-00008126881321-EXE	20.000,0	Ctr.gar.reală mob. din Dep.TD24163012600	BRD-GSG SA Suc. Dr. Turnu Severin	Sucursala Mehedinți
11.07.2007	2007-00008080311340-ZJS	15.000,0	Ctr.gar.reală mob. din Dep.TD24163012600		
22.03.2006	2006-00002509191314-CQO	1.300,0	Ctr.gar.reală mob. din Dep.TD18001092600		
16.03.2006	2006-00002446471891-SEM	10.600,0	Ctr.gar.reală mob. din Dep.TD17911772600 și TD17911772600		
05.07.2005	2005-00000063901209-FIW	38.000,0	Ctr.gar.reală mob. din Dep.C14470932600		
10.05.2005	2005-1115721240250-PVJ	3.460,9	125-128/20.04.2005	MEF – ANAF DGFP Mureș	Sucursala Mureș
15.01.2008	2008-00004763412743-OHM	234,0	1414/31.12.2007		
16.10.2007	2007-00003821832352-RUW	244,0	142/28.09.2007		
28.09.2007	2007-00009051241404-FET	346,0	23/31.08.2007		
16.08.2007	2007-00008533181744-DIO	338,0	127/31.07.2007		
27.07.2007	2007-00003168162507-BVW	421,0	125/29.06.2007		
16.05.2008	2008-00006340942315-MVI	69,0	2453/29.04.2008		
05.04.2005	2005-1112684128203-CTM	309,1	57-62/30.03.2005		
16.08.2006	2006-00000889382722-YZG	9.100,0	Ctr.gar.reală mobilă 22850/14.08.2006	MEF – ANAF, DGFP Neamț	Sucursala Neamț
17.11.2005	2005-00001266891252-HEF	7460,0	180/02.11.2005	BRD-GSG SA	Sucursala Prahova
02.07.2003	2003-1057152486968-BIH	Auto Daewoo Cielo		MEF – ANAF DGFP Satu Mare	Sucursala Satu Mare
06.11.2006	2006-00001233642002-TCE	5.000,0	Ctr.gar.reală mobilă 233/06.11.2006	Daewoo Automobile România	
12.02.2007	2007-00006153491001-QFD	14.400	Ctr. 9/CC/12.02.2007	BRD-GSG SA Suc. Sălaj	Sucursala Sălaj
20.04.2006	2006-00000535122307-VIIM	263,0	8660/07.04.2006	BRD-GSG SA Suc. Mădăraș	Sucursala Sibiu
20.04.2006	2006-00000535012967-DTN	33,0	8658/07.04.2006		
20.04.2006	2006-00000534962269-NCK	206,0	8656/07.04.2006		
20.04.2006	2006-00000534932912-DBP	66,0	8685/07.04.2006		
20.04.2006	2006-00000534862884-BNX	67,0	8662/07.04.2006		
20.04.2006	2006-00000534732863-IHN	195,0	8664/07.04.2006		
06.04.2006	2006-00000401862981-UZF	951,0	7421,7422/30.03.2006	MEF-ANAF DGFP Tulcea	

Aceste titluri executorii sunt generate de contracte oneroase semnate de Directorii Generali ai SNIF SA București din 2000 până azi, de indisciplină manifestate de Directorii de sucursale pentru care se fac răspunzători, fiind nevoie de implicarea instituțiilor statului abilitate să facă lumină în SNIF SA București.

6.7. Analiza contracte-furnizor.

SNIF SA, a beneficiat în perioada 2005-2008 de prevederile Legii 138/2004 art.77 paragraf a), și 290/2007 art.77 alin 2 de încredințare directă exclusivă a lucrărilor de Îmbunătățiri Funciare de la ANIF RA pentru o perioadă de 3 ani în calitate de principal furnizor de servicii de întreținere și reparații de îmbunătățiri funciare atât la capitolul investiții cât și la contractul multianual, finanțare ce a avut două componente și anume 20% OUAİ + 80% de la bugetul de stat.

Pe cale de consecință, comisia de anchetă consideră că selectarea furnizorilor pentru servicii și materiale trebuia să respecte Legea achizițiilor publice, lucru care nu s-a făcut până acum.

Din acest punct de vedere comisia consideră că trebuie analizate procedurile de contractare și încredințare ale SNIF SA, în special după instituirea Administrării Speciale conform Ordinului 762/2007 cu următoarele societăți:

Societate	nr. Contract	valoare contract (lei)
- SC ROMFLUID SA	122/24.06.2005	136.497,83
- SC ROMPETROL DOWNSTREAM	506CC/18.04.2005	4.143.338
- SC BLACK LIGHT SRL	130/07.08.2005	130.203
- SC TOPO SERVICE SA	132/21.09.2005	141.610
- SC TBI Leasing IFN SA	54331/12.09.2006	228.468,54
TOTAL		311.778 EURO
- SC ROMPETROL DOWNSTREAM	1097/17.04.2006	-
	1418/16.05.2006	-
- SC FIN CONS AUDIT SRL	142/01.06.2006	59.433,36
- SC SORGETII SRL	145/11.08.2006	100.872
- SC LUBRIFIN SA	147/17.08.2006	321.550
Ulei pentru sucursale		450.170,53
- SC ROMLUC GRUP SRL	149/01.09.2006	1.033.877,61
- SC CONSULTIM SA	150/12.09.2006	207.060
- SC GESTACO BUSINESS	151/12.09.2006	854.420
- SC S&G Comercial	152/15.09.2006	177.554
		192.311,62
- SC IPROMET SA	153/18.09.2006	226.100
- SC BISNISS SOFT SRL	158/28.12.2006	160.818,98
- SC ROMPETROL DOWNSTREAM	976/07.04.2006	6.570.795

- SC CET TRADING	2820/08.05.2007	40.180
	3346/31.05.2007	40.950
	3347/31.05.2007	40.950
- CAB.AVOCATURĂ GLONȚ	139543/28.08.2007	226.350
-	13960/17.09.2007	257.518
- SC BLITZ BUSINESS SRL	2532/02.04.2008	618.800
- SC ALGEMI CONSULT SRL	141/01.06.2006-08	84.400/an/lei
- Cab.Av. GLONȚ+ARSENESCU	18648/26.05.2009	347.033,24

Precizăm că situația contractelor mai sus enunțate au fost extrase din VOL. III/ situația contractelor 2005-2009 CLIENȚI, transmis de SNIF SA Comisiei de anchetă.

Aceste contracte au fost impuse la sucursale de conducerea SNIF București, așa cum rezulta din discuțiile purtate în teren de membrii comisiei cu directorii de sucursale.

Datorită situației economico-financiare deosebite, MAPDR instituie prin Ordinul MAPDR nr. 762/04.09.2007 la solicitarea Agenției Domeniilor Statului, Administrarea specială și supravegherea financiară, care conform Legii 137/2002 și Hotărârea Guvernului nr. 577/2002 poate funcționa maximum un an. Ulterior Ordinul 762/2007 este prelungit de MAPDR cu ordinele 570/03.08.2008, 828/30.12.2008 și 391/17.06.2009 (MO 431/24.06.2009).

Administrarea Specială este reglementată de prevederile Legii 137/2002 și HG 577/2002 precizează atribuțiile Administratorului special. În acest caz se constată că Administratorul special nu a respectat atribuțiile, mai mult nu s-a cunoscut că SNIF SA înregistrată la ORC a intrat sub incidența Legii 297/2004 care la TITLUL IV – Măsuri de administrare specială Cap.I art.264 prevede: „Administratorul special preia integral atribuțiile Consiliului de Administrație, le suspendă remunerația și autorizația”, și la art. 267 ” În 60 de zile de la instituirea Administrării speciale, Administratorul special prezintă CNVM un raport scris de audit, care să conțină cauzele și măsurile ce vor fi instituite în vederea privatizării”.

Aceste reglementari impuse de lege nu s-au respectat, fapt pentru care se face responsabil Administratorul Special Constantin Ștefan, Președintele al C.A. al ADS Daniel Drăgan, ministru secretar de stat al MAPDR Gheorghe Albu.

Ministerul Agriculturii la propunerea Agenției Domeniilor Statului și a Direcției de Privatizare și Concesionare Activități și Servicii, inițiază nota de fundamentare semnată de Ioan Marian, Daniel Drăgan și Gheorghe Albu, care a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1287/18.10.2008. Acesta reglementează privatizarea SNIF SA prin vânzarea întregului pachet de acțiuni prin licitație. Precizăm că procedura aleasă prin HG 1287/2008 este contrara Legii 138/2004, art.77 și Hotărârii Guvernului nr. 1407/2004 Cap.VI, art.13.1,13.2, cap VII ART.14 lit.a...g.

Hotărârea Guvernului nr. 1287/2008 nu poate fi aplicată întrucât la art.4 face trimitere la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 117/2006 și Legea 137/2007 cu referire la art.87-89 ce reglementează procedurile ajutorului de stat fapt ce impune Avizarea Consiliului Concurenței care trebuie să notifice Comisia Europeană.

Toate facilitățile legale și fiscale de care a beneficiat SNIF SA în perioada 2005-2008, ar fi trebuit să ducă la o creștere economică și o diminuare a debitului înregistrat în balanța SNIF, fapt nerealizat datorită unui management defectuos preluat și continuat de conducerea SNIF SA din 2005 – până astăzi. Practic, în acest moment SNIF SA se află sub incidența Legii 85/2006 a reorganizării și lichidării judiciare.

La această dată sunt mai multe solicitări de deschidere a procedurii de insolvență la Tribunalul București, secția Comercială.

Potrivit prevederilor Legii 138/2004 art.35, SNIF SA a predat către ANIF o parte a activelor, contrar legislației financiar-contabile, deoarece ANIF este o regie autonomă nu o organizație publică, ANIF nepreluând și pasivul de la SNIF.

Protocoalele semnate atât la nivel de sucursală teritorială cât și la nivel central au fost aprobate prin Ordinul Ministerului Agriculturii nr. 572/2005. Întrucât ultimul protocol de predare-primire dintre SNIF și ANIF din 14.04. 2007 nu a fost aprobat prin ordinul ministrului, la această dată procesul de delimitare a patrimoniului între SNIF și ANIF nu este finalizat.

Trebuie avut în vedere că o parte din bunuri sunt de drept public și se află în evidența Ministerului Finanțelor Publice în lista bunurilor ce țin de domeniul public al statului.

În conformitate cu adresa 102035/6.07.2009 transmisă comisiei de ancheta parlamentară pentru irigații de ADS, în centralizatorul terenurilor deținute de SNIF SA se află și un număr mare de revendicări și litigii (vezi tabel 5,6), fapt ce va îngreuna procesul de constituire a patrimoniului.

6.8. Note de control întocmite de MAPDR la SNIF 2004-2009

Urmare adresei 24/451/09.07.2009, Comisia a primit, prin adresa 261421/14.07.2009, Note de control efectuat de Corpul de Control al Ministrului MAPDR, după cum urmează:

1. Nota de control nr.40021/11.02.2004

a) S-a constatat că la SNIF Ialomița, fără temei legal, au fost transferate la Asociația Coșereni, 14.426 aripi de ploaie, în val. de 504,2 mil. lei, întocmindu-se dosar la IJL Vrancea. Se menționează că organele de poliție efectuează cercetări în acest caz, obiectul acestora formând Dosarul penal nr.6099/2002, care este nerealizată nici în anul 2009.

b) SNIF București va lua măsuri urgente de recuperare a sumei de 504,2 mil. lei ROL datorate de AUAI Coșereni reprezentând contravaloarea prestațiilor efectuate în anul 2001 și 2003.

2. Nota de control nr. 43169/15.04.2005

a) S-a verificat modul de aplicare a cadrului de reglementare prevăzute de Legea 138/2004, respectarea termenelor pentru reorganizarea întregii activități, numirea ca director general la ANIF a D-lui Apostol Valentin prin Ordinul 228/29.07.2004.

b) S-a constatat întârzierea cu 5 luni a intrării în vigoare a HG 1897/4.11.2004 publicată în MO în data de 07.12.2004. Această hotărâre prevedea ca în termen de 90 zile să se încheie protocolul de predare-primire între SNIF și ANIF. În timpul controlului, s-a întocmit Nota Preliminară nr. 43161/24.02.2005 prin care s-a consemnat încălcarea prevederilor Legii 138/2004, art. 35, 85, 88 de către Valentin Apostol, director general. Nota a fost aprobată de Ministrul Agriculturii.

c) S-a verificat bugetul de venituri și cheltuieli a SNIF aprobat prin HG 1529/23.09.2004, Anexa nr. 1 și rectificat prin HG 2249/9.12.2004.

- Controlul efectuat asupra modului în care evidența ANIF reflectă veniturile la 31.XII.2004 a rezultat că în mod eronat și artificial, veniturile înscrise în execuția bugetară au fost majorate cu 71,8 mld. ROL de la 72,3 mld. la 144,1 mld. În aceste condiții ANIF înregistrează în două luni o pierdere de 71,4 mld., la o cifră de afaceri de 72,3 mld., datorate managementului necorespunzător, executat de Valentin Apostol. În fapt, pentru suma de 44.305.018 mii lei nu există viza Direcției generale a finanțelor publice județene, astfel suc. Timiș Mureș și Olt Argeș nu poartă viza organelor financiare pentru 17,996 mld. lei ROL. Se cere ca organele în drept să facă verificări și să propună măsuri.

Situații asemănătoare s-au constatat la sucursala Argeș, Buzău, Dobrogea, Moldova Sud și Moldova Nord, suma totală neavizată fiind de 23,47 mld. lei ROL.

- Domnul Valentin Apostol a prezentat trunchiat depășirea bugetară, invocând HG 1529/2004, art. 2, alin. 1, fără a preciza clar că depășirea este condiționată în cazuri deosebite constatându-se că HG 1529/2004 a fost expresă. Astfel a fost încălcată Legea 500/2002, art. 4, alin. 2, 3, 4 și art. 12, alin. 3. pierderea creată de 68 mld., fiind în sarcina lui Valentin Apostol și V. Toma.

- Referitor la predarea și preluarea patrimoniului între SNIF SA și ANIF, s-a constatat înregistrarea eronată a unor valori în patrimoniul privat al statului în loc de cel public prevăzut. A fost preluată de ANIF o parte din capitalul social, valorile stabilite de ultima bilanță de verificare fiind de 3668,6 mld. lei patrimoniu public și 1366,1 mld. lei patrimoniu privat. Verificarea scriptică la data de 31.10.2004 a condus la stabilirea de diferențe în plus la patrimoniul public de 454,7 mld. lei și minus de 334,3 mld. lei patrimoniu privat fata de ROF aprobat prin HG 1309/2004, datorita unor erori și omisiuni de înregistrare.

S-a constatat că nu au fost înregistrate în evidența contabilă în contul de patrimoniu lucrări realizate în anii precedenți în valoare de 204,5 mld. lei, respectiv 139,5 mld. sucursala Constanța, 14,9 mld. sucursala Teleorman, 12,8 mld. sucursala Arad, 18,0 mld. sucursala București, 2,1 mld. sucursala Bistrița.

În perioada 2002-2004 au fost încheiate contracte de pază cu SC Protect SRL București și SC Protect International SRL București, pe baza de selecție de ofertă deși valoarea prestației justifică organizarea de licitații, încălcându-se OUG nr. 60/2001.

d) Situația clienților neîncasați în evidenta SNIF SA la 31.12.2004:

- La data de 31.12.2004 SNIF SA, la soldul contului 411 Clienți prezintă de încasat suma de 84.562.694.441,97 lei
 - 19.757.380.850,43 lei prestări servicii
 - 53.343.555.518,04 lei din irigații – 84% clienți

Din analiza asupra structurii clienților, se constată funcție de an, următoarea situație de sume neîncasate pe ani:

- 2001	15,2 mld. lei
- 2002	13,1 mld lei
- 2003	19,6 mld lei
- 2004	36,7 mld lei
- 2005	978.531,86 lei
- 2006	482.408,39 lei
- 2007	482.484,07 lei
- 2008	2.633.341,09 lei
- ½ 2009	8.350.117,26 lei

Consiliul de Administrație, directorul general și directorii de sucursale nu au nu au făcut demersuri pentru recuperarea datoriilor sus-menționate.

Se constată că s-a trecut pe costuri la nivelul anului 2004 suma de 47.897.374.619 lei... Cine a luat această decizie, în ce bază legală, Consiliul de Administrație cunoștea acest fapt ? De ce nu a luată nici o măsură ?

- În anul 2001, C.A. SNIF aprobă trecerea pe costuri a datoriei de 3.956.789.805 a debitorului SC REEN Imp-Exp SRL. Cum
- În anul 2004 C.A. SNIF trece pe costuri suma de 44.983.471, reprezentând drepturi salariale cuvenite D-lui Truică Marin și a sumei de 25.000.000 lei amendă emisă de ITM Buzău urmare a unui accident de muncă.

- Un exemplar din nota de control a fost transmisă la Ministerul Administrație și Internelor, Inspectoratul General al Poliției Romane care va stabili neregulile constatate ce pot fi apreciate ca infracțiuni. Când ? Instituțiile trebuie resesizate cu acest raport.

Penalitățile de 68,8 mld. lei sunt urmare a depășirilor cheltuielilor bugetare pe anul 2004, contravenind Legii 500/2002, responsabilitatea revenind ordonatorului de credit SNIF SA care pot fi reținute în sarcina persoanelor răspunzătoare: Apostol Valentin, Victor Toma și membrii C.A.

1) Nota de control nr. 43346/18.05.2005

Referitor la decontarea și justificarea cheltuielilor în sistemul de irigații și a decontării energiei electrice, s-a constatat că:

- Deconturile de utilizare a subvențiilor nu au fost verificate și avizate de Direcția Generală a Finanțelor Publice, încălcându-se Ordinul Ministrului MAPDR nr.384/2001 art.10. Conducerea SNIF SA, Valentin Apostol și Victor Toma au aprobat deconturile de lucrări în val. de 1,6 miliarde neînscrise în planul tehnic cu întreținere și reparații la SNIF SA Sucursala Timiș.

- DGFP Timiș, în urma controlului efectuat a stabilit că nu se justifică subvenționarea deconturilor din ianuarie, februarie 2004 cu suma de 259,2 mil. lei, ce revin în sarcina lui Anderca Ilie și Mirciov Maria, angajați ANIF Timiș.

- Tot la sucursala SNIF Timiș s-a încheiat contracte cu SC INTERJEET SRL Timiș valoare 1.551.000.000 lei, care a fost înregistrate greșit, încălcându-se Legea 37/1991 și Legea 82/1991, republicată. Acestea constituie infracțiune de fals intelectual, cu încadrare în codul penal de care răspunde Anderca Ilie și Mirciov Maria.

- Derulare contract de locațiune cu SC RIVIERA SRL Reșița referitor la închiriere utilaje de la SNIF Sucursala Caraș Severin. Cu aceste utilaje s-au efectuat lucrări de decolmatare în sistemul Sânicolau Mare, canalelor Arancea și Silvia, în valoare de 12,1 mild. lei, fără situații de lucrări.

S-au impus următoarele masuri, un exemplar sa fie transmis la MAIRA și IGP, recuperarea pagubelor în valoare de 816 mild. lei de la conducerea sucursala Timiș.

2) Nota de control nr. 63012/4.12.2008

Referitor la activitatea SNIF și managementul desfășurat în perioada 01.01.2005 și 31.12.2007.

În perioada 2000-2004, 2004-2009 – managementul la SNIF SA București, a fost asigurat de următoarele persoane care au fost directori generali:

a) Valentin Apostol	2000 - 2004
b) Toma Petru Victor	- 09.08.2004 – 11.02.2005
c) Berghiș Luigi	- 11.02.2005 – 04.07.2007
d) Kilaitidis Teodor	- 04.07.2007 – 21.08.2007
e) Nedelcu Ion	- 21.08.2007 - 01.2009

f) Ștefan Constantin - administrator special conf. ordin 762/2007-(2007 2009)

- Activitatea economico-financiară a fost asigurată de d-na Director Economic PAPA CAMELIA, ulterior fiind încredințată către SC Algemi SRL contract nr.141/01.06.2006 reprezentată de Papa Camelia – expert contabil, care exercită următoarele activități: contabilitate, control preventiv, urmărește respectarea prevederilor legale, ordonarea plăților și încasărilor, activități de casierie. Se constată ca d-na Papa Camelia a încălcat flagrant Legea 500/2002 cât și Legea Contabilității, pentru care se face responsabilă.

- La data de 31.03.2008 SNIF SA București înregistra restanțe la bugetul de stat în suma de 83.916.875 lei. Precizăm că SNIF SA București a beneficiat de suspendarea executării silite administrate de ANAF în baza HG 375/2006 și OUG 77/2006. Directorii generali și administratorul Special Ștefan Constantin nu au luat măsurile și decizii necesare restructurării și eficientizării economice și financiare care să

ducă la creșterea atractivității societății în procesul de privatizare. Aceștia s-au ocupat de activități imobiliare, fapt reflectat de contractele de evaluare încheiate în această perioadă. În acest timp SNIF a comandat pe bază de contract mai multe evaluări, rezultând documentații ce nu au fost utilizate, activități reluate în 2008, pentru care a angajat contracte cu:

- SC CONSULTIM SA Timiș - 197.060 RON
- SC IPROMET SA Buc. - 144.397,5 RON
- SC GESTACO Consulting SRL BR. - 421.360,48 RON

Conform Standardelor Internaționale de Evaluare elaborate de IVSC 2005 completate cu Standardele Internaționale în Evaluare întreprinderii, evaluarea întreprinderii este definită : „Actul sau procesul prin care se ajunge la o opinie sau o estimare a valorii unei afaceri sau întreprinderi/entități sau a unei participații la aceasta.”

Acțiunile prezentate mai sus ale Decidenților de la MAPDR, ADS, C.A. SNIF și administratorul special, coroborate cu situația actuală a societății, conduce fără tăgadă la concluzia că s-au făcut eforturi pentru un tun imobiliar. Acest lucru trebuie verificat de instituțiile în drept s-o facă.

De asemenea, SNIF SA Mehedintzi a încheiat contractul nr. 2/01.08.2005 cu SC HIDROCONSTRUCT GRUP SRL București în faza I de închiriere utilaje completat cu acte adiționale, care a ajuns la valoarea totală de 4.849.167 RON. La data de 31.08.2005 la ORC Buc. se înregistrează SC HIDROCONSTRUCT SRL. Se impune a se verifica acționarii la SC HIDROCONSTRUCT SRL București, semnată al unui contract la data de 01.08.2005, când nu era înregistrată conform Legii 31/90 republicată.

La data de 04.12.2008, SNIF SA București era implicată în 427 litigii judiciare, din care în 354 era reclamantă și 73 pârâtă, fapt ce reflectă calitatea managerială.

Concluziile raportului: STATUTUL SNIF SA nu a fost adaptat și actualizat conform legislației în vigoare, managementul a fost păgubos și defectuos.

Un exemplar s-a transmis la IGPR în vederea efectuării de cercetări specifice privind aspectele referitoare la încheierea contractelor.

3) Nota de control nr.45367/13.12.2006

Referitor la aspectele semnalate de dl. Luigi Relu Berghes.

ANIF a încredințat un contract de reparații și mentenanță în îmbunătățiri funciare către SC Hidroconstrucția SA, în valoare de 41.000 mii lei.

ANIF în baza soluțiilor tehnice date de ISPIF București în colaborare cu Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, coroborat cu LISTA obiectivelor de investiții cu finanțare de la bugetul de stat anexa nr.1b Cap.C LIT.d „Lucrări de consolidare a digurilor de apărare la Dunăre” în valoare de 10.000 mii lei, a efectuat selecție de oferte. Prin decizia ANIF nr. 637/5.09.2006 s-a numit o Comisie de evaluare a ofertelor, fiind invitate societățile: Hidroconstrucția SA, Energoconstrucția, IRIDEX, TCIF SA și ARGOS SA.

Comisia ANIF de încredințare a desemnat oferta câștigătoare a SC Hidroconstrucția SA. Acesta trebuia să elaboreze documentația tehnică de execuție pe tehnologia ISPIF și execuția lucrărilor de consolidare diguri și închiderea breslelor.

Valoarea totală a lucrărilor cu acte adiționale a ajuns la suma de 51.000 mii lei.

Concluzii: ANIF nu avea obligația de a contracta cu SNIF SA.

4) Nota de control 261.214/05.05.2009

La solicitarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție DNA cu privire la efectuarea unor verificări de către Corpul de Control al MAPDR la ANIF și SNIF SA.

Cu ocazia controlului s-au consemnat următoarele aspecte:

- **Creditorul Multimatic SRL a executat silit SNIF Suc. Dobrogea Litoral Constanța, cu două magazine și un atelier de tâmplărie pentru un debit de 145.766,14 lei, întrucât directorul Sucursalei Bugicu Cristian a refuzat plată, deși era ridicată din casierie suma de 70.900 lei pentru achitarea taxei pentru anularea executării silite judecătorești. Evaluarea clădirilor executate s-a făcut sub prețul pieței imobiliare din zonă.**

- **Directorul sucursalei Dobrogea Litoral Constanța a semnat contracte fără a avea mandat din partea SNIF SA.**

- **SC CONTINAV SRL OVIDIU, acționar Gheorghe Hristu, director tehnic sucursală SNIF Constanța încheie contractul nr. 51/17.08.2006 cu SNIF Suc. Dobrogea, creând un conflict de interese consemnat de RIF din 01.07.2008 al ANIF.**

- **Contractul de închiriere nr. 3786/30.08.2004 încheiat cu AF. GEORGE a plecat de la 1.094 Euro/lună și a ajuns la 263,33 Euro/lună.**

- **În conformitate cu HG 1407/2004, MAPDR în calitate de acționar unic la SC SNIF SA conform protocolului nr.3122/02.07.2007 s-a transformat într-un număr de 199.929 acțiuni către ADS, care funcționează sub incidența Legii nr. 268/2006, deci neputând fi justificată baza legală a acționarului ADS.**

HG 8/16.01.2009 privind funcționarea și organizarea MAPDR la anexa 3 stipulează „Structurile care funcționează sub autoritatea MAPDR ...” este înscrisă și SNIF SA București ?!

La data de 31.09.2009 SNIF SA București figura ca debitor față de bugetul de stat cu suma totală de 160.870.191 lei, de care se face responsabil administratorul special Ștefan Constantin.

Notele de control scot în evidență acte grave de încălcare a legilor în vigoare atât la nivel de SNIF SA Centrală cât și la nivel de sucursale, fiind necesar a fi luate urgent măsuri legale de către instituțiile statului asupra celor responsabili.

6.9. Concluzii referitoare la starea actuală a SNIF SA

- SNIF SA se află sub incidența Ordinului 762/2007 de Administrare specială și supraveghere financiară, prelungit cu Ordinele 570/2008, 828/2008 și 391/2009. Conducerea administrativă este asigurată de un consiliu de administrație format de trei membri, Nicu Gheorghe, Meila Iustin, Cojocaru Adrian, Director General Goncea Gheorghita Liviu.

- Este înregistrată la ORC ca acționar unic ADS, conform Certificat constatator nr.324643/11.07.2007 ADS, în baza Hotărârii 1407/2004 modificată cu 898/2007, este autoritatea de privatizare nespecificându-se atributul de acționar.

MAPDR supune aprobării planul de privatizare SNIF SA, aprobat prin Hotărârea de Guvern 1287/08.10.2008.

Strategia de privatizare trebuia făcută în conformitate cu prevederile legii:

- Legea 138/2004, art. 77;
- HG 1407/2004;
- Legea 137/2002;
- HG 577/2002;
- Ordinul Ministrului 762/2007;
- atribuțiile Administratorului Special, pentru a se evita insolvența sucursalelor viabil economic.

- S-a constatat că divizarea SNIF RA nu s-a realizat în conformitate cu legislația în vigoare așa cum am prezentat-o la art. 4.1.

- S-a constatat că structura organizatorică pe sucursale fără personalitate juridică a avut efecte asupra activității, acestea înregistrând pierderi cu excepția a două sucursale Romani, Moldova și Dunărea de Jos Brăila.

- Personalul din SNIF SA a scăzut dramatic de la 3093 în 2005 la 725 în 2009 din care 453 direct productivi și 272 TESA. Comisia a constatat că majoritatea angajaților sunt persoane de peste 50 ani.

- Datele economico-financiare relevă clar că din anul 2000 până în prezent SNIF a înregistrat pierderi importante care însumate sunt apropiate de valoarea activului net contabil. Aceasta denotă managementul păgubos, fapt arătat și de notele de control ale Corpului de Control al MAPDR prezentate, din care rezultă clar câteva aspecte, susținut de un cadru instituțional instabil și neclar. Deși s-a făcut constatare, nu s-au luat măsurile care se impun.

- Principalii creditori sunt bugetul de stat ANAF și AVAS o principală cauză fiind Programul RomAg 98.

- Membrii Comisiei de anchetă din datele din teren și din audieri au constatat că Ordinul 762/2007 de administrare specială nu a fost corect aplicat, Administratorul special și ADS au manageriat păgubos SNIF, încercând prin modificarea Legii 138/2004 și HG 1407/2004 să o transforme într-o afacere imobiliară.

- Comisia de anchetă analizând documentele puse la dispoziție de MAPDR referitoare la activitatea Corpului de Control al Ministrului Agriculturii coroborat cu audierile din plenul comisiei, a concluzionat că în MAPDR și instituțiile subordonate

respectiv SNIF și ANIF a fost încălcată grav legislația în vigoare pentru îmbunătățiri funciare cât și cea financiar-contabilă.

- Pe cale de consecință este necesară sesizarea instituțiilor statului abilitate în vederea efectuării de cercetări pentru definirea clară a cauzelor și responsabililor situației în care se afla sistemul de îmbunătățiri funciare din România. Instituțiile abilitate ale statului sunt: Curtea de Conturi, ANAF, DNA, IGP și SRI.

- Este necesar ca în regim de urgență să se realizeze privatizarea SNIF, în conformitate cu situația juridică în care se găsește cu participarea obligatorie a OUAİ, mediu academic și Stațiuni de cercetare pentru agricultură ca principali beneficiari de servicii de îmbunătățiri funciare. Neaplicarea acestei strategii va conduce la distrugerea infrastructurii deținută de OUAİ și ANIF. Nu trebuie făcută greșeala ca în cazul privatizării ROMCEREAL.

6.10. Analiza stadiului de privatizare SNIF SA

Procesul de privatizare trebuia implementat și finalizat conform prevederilor Legii speciale a îmbunătățirilor funciare 138/2004, art. 77,78 și HG 1407/2004 emise în conformitate cu prevederile din Legea 4/02.03.2004, care ratifică acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, privind Proiectul de reabilitare și reformă a sectorului de irigații.

În conformitate cu prevederile art.35 din Legea 138/2004 : *"în termen de 60 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi se înființează ANIF prin reorganizarea SNIF SA care se divizează în vederea privatizării... art.44,...preluarea-predarea patrimoniului se face prin protocolcare se aprobă prin ordin al ministrului. Protocolul va conține în anexa inventarul activelor"*.

Ordinul ministrului MADR nr.572/01.07.2005 a legiferat divizarea dintre ANIF și SNIF SA București în baza protocolul nr.1/mai 2005 ce a fost coordonat de Valentin Apostol, cu încălcarea mai multor legi (Legea 440/2001, Legea 268/2001, Legea 82/1991, Legea 571/2003, Ordinul MFP nr.1376/2004, OUG 88/1997, Legea 138/2004, HG 1407/2004 etc.).

Ulterior, a fost întocmită o nouă notă de fundamentare pentru emiterea hotărârii de guvern prin care urma a se aproba modificarea protocolului inițial, împreună cu anexele corespunzătoare: protocolul de modificare și centralizatorul elementelor de activ și pasiv, care face obiectul transferului.

Agenția Domeniilor Statului, după ce s-a înregistrat la ORC, acționar unic la SNIF S.A. a solicitat să se analizeze propunerile venite din partea ANIF R.A. în funcție de utilitatea și statutul juridic al bunurilor ce făceau obiectul transferurilor propuse de ANIF R.A. și să solicite un punct de vedere al ANAF-ului, în calitate de principal creditor.

Situația economico-financiară critică în care se află în prezent SNIF SA este generată, din punct de vedere al membrilor comisiei de anchetă, de politicile greșite practicate de Direcția de Privatizare și Concesionare Activități și Servicii din cadrul ADS condusă de dl. Director Ioan MARIAN mandatat AGA la SNIF, care nu a aplicat cadrul legislativ aflat în vigoare.

Neaplicarea legii a condus la acumularea de pierderi din exploatare, dar și la creșterea arieratelor și accesoriilor față de bugetul de stat, conform OUG 92/2003.

Consiliul de Administrație al ADS și al SNIF SA au propus aplicarea art.27 și 28 din Legea 85/2004 de inițiere a procedurii de reorganizare judiciară și faliment. Membrii comisiei de anchetă consideră că acesta este modul prin care conducerile ADS și SNIF din perioada 2005-2008 doresc să șteargă urmele erorilor manageriale. Menționam că pe rolul instanțelor Tribunalului București, secția Comercială, sunt cereri de deschidere a procedurii de INSOLVENȚĂ, cu următorii creditori: SC Hidroconstruct Grup SRL, SC Gestaco Business Consulting SRL, SC Kluge EnbaraSRL, SC Management Consulting SRL, adică tocmai acele firme ce au beneficiat de contracte avantajoase în raport cu SNIF SA București.

În acest sens, considerăm că în acest moment datele economico-financiare prezentate nu reflectă realitatea, avându-se în vedere că ANAF a efectuat în ultimii opt ani inspecții financiar-fiscale, care s-au concretizat prin:

- P.V. control financiar nr. 301.971/2002 prin care s-a stabilit un prejudiciu în valoare de 6.137.583,5 USD în urma derulării programul agricol RomAg'98, actul de control fiind transmis I.G.P. cu adresa 301.327/1.11.2002;

- în anul 2008, ANAF a încheiat Raport de Inspectie Fiscală nr. 14609/27.06.2008 pentru perioada iulie 2004 – decembrie 2007, care a avut la bază Raportul Corpului de Control al Guvernului nr. 191/EN/11.08.2006 care s-a încheiat cu Decizia de impunere nr. 278/30.06.2008 prin care s-a stabilit debite suplimentare în sumă de 11.663.252 lei, din care:

- restituiri fonduri de finanțare bugetară	- 3.376.873 lei
- TVA	- 766.669 lei
- impozit pe profit	- 557.225 lei

Decizia de impunere a fost contestată de SNIF la Direcția de soluționare a Contestărilor ANAF prin Decizia nr. 403/2008 a menținut impunerea.

În conformitate cu OUG.92/2003 (Cod de procedură fiscală), contribuabilul trebuie să se înscrie în bilanțuri și bilanță cu rezultatele organului de control.

De accesoriile penalității și majorări de întârziere aferente în sumă de 3.813.166 se fac responsabili membrii Consiliului de administrație ai SNIF SA și ADS care nu au aplicat cadrul legislativ, din perioada 2000-2008 pentru RAIF, respectiv SNIF și 2007-2009 pentru ADS.

6.11. Propuneri privind privatizare a SNIF SA

În conformitate cu legea 4/2004 care a generat Legea 138/2004 ce prevede la:

Art.3. „c” reglementează înființări și funcționări OUAI și a federațiilor de OUAI în vederea desfășurării activităților de îmbunătățiri funciare atât în interesul membrilor săi cât și în interes public ca scop.

Art.3. „f” ... stabilirea principiilor organizării SNIF SA...

Art.4. „b”... implicarea beneficiarilor organizațiilor și altor reprezentanți ai societății civile (stațiuni, universități, ligi profesionale) în luarea deciziilor în scopul promovării adoptării raționale, eficiente a acestora.

Coroborat Cap.VII art.77 și HG 1407/2004 și celelalte normative se constată că din anul 1990 îmbunătățirile funciare din România se confruntă cu probleme de natură organizatorică, instituțională și disciplinară.

Capacitățile tehnice de care România dispune nu pot fi puse în valoare fără structuri organizatorice adoptate condițiilor socio-economice actuale. Calea de transformare a structurilor existente pot fi modelele europene/mondiale adaptate condițiilor apropiate României.

Motoul: „Îmbunătățiri funciare, parteneriat, instituții, asociații, legislații, irigații” trebuie implementat în coordonare cu politicile PAC în condițiile actuale, când 80% din terenurile agricole sunt în proprietate privată, apar disfuncționalități și condiționări noi.

În condițiile dispersării proprietății în parcele mici și parteneriatul firav existent OUAI pentru exploatarea irigațiilor, CES, desecări s-au văzut puși în situația de a trata cu mii de agricultori – ca potențiali clienți în locul câtorva agenți economici.

Nerealizarea PARTENERIATULUI ar avea efecte dezastruoase asupra exploatării și utilizării sistemului de îmbunătățiri funciare. Neglijarea sau întârzierea în adoptarea unor decizii și măsuri de redresare în această direcție poate avea consecințe grave asupra:

- păstrării stării tehnice și funcționalității lucrărilor îmbunătățiri funciare existente;
- utilizării eficiente a subvențiilor alocate de la UE și naționale;
- ridicării productivității generale a lucrărilor în agricultură.

Acest pericol nu este specific României, el a fost constatat și în alte țări cât și de Banca Mondială care a promovat proiecte de finanțare (donații și credite cu dobânzi foarte mici).

Infrastructura și mentenanța pentru întreținere și reparații deținută de SNIF este strict necesară OUAI-urilor din România, în primul rând pentru capacitățile deținute (SPP + Plot) în condițiile când sunt constituite peste 400 de OUAI-uri, pe o suprafață amenajată de peste 1.050.000 ha.

Inspirându-ne din legislația franceză, care la 21 iunie 1865 a format Asocieri de Utilizare a Mecanizării în Agricultură, constituite din:

- proprietari de drept ai terenurilor, care puteau gira investițiile la care participau cu valoarea pământului ;
- arendașii care puteau gira cu alte valori decât pământul pentru investițiile în agrotehnica hidraulică se impune aplicarea acestui sistem și în România.

Acest model de organizare prezintă următoarele avantaje:

- împrumuturi pe termen mediu și lung în vederea finanțării achiziționării de mijloace de producție;
- statul acordă subvenții unor entități juridice bine definite;
- scăderea costurilor la consumabile (carburanți, imputuri etc.), necesare procesului de producție agricolă;

- reglementarea unui cadru fiscal favorabil pentru agricultură (taxe, TVA etc.).

Prin aceste entități juridice în Franța s-au executat 60% din suprafețele irigate, 70% din cele de desecări și 80% din cele de CES drenaj.

Astfel s-a realizat:

- creșterea productivității muncii;
- dezvoltarea unui spirit comunitar;
- promovarea unor mijloace de producție performante;
- implementarea de programe durabile în agricultură;
- implicarea structurilor statului (locale și guvernamentale).

În prezent, SNIF SA este o societate comercială înscrisă la ORC ca societate pe acțiuni, având acționar unic ADS, în conformitate cu Legea 31/1990, republicată.

Raportările financiare-economice prezentate denotă managementul dezastruos practicat în special din 2000 până azi, fapt ce a condus ca prin ordinul MAPDR 762/2007 să intre sub administrare specială. (În conformitate cu adresa 2060/24.03.2008 Consiliul Concurenței precizează: Ordinul 762/2007 privind administrarea specială în perioada de privatizare a societății este susceptibilă de a implica elemente de ajutor de stat deoarece, este acordată din surse de stat pentru ca se amână recuperarea datoriilor societății către bugetul de stat). Administratorul special trebuia să cunoască Legea specială 138/2004 și HG 1407/2004 care coroborat cu prevederile Legii 137/2002, art.16, alin.4), art. 31, alin.1), art. 32, alin.1) – administratorul special putea să facă privatizarea pe entități viabil economic, coroborat cu prevederile HG 577/2002, art.183, alin.2, g; alin. 4; art.90, alin. 1 și 2, respectând astfel și Legea 138/2004, art. 77 „Componente ce urmează a fi privatizate...” și HG 1407, cap. VI „Gruparea componentelor patrimoniului SNIF pentru asigurarea autonomiei sucursalelor regionale”.

În cursul anului 2008 grupuri de inițiativă formate din utilizatori de apă din județele Brăila, Galați, Ialomița, Călărași, Vrancea, Dolj, Olt, Teleorman au solicitat aplicarea acestui cadru legislativ. Solicitățile au fost analizate și aprobate în data de 14.08.2008 de către Consiliul de Administrație al SNIF SA și comunicate către ADS urmând a fi aprobate de AGA (ADS) care din motive necunoscute nu au convocat Adunarea Generală pentru aprobarea hotărârii Consiliului de Administrație.

Prin adresa 7108/09.09.2008 SNIF comunică LUAIR că prin adresa nr.62919/29.08.2008, ADS are ca obiectiv vânzarea pachetului de acțiuni deținut de statul român conform legislației incidente în vigoare. ADS cunoștea că SNIF este sub incidența Ordinului 762/2007, deci nu mai avea nici o calitate juridică la societate. Administratorul special nu cunoștea atributul conferit de lege și nu a aplicat cadrul legislativ.

Motivația ulterioară invocată a fost HG 1287/8.10.2008, referitoare la privatizarea SNIF, de jure neaplicabilă, datorită prevederilor art. 4 din hotărâre, care precizează: „prezenta hotărâre se aplică numai cu respectarea OUG 117/2006 (art.1 alin 2 prevederile prezentei ordonanțe de urgență nu se aplică ajutorul de stat pentru agricultura și piscicultură în conformitate cu dispozițiile art.32 din

Tratatul de instituire a Comisiei Europene) și a Legii 137/2007, care face trimitere la schemele de ajutor de stat, respectiv art. 87-89 din Tratatul de instituire al Comisiei Europene și a legislației secundare adoptate în baza acestora.

Proiectul de societăți MIXTE, susținut de LUAIR, LAPAR, FNPAR are la bază conceptul de management integrat al prof. Robert Mokler, aplicabil societăților aflate în colaps economic și financiar, aplicat cu succes în China, Argentina, Spania. Proiectul a fost analizat și de Academia de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” care a răspuns prin adresa 911/2008 favorabil.

Pe infrastructura SNIF se poate face implementarea conceptului integrativ la nivel regional, ca motor al unei afaceri, cu participarea directă a fermierilor în calitate de acționari, constituind o alianță de interese și devenind un partener solid în relațiile instituționale, de producție și comerciale la nivel local, național și internațional.

6.12. Obiective și avantaje

a) **Promovarea participării capitalului privat a fermierului care este proprietar, arendaș, producător agricol, la mijloacele de producție necesare serviciilor de mentenanță pentru întreținere și reparații, deținute și administrate de SNIF.**

b) **Creșterea gamei de servicii, prin informatizarea relației SPP+Plot→Sistem →Secție mecanică = INTEGRATOR.**

Ex.:informatizare lucrărilor de cadastru, analiză, prognoză, agrotehnică.

c) **Dezvoltarea spiritului managerial în sectorul agricol al fermierilor, în prezent numai 7% sunt organizații sau constituiți în IMM-uri.**

d) **Derularea proceselor de integrare și implementare a PNIR componentă a PAC, avându-se în vedere dezvoltarea durabilă cunoscându-se că pământul este o avere strategică pentru care sunt necesare bune practici, în protejarea solului și apei cu un management profesional.**

e) **Promovarea de proiecte specifice zonei, pentru conservarea arealului.**

Societățile mixte, vor funcționa în baza Legii 31/1990, republicată, deținând elemente juridice esențiale:

- calitate procesuală;
- dreptul de exploatare și comercializare a producție agricole;
- parteneriate solide și reale în relația cu instituțiile statului;
- capacitatea de elaborare a unor proiecte strategice pentru restructurarea implicațiilor statului în întreținere și exploatare.

Acest proiect vine într-un context în care SNIF a fost practic devalizat de un management necompetitiv pentru care se află practic sub incidența Legii 85/2006 a Reorganizării și Insolvenței Judiciare, datorită faptului că s-a dorit a fi o pradă imobiliară, răspunzător făcându-se MAPDR și instituțiile subordonate.

Este necesar ca în regim de urgență în conformitate cu legislația în vigoare (Legea 138 / 2004, HG 1407/2004 și Ord. Min. MAPDR 762/2007) să se realizeze privatizarea SNIF SA cu participare obligatorie a OUAI, ca principal beneficiar de servicii de îmbunătățiri funciare împreună cu mediul academic și stațiunile de cercetare în domeniul agricol.

Neaplicarea acestei strategii va conduce la distrugerea infrastructurii aflată în proprietatea OUAI cât și cea aflată în proprietatea publică a statului, respectiv ANIF.

Comisia de anchetă consideră că nu trebuie făcută greșeala efectuată în cazul privatizării ROMCEREAL întrucât efectele vor fi mai grave asupra economiei agricole din România.

CAPITOLUL VII

PROPUNERI

privind creșterea eficienței tehnico-economice și de protecție a mediului în amenajările de Îmbunătățiri Funciare

A.- IRIGAȚII :

1. Realizarea unui sistem informatic teritorial (geografic) al infrastructurii amenajărilor de irigații, pe sisteme hidrotehnice proiectate, executate și existente.

2. Inventarierea sistemelor și subsistemelor care pot fi funcționale, fără investiții.

3. Definitivarea sistemelor sau a unor părți din fiecare sistem, care se încadrează în domeniul viabilității economice (raportul beneficiu/cost mai mare decât 1).

4. Acordarea statutului de utilitate publică sistemelor de irigații cu alimentare gravitațională pentru a deveni eligibile la acordarea subvenției, după acoperirea acestora cu organizații OUAI în proporție de peste 50%.

5. Definitivarea listei de prioritate a sistemelor pentru investiții de reabilitare și modernizare (infrastructură și instalații moderne de udare) în baza viabilității economice și a gradului de acoperire cu OUAI-uri și/sau Federații.

6. Dezvoltarea amenajărilor locale de irigații, în corelare cu schemele directe de amenajare a gospodăririi apelor.

7. Stabilirea soluțiilor tehnice de punere în valoare a sistemelor de irigații considerate a fi marginal viabile economic sau neviabile, prin proiecte de dezvoltare rurală durabilă;

8. Elaborarea unui contract cadru cu ANRE pentru furnizarea energiei electrice la pomparea apei în sistemele de irigații stabilite la punctul 5, la prețuri și penalități minime.

9. Amendarea legislației, astfel încât să asigure dezvoltarea rapidă a OUAI-urilor și Federațiilor.

10. Proiectarea și realizarea rețelei de perdele forestiere în corelare cu rețelele sistemelor de irigații din zonele cu viabilitate economică.

11. Obținerea din partea Uniunii Europene a unui sprijin continuu a sectorului de irigații, pentru a opri depopularea zonelor rurale și degradarea terenurilor arabile.

12. Stabilirea periodică a structurii culturilor agricole cu profitabilitate mare, în corelare cu cerințele Uniunii Europene și a pieții de valorificare.

13. Echiparea unor suprafețe cu caracter pilot (demonstrativ) cu instalații moderne de irigare (auto-deplasabile de tip: cu tambur și furtun, deplasare lineară și pivot-central), însoțite de utilajele agricole specifice tehnologiei de lucrări minime.

14. Suprafețele supuse unui grad evident de aridizare și deșertificare și care se află în sisteme de irigații fără viabilitate economică (ex.: Dobrogea), să fie tratate ca „zone defavorizate”.

Se propune înființarea unei comisii de specialiști pentru a stabili soluțiile tehnice necesare stopării procesului de deșertificare (perdele forestiere, acumulări, energie eoliană ș.a.).

15. Promovarea unui studiu pluridisciplinar, prin care să se stabilească soluțiile tehnice de alimentare gravitațională a sistemelor de irigații (existente, dar neeconomice și sisteme noi) și anume:

- derivațiile proiectate și începute înainte de 1989 (Siret-Bărăgan, Olt-Vedea-Neajlov);
- acumulări și derivații noi prin reconsiderarea Sistemului național de gospodărire a apelor.

16. În sistemele de irigații funcționale, să nu se accepte plata despăgubirilor în regim de secetă.

17. Inventarierea echipamentelor și instalațiilor de udare existente, pe sisteme de irigații, OUA-uri și alți beneficiari.

18. Prevederea în contractul de arendare a suprafețelor aflate în sistemele de irigații, a obligativității irigației acestora.

19. Introducerea mijloacelor de măsurare și înregistrare a volumelor de apă livrate OUA-urilor.

20. După analiza, completarea și definitivarea acestor propuneri, să se elaboreze „Programul Național de Irigații”, prevăzut cu sarcini concrete și derulare în timp (termen scurt, mediu și lung), inclusiv prevederea surselor de finanțare.

B. DESECARE-DRENAJ, COMBATEREA EROZIUNII SOLULUI ȘI APĂRARE ÎMPOTRIVA INUNDAȚIILOR:

1. Realizarea sistemului informatic teritorial (cadastru) pentru fiecare tip de lucrare.

2. Înființarea organizațiilor de îmbunătățiri funciare (OIF-Desecare; OIF-CES; OIF-AI) în colaborare cu comisiile locale și asocierea în Federații la nivel de sistem, incinte îndiguite, micro-bazine hidrografice.

3. Dotarea cu utilaje și echipamente de intervenție rapidă în cazuri urgente (de strictă necesitate).

4. Reabilitarea și modernizarea amenajărilor existente în baza unor studii, ținând cont de efectele modificărilor climatice și a despăduririlor (reactualizarea parametrilor inițiali de proiectare: ploaia de calcul, coeficienții de scurgere, întreținere și reparații, neconforme cu regulamentele de exploatare proiectate ș.a.).

5. Revizuirea proiectului „Redimensionarea economică și ecologică a Luncii Dunării” realizat și avizat de către Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile în 2008.

C. PE ANSAMBLUL SECTORULUI DE ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare

1. Plata unei taxe anuale (lei/ha amenajat) care să constituie „fondul de rulment” al activității de întreținere și reparații a infrastructurii.

2. Retribuția personalului implicat în activitatea de exploatare, întreținere și reparații să se efectueze conform unor indici de performanță stabiliți de fișa postului.

3. Promovarea legii de protecție și conservare a solului.

4. Cercetări privind monitorizarea și evoluția factorilor de mediu în amenajările de îmbunătățiri funciare.

5. Pregătirea și formarea continuă a personalului de specialitate prin:

- Selectarea absolvenților de liceu din zonele cu amenajări de îmbunătățiri funciare și trimiterea la studii universitare prin acordarea de burse de către Federațiile OIF, cu obligația contractuală ca după absolvire să lucreze 5 – 10 ani în sector;
- Studenții astfel selectați vor fi integrați într-o subgrupă a facultății de profil;
- Cursuri anuale de scurtă durată, ș.a.

6. Restructurarea instituțională a ANIF în baza principiului subsidiarității, prin acordarea personalității juridice sucursalelor regionale și parțial unităților de administrare. În acest mod se va produce descentralizarea funcțiilor executive din ANIF, aceasta devenind o instituție cu atribuții de politici și strategii, de monitorizare și dezvoltare a sectorului de îmbunătățiri funciare la nivel național și european.

Date fiind noile atribuții ale ANIF (bazate pe studii, proiecte și cercetare-dezvoltare), se propune ca actualul INCDIF „ISPIF” să treacă în subordinea ANIF.

7. În vederea realizării proiectelor de dezvoltare rurală durabilă într-o concepție unitară, pe spații mari – definite pe criteriul hidrologic (sub-bazine, bazine) – se propune integrarea într-o singură entitate a trei sectoare de activitate:

- ✓ Gospodărirea Apelor
- ✓ Îmbunătățiri Funciare
- ✓ Amenajări Silvice

Obiectivul principal al acestei propuneri este acela de a valorifica durabil resursele necesare vieții pentru generațiile viitoare, ținând cont și de impactul modificărilor climatice: apă, pământ, pădure, climă, energii neconvenționale.

Nota comisiei:

Bine ar fi ca promovarea personalului în funcții de conducere, să se facă în exclusivitate pe criterii de performanță profesională, managerială și morală.

CAPITOLUL VIII

1. Analiza necesității și oportunității derulării Programului RomAg'98.

Având în vedere starea agriculturii românești din acea dată, factori de decizie de la nivel guvernamental propun derularea a două proiecte pentru agricultură și anume:

- Proiectul Agricol Român, în valoare de aproximativ 80.000.000 \$, urmând a avea furnizori companiile Case Corporation și Valmont Industries și proiectul RomAg' 98, în valoare de aproximativ 80.000.000 \$ cu furnizorii TransChem Finance & Trade Corp.

Finanțarea acestor importuri urmau să fie asigurate 100% de CityBank N.A. USA și alte instituții financiare în cadrul unui credit sindicalizat al cărui agent a fost CityBank International.

Interesant este faptul că la momentul 1997, când au început presiunile asupra membrilor guvernului pentru acceptarea legiferării acestui program, exista precedentul, care era în realitate același program, experimentat deja în Ucraina (cca. 120 milioane USD, Polonia cca. 75 milioane USD), Cehia refuzând aplicarea sa pe bună dreptate, având în vedere eșecul cu care se soldase anterior în Ucraina și Polonia.

În perioada anterioară începerii derulării proiectelor la nivelul membrilor guvernului și a președinției au avut loc discuții privind necesitatea și oportunitatea derulării în totalitate în forma inițială propusă a acestor două proiecte.

Astfel, în ședința de guvern din data de 17.07 1997 (*anexa nr.1*) Călin Popescu Tăriceanu, în calitate de fost ministru al Industriilor, solicită ca din suma totală de 160 mil. \$, 30 mil. \$ să se aloce uzinei Tractorul Brașov, deoarece în acea perioadă se purtau discuții privind o eventuală privatizare a acestei întreprinderi cu firma olandeză NEW HOLLAND suma de 30 mil. \$, urmând să reprezinte aportul de capital al statului roman.

(*anexa nr.2. Stenograma ședinței de guvern din pag 17*)

De altfel, acest aspect al discuțiilor purtate în ședințele de guvern și la președinție privind oportunitatea și necesitatea derulării în forma propusă inițial a programului ROMAG 98, a rezultat și în urma discuțiilor și audierilor ce au avut loc în lunile august și septembrie 2009 – la Comisia parlamentară de anchetă. În acest sens, dl. Daniel Daianu, fost ministru de finanțe în perioada 1997-1998 declara: “ ca atare eu nu am vrut să implic financiar statul roman într-o afacere care, din punctul meu de vedere, era foarte discutabilă având în vedere acele antecedente. Nu facem experimente pe bani publici” (*anexa nr.3. Stenograma 05.08.2009 pag. 19, alin. 4*)

Menționăm că dl. Daniel Daianu și dl. Calin Popescu Tariceanu au fost singurii care s-au opus derulării în forma propusă a celor două proiecte. Dl Daianu chiar spune la un moment dat: “*Eu m-am opus acelui deal, acelei afaceri, am comunicat și ministrului Remeș de ce, eu nu eram convins și dvs. ați sesizat foarte bine, nu numai că era ironic ca cei care doreau ca acest proiect este super rentabil și în același timp solicitau garanții de la stat. Vedeți dvs. garanția se cere pentru ceva care implică un risc considerabil ..., deci dintr-o dată de la început era straniu modul în care se pleda pentru acesta afacere*” (*anexa nr.4. Stenograma din data de 05.08.2009 pag 21 alin. 3*).

În ședința de guvern din 17.07.1997 dl. Tăriceanu a încercat să obțină și pentru uzina Tractorul un sprijin financiar similar celui obținut de către Ministerul Agriculturii pentru importul de utilaje agricole dar fără succes.

Faptul că cele două proiecte au avut sprijin guvernamental și prezidențial rezultă și din scrisorile nr. 72640/26.05.1997 și nr. 1316/21.03.1997 (*anexa nr.5 și anexa nr.6*) adresată de fostul ministru al agriculturii dl. Dinu Gavrilescu, R.A.I.F. în atenția domnului Valentin Apostol, fost director general la aceasta instituție, în care la alin. 1 scrie: “ *urmare a discuțiilor avute la președintele României, la Primul-Ministru, cât și la conducerea ministerului de resort, reprezentanții băncii americane CityBank și-au exprimat disponibilitatea de a acorda un credit furnizor în scopul achiziționării de utilaje, echipamente agricole și servicii în suma de aproximativ 80 mil. \$ (anexa nr.7).*”

De altfel, scrisoarea prezentată mai sus are și calitate de document oficial, prin care R.A.I.F. este desemnată de către Ministerul Agriculturii și Alimentației, în calitate de împrumutat principal și cumpărător în relația cu TransChem. În acest sens, R.A.I.F. urma să ia toate măsurile și să îndeplinească toate formalitățile și procedurile, în baza reglementarilor în materie pentru realizarea împrumutului extern, obținerea garanției de la Ministerul de Finanțe și aprobarea Comitetului Interministerial de Credite și Comerț Exterior.

În paralel cu aceasta, R.A.I.F. urma să înceapă negocierea contractelor comerciale, negocieri care trebuiau să aibă în vedere ca în contract să fie cuprinse clauze clare privind protecția juridică și economică a cumpărătorului/împrumutatului principal.

Față de cele prezentate mai sus, fostul Președinte al României, dl. Emil Constantinescu, în audierile din data de 10.09.2009 din cadrul Comisiei parlamentare de anchetă, confirmă divergența de opinii dintre dl. Daniel Daianu în calitate de Ministru al Ministerului de Finanțe și dl. Dinu Gavrilescu, fost Ministru al Ministerului Agriculturii și Alimentației, arătând că “*în timp ce ministrul Dinu Gavrilescu susținea singur partea generală a proiectului fiindcă nu se pusese în execuție, ministru Dăianu s-a opus. Deci pe deoparte am înțeles argumentația lor, ministru Gavrilescu înțelesese rolul general și capacitatea unui astfel de proiect, de a realiza, în sfârșit, o reformă radicală într-o agricultură care era total înapoiată și scrupulozitatea ministrului Dăianu care a utilizat un argument profesional spunând că nu se dau anumite facilități pentru considerentele importului*”.

Este la fel de adevărat că s-a opus și dl. Calin Popescu Tariceanu – fost Ministru al Industriilor în acea perioadă, fiindcă erau diferiți miniștri de care eram apropiat, dar așa cum am mai spus discuțiile nu se purtau în localuri ci la Cotroceni, în cadrul unor comisii, eram cu seriozitate și ca analiză a propus acest lucru” (stenograma din data de 10.09.2009 pag. 12 alin 11 și pag. 13 alin. 2, stenograma din data de 5.10.2009 pag. 21 alin. 2).

De altfel fostul Prim-Ministru dl. Victor Ciorbea declara că: “*am participat la sincer nu îmi amintesc una sau mai multe întâlniri cu reprezentanții unor renumite firme americane de profil la Palatul Victoria, în prezența ambasadorului SUA de la acea dată, a miniștrilor de resort al agriculturii și finanțelor. De asemenea, am fost prezent și la o întâlnire la Palatul Cotroceni, invitat de dl. Președinte Emil Constantinescu și unde firmele americane erau și ele prezente prin reprezentanții lor, la*

acesta întâlnire fiind prezent si ambasadorul SUA (stenograma din data de 10.09.2009 alin3 pag. 35 si pag. 36 alin. 1 si 2).

Din stenograma şedinţei de guvern din data de 17.07.1997, rezultă că cel care avea să hotărască până la urmă opţiunea pentru unul sau altul dintre proiecte a fost dl. Victor Ciorbea în calitate de Prim-Ministru al României (*stenograma şedinţei de guvern pag.21 alin.1*).

Precizam că deşi din discuţiile purtate între membrii guvernului atât la nivel de guvern cât şi la nivel de preşedinţie existau opinii divergente, faţă de modul de derulare şi implementare a acestor proiecte agricole (Proiectul Agricol Roman şi Proiectul ROMAG 98), totuşi la data de 03.06.1997 Ministerul Agriculturii, prin persoana d-lui Dinu Gavrilescu în calitate de Ministru şi Valentin Apostol, în calitate de director general al R.A.I.F. semnează contractul cu TransChem Finance, în valoare de 79.319.489 \$, pentru a cumpăra un set de factori de producţie (pachet agricol) aşa cum sunt definiţi în preambulul contractului.

2. Analiza clauzelor contractului RomAg 9801/1997

La data de 03.07.1997 între R.A.I.F. (Regia Autonomă de Îmbunătăţiri Funciare), cu sediul în Bucureşti, Şos. Olteniţei nr. 35-37, sector 4, în calitate de cumpărător şi TransChem Finance & Trade Corp, în calitate de vânzător, corporaţie americană din Delaware cu sediul în BayShore Drive 1717 The Grand-Suite 2000 – Miami Florida, SUA 33132, a fost încheiat Contractul Romag9801 (*Anexa nr. 8*).

Din analiza contractului sunt scoase în evidenţă următoarele aspecte:

Vânzătorul mai sus descris urma să furnizeze cumpărătorului un set de factori de producţii (denumit pachet agricol) compus din substanţe chimice de protecţia plantelor agricole, seminţe de porumb hibrid, echipamente/maşini agricole, asistenţă tehnologică şi agricolă. În afară de pachetul iniţial referitor la cultura porumbului la cererea cumpărătorului R.A.I.F., sunt incluşi şi alţi factori de producţie, conform programului agricol complex pentru România ("programul agricol sau proiectul") şi care se încadrează în programul pe termen scurt de garantare a asigurării şi/sau în linia de credit pe termen mediu deschisă pentru România la Banca de Import – Export U.S.A..

Precizam că, încă din anii 1995-1997 TransChem Finance & Trade Corp, prezentase la Ministerul Agriculturii şi Alimentaţiei şi la Ministerul Finanţelor studii de proiecte cuprinzând informaţii detaliate privind introducerea de noi tehnologii şi sisteme pentru cultivarea eficientă a porumbului în România.

Pachetul agricol astfel definit pentru producţia de porumb era conceput ca o primă etapă într-o cooperare pe termen lung, menită să îmbunătăţească randamentul curent al fermelor şi să mărească producţia agricolă din România, urmând ca, pe termen lung, obiectivul propus să fie obţinerea unor producţii de peste 8 tone/ha/an pe suprafeţele de teren agricol arabile.

Prin punerea la dispoziţia unor ferme româneşti preselectate, a substanţelor chimice necesare agriculturii în perioada anterioară şi posterioară încolţirii seminţelor de porumb hibrid, toate de înaltă calitate, a echipamentelor moderne, eficiente (incluzând echipamente pentru arat, însămânţat, stropit, tractoare, echipamente pentru irigaţii şi

combine), pentru pregătirea, însămânțarea irigarea, recoltarea și manipularea produselor agricole se preconiză ca pachetul să fie un impact asupra producției, acești factori de producție urmând a fi completați cu asistența tehnică și managerială pentru toată durata sezonului agricol, pentru asigurarea obținerii celor mai bune câștiguri pentru România și fermierii săi.

Conform prevederilor contractuale pachetul agricol era conceput pentru producția de porumb (boabe) pe o suprafață agricolă predeterminată, fără a se exclude posibilitatea aplicării lui și la alte culturi agricole, urmând ca părțile să coopereze pentru selectarea de până la aproximativ 50.000 ha teren arabil, adecvat situat sau adiacent județelor Olt, Teleorman, Călărași, Ialomița, Brăila și Constanța, care să fie utilizat pentru producția de porumb sau alte culturi agricole pe suprafețe de min. 650 ha.

Conform aceluiași prevederi contractuale vânzătorul TransChem urma să asigure asistența pe teren incluzând dar fără a se limita la asistența tehnică pentru agricultură, iar cumpărătorul trebuia să asigure vânzătorului un anumit sprijin pe teren și infrastructura în condiții ce urmau a fi agreeate de comun acord.

În acest sens pentru maximizarea eficienței pachetului agricol, inclusiv managementul, întreținerea și protecția adecvată și pentru asigurarea premizelor derulării în bune condiții a obligațiilor de asistență pe teren a vânzătorului, R.A.I.F. (cumpărătorul) urma să contacteze o societate românească de management. Aceasta societate de management împreună cu R.A.I.F. (cumpărătorul) și cu firmele implicate în programul agricol RomAg'98, urmau să constituie o asocierie în participațiune care să deruleze acest program.

În ceea ce privește durata contractului, prevederile contractuale menționează faptul că, termenul acestuia era de un an începând de la data la care acreditivul/acreditivele urmau să fie confirmate de către o bancă de prim rang (aceasta este "Data intrării în vigoare" a contractului) și se termină la împlinirea unui an de la data intrării în vigoare.

Perioada de la data intrării în vigoare, până la împlinirea unui an este considerată ca fiind denumită anul contractual. Precizăm că, expedierea bunurilor din Pachetul agricol așa cum a fost definit anterior, din SUA către România, trebuia să se facă între 1 octombrie 1997 – 31 martie 1999, pentru Anul contractual așa cum a fost definit mai sus, urmând a se asigura livrarea CIP, punctul românesc de destinație.

Este foarte importantă prevederea contractuală 2.2.1. care precizează că graficele expedițiilor pentru toate bunurile, produsele și serviciile urmau a fi convenite între cumpărător și vânzător, iar prioritățile să fie stabilite în funcție de necesitățile de utilizare în România, pentru programul pe anul 1998 privind cultura porumbului.

Conform aceluiași prevederi contractuale aceste grafice menționate mai sus trebuiau să facă parte integrantă din contract, prevedere care nu a fost respectată de către părți.

În condițiile în care S.N.I.F. (Societatea Națională de Îmbunătățiri Funciare fosta R.A.I.F.) a prezentat Comisiei de anchetă parlamentară contractul încheiat cu TransChem pentru derularea programului RomAg'98, fără anexele menționate în prevederile contractuale, prezentăm aproximativ componența unui pachet agricol, după cum urmează:

- un tractor; o combină; o semănătoare; o grapă; un disc; o mașină de împrăștiat semințe; o instalație de irigație și altele a cărei valoare nominală (pentru un astfel de pachet agricol) era de aproximativ 990.000 \$.

Aceste echipamente/mașini agricole urmau a fi alocate fermelor identificate de către societatea de management, cu consultanța producătorilor echipamentelor originale din USA (PEO).

De asemenea, societatea de management urma să desemneze, în baza contractului de asociere în participațiune, un grup de deservenți a echipamentelor/mașinilor agricole, pentru a fi pregătiți și calificați în operarea și întreținerea acestora.

Menționăm, de asemenea, că acest grup urma să fie responsabil pentru operarea și întreținerea mașinilor/ echipamentelor agricole, conform scopului încheierii și derulării contractului.

Din documentele prezentate și puse la dispoziția Comisiei de anchetă parlamentară, nu rezultă că acest grup de deservenți a echipamentelor și serviciilor agricole au fost pregătiți și calificați în operarea și întreținerea acestora.

Precizăm că, în conformitate cu prevederile contractuale (punctul 3 3.1. din contract) coordonarea sprijinului logistic, serviciile de management agricol și asistența tehnică denumită în comun asistența agricolă privitoare la cumpărarea și transportul pachetului agricol și al componentelor suplimentare, la însămânțare, producție, utilizare, repartizare și alte practici agricole legate de folosirea factorilor de producție din pachetul agricol urmau să fie asigurate de către vânzător.

În conformitate cu prevederile punctului 5.1. din contract cumpărătorul urma să facă recepția cantitativă a bunurilor în prezența reprezentantului căraușului și a unui reprezentant al vânzătorului, urmând ca acest protocol să reprezinte o condiție și parte integrantă a oricăror pretenții. În numele cumpărătorului inspecția cantitativă și calitativă urma să fie făcută conform punctului 5.7 din contract de către societatea de management.

Din documentele puse la dispoziția Comisiei parlamentare de anchetă nu rezulta ca aceste clauze contractuale au fost respectate. În ceea ce privește prețul pentru pachetul agricol precizăm că la punctul 6.1 din contract el are valoarea de 76.319.489 \$. Menționăm, de asemenea, că plata pachetelor agricole urma a fi făcută de cumpărător către vânzător prin acreditive, documente irevocabile, plătibile la vedere, la prezentarea documentelor de transport în cazul substanțelor chimice, semințelor și al echipamentelor/mașini agricole și la prezentarea facturilor comerciale în cazul asistenței manageriale/agricole.

Precizăm că o condiție expresa a validității contractului a constituit-o emiterea și confirmarea acreditivului/ acreditivelor către vânzător de către o bancă de prim rang pentru suma de 76.319.489 \$, până cel mai târziu la 31.08.1997. În caz contrar, vânzătorul având dreptul de a rezilia prezentul contract, fără altă formalitate prin transmiterea către cumpărător a unei simple notificări scrise care urma să-și producă efectul în termen de 5 zile de la primire (punctul 8.1 din contract).

De asemenea, menționăm că acreditivele urmau să garanteze plata integrală a prețului de cumpărare specificat pentru pachetul agricol (punctul 8.2 din contract).

Punctul 15.1 din contract precizează că intrarea în vigoare după semnare se face numai după obținerea de către cumpărător a următoarelor:

- garanția guvernamentală din partea statului român pentru proiect;
- hotărârii guvernului privind proiectul;
- deschiderii finanțării.

O altă condiție pentru ca acest contract să intre în vigoare și să-și producă efectele era ca toate bunurile și serviciile care alcătuiau pachetul agricol trebuiau să fie scutite de plata taxelor vamale și a TVA aplicabile în România. **Din partea statului român au semnat acest contract Directorul general R.A.I.F. - dl. Apostol Valentin și Ministrul Agriculturii - dl. Dinu Gavrilescu.**

Conform celor declarate de dl. Dinu Gavrilescu, fost ministru al Agriculturii în perioada 1997 – 1999, în plenul Comisiei parlamentare de ancheta din data de 05.09.2009, acesta susține că nu a semnat nimic și i-a spus lui Valentin Apostol, care era director general la R.A.I.F. “să fie atent că s-ar putea să fie o chestie cu dute-vino, întrucât se cer garanții guvernamentale”.

De asemenea, dl. Dinu Gavrilescu precizează că Dobrescu, fost secretar de stat la Ministerul Agriculturii, împreună cu Valentin Apostol au preluat și s-au ocupat de aceasta chestiune”, dansul recunoscând că după un an de zile a fost la Giurgiu și a văzut cum lucra un asemenea complex și i-a plăcut.

Afirmațiile făcute de dl. Dinu Gavrilescu – fost ministru al Ministerului Agriculturii în plenul Comisiei de anchetă parlamentară sunt contrazise de documentele analizate și prezentate până acum, în sensul că pe de-o parte județul Giurgiu nu făcea parte dintre județele menționate în contract, pentru implementarea programului, iar pe de altă parte contractul încheiat între R.A.I.F. și TransChem Finance este semnat și de acesta (*anexa 9, vezi stenograma pag 3 și 7*).

Subliniem că la data semnării contractului, R.A.I.F. prin H.G. nr. 686/1994 în vigoare la acea dată, nu avea competența pentru a desfășura activități de import și comercializare echipamente de irigații, echipamente și utilaje agricole, substanțe chimice de protecția plantelor, capacități de depozitare și condiționarea produselor agricole, material semincer, tehnologii și servicii, precum și comercializare și export de produse agricole.

3. Analiza derulării și implementării contractului.

Pentru a da legitimitate R.A.I.F. de a încheia contractul cu TransChem Finance la data de 04.11.1997 prin H.G. nr. 686 se completează obiectul de activitate al acestei instituții tocmai cu operațiunile ce făceau obiectul contractului prezentat anterior.

De asemenea, prin același act normativ, R.A.I.F. este mandatat să semneze contractele comerciale cu furnizorii pachetelor agricole ai tehnologiilor și serviciilor cu CASE CORPORATIONS VALMONT INDUSTRIES și TRANSCHEM FINANCE & TRADE CORP, precum și contractele de împrumut cu CityBank USA (*anexa nr.10, art. 3 din H.G. nr. 686/1997*).

Menționam faptul că, prin același act normativ era autorizat și Comitetul Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior, că prin derogare de la prevederile anexei 1 de la H.G. nr. 293/1992 să aprobe garantarea integrală a creditului extern în valoare de 160 mil.\$, acordat de către CityBank în vederea achiziționării de pachete agricole și servicii (*anexa nr.11, art. 4 din H.G. nr. 686/1997*).

De asemenea, același act normativ prevedea că rambursarea creditului extern, parte a dobânzilor, a comisioanelor, a spezelor bancare, a primelor de asigurare, precum și a altor cheltuieli aferente creditului extern urmau să se efectueze din fondurile încasate de către R.A.I.F. de la utilizatorii finali ai pachetelor agricole pe baza contractelor comerciale de livrare a utilajelor.

Astfel, conform art. 8 din H.G. 686/1997 în vederea derulării programelor trebuiau să se încheie contracte comerciale de livrare la intern cu producătorii agricoli participanți sau asociați, urmând ca aceste utilaje agricole și instalații pentru irigații să treacă în proprietatea deplină a agricultorilor participanți la programe după achitarea în întregime a prețului acestora.

Se impune să precizăm faptul că, la art. 10 din HG. se specifica că R.A.I.F. urma să fie reorganizată, printr-o hotărâre de guvern, iar entitatea economică ce urma să rezulte din această reorganizare, urma să preia calitatea de împrumutat principal, precum și celelalte drepturi și obligații ale R.A.I.F. în relația cu societățile mai sus amintite.

Pentru începerea punerii în practică a contractului, se constituie la data de 16 .02. 1998 (*anexa nr. 12*) societatea comercială cu răspundere limitată Agroserv Consult S.R.L., la care nivelul de participare era astfel: 49% R.A.I.F și 51 % TransChem Finance. Printre administratorii societății nou înființate, îl regăsim și pe dl. Valentin Apostol, care la acea dată deținea și funcția de director general la R.A.I.F.

Conform art. 4 din Actul Constitutiv al societății - obiectul principal al activității era: servicii de management, pregătire de personal și consultanță în legătură cu producția agricolă, prestarea de servicii de engineering, proiectare și asistența tehnică în legătură cu instalații de uscare și depozitare, sisteme de irigații și producție agricolă, executare de lucrări agricole de orice fel, comercializarea produselor agricole în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, iar la art. 7 din H.G. nr. 686/1997, este menționat: prestarea de servicii de intermediere în legătură cu îndeplinirea formalităților vamale pentru importul echipamentelor și furniturilor necesare implementării Programului RomAg'98, executarea de lucrări de construcții montaj pentru instalații agricole, activitate de import-export, asigurarea de facilități și asistență de birou.

Interesant este faptul că, la momentul 1997, când au început presiunile asupra membrilor guvernului pentru acceptarea legiferării acestui program, există precedentul, care era în realitate același program, experimentat deja în: Ucraina (cca. 120 milioane USD, Polonia cca. 75 milioane USD), Cehia refuzând aplicarea sa, pe buna dreptate, având în vedere eșecul cu care se soldase anterior cele două țări menționate.

Prin Nota nr. 94436/23.02.1999 (*anexa nr. 13*) privind situația derulării contractului comercial RomAg 9801/1997 a Ministerului Agriculturii și Alimentației aprobată de Ministrul dl. Ioan Avram Mureșean se propune că societatea de management să fie partenerul american TransChem Finance sau o societate românească, dar numai în condițiile prezentării unei scrisori de garanție bancară pentru creditul angajat.

Conform notei de constatare nr. 301281/21.06.2002 încheiată de organele de control din Ministerul Finanțelor Publice - Direcția Generală de Îndrumare și Control Fiscal se menționează faptul ca managementul Programului RomAg'98, nu a fost efectuat de această societate, ci de către S.C. TRANSAG PRODUCTION COMPANY S.R.L. în baza mandatului primit de la S.C. AGROSERV CONSULT S.R.L., fără ca aceasta să aibă vreo calitate asupra bunurilor sau a programului în sine. De asemenea, se precizează în același document că exploatarea și întreținerea utilajelor agricole și a instalațiilor de irigații cumpărate în baza unui credit extern garantat de stat, cât și derularea întregului Program RomAg'98 s-au efectuat încă din anul 1999 de la sosirea utilajelor pe teritoriul românesc, prin firmele înființate în România, de către furnizorul american al echipamentelor agricole, fără ca R.A.I.F. să se implice în calitate de proprietar al utilajelor agricole și al celorlalte bunuri achiziționate pe credit. Consecința acestei neimplicări în gestionarea și recepționarea importurilor de pachete agricole, a determinat ca R.A.I.F. să nu încaseze nici o sumă din vânzarea acestor pachete agricole, timp de trei ani, iar Ministerul Finanțelor să achite ratele scadente către partea americană creditoare în calitate de garant. (*anexa nr.14 si anexa nr. 15*).

Precizăm că TRANSAG PRODUCTION COMPANY S.R.L., avea ca acționar principal compania T-AG-LIMITED Cipru, cu un procent de 99,16% din părțile sociale cu sediul în Limasso – Cipru și 9 cetățeni americani cu 0,84% din părțile sociale, iar administrator al acestei societăți a fost dl Valentin Apostol, care la acea dată era și director general la R.A.I.F.

Această societate a dispus, practic, de toate “pachetele agricole” importate (95 bucăți) fiecare fiind evaluat, la vânzarea către fermierii români la cca. 1.2 milioane USD. Astfel utilajele de peste 85 milioane USD au fost date pe mâna unei firme fără nici o calitate în program și fără nici o garanție față de statul român. Cum plata pachetelor urma să fie făcută de fermierii români în produse agricole timp de cinci ani, S.C. Transag a colectat toate aceste produse, fără a achita către R.A.I.F. (devenit S.N.I.F în anul 2000) nici un leu în condițiile în care această instituție garanta din partea statului roman derularea și implementarea Programului RomAg'98.

În acest mod, obligația de plată a contravalorii utilajelor importate a fost lăsată în seama unei entități juridice a statului roman (S.N.I.F.), iar încasarea ratelor și exploatarea efectivă a utilajelor a fost încredințată unui societăți comerciale și anume Transag cu sediul în Cipru (un of-schore), fără nicio calitate în acest program, deturnând toate sumele care trebuiau colectate de instituția statului în speță R.A.I.F. în vederea achitării ratelor la creditul extern, față de finanțatorul programului.

Se impune să mai precizăm că R.A.I.F. nu a înregistrat niciodată în evidențele sale nici un mijloc fix, care a făcut parte din “pachetele agricole” importate. În schimb și-a asumat obligația de plată externă a contravalorii tuturor utilajelor și echipamentelor importate și care erau garantate de către guvernul roman.

Prin Hotărârile Comitetului Interministerial de Garanție și Credite de Comerț Exterior nr. 5835/18.05.1997 și 5835 bis/01.07.1997 (*anexa nr.16*) s-a stabilit ca nivelul creditului extern garantat de statul roman să fie la valoarea de 79.403.182 \$. În anexele la cele două hotărâri se prevăd cinci condiții prealabile de emitere a garanției, diferența

dintre cele două anexe este data de prevederile punctului 4, în sensul că în anexa hotărârii nr. 5835 bis nu se mai prevede condiția ca : “în cazul în care în perioada de valabilitate a sesizării nu se încheie contracte de vânzare-cumpărare cu utilizatorii finali la nivelul ofertei de credit, în convenție se va prevedea și diminuarea garanției la nivelul contractelor cu utilizatorii finali așa cum era prevăzut în anexa la Hotărârea 5835/18.05.1997. Comisia parlamentară de anchetă apreciază că această condiție era esențială în derularea contractului RomAg 9801/1997, întrucât pe de o parte obliga R.A.I.F. să aibă anterior livrărilor de către TRANSCHEM a utilajelor din USA, contracte ferme de vânzare cumpărare cu utilizatorii finali (fermieri agricoli sau asociații agricole), iar pe de altă parte livrarea utilajelor ar fi trebuit să se facă numai pe baza comenzilor date de către R.A.I.F. în urma încheierii contractelor de vânzare-cumpărare cu utilizatorii finali.

De altfel, Comisia parlamentară de anchetă apreciază că această condiție prevăzută la punctul 4 din anexa la Hotărârea nr. 5835/18.05.1998 ar fi trebuit să se regăsească că și clauza contractuală fermă în contractul RomAg 9801/1997.

Precizăm că cele două hotărâri ale Comitetului Interministerial de Garanție și Credite de Comerț Exterior sunt semnate în calitate de președinte de către dl. Ioan Mircea Costea.

Ministerul de Finanțe emite la data de 30.10.1998, sub semnătura fostului ministru Decebal Traian Remes, scrisorile de garanție bancare nr. 527 și 528 în vederea contractării creditului aprobat de Comitetul Interministerial de Garanții și Credit Exterior în suma de 79.403.182 \$.

Ca urmare a Contractului comercial ROMAG 98 și a scrisorilor de garanție bancară mai sus-menționate, a fost încheiat un acord de împrumut cu CityBank N.A. USA, compus dintr-un acord de credit (pentru finanțarea a 85% din valoarea contractului de export și plata unui comision de expunere EximBank USA) în sumă de 67.557.249 \$ și un Acord de facilitare (pentru acordarea avansului de 15% furnizorului de pachete agricole și plata a 50% comision de aranjament cu CityBank) în suma de 11.845.933 \$.

Ministerul de Finanțe în calitate de garant al statului a încheiat cu R.A.I.F. la data de 13.11.1998 Convenția nr. 230209. De altfel, toate aspectele privind modul de îndeplinire a obligațiilor rezultate din derularea creditului extern cu garanția statului de către R.A.I.F. (în prezent S.N.I.F.) fac obiectul unui proces verbal de control nr. 301971/14.10.2002 foarte bine documentat și argumentat întocmit de reprezentanții Ministerului de Finanțe – Direcția Generală de Îndrumare și Control Fiscal (*anexa nr. 17*).

Precizăm încă o dată că Programul ROMAG 98 avea ca obiectiv unic, furnizarea unor pachete de tehnologii întreprinderilor agricole românești, selectate în funcție de anumite criterii, în condiții avantajoase, respectiv plată acestora urma să se realizeze către R.A.I.F. în cursul a 10 rate pe parcursul a 5 ani.

În luna octombrie 2002 nu existau decât 12 astfel de contracte încheiate între R.A.I.F. și diverse societăți agricole, pentru 15 pachete agricole, 36 de astfel de contracte care existau în perioada anterioară fiind reziliate pe parcursul celor trei ani de derulare a contractului cadru.

Menționam că, din documentele prezentate, rezultă că R.A.I.F. în locul încheierii contractelor de vânzare-cumpărare cu utilizatorii finali, clauza expresă în Hotărârea nr. 5835/18.05.1998 a încheiat contractul de asociere în participațiune cu utilizatori agricoli (primul asociat) S.C. Transag Production Company (gerantul) și S.C. Agroserv Consult S.R.L. (al doilea asociat). Gerantul se obliga printre altele să asigure achitarea întregii sume datorate de către primul asociat (utilizatori agricoli) în temeiul contractelor de vânzare-cumpărare către R.A.I.F. pentru pachetele agricole achiziționate și să încaseze toate veniturile generate de fiecare componentă a proiectului.

Printre motivele renunțării de către utilizatorii finali la contractele de vânzare-cumpărare amintim:

- nerespectarea de către Transag Production Company S.R.L. a clauzelor contractului de asociere în participațiune cu asociațiile agricole referitoare la creșterea profitabilității culturilor, prin care să se asigure în primul rând plata către R.A.I.F., apoi acoperirea cheltuielilor efectuate cu derularea proiectului și în sfârșit obținerea unui profit care să fie împărțit astfel: 48% - gerantul; 48% asociația agricolă și 4% S.C. Agroserv Consult S.R.L., (dar nu mai puțin de 600 kg grâu/ha). Acest fapt a dus la pierderea încrederii asociațiilor agricole în reușita programului și în final la rezilierea contractelor;

- managementul defectuos neadaptat la condițiile agriculturii românești și neperformant realizat de către S.C. Transag Production Company S.R.L.;

- notificarea cu întârziere de către S.N.I.F. (R.A.I.F.) a partenerilor din contractele de vânzare-cumpărare, în care nu s-au respectat clauzele contractului.

Ca urmare a celor prezentate mai sus organele de control din cadrul Ministerului de Finanțe constată la nivelul anului 2002 că Programul ROMAG 98 nu mai este viabil în forma sa inițială, deoarece pachetele agricole achiziționate ca mărfuri au fost utilizate fie prin încheierea unor contracte de vânzare-cumpărare cu plata în rate, care între timp au fost reziliate, fie prin încheierea unor contracte de închiriere a acestora cu S.C. Transag Production Company S.R.L., care au determinat uzura lor fizică și morală și nu au mai putut fi vândute la prețul de achiziție. La aceeași dată organele de control constată că din creditul extern contractat cu garanția statului era trasă suma de 79.400.058 \$, reprezentând valoarea utilajelor achiziționate în baza contractelor de vânzare-cumpărare, diferența în suma de 3.123,51 \$, reprezentând suma neatrasă.

Tragerile până la data controlului reprezentau următoarele:

1. Suma totală de 76.319.482 \$ reprezintă valoarea plății către societatea TransChem Finance & Trade Corp, compusă din: - 70.181.885 \$, reprezentând valoarea utilajelor, instalațiilor pieselor de schimb, semințelor și erbicidelor achiziționate; - 6.137.604 \$, reprezentând valoarea serviciilor de management și consultanță tehnică.

2. Suma de 3.080.569 \$, reprezentând comisioane bancare de facilitare împrumut.

Conform celor constatate de organul de control din cadrul Ministerului de Finanțe, la data de 30.08.2002 S.N.I.F. (fost R.A.I.F.) avea următoarele obligații de plată:

- a). către Ministerul de Finanțe suma de 2.397.746.370,516 lei;

- b). față de bugetul de stat suma de 280.428.804.418 lei, defalcarea lor fiind făcută în procesul-verbal de control nr. 301971/14.10.2002 (anexa nr.18, pag 37, 38 și 39) .

Comisia parlamentară de anchetă consideră ca fiind o gravă greșeală rezilierea contractelor de vânzare-cumpărare încheiate între R.A.I.F. și utilizatorii finali cu atât mai mult cu cât fermierii plățiseră parțial ratele datorate în cei 2 ani de derulare ai programului către S.C. Transag și nicidecum către R.A.I.F. adevăratul proprietar al utilajelor. Ulterior rezilierii contractelor, utilajele au fost folosite tot de către S.C. Transag, care le-a închiriat la diverși fermieri (între anii 1999 – 2000 în Insula Mare a Brăilei) pe baza unor contracte de prestări servicii, însă nici măcar aceste sume rezultate în urma prestărilor de servicii nu au fost virate proprietarului de drept al utilajelor și echipamentelor și anume R.A.I.F.

În anul 2002, banca finanțatoare din SUA, neprimind ratele cuvenite, a introdus la plată cele două scrisori de garanție bancară emise de către statul roman, care au fost executate.

Prin scrisoarea nr. 7232/03.07.2001, transmisă de către Ministerul Agriculturii și Alimentației către Ministerul de Finanțe se solicită printre altele ca derularea programului ROMAG 98 să continue în anul 2001 pe suprafața de 12.800 ha în județele Giurgiu, Dolj, Brăila și, de asemenea, se propunea ca utilajele și instalațiile de irigație care nu erau cuprinse pe anul 2001 să execute activități de service, iar beneficiul obținut urmând a fi folosit și la plata ratelor aferente creditului. De asemenea, se precizează ca toate cele 82 de combine realocate modulelor prestau servicii pe o suprafață de 40.800 ha, urmând ca în toamna aceluiași an tractoarele și întreaga gamă de utilaje aferente să execute prestații după recoltarea pâioaselor.

Comisia parlamentară de anchetă a constatat că propunerile făcute și transmise de M.A.A. către M.F. schimbau la acea dată sensul și scopul stabilit inițial prin H.G. nr. 686/1997, adică din mărfuri achiziționate inițial pentru vânzare, în mărfuri achiziționate pentru închiriere. Ca urmare a acestui fapt, apreciem că a fost deturnată astfel și destinația acordării inițiale a creditului extern.

La data de 29.05.2003, Guvernul României adopta Ordonanța de Urgență nr. 42 privind preluarea de către Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (A.V.A.S.) a creanței statului provenite din executarea garanției emise pentru împrumutul extern acordat R.A.I.F. (actual S.N.I.F.) pentru achiziționarea unor pachete agricole tehnologice și servicii în cadrul Programului ROMAG 98. În acest caz A.V.A.S. a preluat de la M.F. prin Contractele de cesiune de creanță nr. 1/30.07.2003, nr. 2/18.02.2004 și nr. 3/13.10.2004, creanța deținută de această instituție la S.N.I.F.

Valoarea creanțelor totale preluate, consolidate în baza prevederilor O.U.G. nr. 51/1998 era de 85.433.896,87 \$.

Prin Contractul de cesiune de creanță A.V.A.S. a preluat următoarele titluri constatatoare ale creanței:

- convenția nr. 230209/13.11.1998, încheiată între M.F. și R.A.I.F.;
- contractul de gaj fără depozitare nr. 3872/23.06.1999, încheiat între M.F. și R.A.I.F.;
- contractul de gaj fără depozitare nr. 9394/25.08.2000 încheiat între M.F. și S.N.I.F.;
- contractul de gaj fără depozitare nr. 10773/05.10.2000 încheiat între M.F. și S.N.I.F.

Cele trei contracte de gaj fără depozitare stipulau că bunurile aduse în gaj sunt proprietatea garantului S.N.I.F. au o valoare luată în garanție ce însumează 70.813.277 \$, fiind menită să garanteze creditul de 79.403.182 \$, acordat de CityBank și alte instituții financiare.

Menționăm că, în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 42/2003 Programul RomAg'98 urma să se încheie cel mai târziu la data de 30.11.2003, conform documentelor puse la dispoziție de către A.V.A.S., iar începând cu luna septembrie aceasta instituție a declanșat procedura de valorificare a creanței preluate.

La fundamentarea O.U.G. nr. 42/2003 se arată printre altele că la acea dată Programul RomAg'98 se desfășura numai pe suprafața de 10.300 ha aferente activității unui număr de 15 pachete agricole din cele achiziționate în cadrul programului, menționându-se că la acel moment existau solicitări pentru cumpărarea diferitelor utilaje agricole și instalații de irigații din componenta pachetului agricol, acestea putând constitui surse pentru plata ratelor la creditul extern a dobânzilor, a comisioanelor, a spezelor bancare, a primelor de asigurare, precum și altor cheltuieli ale creditului extern.

Conform celor declarate de către dl. Sorin Carjău fost angajat al SNIF, la audierile din data de 10.08.2009 în plenul Comisiei parlamentare de anchetă, acesta a precizat, ca urmare a punerii în practică a O.U.G. nr. 42/2003, inventarul factual pe teren a utilajelor agricole și instalațiilor de irigații, precum și a tuturor celorlalte componente din pachetul agricol, așa cum era definit în Contractul RomAg 9801/1997, nu s-a făcut ținând cont de inventarul scriptic al acestor pachete, astfel cum au fost aduse în țară.

Reprezentanții A.V.A.S. audiați în plenul Comisiei de anchetă parlamentară confirmă cele relatate de dl. Carjău, astfel că pentru organizarea licitațiilor pachetelor agricole acestea au fost reconstituite ad-hoc și incomplet, nesuprapunându-se peste pachetul agricol, inițial așa cum a fost definit în Programul RomAg'98.

În urma licitațiilor organizate de către A.V.A.S. în perioada septembrie 2003 – 2005, suma recuperată de aceasta instituție în contul creanței prin valorificarea bunurilor urmăribile aferente programului este de 16.101.419,37 \$, exclusiv TVA, ajungându-se ca un tractor care valora inițial aproximativ 30.000 \$ să fie vândut cu 4 – 5.000 \$.

Conform rapoartelor de evaluare puse la dispoziție de A.V.A.S. cu prilejul evaluării pachetelor agricole se constată faptul că, față de valoarea inițială a unui pachet agricol descris în proiectul RomAg'98 de 990.000 \$, în urma evaluării niciun pachet nu depășește valoarea de 111.000 \$, procent reprezentând aproximativ 10% din valoarea contractuală.

Surprinderea este cu atât mai mare cu cât dl. Sorin Carjău a declarat în plenul Comisiei în ședința din data de 10.08.2009, că “utilajele erau într-o stare foarte bună, deci cu norma de lucru neepuizată, nici la jumătate, acești experți tehnici au venit, au văzut fisele făcute de mine și nu știu de unde le-au subevaluat și după aceea s-au vândut în urma unor licitații”. (stenograma 10.08.2009, pag 118, alin. 2)

Menționăm că aspectele prezentate pentru perioada 1997 – 2000 au făcut obiectul dosarului penal nr. 352/P/2004 la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de urmărire penală și criminalistică, iar prin rezoluția din data de 10.01.2005, aceasta instituție a confirmat propunerea făcută de către I.G.P.R. – Direcția de Investigare a Fraudelor de Neînceperea Urmăririi Penale pentru dl. Ștefan Constantin,

Apostol Vasile si Toma Petru Victor pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 248 C.P. , raportat la art. 248 indice 1 C.P.

Precizăm, de asemenea, că pentru aflarea adevărul membrii Comisiei de anchetă parlamentară au invitat la audierii toți factorii responsabili și de decizie din perioada respectivă și care au fost implicați în această cauză (Program ROMAG 98) singurul care a refuzat să se prezinte la audieri a fost dl. Mircea Geoană, care în acea perioadă era ambasadorul României în USA, iar în prezent este senator si Președinte al Senatului României.

Având in vedere aspectele prezentate mai sus Comisia parlamentară de anchetă, considera faptul că, in această cauză au apărut elemente noi in urma audierilor făcute în plenul comisiei, precum și analizei documentelor puse la dispoziție de organele și instituțiile abilitate și solicita Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație si Justiție, continuarea cercetărilor și luarea măsurilor legale ce se impun în această cauză.

AUDIERI

**Comisia parlamentară de anchetă privind cercetarea modului
în care se gestionează amenajările de irigații și fondurile alocate**

07.07.2009

1. CORNEL POPA, director general ANIF
2. LIVIU GONCEA, director general. SNIF
3. NICOLAE GIUGEA, președinte ADS
4. VAȘILICA BLEBEA, președinte
Uniunea Sindicatelor Îmbunătățiri Funciare
5. NICOLAE ȘTEFAN, președinte Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură
6. VIOREL NICA, președinte Liga Utilizatorilor de Apă

14.07.2009

7. NICOLAE ȘTEFAN, președinte Federația Națională a Sindicatelor din Agricultură
8. VALENTIN APOSTOL, Consiliu Administrație al ANIF, MAPDR
9. BOGDAN FLORIN, consilier al ministrului, MAPDR
10. PASCU MARIA, consilier MAPDR
11. MOCANU DAN ADRIAN, consilier Ministerul Mediului
12. CÎMPEANU SORIN, decan USAMV București FIFIM
13. RĂCEANU GABRIELA-ANA, șef serviciu ANIF RA
14. CONSTANTIN ȘTEFAN, administrator special SNIF
15. MĂCELARU COSTICĂ, membru LAPAR APA Brăila
16. CUCU MARCEA, consilier director LAPAR
17. DRAGNEA EUGENIA, asistent LAPAR
18. LEPADATU IONEL, director OUAI
19. BACIU LAURENȚIU, președinte OUAI BC.
20. CARĂMÂN TAȘCU, președinte OUAI Dăeni, Tulcea
21. INGE MIHAI, președinte OUAI Babadag, Tulcea
22. STROESCU CORNEL, administrator SC HASTRO SOVARNA
23. ALEXANDRU GHEORGHE, SC SOMALEX SRL
24. STANCU MIHAI BOGDAN, administrator SC SOLVENT COM SRL

22.07.2009

25. TOMA ALINA, șef serviciu MF
26. RADULESCU ALEXANDRU, șef serviciu MAPDR
27. UNTESCU MARIUS, director ME
28. TICU DAN FLORIN, director tehnic ME
29. GĂMAN RADU, director ANRE
30. OPRIȘ ANTONETA, șef serviciu ANRE
31. ȘTEFAN CONSTANTIN, administrator special al SNIF
32. PAPA CAMELIA, manager financiar SNIF
33. GONCEA LIVIU, director general SNIF

- 34. CONSTANTIN ȘTEFAN, administrator special SNIF
- 35. COJOCARU ADRIAN, administrator SNIF
- 36. MEILĂ IUSTIN, administrator SNIF
- 37. IOSUB ALEXANDRU, director tehnic ANIF
- 38. ALECU RĂZVAN, șef serviciu ANIF
- 39. GIUGEA NICOLAE, președinte ADS
- 40. IOAN MARIAN, director ADS

28.07.2009

- 41. BOGDAN DRAGOȘ, vicepreședinte ANAF
- 42. BOJEȘTEANU FLORIN, șef serviciu ANAF
- 43. LUIGI BERGHEȘ, fost director SNIF
- 44. VALENTIN IONESCU, director general Unic Management Consulting
- 45. IONEL PATRICHI, director SNIF Banat
- 46. IONIȚĂ GABRIEL, director proiect BANCA MONDIALA

03.08.2009

- 47. SORIN CÂRJAN, director tehnic SNIF

05.08.2009

- 48. DINU GAVRILESCU, ministrul Agriculturii
- 49. DANIEL DĂIANU, ministrul Finanțe
- 50. VASILE PINTILIE, director general Apele Române
- 51. VALENTIN APOSTOL, președinte Consiliul Administrație ANIF
- 52. NICOLETA ȘIMON, șef serviciu ANIF

10.08.2009

- 53. ADRIAN DOBRESCU, secretar de stat
- 54. SORIN CÂRJAN, SNIF
- 55. ȘTEFAN CONSTANTIN, administrator special SNIF

18.08.2009

- 55. IOAN AVRAM MUREȘAN, ministru
- 56. VASILE PINTILIE, director general, Apele Române
- 58. MÎLCOMETE VIORICA, D.M.R.A. Gestiunea Resurselor
- 59. MOCANU DAN ADIAN, consilier
- 60. GABRIEL IONIȚĂ, Banca Mondială
- 61. SANDU IOAN, director general Administrația Națională de Meteorologie
- 62. MATEESCU ELENA, șef laborator

24.08.2009

- 63. IONUȚ COSTEA, președinte EXIMBANK
- 64. MIHAI DAVID, director general SC HIDROELECTRICA SA
- 65. VIOREL NICA, președinte LUAI

- 66. VOLLARO ROSARIO, director general ENEL DISTRIBUȚIE
- 67. ADRIAN BĂICUȘ, director general TRANSELECTRICA
- 68. DECEBAL TRAIAN REMEȘ
- 69. GHEORGHE ALBU, secretar stat
- 70. AUDI PETRISOR GAIU, vicepreședinte AVAS (AVAB)
- 71. GACIU CRIȘTIANA, director gen. AVAS
- 72. NICOLAE CÂMPEAN, expert AVAS

31.08.2009

- 73. OVIDIU NATEA, secretar de stat
- 74. NICOLAE MĂRĂCINE, director general ANIF
- 75. VOLLARO ROSARIO, ENEL Distribuție
- 76. GUGLIELMO MARTION, ENEL Energie
- 77. AUREL CONDRUZ, comisar șef MAI
- 78. NICOLAE MARCU, comisar IGP

01.09.2009

- 79. GHEORGHE FLUTUR, ministrul Agriculturii
- 80. DAN MOTREANU, ministrul Agriculturii

07.09.2009

- 81. HAȘ IOAN, SCDA Turda
- 82. BÂRLEA VAȘILE, SCDA Lovrin
- 83. NEGRILĂ EMILIAN, SCDA Teleorman
- 84. BULICĂ ION, SCDA Valu Lui Traian
- 85. BORA C-TIN, SCDA Șimnic
- 86. BULARDA MARCEL, SCDA Brăila
- 87. IOAN IONELA, SCDA Podu Iloaiei
- 88. TUDORAN DUMITRU, SCDA Mărculești
- 89. POPOVICI GABRIEL, director tehnic INCD – ISPIF București
- 90. COMAN MIHAI, director științific
- 91. MĂIȚĂ VICTOR, director tehnic
- 92. DIACONU AURELIA, CCDPC Dăbuleni
- 93. NISTOR DUMITRU, CCDCEȘ Perieni
- 94. DUMITRIU GHEORGHE, director general I.C.A.Silvice București
- 95. IANCULESCU MARIAN, vicepreședinte ASAS
- 96. ȘTIUCA ROMULUS, INCDDD Tulcea, director general
- 97. IULIAN NICHESCU, INCDDD Tulcea, cercetător științific
- 98. CORNEL POPA – director general ANIF București
- 99. OPRAN MARIAN, ANIF, sucursala Dunăre-Olt
- 100. CRISTEA TRAIAN, Idem
- 101. NICOLAE NEMIRSCHI – ministrul Mediului
- 102. DAN CÂRLAN, secretar de stat Ministerul Mediului
- 103. NEAGU CARMEN, consilier Ministerul Mediului

- 104. COCEI DIANA, consilier Ministerul Mediului
- 105. Institutul de Cercetare a Deltei Dunării
- 106. BENEĂ CĂRLAN, șef serviciu, Administrația Rezervației
Biosferei Delta Dunării

08.09.2009

- 107. VALENTIN APOSTOL
- 108. ILIE SÂRBU

10.09.2009

- 109. EMIL CONSTANTINESCU
- 110. VICTOR CIORBEA

11.09.2009

- 111. IOAN NASTEA
- 112. AUREL PANĂ

Nu a răspuns invitației la audieri domn ul Mircea Geoană.

OPINII IMPORTANTE
exprimate în cursul audierilor la
Comisia de anchetă privind cercetarea modului în care se gestionează amenajările
de irigații și fondurile alocate

Valentin Ionescu – fost ministru al Privatizării

- În țări din UE cu o lungă tradiție în îndiguiri, desecări, decolmatări și irigații, sistemele sunt concepute ca servicii publice și nu ca servicii de natură comercială, chiar dacă lucrările de îndiguiri și desecări pot fi contractate de antreprenori;
- natura serviciilor, dacă se clarifică, este foarte importantă pentru că se rezolvă alte aspecte legate de subvenții și de partea cu TVA;
- ANIF-ul ori este ca o agenție și funcționează ca un mini-minister, ori este regie autonomă și atunci este societate comercială și trebuie să facă profit;
- a considerat că împărțirea RAIF în SNIF și ANIF a fost o greșală, cu toate că a fost cuprinsă în acordul de împrumut cu Banca Mondială;
- la împărțirea patrimoniului între SNIF și ANIF s-au încheiat protocoale în condițiile în care la predare și primire semnează aceeași persoană;
- problema îmbunătățirilor funciare trebuie integrată în managementul apelor, pentru a fi bine administrată și este o opțiune publică. Trebuie să existe o unitate de comandă și apele să treacă la MAPDR.

Luigi Berghes – fost director SNIF

- „Motivul demisiei mele din iulie 2007 a fost refuzul conducerii ministerului din acel moment, respectiv dl. ministru Decebal Traian Remeș, de a aplica legea”;
- împarte cauzele degradării sistemului de îmbunătățiri funciare în două categorii: de natură subiectivă și obiectivă. Consideră faptul că nu a existat o viziune după anul 1989 care să stabilească traseul agriculturii românești pe următorii 25-50 de ani, o cauză obiectivă;
- o serie de cauze de natură subiectivă, care au îngenuncheat pur și simplu, sectorul de îmbunătățiri funciare din România au fost: programul Romag'98 și incompetența unor miniștri care au condus agricultura;
- programul RomAg'98 a fost gândit de un grup de foști ofițeri ucraineni și a fost experimentat pentru prima dată în această țară – Ucraina, iar rezultatul a fost unul dezastruos – circa 125 de milioane de dolari au fost furați din bugetul Ucrainei, anterior de a fi experimentat în România. Polonia a pierdut cca. 100 milioane dolari. În Cehia acest program nu a fost derulat de ministerul agriculturii ceh.
- România a avut ghinionul să poarte roadele acestui program nefericit. Programul RomAg'98 care generează și astăzi, în 2009, pagube statului român;
- o decizie politică va trebui să stabilească soarta SNIF-ului.

Gabriel Ioniță - director proiect Banca Mondială

- începând cu 2010 Uniunea Europeană va pune în aplicare propriile reglementări și anume ca ajutorul de stat pentru irigații să fie oprit, nu se vor mai da nici un fel de subvenții operaționale pentru nici un fel de irigații în România;
- Dobrogea pune o problemă mare, din două puncte de vedere: înălțimea mare de pompare și pericolul deșertificării;
- Dobrogea putea fi declarată, la fel ca Delta Dunării, o zonă defavorizată. Nu toată, ci acea zonă care are resurse foarte limitate și care poate beneficia de alte modalități de subvenționare;
- dacă se elimină subvențiile la irigații, OUA-urile chiar mor iar producția agricolă a României este în mare pericol.

Ioan Avram Mureșan – fost ministru al agriculturii

- dacă am primit informații legate de distrugerile din sector. Sigur, punctual nu pot să-mi aduc aminte acum. Însă îmi aduc aminte că în ședința de guvern s-au discutat aceste lucruri cu Ministerul de Interne;
- chiar dacă am participat la inițierea lui (Programul RomAg'98) eu cred că programul a fost bun pentru România sau ar fi trebuit să fie bun dacă ar fi fost bine gestionat. Cei care trebuiau să-l gestioneze s-au abătut de la linia lui, fără îndoială și cred că era un suflu nou pentru agricultură, aceste utilaje noi care veneau pentru prima dată în România aveau ca scop să facă performanță. Ele au produs însă o gaură mare în finanțele României, afectând grav întregul sistem de îmbunătățiri funciare.

Ionuț Costea – președinte Eximbank, fost secretar de stat la Finanțe

- este adevărat că pe parcursul aprobării programului RomAg, care a fost între 1997-1998, s-au iscat destule discuții pro și contra și este, într-un fel, normal. Este primul program de acest fel, era un program ambițios, era greu de pus în practică, ceea ce s-a dovedit, ulterior, că s-a întâmplat;
- referitor la garanțiile emise de Ministerul Finanțelor, responsabilitatea în momentul emiterii garanției trecea la beneficiar. Deci, Ministerul Finanțelor nu mai avea competența de urmărire a derulării proiectului;
- guvernul a sprijinit acest proiect, prezența domnului Moses a fost foarte activă la toate proiectele. Nu știu dacă au fost și alte discuții la alte nivele, nu ajungeau la mine, la nivel de secretar de stat.

Viorel Nica – președinte LUAI

- noi am solicitat, în permanență, ca parte din logistica SNIF să se transfere la UAI-uri. Este greu, suntem mulți. Ar trebui să intrăm noi în posesia multor utilaje, se poate face la nivel județean, pe bazine hidrografice, cu acordul financiar dar simbolic al organizațiilor din județul respectiv, parte de utilaje care mai sunt bune de utilizat să le cumpărăm noi, iar noi, la nivel de județ, să ne facem o federație care să se ocupe de aceste probleme. Pentru că nu o să ne trebuiască la fiecare câte o macara, nu o să ne trebuiască un castor la fiecare și nu putem s-o facem.

Dar în privatizare, dacă se mai poate interveni în caietul de sarcini, cu efort financiar simbolic, în care să cumpărăm noi, organizațiile.

Marcel Cucu - OUAI Brăila

- problema, după părerea mea este următoarea și cred că trebuie privită ca principiu: rezultatul acestei comișii nu este acela de a da hotărâri judecătorești, de a stigmatiza. Rezultatul înseamnă o concluzie complexă, amplă, în urma căreia să putem să vedem ce putem face pentru irigații. Una din măsurile esențiale care trebuie luate este de a ne asigura ce facem de la anul încolo. Noi ne aflăm deja în luna septembrie și privim cu îngrijorare către anul 2010.

Ionel Lepădatu - președinte OUAI

- dacă-l luăm pe domnul Berghes, ce a făcut în domeniul acesta de îmbunătățiri funciare, a desființat SNIF-urile. Și eu am fost director la SNIF Brăila până a venit domnul Berghes și a spus: „Dacă nu te înscrii în partidul X, te dau afară. Și eu i-am spus: „Nu mă înscriu. Am plecat” și mi-am văzut de treaba mea.

Andi Petrișor Gaiu – vicepreședinte AVAS

- din câte știu eu, și probabil știți mai bine decât mine, când s-a desprins ANIF-ul de SNIF, ANIF a plecat din SNIF cu tot ce era bun și la SNIF au rămas cu datoriile;
- patrimoniul existent la SNIF este de cca. o sută milioane de euro;
- nu știu dacă la ora actuală este cineva în stare să dea 500 de milioane de euro pe un teren;
- deci acesta e și motivul pentru care nu am vândut până acum, pentru că erau prețuri mici și nu puteai să ceri mai mult.

Ovidiu Natea – fost secretar de stat la Ministerul Agriculturii

- sigur, problema irigațiilor, la ora actuală, cred că este cea mai complicată problemă a agriculturii românești.
- eu cred că primul lucru pe care ar trebui să-l dispuneți, dumneavoastră fiind forul cel mai important al unei țări democratice, o inventariere, începând de la nivel de comună, pentru că există suficiente instituții și există suficienți de mulți oameni care pot să facă treaba aceasta. O inventariere a fondului funciar, a problemelor de corectări de torenți, a problemelor de corectări de cursuri de apă, a problemelor de alunecări se impune a fi făcută de urgență.

Nicolae Mărăcine – fost director la ANIF

- vinovați pentru distrugerea sistemului de irigații, în primul rând, acțiunea fierul vechi, o lipsă de legislație în domeniul acesta, al achizițiilor de deșeuri metalice de orice natură și feroase și neferoase, coroborat cu sărăcia, cu tendința mare de a se îmbogății repede pe seama nemuncii și sustragerii lor din sectoarele de irigații, vastitatea și dispersia foarte mare, având în vedere faptul că resursele alocate acestui sector au fost foarte mici;

• nu trebuie să ne îmbătăm cu apă rece că avem 3 milioane de hectare amenajate pentru irigații, pentru că nu mai avem; se vede efectiv cât se irigă în România la ora aceasta - și în România, economic nu se pot iriga mai mult de 1,5 milioane ha;

• după mine, ca să revitalizăm sectorul de irigații, trebuie să-l declarăm de interes național, să facem o companie națională de irigații, care, după cinci ani, dacă o subvenționăm și ducem apa la hidrant, cu obligativitatea producătorului să irige și să procure echipamentul, să nu mai plătească nimic pe partea asta, să se ocupe statul, după cinci ani putem să revenim la forma aceasta de activitate comercială, timp în care producătorii agricoli se pot capitaliza.

Aurel Condruz – comisar șef IGP

• la nivelul poliției au fost înregistrate 749 de sesizări de furt în domeniul irigațiilor și amenajărilor de irigații.

Martino Guillermo – director general SC ENEL Energie Muntenia

• bineînțeles că la cererea dvs. (întâlnirea între ANIF și ENEL), este, după părerea mea, extrem de oportună. Se poate întâmpla ca, organizând o masă de lucru, așa cum ați spus dumneavoastră, comună, deci este posibil ca autoritatea să emită niște derogări. În Italia spunem de obicei că este legitim să cerem.

Gheorghe Flutur – fost ministru al agriculturii

• paralizia SNIF-ului vine din urmă, cu acele datorii mari, de aproape o sută de milioane de dolari (programul RomAg'98) care grevau și care a făcut ANAF-ul să pună sechestru pe bunuri și nicidecum faptul că n-au lucrat.

• problema SNIF-ului a venit cu datoriile (programul RomAg'98 ș.a.) cu care a fost împovărat în evidența Ministrului Finanțelor, la care se adaugă și problema patrimoniului.

MEMBRII COMISIEI DE ANCHETĂ

1. TÎMBĂȚĂ VALERIU
2. Surochi Victor
3. MITAI LARU-seenitor
4. CHIRILĂ CONSTANTIN
5. Hoj Pavel
6. GHEORGHE DIVELE
7. ANTOCHI GHEORGHE
8. TARU GAN ION
9. BEREȘ STEFAN VASILE
10. Bucurta Stefan
11. FIUȚĂ ITELIAN
12. TÎMBĂȚĂ CULITA
13. GHIVECIU MIHAIL
14. MIHAIL MIHAIL
15. Măceș Gheorghe